

C. Internationella byråer m. m.

1. Internationella skiljedomstolens byrå i Haag.

På extra stat för år 1915 finnes uppfört ett anslag av 5,000 kronor [8.] till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1914 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag. *Internationella skiljedomstolens byrå i Haag.*

Meddelande om beloppet av Sveriges andel i samma kostnader för innevarande år har ännu icke ingått. Med ledning av den för byrån fastställda budgeten för året kan dock antagas, att denna andel icke kommer att uppgå till högre belopp än det ovannämnda i riksstaten för 1915 uppförda. *(Extra anslag.)*

Jag får därför hemställa, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

att till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1915 för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* å extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 5,000 kronor.

2. Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern.

Bland de extra anslagen å tredje huvudtiteln har alltsedan år 1902 varit i riksstaten uppfört ett bidrag av 750 kronor till den internationella fredsbyrån i Bern. Anslaget beviljades ursprungligen på grund av en inom Riksdagen väckt motion, men framställning därom har sedermera varje år av Eders Kungl. Maj:t upptagits i propositionen angående statsverkets tillstånd och behov. *Internationella fredsbyrån i Bern.* *(Extra anslag.)*

Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

att såsom bidrag för år 1916 till *den internationella fredsbyrån i Bern* å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 750 kronor.

3. Bidrag till bestridande av kostnaderna för interparlamentariska unionens byrå och generalsekreteriat för år 1916.

Såsom bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat har alltsedan 1910 utgått ett extra anslag av 750 kronor. Även detta anslag beviljades första gången på grund av en inom Riksdagen *Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat.* [10.]

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 avd.

- [10.] väckt motion, men har sedermera utgått på därom av Eders Kungl. Maj:t i propositionen angående statsverkets tillstånd och behov gjord framställning.

Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat för år 1916 å extra stat* för samma år anvisa ett belopp av 750 kronor.

4. Bidrag till bestridande av den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader under år 1916.

- [11.] I underdånig skrivelse den 10 december 1914 har styrelsen för den svenska gruppen av den interparlamentariska unionen anført, bland annat, följande:

Svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader.

(Extra anslag.)

Styrelsen för den svenska gruppen av den interparlamentariska unionen får härigenom i underdånighet anhålla, det tacktes Eders Kungl. Maj:t i nåder föreslå instundande lagtima riksdag att såsom bidrag till bestridande av gruppens förvaltningskostnader under år 1916 å extra stat för samma år anvisa ett lika belopp med det, som beviljats för vart och ett av åren 1914 och 1915, eller 5,000 kronor. I anslutning härtill anser sig styrelsen böra frambålla, att med hänsyn till den allmänna och, vill det synas, helt naturliga önskan, att under nuvarande förhållanden, om möjligt ännu mer än vanligt, den största sparsamhet med statens medel iakttages, styrelsen för denna gång icke ens velat ifrågasätta någon höjning av berörda anslag, ehuru väl en sådan höjning visat sig vara väl behöflig och inom gruppen haft talrika förespråkare.

Såsom bidrag till kostnader för nordiska interparlamentariska förbundets delegerademöte i Stockholm år 1913 har av samma års riksdag anvisats ett belopp av 4,000 kronor. Gruppens utgifter för mötet uppgingo emellertid till i runt tal 6,350 kronor. oberäknat vissa utgifter, vilka tacktes genom bidrag från enskilt håll. Då dylika enskilda bidrag numera icke lära vara att påräkna, får styrelsen, under återopande i tillämpliga delar av de i sin skrivelse den 12 november 1912 anförda skäl, i underdånighet hemställa, att i nästkommande statsverksproposition må äskas ett belopp av 6,500 kronor såsom bidrag till kostnader för det nordiska interparlamentariska förbundets åttonde delegerademöte, vilket stadgeenligt skall hållas i Sverige under loppet av år 1916. För jämförelsens skull må här anföras hurusom för de i Kristiania 1911 och 1914 samt i Köpenhamn 1912 hållna delegerademöten beviljats statsanslag av de norska och danska statsmakterna med resp. 7,000, 9,000 och 10,000 kronor.

Till bestridande av den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen förvaltningskostnader under 1916 torde böra beviljas samma belopp, som av 1914 års riksdag anslogs för motsvarande kostnader för vart och ett av åren 1914 och 1915 eller 5,000 kronor.

Vad angår framställningen om bidrag till kostnaderna för det nordiska interparlamentariska förbundets delegerademöte, som är avsett att

hållas i Stockholm under loppet av år 1916, anser jag, att statsanslag till bestridande av kostnaderna för detta möte bör, såsom skedde beträffande kostnaderna för mötet år 1913, beviljas. Enligt vad styrelsen meddelat, uppgingo kostnaderna för detta senare möte till omkring 6,350 kronor, oberäknat vissa utgifter, som täcktes genom bidrag från enskilt håll. Då dylika enskilda bidrag icke numera vidare lära vara att påräkna, så torde icke det nu begärda anslaget, 6,500 kronor, kunna anses för högt tilltaget, vadan ett sådant belopp torde böra av Riksdagen äskas. [11.]

På grund av vad sålunda blivit anført, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen,

att såsom bidrag till bestridande av *den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader under år 1916 å extra stat* för samma år anvisa ett belopp av 11,500 kronor.

5. Bidrag för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens konferens år 1916.

I den under nästföregående punkt omförmälda skrivelsen den 10 december 1914 anför styrelsen för den svenska gruppen av den interparlamentariska unionen vidare: [12.]

Såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i den interparlamentariska unionens XX:e konferens har å extra stat för år 1915 anvisats ett förslagsanslag, högst, av 15,000 kronor. Den ansevärd höjningen i förhållande till tidigare för samma ändamål beviljade anslag betingades därav, att nämnda konferens antogs sannolikt komma att hållas i Norra Amerika. Enär den XIX:e konferensen, vilken varit avsedd att äga rum under innevarande år, blivit på grund av rådande förhållanden tills vidare uppskjuten, och då Amerikas Förenta Staters kongress för sitt vidkommande redan beviljat ett större anslag för organisationen av den konferens, som egentligen skulle burit ordningsnumret XX:e, torde det få anses sannolikt, att nästkommande konferens, vilken alltså blir den XIX:e i ordningen, hålles i Amerika, ehuru väl det må vara osäkert huruvida konferensen äger rum under år 1915. För den händelse sistnämnda konferens sålunda blir uppskjuten ett år, får styrelsen anhålla, att det redan beviljade resebidraget — i likhet med vad Eders Kungl. Maj:t i nåder medgivit i ett härmed jämförligt fall, nämligen beträffande bidraget till resekostnaderna för gruppens ombud vid den XVII:e interparlamentariska konferensen, som också uppskötts ett år — måtte få användas under år 1916 i stället för under år 1915, vilket således icke innebär någon ny utgift. Enär likväl den möjligheten fortfarande förefinnes, att konferensen i Amerika kommer att hållas på avsedd tid och att den XX:e konferensen äger rum år 1916, vågar styrelsen tillika hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t jämväl föreslå instundande lagtima riksdag att på sedvanligt sätt såsom bidrag till täckande av kostnader för svenska gruppens av den interparlamentariska unionen eventuella deltagande i unionens XX:e konferens år 1916 å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 4,500 kronor.

Svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens konferens år 1916.
(Extra anslag.)

- [12.] Enär den XIX:e interparlamentariska konferensen, vilken skulle under år 1914 hava hållits i Stockholm, blivit inställd, kommer den nästa konferensen, som är avsedd att äga rum antingen under innevarande år eller under år 1916, att erhålla den inställda konferensens ordningsnummer. Till denna nästa konferens, därest den kommer att hållas år 1915, är redan i samma års riksstat beviljat ett förslagsanslag, högst, av 15,000 kronor. Skulle den däremot bli uppskjuten till år 1916 torde Riksdagens medgivande böra äskas, att det å innevarande års riksstat till den XX:e interparlamentariska konferensen beviljade förslagsanslaget må få användas under år 1916 för den XIX:e konferensen. För den händelse åter, att den XIX:e konferensen skulle komma att äga rum innevarande år, torde, i enlighet med styrelsens för den svenska gruppen framställning, för gruppens deltagande i den XX:e konferensen år 1916 böra av Riksdagen äskas ett extra anslag av 4,500 kronor eller samma belopp, som senast beviljats för gruppens deltagande i konferenser i Europa.

På grund av vad sålunda blivit anfört, får jag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

dels, under förutsättning att den interparlamentariska unionens XIX:e konferens icke kommer att äga rum under år 1915, att medgiva, att det såsom bidrag till tackande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:e konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst, av 15,000 kronor, måtte få användas såsom bidrag till tackande av *kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XIX:e konferens år 1916*;

dels ock, för den händelse den XIX:e konferensen skulle komma att äga rum redan år 1915, att såsom bidrag till tackande av *kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:e konferens år 1916* å extra stat för samma år anvisa ett belopp av 4,500 kronor.

D. Diverse.

1. Ålderstillägg, *oförändrat ordinarie förslagsanslag* kronor 12,000.
2. Rese- och flyttningssättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, *oförändrat ordinarie förslagsanslag* . . . » 68,000.
3. Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., *oförändrat ordinarie förslagsanslag* » 171,000.

4. Till bestridande av tryckningskostnader.

Vidare får jag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t för utjämning av tredje huvudtitelns slutsumma måtte föreslå Riksdagen, att *ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader*, nu uppgående till 5,020 kronor, må höjas med 11 kronor till 5,031 kronor.

[13.]
Trycknings-
kostnader.
(Ordinarie
anslag.)

5. Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar.

Alltsedan år 1907 har ifrågavarande anslag varit uppfört å tredje huvudtitelns stat till oförändrat belopp. För vilka ändamål anslaget avsetts, framgår av Kungl. Maj:ts till 1906 års riksdag avlåtna och av riksdagen i ifrågavarande hänseende antagna proposition angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel. Bland dessa ändamål ingå icke kostnader för rättegångsbiträde m. m. åt i utlandet häktade svenska undersåtar. Emellertid hava alltsom oftast konsuler, då medellösa svenska sjömän och andra nödställda undersåtar i utlandet häktats, efter förfrågan i utrikesdepartementet erhållit uppdrag att för dem anställa försvarsadvokat; och hava kostnaderna härför hitintills, efter anmälan hos justitiedepartementet, av detta departement gäldats. I överensstämmelse med den av chefen för justitiedepartementet vid föredragningen denna dag av regleringen av utgifterna under andra huvudtiteln uttalade mening anser jag dock, att förevarande kostnader böra, i likhet med andra utgifter för sjömän och nödställda svenska undersåtar, bestridas av förenämnda anslag. Någon ökning av anslaget på grund härav synes emellertid icke behöva äga rum, då dessa kostnader i allmänhet icke uppgått till några avsevärda belopp. Anslaget kan alltså uppföras såsom *oförändrat ordinarie förslagsanslag* kronor 35,000.

6. Hemliga utgifter, *oförändrat ordinarie anslag* . kronor 120,000.

7. Till fortsatt utgivande av Sveriges traktater.

Å tredje huvudtiteln finnes i riksstaten för 1915 uppfört ett extra anslag å 4,500 kronor till fortsatt utgivande av Sveriges traktater.

Utgivaren av detta verk, professor C. Hallendorff, har i en den 19 nästlidne december till mig avgiven berättelse över arbetets fortgång anfört följande:

[14.]
Sveriges
traktater.
(Extra anslag.)

1600-talsserien av traktaterna utgives av undertecknad. Arbetet med denna har under året fortskridit därhän, att ett halvband, omfattande 466

- [14.] sidor eller nära 30 tryckark, nu färdigtryckts samt senast vid nyåret kan utkomma i bokhandeln.

1700-talsserien utgives av fil. dr. B. Boëthius. Genom hans försorg hava under året blivit uppsatta 13 tryckark, varav 10 rentryckta eller nu färdiga till tryckning. Häri ingå traktater åren 1722—35. Det är utgivarens avsikt att med 1738—39 års traktater fullborda det nu under arbete varande häftet.

Vid sidan av det egentliga utgivningsarbetet har undertecknad även gått i författning om reproducerande av Sveriges gällande gränskartor. Av dessa kartor, vilka utom sitt politiska värde hava betydande historiskt och geografiskt intresse, föreligga hittills endast originalexemplaren. Deras praktiska och vetenskapliga betydelse har gjort en pålitlig reproduktion av dem mycket önskelig, och en sådan i ljustryck har under året begynts. Det stora antalet kartblad (över 40 stycken) vållar, att reproduktionsarbetet, som verkställles å Generalstabens Litografiska anstalt, ännu icke hunnit fullbordas, varför fullständig berättelse härom senare får avgivas.

Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

att till fortsatt utgivande av *Sveriges traktater* för år 1916 bevilja ett extra anslag av 4,500 kronor.

8. Till täckande av vissa av statskontoret utbetalda förskott.

- [15.] Hos Eders Kungl. Maj:t har statskontoret i underdånighet till er-

*Ersättning
för stats-
kontorets
förskott.*

sättande anmält följande av statskontoret förskjutna medel:

(Extra anslag.)

1:o) jämlikt nådiga breven den 28 september 1906, 11 december 1908 samt 21 februari och 24 april 1914	
expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulat- tjänstemän under tiden den 1 november 1913 till samma dag 1914	kronor 30,600: —
2:o) jämlikt nådiga brevet den 26 april 1912 till gäldande av ränta å in-teckning uti beskickningshuset i Berlin	» 13,464: —
3:o) jämlikt nådiga breven den 13 juni, 11 och 18 juli, 14 och 21 november 1913 samt 28 februari, 14 maj, 6 och 27 juni 1914 kostnader för delegerade för förhand- lingar med Norge om flyttlapparnas rätt till renbete m. m. »	52,290: 50
4:o) jämlikt nådiga breven den 4 september 1914 (2 st.) kostnader för delegerade i Kristiania rörande Spetsbergsfrågan	» 4,721: 33

Transport kronor 101,075: 83

	Transport kronor 101,075: 83	[15.]
5:o) jämlikt nådiga brevet den 5 december 1914		
stämpelavgift till preussiska staten för inköpet av be-		
skickningshus i Berlin »	4,819: 34	
	Summa kronor 105,895: 17	

Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t måtte till tackande av de utav mig nu omförmälda, *av statskontoret förskottsvis bestridda utgifter* av Riksdagen äska ett *extra anslag* för år 1916, vilket till undvikande av öretal i riksstaten torde böra bestämmas till 105,896 kronor.

Beträffande de här ovan upptagna ordinarie anslag, vid vilka jag icke gjort någon hemställan, har jag ingen ändring att föreslå.

Av tredje huvudtitelns ordinarie anslag, som för innevarande år uppgå till kronor 1,834,070 komma, vid bifall till de av mig framställda förslag, följande anslag att höjas, nämligen:

Vikariatsersättning, extra biträden m.m.

i utrikesdepartementet med kronor 1,100

Beskickningar och konsulat » » 3,600

Till bestridande av tryckningkostnader » » 11

vadan de ordinarie anslagen skulle komma att *ökas* med » 4,711

och sålunda för år 1916 uppgå till kronor 1,838,781

Summan av de av mig för år 1916 tillstyrkta *extra* anslag understiger med » 555,511

vad under tredje huvudtiteln anvisats å extra stat för år 1915.

Huvudtitelns slutsumma, innevarande år » 2,588,400

skulle under förutsättning av bifall till mitt förslag för år 1916 uppgå till » 2,037,600

Statsrådets övriga ledamöter biträdde vad herr ministern för utrikes ärendena sålunda hemställt;

Och behagade Hans Maj:t Konungen härtill i nåder lämna bifall samt befälla, att avskrift av detta protokoll skulle till finansdepartementet överlämnas för att tjäna till ledning vid avfattandet av Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Ur protokollet:

Patrik C. R. Reuterswärd.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Tredje huvudtiteln.

		Ordinarie anslag kronor.	Extra anslag kronor.	Sid.
	A. Departementet.			
1.	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena...	24,000		1.
2.	Utrikesdepartementet.....	87,950		1.
3.	Provisorisk lönerreglering för utrikesdepartementet	—	21,523	2.
4.	Vikariatsersättning, extra biträden m. m. i utrikes- departementet	15,100		2.
5.	Till avlöning av kvinnliga biträden i utrikesdeparte- mentet.....	—	10,400	3.
	B. Sveriges representation i utlandet.			
1.	Beskickningar och konsulat.....	1,042,300		5.
2.	Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon B. C. T. Molin	—	1,000	7.
3.	Vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar.....	10,000		7.
4.	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsulter.....	35,200		7.
5.	Ersättningar till olönade konsulter och vicekonsulter ...	70,000		7.
6.	Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter ...	—	8,000	8.
7.	Diplomat- och konsulaspiranter.....	36,000		8.
8.	Militär- och marinattachéer.....	28,000		8.
9.	Handelsattachéer	40,000		8.
10.	Ekiperingspenningar.....	15,000		8.
11.	Extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat	24,200		8.
12.	Ersättning för förskott till inköp av beskickningshus i Paris	—	25,000	8.

C. Internationella byråer m. m.		Ordinarie anslag kronor.	Extra anslag kronor.	Sid.
1.	Internationella skiljedomstolens byrå i Haag	—	5,000	9.
2.	Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern.....	—	750	9.
3.	Bidrag till bestridande av kostnaderna för interparla- mentariska unionens byrå och generalsekretariat för år 1916	—	750	9.
4.	Bidrag till bestridande av den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen kostnader under år 1916	—	11,500	10.
5.	Bidrag för den svenska gruppens av den interparla- mentariska unionen deltagande i unionens konferens år 1916	—	4,500	11.
D. Diverse.				
1.	Ålderstillägg	12,000		12.
2.	Rese- och flyttningersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag.....	68,000		12.
3.	Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m.	171,000		12.
4.	Till bestridande av tryckningskostnader.....	5,031		13.
5.	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar	35,000		13.
6.	Hemliga utgifter	120,000		13.
7.	Till fortsatt utgivande av Sveriges traktater	—	4,500	13.
8.	Till täckande av vissa av statskontoret utbetalda för- skott	—	105,896	14.

BIHANG
TILL
RIKSDAGENS PROTOKOLL
VID
LAGTIMA RIKSDAGEN I STOCKHOLM
ÅR 1915.

FÖRSTA SAMLINGEN.

FÖRSTA BANDET. II.

**Bilagor till Kungl. Maj:ts proposition Nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov:
fjärde, femte och sjätte huvudtitlarna.**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Riksstatens fjärde huvudtitel.

	Sid.
A. Departementet	3
Departementschefen	3
[1.] Departementet	3
[2.] Extra föredragande inom departementet	6
[3.] Provisorisk lönereglering för departementet	7
[4.] Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommando- expedition	8
Tryckningskostnader för departementet med dess kommandoexpedition	8
 B. Arméförvaltningen	 8
Arméförvaltningen	8
Skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m. för arméförvaltningen	9
 C. Generalitetet, staberna m. m.	 9
[5.] Generalitetsstaten	9
[6.] Generalstabens fast anställda personal	12
Generalstabens övningar, expenser m. m.	13
[7.] Artilleristaben	13
[8.] Kommendantsstaten	14
 D. Undervisningsverken.	 16
[9.] Krigshögskolor	16
[10.] Ridskolan	18

	Sid.
[11.] Skjutskolan för infanteriet och kavalleriet	21
[12.] Anordnande av vissa extra kurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet	27
Artilleriskjutskolor	32
Krigsskolan	32
[13.] Volontärskolor	32
Militärlakares undervisning	34
E. Avlöning, rekrytering (truppförbanden), arvoden m. m.	34
[14.] Avlöning och rekrytering m. m.	34
[15.] Anställnings- och avskedspremier	55
[16.] Ökad avlöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna	55
[17.] Avlöning till extra bataljonsläkare	57
[18.] Extra lönetillägg för en del betjante	59
[19.] Ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation	59
[20.] Arméns reservstater	60
Arméns personal över stat	64
[21.] Dagavlöningstillägg åt indelt manskap	65
[22.] Hyra, expenser m. m. vid truppförbanden	67
[23.] Landstormen	68
[24.] De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m.	80
[25.] Ersättning för rustning och rotering	83
[26.] Intendenturkåren	83
[27.] Ålderstillägg	89
[28.] Mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar	89
[29.] Provisoriskt avlöningstillägg till officerare och underofficerare med vederlikar vid till Boden förlagda truppförband och formationer	90
F. Intendenturen m. m.	92
[30.] Arméns mathållning	92
[31.] Furagering av arméns hästar	95
[32.] Arméns munderingsutrustning	96
[33.] Arméns diverse intendenturbehov	97
[34.] Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten	98
Premiering av lastautomobiler	99
G. Inkvarterings-, rese- och traktamentskostnader	101
Inkvarteringskostnader	101
Inkvartereringens ordnande i Stockholm	101

Fjärde huvudtiteln.

III

	Sid.
Rese- och traktamentspenningar	101
Flyttningshjälp	101
H. Artilleribehov	
Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel	101
I. Fortifikationsbehov	
[35.] Arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel	103
[36.] Kasernbyggnader	113
[37.] Uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m.	127
[38.] Fullbordande av befastningsarbetena vid Boden	128
[39.] Anläggning av en elektrisk kraftstation i Boden m. m.	130
[40.] Nybyggnadsarbeten för vissa trängkårers trängförråd	130
J. Övningar	
[41.] Arméns fält- och fälttjänstövningar	131
[42.] Vinterövningar	132
[43.] Det frivilliga skytteväsendets befrämjande	132
[44.] Anordnande av vinterrekrytskolor vid vissa icke kasernerade infanteriregementen	149
K. Sjukvård	
[45.] Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden	150
[46.] Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.	153
[47.] Befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig	154
L. Stipendier	
Resestipendier åt artilleri- och ingenjööfficerare	155
Resestipendier åt officerare och intendenturtjänstemän	155
[48.] Stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten	155
Resestipendier åt militärläkare	156
M. Remontering och hästlega	
[49.] Remontering m. m.	157
[50.] Lega av hästar för truppförbandens övningar	161

	Sid.
N. Diverse	169
[51.] Ersättning för förskott	169
Understöd åt föreningar och till skrifers utgivande	171
[52.] Extra utgifter	172
[53.] Åtgärder för oivilanställning	174
[54.] Generalstabens översiktskarta över Sverige	176
Fjärde huvudtitelns anslag i sin helhet	178

Bilagor.

Nr	1. Stat för Generalitetsstaten	1
»	2. » » Generalstabens fast anställda personal	2
»	3. » » Artilleristaben	3
»	4. » » Kommendantsstaten	4
»	5. » » Artilleri- och ingenjörhögskolan	6
»	6. » » Ridskolan vid Strömsholm	9
»	7. » » Svea livgarde år 1916	10
»	8. » » Göta livgarde år 1916	12
»	9. » » Livregementets grenadjärer år 1916	14
»	10. » » Första livgrenadjärregementet år 1916	16
»	11. » » Andra livgrenadjärregementet år 1916	18
»	12. » » Västgöta regemente år 1916	20
»	13. » » Karlskrona grenadjärregemente år 1916	22
»	14. » » Upplands infanteriregemente år 1916	24
»	15. » » Skaraborgs regemente år 1916	26
»	16. » » Södermanlands regemente år 1916	28
»	17. » » Kronobergs regemente år 1916	30
»	18. » » Jönköpings regemente år 1916	32
»	19. » » Dalregementet år 1916	34
»	20. » » Hälsinge regemente år 1916	36
»	21. » » Älvsborgs regemente år 1916	39
»	22. » » Hallands regemente år 1916	41
»	23. » » Bohuslans regemente år 1916	43
»	24. » » Västmanlands regemente år 1916	45
»	25. » » Norrbottens regemente år 1916	48
»	26. » » Västerbottens regemente år 1916	50
»	27. » » Kalmar regemente år 1916	52
»	28. » » Värmlands regemente år 1916	55
»	29. » » Jämtlands fältjägarregemente år 1916	58
»	30. » » Norra skånska infanteriregementet år 1916	60
»	31. » » Södra skånska infanteriregementet år 1916	62
»	32. » » Vaxholms grenadjärregemente år 1916	64
»	33. » » Militärbefälet på Gottland samt Gottlands infanteriregemente år 1916	66
»	34. » » Västernorrlands regemente år 1916	69

Fjärde huvudtiteln.

V

	Sid
Nr 35. Stat för Livgardet till häst år 1916	71
» 36. » » Livregementets dragoner år 1916	73
» 37. » » Livregementets husarer år 1916	75
» 38. » » Smålands husarregemente år 1916	77
» 39. » » Skånska husarregementet år 1916	79
» 40. » » Skånska dragonregementet år 1916	81
» 41. » » Kronprinsens husarregemente år 1916	83
» 42. » » Norrlands dragonregemente år 1916	85
» 43. » » överstelöjtnanter och majorer vid de sex fördelningskavalleriregementena år 1916	87
» 44. » » Svea artilleriregemente år 1916	88
» 45. » » Göta artilleriregemente år 1916	90
» 46. » » Vendes artilleriregemente år 1916	92
» 47. » » Norrlands artilleriregemente år 1916	94
» 48. » » Upplands artilleriregemente år 1916	96
» 49. » » Smålands artilleriregemente år 1916	98
» 50. » » Gottlands artillerikår år 1916	100
» 51. » » Boden-Karlsborgs artilleriregemente år 1916	102
» 52. » » Positionsartilleriregementet år 1916	104
» 53. » » Artilleriets fabriker och tygstater år 1916	106
» 54. » » Fortifikationen år 1916	107
» 55. » » Svea ingenjörkår år 1916	109
» 56. » » Göta ingenjörkår år 1916	110
» 57. » » Fälttelegrafkåren år 1916	111
» 58. » » Bodens ingenjörkår år 1916	112
» 59. » » Officerare och underofficerare med vederlikar vid trängen år 1916	113
» 60. » » Svea trängkår år 1916	114
» 61. » » Göta trängkår år 1916	116
» 62. » » Norrlands trängkår år 1916	118
» 63. » » Skånska trängkåren år 1916	120
» 64. » » Västmanlands trängkår år 1916	122
» 65. » » Östgöta trängkår år 1916	124
» 66. Beräkning av statsanslaget till avlöning och rekrytering m. m. år 1916	126
» 67. » » anslaget till anställnings- och avskedspremier år 1916	129
» 68. Stat för officerare och underofficerare å reservstat vid armén år 1916	130
» 69. » » fältläkarkårens reservstat år 1916	131
» 70. Beräkning av anslaget för arméns reservstater år 1916	132
» 71. » » statsanslaget till hyra, expenser m. m. vid truppförbanden år 1916	133
» 72. » » de värnpliktigas tjänstgöringsdagar under år 1916	135
» 73. » » statsanslaget till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovis- ning m. m. år 1916	136
» 74. Stat för Intendenturkåren för år 1916	137
» 75. Beräkning av statsanslaget till ålderstillägg å fjärde huvudtiteln för år 1916	139
» 76. » » tjänstgöringsdagar för fast anställt manskap, däri inbegripet musik- manskap samt indelt manskap år 1916	141
» 77. » » statsanslaget till arméns mathållning år 1916	142
» 78. » » underhållsdagar för stam- och lejda hästar samt remonter år 1916	143

Fjärde huvudtiteln.

*Utdrag ur protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 14 januari 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Mörccke, anhöll i underdånighet att få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan om reglerandet av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel för år 1916 och att i sammanhang därmed få föredraga följande till Kungl. Maj:t inkomna skrivelser, nämligen:

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 häft.

arméförvaltningens underdåniga skrivelse den 7 november 1914 angående lantförsvarets medelsbehov för år 1916;

chefens för krigshögskolan underdåniga skrivelse den 23 mars 1914 angående ändring i staten för krigshögskolan, jämte vederbörandes däröfver avgivna utlåtanden;

chefens för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet underdåniga skrivelse den 6 april 1914 angående förhöjning av anslaget till skolan, jämte däröfver avgivna yttranden av cheferna för fjärde och femte arméfördelningarna samt arméförvaltningens artilleri- och civila departement;

chefens för generalstaben underdåniga skrivelse den 11 september 1914 angående utgivandet av generalstabens översiktskarta öfver Sverige, ävensom arméförvaltningens civila departements den 25 september 1914 häröfver avgivna utlåtande;

fodermarsken vid ridskolan Hj. Larssons underdåniga skrivelse den 22 september 1914 angående löneförbättring, jämte vederbörande militära myndigheters däröfver avgivna yttranden samt arméförvaltningens civila departements den 27 oktober 1914 i ämnet avgivna utlåtande;

chefens för generalstaben underdåniga skrivelse den 16 oktober 1914 angående förstärkning av arbetskrafterna i generalstaben;

chefens för femte arméfördelningen skrivelse till statsrådet och chefen för lantförvarsdepartementet den 16 oktober 1914 angående anslagsberäkningen för infanteriskjutskolan år 1916, ävensom arméförvaltningens däröfver avgivna utlåtande;

statskontorets underdåniga skrivelse den 19 oktober 1914 angående beräkning av fjärde huvudtiteln's förslagsanslag till ersättning för rustning och rotering;

arméförvaltningens skrivelse den 19 oktober 1914 med uppgifter öfver de anslagsbehov under fjärde huvudtiteln, som böra äskas av 1915 års riksdag;

Svenska frivilliga sjukvårdsväsendets centralråds underdåniga skrivelse den 30 oktober 1914 angående anslag för befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, jämte av arméförvaltningens intendentsdepartement och sjukvårdsstyrelse samt marinförvaltningen däröfver avgivna yttranden;

Skytteförbundens överstyrelses underdåniga skrivelse den 2 november 1914 angående anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande för år 1916, jämte arméförvaltningens däröfver avgivna yttrande;

chefens för fortifikationen underdåniga skrivelse den 18 november 1914 i fråga om ändring av en anmärkning till staten för fortifikationen år 1916, ävensom arméförvaltningens civila departements däröver avgivna utlåtande;

chefens för generalstaben skrivelse den 26 november 1914 angående äskande av medel för landstormsövningar 1916;

arméns kasernbyggnadsnämnds skrivelse den 2 december 1914 angående medelsbehovet för år 1916; samt

generalintendentens underdåniga skrivelse den 7 december 1914 angående stat för intendenturkåren för år 1916, jämte arméförvaltningens däröver avgivna utlåtande.

Departementschefen yttrade härefter:

»I enlighet med det beslut angående ändrad gruppering av riksstatens utgifter, som den 14 januari 1913 fattades av Kungl. Maj:t, torde jag böra upptaga anslagen under ifrågavarande huvudtitel i samma ordning, vari de böra förekomma i den blivande riksstaten, och därvid även angiva de ordinarie anslag, beträffande vilka jag ej har att föreslå någon förändring.

A. Departementet.

1. Departementschefen, *oförändrat ordinarie anslag* kronor 17,000: —

2. Departementet.

[1.]

Uti staten för departementet finnes upptagen en post å 20,500 kronor till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrivning m. m. vid kansliexpeditionen.

Av det vid 1908 års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet framgår, att denna post beräknats sålunda:

till arvoden åt fast anställda amanuenser	kronor 10,500: —
» biträde åt registratorn	» 600: —
» gratifikationer åt övriga amanuenser ..	» 3,600: —
» vikariatsersättningar	» 2,300: —
» extra vaktmästarbiträde	» 400: —
» renskrivningskostnader	» 3,100: —

Summa kronor 20,500: —

- [1.] Uti sitt yttrande till statsrådsprotokollet den 14 januari 1913 fråga om reglerandet av utgifterna under fjärde huvudtiteln för år 1914 framhöll dåvarande departementschefen, att ifrågavarande anslagspost borde, med anledning av arbetets inom departementet ökning, rätteligen höjas med sammanlagt 4,500 kronor, därav 2,000 kronor för beredande av ökade gratifikationer åt oavlönade amanuenser, 500 kronor till extra vaktmästarbiträde och 2,000 kronor till renskrivningskostnader. Med hänsyn till den föreliggande frågan angående omorganisation av Kungl. Maj:ts kansli ansåg emellertid departementschefen det icke vara skäl att företaga någon ändring i staten för departementet utan höll före, att ifrågavarande ökade medelsbehov kunde tillgodoses från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgav jämväl riksdagen, att till amanuenser, vikariatsersättningar, extra vaktmästarbiträde, renskrivning m. m. vid kansliexpeditionen finge under åren 1913 och 1914 utöver i staten upptaget belopp av tillgängliga medel utbetalas ett belopp av 4,500 kronor för år räknat, att ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Enahanda medgivande har av riksdagen lämnats för år 1915.

Jämväl för år 1916 erfordras medel för ifrågavarande ändamål. Då emellertid, till följd av den utav nästlidet års riksdag beslutade omläggningen av anslaget till avlöning och rekrytering m. m. från fast anslag till förslagsanslag, allmänna besparingarna, till vilka å nämnda anslag uppstående behållningar hittills överförts, hädanefter komma att högst väsentligt nedgå, synas samma besparingar icke vidare böra för ifrågavarande ändamål tagas i anspråk, utan torde i stället förenämnda post å departementets stat böra höjas med 4,500 kronor.

Emellertid har det visat sig, att ett belopp av 25,000 kronor icke är tillräckligt för bestridande av samtliga ovannämnda utgifter. Sålunda hava renskrivningskostnaderna, för vilka beräknats tillhoppa 5,100 kronor, väsentligt överstigit detta belopp. Redan för år 1913 uppgingo desamma till 5,809 kronor 43 öre och under år 1914 belöpte de sig till i runt tal 6,400 kronor. För att icke de till oavlönade amanuenser utgående gratifikationerna skulle för mycket minskas under det beräknade beloppet, har Kungl. Maj:t funnit nödigt att till dylika gratifikationer från anslaget till extra utgifter anvisa för år 1913 1,500 kronor och för år 1914 850 kronor. Att för sistnämnda år erfordrats ett mindre belopp, har berott därpå, att personalen till följd av rådande förhållanden tilldelats semester i mindre omfattning än eljest och att på grund härav besparingar uppstått å det för vikariatsersättningar beräknade beloppet.

Då kostnaderna för renskrivning under de sist förflutna sex åren stigit med i medeltal 400 kronor om året, anser jag, att det härför beräknade beloppet bör från och med år 1916 höjas med 2,000 kronor.

Till extra vaktmästarbiträde har beräknats tillhopa 900 kronor. Sedan emellertid den inom departementet anställde extra vaktmästaren, i likhet med övriga extra vaktmästare inom Kungl. Maj:ts kansli med full tjänstgöring, från och med år 1914 fått sig tillerkänt ett arvode av 1,100 kronor för år, erfordras för detta ändamål ytterligare 200 kronor.

Efter det 1912 års riksdag medgivit, att av fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar 9,000 kronor (beloppet av 1914 års riksdag höjt till 10,000 kronor) finge tagas i anspråk för avlönande av en extra föredragande jämte en amanuens, har arbetet inom departementet varit fördelat på tre byråer jämte expeditionschefens avdelning. Emellertid hava göromålen inom departementet under de sist förflutna åren tillvuxit i en sådan omfattning, att det, även med den sålunda erhållna förstärkningen av departementets arbetskrafter, varit förenat med synnerligen stora svårigheter att upprätthålla arbetets behöriga gång. Det har därför funnits nödigt, att tidvis förordna någon av departementets kanslisekreterare att såsom extra föredragande handlägga och bereda mål, från de byråer, vilka varit mest betungade. Genom en dylik anordning har dock endast en tillfällig lättnad i arbetsbördan å de särskilda byråerna kunnat vinnas. Då det icke finnes någon utsikt, att arbetsbördan under de närmaste åren, då den nya härordningen skall bringas till genomförande, kommer att minskas, utan man tvärtom har att emotse en ökning av densamma, har jag haft under övervägande, huruvida icke medel borde äskas för anordnande av ytterligare en extra byrå inom departementet. Emellertid synes mig detta icke erforderligt, utan torde saken kunna lämpligen ordnas på det sättet, att en av departementets kanslisekreterare förordnas att, mot åtnjutande av ett arvode å högst 1,800 kronor från under Kungl. Maj:ts disposition stående medel, med biträde av en utav departementets avlönade amanuenser, tjänstgöra såsom extra föredragande och en av de övriga amanuenserna förordnas att upprätthålla den förres kanslisekreterartjänst. Den extra föredragande skulle på detta sätt, med inräknande av ordinarie avlöning och provisoriskt avlöningstillägg, erhålla tillhopa 7,000 kronor eller samma belopp, som utgår till vissa andra extra föredragande i lantförsvarsdepartementet och några andra departement. Arbetet skulle inom departementet kunna organiseras på fyra byråer förutom expeditionschefens avdelning. Då den amanuens, som skulle tjänstgöra såsom kanslisekreterare, kommer att, i motsats

- [1.] till övriga amanuenser, få full tjänstgöring inom departementet under hela dagen, bör han givetvis erhålla ett häremot svarande högre arvode. Honom synes sålunda böra tillkomma, förutom sedvanligt amanuensarvode om 1,500 à 2,000 kronor, kanslisekreterares tjänstgöringspenningar, uppgående till 1,500 kronor. Det anslag, som skulle erfordras för ifrågavarande ändamål, torde kunna begränsas till 3,000 kronor, och synes beloppet lämpligen kunna tagas i beräkning vid den ökning av anslaget till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrivning m. m., som av annan anledning ifrågasättes.

För nu berörda anordnings genomförande under innevarande år torde fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar kunna tagas i anspråk.

I enlighet med vad jag nu anfört, bör således ifrågavarande anslagspost höjas med $(4,500 + 2,000 + 200 + 3,000 =)$ 9,700 kronor.

Jag får därför hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

dels att höja det till departementschefens förfogande ställda anslaget till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrivning m. m. vid kansliexpeditionen från 20,500 kronor med 9,700 kronor till 30,200 kronor;

dels ock att, vid bifall härtill, öka anslaget till departementet,

nu	kronor 61,450: —
med.....	» 9,700: —
till.....	kronor 71,150: —

[2.] 3. Extra föredragande inom departementet.

I anledning av Kungl. Maj:ts därom avlåtna proposition (nr 258) medgav 1912 års riksdag, att till arvode åt en extra föredragande och en amanuens i lantförsvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli finge från och med den 1 juli 1912 tillsvidare intill 1913 års utgång av tillgängliga medel utbetalas ett belopp av 9,000 kronor för år räknat, att ersättas från fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar.

Liknande medgivande lämnades av 1913 års riksdag för år 1914.

Jämväl för innevarande år har sådant medgivande av riksdagen lämnats, därvid dock, för beredande åt ifrågavarande båda tjänstemän av löneförmåner mera överensstämmande med dem, som utgå till mot-

svarande tjänst innehavare inom andra avdelningar av Kungl. Maj:ts kansli, beloppet höjts till 10,000 kronor. [2.]

Även under år 1916 kommer att föreligga behov av enahanda förstärkning av arbetskrafterna i lantförvarsdepartementet. Då emellertid av skäl, som under nästföregående punkt anförts, allmänna besparingarna icke vidare synas böra tagas i anspråk för avlönande av bemälda tjänstemän, torde, i likhet med vad förhållandet är beträffande motsvarande befattningar inom andra departement, särskilda medel böra, i avvaktan på en blivande omorganisation av Kungl. Maj:ts kansli, anvisas på extra stat. Jag hemställer därför, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att till avlönande av en extra föredragande och en amanuens i lantförvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli på extra stat för år 1916 anvisa ett belopp av 10,000 kronor.

4. Provisorisk lönereglering för departementet.

[3.]

Till provisorisk lönereglering för befattningshavare i lantförvarsdepartementet har riksdagen å extra stat för år 1915 anvisat ett förslagsanslag av 8,120 kronor, därav högst 175 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

I enlighet med vad chefen för justitiedepartementet till statsrådsprotokollet över justitiedepartementets ärenden förut denna dag anført, torde medel enligt av honom angivna grunder även för år 1916 böra för ifrågavarande ändamål begäras.

Med avseende å beloppet föranleda förhållandena, vad lantförvarsdepartementet angår, icke någon ändring.

För åtnjutande av det provisoriska avlöningstillägget torde böra stadgas de villkor, chefen för justitiedepartementet i sitt anförande föreslagit, och tillika för iakttagande vid utbetalningen av avlöningstilläggen meddelas de av honom ifrågasatta föreskrifter.

Under erinran att sportelinkomsten för registratorn i lantförvarsdepartementet även under år 1914 vida understigit 500 kronor, får jag alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att till provisorisk lönereglering för befattningshavare i lantförvarsdepartementet, i enlighet med av chefen för justitiedepartementet under andra huvudtiteln förordade grunder och villkor, å extra stat för år 1916

- [3.] anvisa ett förslagsanslag av 8,120 kronor, därav högst 175 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

- [4.] 5. **Skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition.**

För avrundande av huvudtitelns slutsumma hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet med dess kommandoexpedition,

nu	kronor 13,054: —
med	» 83: —
till	kronor 13,137: —

6. **Tryckningskostnader för departementet med dess kommandoexpedition, oförändrat ordinarie förslagsanslag** kronor 7,000: —

B. Arméförvaltningen.

1. Arméförvaltningen.

Den för arméförvaltningen fastställda staten upptager för närvarande 14 biträdesbefattningar, därav 2 av tredje lönegraden, 1 av andra lönegraden och 11 av första lönegraden.

Arméförvaltningens framställning.

Under förmålan att den vissa avdelningar inom ämbetsverket påvilande arbetsbördan under de senare åren tillväxt i en sådan grad, att en förstärkning av arbetskrafterna vore oundgängligen av behovet påkallad, har arméförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att på ämbetsverkets stat uppföra

dels ytterligare tre kvinnliga biträden i tredje lönegraden med en sammanlagd begynnelseavlöning av 6,000 kronor,

dels ytterligare åtta kvinnliga biträden i andra lönegraden med en sammanlagd begynnelseavlöning av 12,800 kronor, men i stället minska antalet biträden i första lönegraden från elva till tio och sålunda den för dem avsedda begynnelseavlöningen med 1,200 kronor,

[4.]

dels öka anslagstiteln till vikariatsersättning, tillfällig renskrivningskostnad, arvoden åt extra ordinarie tjänstemän och tillfälligt biträde med 5,260 kronor, men minska samma titel med 3,000 kronor, som i stället uppföres under särskild rubrik, och således öka denna titel med 2,260 kronor från 37,125 kronor till 39,385 kronor,

dels ock under rubrik »till merkantilt eller tekniskt utbildad konsulent» upptaga å staten ett belopp av 3,000 kronor.

Att en ökning av arméförvaltningens ordinarie personal måste äga rum inom en nära framtid, finner jag till fullo ådagalagt genom den av ämbetsverket i ärendet förebragta utredningen. Med hänsyn till angelägenheten av att under rådande statsfinansiella förhållanden i möjligaste mån begränsa utgifterna å riksstaten för år 1916, anser jag mig emellertid icke nu kunna tillstyrka bifall till arméförvaltningens framställning, utan torde med inrättandet av de föreslagna nya beställningarna böra anstå till ett kommande år. I den mån förstärkning av arbetskrafterna under tiden finnes oundgängligen erforderlig, torde, såsom hittills i vissa fall måst ske, särskilt under de senaste månaderna med deras forcerade arbete, härför nödiga medel kunna av Kungl. Maj:t förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Departements-
chefen.

Jag anser därför, att i riksstaten för år 1916 bör upptagas

Arméförvaltningen, *oförändrat ordinarie anslag* ... kronor 275,490: —

2. **Skrivmaterialier, expenser och bränsle m. m.**
för arméförvaltningen, *oförändrat ordinarie reservations-
anslag* kronor 30,900: —

C. Generalitetet, staberna m. m.

1. Generalitetsstaten.

[5.]

Den för år 1915 godkända staten för generalitetsstaten upptager, bland annat, *dels* 10 generalsbeställningar, *dels* ett arvode om 2,500 kronor åt en kavalleriinspektör, *dels* arvoden om 1,000 kronor åt 6 fördelningsläkare och *dels* lönetillägg och furageersättning till officerare av generalitetet med undantag av kavalleriinspektören och till en

Nuvarande
stat.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 häft.

- [5.] adjutant hos inspektören för infanteriet samt en förste och en andre adjutant hos varje arméfördelningschef, efter en häst för varje andre adjutant samt två hästar för en var av övriga officerare.

Staten enligt
1914 års här-
ordning.

Enligt 1914 års härordning skall å generalitetsstaten uppföras ytterligare en generalsbeställning, avsedd för en inspektör för militärläroverken m. m., ävensom lönetillägg och furageersättning för två tjänstehästar åt en adjutant hos nämnde befattningshavare. Vidare skola å staten uppföras dels en för inspektören för kavalleriet avsedd överstebeställning och dels 6 för de nuvarande fördelningsläkarna avsedda fältläkarbeställningar med överstelöjtnants avlöningsförmåner. Slutligen skola å staten upptagas arvoden om 1,000 kronor åt en var av inspektören för kavalleriet, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren på Gottland samt om 500 kronor åt en var av 12 såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet.

Övergångs-
planerna.

I sitt till statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 maj 1914 avgivna yttrande angående ny härordning redogjorde föredragande departementschefen för, huru övergången till den föreslagna nya härordningen borde ske, varjämte vid den till riksdagen i ämnet avlätna propositionen fogades i detalj utarbetade övergångsplaner.

Uti sin skrivelse den 14 september 1914 i fråga om ordnandet av rikets försvarsväsende uttalade riksdagen beträffande övergången till den nya härordningen, att riksdagen icke hade annat att erinra mot vad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit, än att de framlagda övergångsplanerna givetvis borde underkastas de jämkningar, som föranleddes av de utav riksdagen företagna ändringarna i Kungl. Maj:ts förslag.

Med anledning härav har inom lantförsvarsdepartementet verkställtts erforderlig omarbetning av berörda planer för övergången till den nya härordningen, och har Kungl. Maj:t den 13 november 1914 förordnat, att de sålunda omarbetade övergångsplanerna skola lända till efterrättelse, i den mån särskilda förhållanden icke påkalla avvikelser därifrån.

Enligt den fastställda övergångsplanen för generalitetsstaten skola för år 1916 tillkomma den för kavalleriinspektören avsedda överstebeställningen, 2 fältläkarbeställningar, arvodena åt kavalleriinspektören, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren på Gottland samt arvode åt 4 såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet.

Staten för
år 1916.

Å staten för år 1916 bör således uppföras inspektören för kavalleriet med lön 6,000 kronor, dagavlöning för 365 dagar à 6 kronor =

[5.]

2,190 kronor samt lönetillägg och furageersättning för två tjänstehästar 1,530 kronor, summa 9,720 kronor. Då det nuvarande arvodet å 2,500 kronor åt kavalleriinspektören bortfaller, uppgår emellertid kostnadsökningen endast till 7,220 kronor.

Vidare bör å staten uppföras 2 fältläkare, vardera med lön 4,500 kronor och dagavlöning för 365 dagar å 5 kronor = 1,825 kronor. För ändamålet skulle alltså erfordras 12,650 kronor. Då emellertid detta belopp bör minskas med de två arvoden om 1,000 kronor, som för närvarande utgå till två fördelningsläkare, erfordras för ifrågasvarande ändamål en höjning i statens slutsumma av endast 10,650 kronor. I enlighet med Kungl. Maj:ts den 5 december 1914 meddelade beslut böra de fyra fördelningsläkare, som fortfarande skola åtnjuta arvode, upptagas under benämningen fältläkare.

Slutligen föranleder upptagande å staten av arvoden åt kavalleriinspektören, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren på Gottland en kostnadsökning av 3,000 kronor och av arvoden åt 4 brigadchefer en kostnad av 2,000 kronor.

Såsom förut nämnts, är å staten jämväl upptagen gottgörelse för tjänstehästar åt officerare av generalitetet samt adjutanter hos inspektören för infanteriet och vederbörande arméfördelningschefer. Ut i sin förenämnda skrivelse den 14 september 1914 anförde emellertid riksdagen, att den vid övervägande av frågan om officerarnas egna tjänstehästar kommit till den uppfattningen, att det skulle vara för såväl staten som officerarna fördelaktigt, om kronan i större utsträckning än för närvarande vore fallet övertog remonterings- och underhållsskyldigheten. Riksdagen hade alltså intet att erinra däremot, att, som Kungl. Maj:t föreslagit, infanteriets regementskvartermästare och regementsadjutanter gjordes beridna å kronan tillhöriga stamhästar. Därjämte ansåge riksdagen, att såväl infanteriets som artilleriets och fortifikationens regementsofficerare, med undantag av regements- och kårchefer, för vilka hästgottgörelse fortfarande syntes böra beräknas, borde göras beridna genom kronans försorg. Vad anginge generalitetets officerare ävensom kavalleriets regements- och kårchefer, borde desamma fortfarande äga skyldighet att mot gottgörelse göra sig beridna å egna tjänstehästar. Samma förhållande borde ock äga rum i fråga om träningsöverste och kårchefer, cheferna för vissa skolor, chefen för remonteringsstyrelsen m. fl. Beträffande det sätt, varpå övriga kavalleriofficerare samt officerarna vid generalstaben m. fl. staber borde för framtiden göras beridna, funne riksdagen tillräcklig utredning för frågans

- [5.] slutgiltiga lösning icke för det dåvarande föreligga. Riksdagen ansåge sig därför böra hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, i vad mån och enligt vilka grunder bemälda officerare måtte kunna göras beridna, förutom på en egen tjänstehäst, på kronan tillhöriga stambästar, ävensom om framläggande av de förslag, som kunde av nämnda utredning föranledas.

Med anledning av denna riksdagens anhållan har jag, jämlikt nådigt bemyndigande den 17 september 1914, tillkallat tre sakkunniga personer för att inom lantförvarsdepartementet biträda med verkställande av den utav riksdagen begärda utredningen. Då denna ännu icke blivit slutförd, torde, i avvaktan på resultatet av densamma, å generalitetsstaten för år 1916, likasom ock å övriga vederbörande stater, böra beräknas gottgörelse för tjänstehästar enligt hittills tillämpade grunder. Skulle emellertid ifrågavarande utredning hinna verkställas så tidigt, att förslag i ämnet kan framläggas för innevarande års riksdag, torde det ankomma på Kungl. Maj:t att beträffande officerarnes förseende med hästar från och med år 1916 meddela de föreskrifter, vartill ett blivande riksdagsbeslut kan giva anledning.

I anslutning till vad jag sålunda anfört, har jag låtit uppgöra förslag till ny stat för generalitetsstaten (bil. 1), utvisande en ökning i statens slutsumma av $(7,220 + 10,650 + 3,000 + 2,000 =) 22,870$ kronor. Jag hemställer, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att, med godkännande av berörda förslag till ny	
stat (se bil. 1), öka anslaget till generalitetsstaten,	
nu.....	kronor 171,150: —
med.....	» 22,870: —
till.....	kronor 194,020: —

[6.] 2. Generalstabens fast anställda personal.

Ifrågavarande anslag är i 1915 års riksstat upptaget med 341,385 kronor.

Den av riksdagen godkända staten för generalstabens fast anställda personal upptager i kompaniofficersgraderna 21 kaptener av första klassen, 3 kaptener av andra klassen och 7 löjtnanter av första klassen. Under civilstaten äro uppförda, jämte viss annan personal, 2 aktuarier.

[6.]

Enligt 1914 års härordning skola kompaniofficersgraderna bestå av 23 kaptener av första klassen, 7 kaptener av andra klassen och 6 löjtnanter av första klassen. Därjämte skall å staten uppföras ytterligare 1 aktuarie.

Uti underdånig skrivelse den 16 oktober 1914 har chefen för generalstaben anmält, att tjänsten inom generalstaben kräver från och med år 1916 en förstärkning av stabens arbetskrafter med 1 kapten av första klassen och 1 aktuarie, ävensom att reglerandet av befördringsförhållandena och rekryteringen av staben nödvändiggöra, att från och med samma år en löjtnantsbeställning utbytes mot en kaptensbeställning av andra klassen.

Chefens för
generalstaben
framställning.

Mot de sålunda föreslagna ändringarna, vilka stå i överensstämmelse med de av Kungl. Maj:t fastställda planerna för övergången till den nya härordningen, har jag icke något att erinra. Jag har därför låtit uppgöra förslag till ny stat för generalstabens fast anställda personal (bil. 2), utvisande en ökning i statens slutsumma med 9,155 kronor. Jag hemställer, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

Departementets
chefen.

att, med godkännande av berörda förslag till ny stat (se bil. 2), öka anslaget till generalstabens fast anställda personal,

nu	kronor 341,385: —
med	» 9,155: —
till	kronor 350,540: —

3. Generalstabens övningar, expenser m. m., oförändrat ordinarie reservationsanslag kronor 78,175: —

4. Artilleristaben.

[7.]

Den av riksdagen godkända staten för artilleristaben upptager följande personal, nämligen 1 chef, 10 artilleristabsofficerare samt 1 vaktmästare. Av denna personal är endast vaktmästaren å staten uppförd med fasta avlöningsförmåner. Såväl chefen som artilleristabsofficerarna äro placerade å artilleritruppförbandens stater och åtnjuta i sin egenkap av artilleristabsofficerare arvoden, chefen med 1,800 kronor och

Nuvarande
stat.

- [7.] av övriga officerare 1 med 1,500 kronor, 3 med 1,200 kronor, 4 med 1,000 kronor och 2 med 750 kronor.

Staten enligt
1914 års
härordning.

Enligt 1914 års härordning skall chefen för artilleristaben uppföras å artilleristabens stat med fasta avlöningsförmåner, motsvarande majors, varjämte ett av de för närvarande till artilleristabsofficerare utgående arvoden å 1,000 kronor skall avses för en officer från infanteriet.

Staten för
år 1916.

Jämlikt planerna för övergången till den nya härordningen skall den för artilleristabens chef avsedda majorsbeställningen tillkomma år 1916. Med anledning härav bör å staten uppföras 1 major, chef för staben, med lön 4,000 kronor, dagavlöning för 365 dagar å 5 kronor = 1,825 kronor, summa 5,825 kronor. Därjämte bör, i avvaktan på resultatet av den under punkt 5 omförmälda utredningen angående det sätt, varpå, bland andra, officerare vid generalstaben och övriga staber böra för framtiden göras beridna, å staten för år 1916 jämväl upptagas lönetillägg och furageersättning till chefen för två tjänstehästar med 1,530 kronor. Däremot bortfaller det nuvarande arvodet å 1,800 kronor till chefen. Statens slutsumma, nu 16,200 kronor, skulle således komma att ökas med 5,555 kronor.

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att, med godkännande av bifogade förslag till ny stat för artilleristaben (se bil. 3), öka anslaget till artilleristaben,

nu	kronor 16,200: —
med	» 5,555: —
till	kronor 21,755: —

[8.]

5. Kommendantsstaten.

Kommendantskapet å Karlsborg.

Å staten för fortifikationen finnas för närvarande uppförda två bataljonsveterinärbeställningar. Innehavaren av den ena är placerad till tjänstgöring vid Svea ingenjörkår och Fälttelegrafkåren. Den andra beställningen är avsedd för den å Karlsborg förlagda Göta ingenjörkår men är sedan en längre tid vakant.

Uti 1914 års härordningsproposition föreslog Kungl. Maj:t, bland annat, inrättandet av två nya bataljonsveterinärbeställningar å fortifikationens stat, avsedda den ena för Fälttelegrafkåren och den andra för Norrlands ingenjörkår.

Riksdagen biträdde Kungl. Maj:ts förevarande förslag men ansåg, att på grund av Karlsborgs artilleribataljons omorganisation en av de på fortifikationens stat uppförda bataljonsveterinärbeställningarna borde överflyttas till staten för kommandantskapet å Karlsborg.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skall således under kommandantskapet å Karlsborg uppföras 1 bataljonsveterinär för Karlsborgs garnison.

Då enligt de fastställda övergångsplanerna denna beställning skall tillkomma under år 1916, bör således, med uteslutande av en bataljonsveterinärbeställning ur fortifikationens stat för samma år, under kommandantskapet å Karlsborg uppföras 1 bataljonsveterinär för Karlsborgs garnison med lön 1,020 kronor, dagavlöning för 365 dagar à 3 kronor = 1,095 kronor, summa 2,115 kronor.

På sätt chefen för justitiedepartementet denna dag anfört till statsrådsprotokollet över justitiedepartementets ärenden, skulle i sammanhang med krigsdomstolarnas omorganisation avlöningsförmånerna för auditörer upptagas under andra huvudtiteln. Till följd härav böra de arvoden, som i särskilda stater å försvarsdepartementens huvudtitlar nu äro uppförda för auditörer, därur uteslutas.

Det under kommandantskapet å Karlsborg upptagna arvodet om 1,200 kronor åt en auditör bör följaktligen ur staten utgå.

Kommandantskapet i Boden.

Med anledning av förläggande av kavalleri till Boden samt uppsättande av stamhästar vid såväl Norrbottens regemente som fästningsartilleriet skall enligt 1914 års härordning under kommandantskapet i Boden uppföras en beställning såsom regementsveterinär för Bodens garnison och fästningsveterinär vid kommandantskapet.

Enligt planerna för övergången till den nya härordningen bör ifrågavarande beställning tillkomma med år 1916. För en regementsveterinär för Bodens garnison och fästningsveterinär vid kommandantskapet bör således i staten för samma år upptagas lön 2,400 kronor och dagavlöning för 365 dagar à 4 kronor = 1,460 kronor, summa 3,860 kronor. Därjämte bör, såsom uti den för riksdagen framlagda och i förevarande hänseende utan erinran lämnade beräkningen av anslaget till kommandantsstaten efter genomförd härordning angivits,

- [8.] fästningsveterinären, i likhet med de vid kommendantskapet anställda läkarna, äga åtnjuta ett särskilt arvode å 1,000 kronor. Å staten bör således för ifrågavarande ändamål upptagas ett belopp av sammanlagt 4,860 kronor.

Av skäl, som nyss anförts, bör det för närvarande å staten uppförda arvodet om 2,400 kronor åt en auditor ur staten uteslutas.

Sammanfattning.

I enlighet med vad jag nu anført, har jag låtit uppgöra förslag till ny stat för kommendantsstaten (se bil. 4), utvisande en ökning av 3,375 kronor, och hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att, med godkännande av berörda förslag till ny	
stat (se bil. 4), öka anslaget till kommendantsstaten,	
nu	.. kronor 70,033: —
med	» 3,375: —
till	kronor 73,408: —

D. Undervisningsverken.

[9.] 1. Krigshögskolor.

Under anslaget till krigshögskolor, 107,280 kronor, finnas upptagna: krigshögskolan, vars stat slutar å 54,330 kronor, samt artilleri- och ingenjörhögskolan, vars stat slutar å 52,950 kronor.

Krigshögskolan.

Uti underdånig skrivelse den 23 mars 1914 har chefen för krigshögskolan gjort framställning om uppförande å skolans stat av, förutom den nuvarande vaktmästaren, en förste vaktmästare.

Då jag emellertid anser, att härmed kan till ett kommande år anstå, bör det för krigshögskolan avsedda beloppet jämväl för år 1916 beräknas till 54,330 kronor.

Artilleri- och ingenjörhögskolan.

För chefen för artilleri- och ingenjörhögskolan finnes för närvarande icke någon särskild beställning med fasta avlöningsförmåner. Befattningshavaren åtnjuter, utom avlöning för innehavande tjänst vid truppförband, ett arvode om 1,500 kronor, varjämte inkvarterings- och servisbidrag utgår efter det för överstelöjtnant stadgade beloppet.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skall emellertid chefen uppföras å högskolans stat med avlöningsförmåner såsom major.

Då enligt planerna för övergången till den nya härordningen denna förändring bör vidtagas från och med nästkommande år, bör å högskolans stat för chefen upptagas: lön 4,000 kronor och dagavlöning i 365 dagar à 5 kronor = 1,825 kronor, summa 5,825 kronor. Därjämte bör, i avvaktan på den av mig förut omförmälda utredningen angående sättet för vissa officerares förseende med hästar, i staten för år 1916 upptagas gottgörelse åt chefen för två tjänstehästar med tillhopa 1,530 kronor. Då det för närvarande å staten upptagna arvodet åt chefen om 1,500 kronor bortfaller, uppgår således det belopp, varmed staten bör ökas, till $(7,355 - 1,500 =) 5,855$ kronor.

I sammanhang med förevarande ändring i staten torde denna i fråga om uppställning böra bringas i överensstämmelse med flertalet av de utav 1914 års senare riksdag godkända staterna. Därvid torde jämväl tre uti den nuvarande staten intagna anmärkningar kunna såsom överflödiga uteslutas.

Uti den för högskolan fastställda staten finnes upptaget ett arvode om 1,200 kronor åt en lärare i fysik. Arvodet är beräknat för 80 undervisningstimmar à 15 kronor i timmen. Enligt det för högskolan fastställda reglementet skall undervisning i förevarande ämne meddelas endast inom den för artilleri- och fortifikationsofficerare gemensamma högre kursen. På grund av vissa av 1914 års härordningsbeslut föranledda förändringar inom fortifikationen har det emellertid funnits nödigt att meddela undervisning i fysik jämväl inom den allmänna fortifikationskursen till den omfattning, som med hänsyn till trupp-tjänsten erfordras. Då den härav påkallade ändringen i läroplanen av vissa skäl ansågs böra vidtagas redan med undervisningsåret 1914—1915, men läraren i fysik därigenom skulle erhålla en undervisningsskyldighet, för vilken det i staten upptagna arvodet icke vore beräknat, medgav Kungl Maj:t den 13 november 1914, att av förefintliga besparingar å högskolans andel av anslaget till krigshögskolor finge disponeras ett belopp av 2,000 kronor till extra arvode för läraren i fysik, att utgå

- [9.] med 1,000 kronor under varterda av undervisningsåren 1914—1915 samt 1915—1916 såsom ersättning för ökad undervisningsskyldighet. Detta Kungl. Maj:ts beslut anser jag lämpligen böra i detta sammanhang bringas till riksdagens kännedom.

I anslutning till vad ovan anförts, har jag låtit upprätta förslag till ny stat för artilleri- och ingenjörhögskolan (bil. 5); och hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att, med godkännande av berörda förslag till ny stat (se bil. 5), öka reservationsanslaget till krigshögskolor,
 nu kronor 107,280:—
 med » 5,855:—
 till kronor 113,135:—

[10.]

2. Ridskolan.

Å den av riksdagen godkända staten för ridskolan vid Strömsholm finnes upptagen en fodermarsk med en kontant årslön av 900 kronor. Förutom nämnda belopp, vilket utgått från och med år 1909, åtnjuter bemälda befattningshavare fritt husrum jämte vedbrand.

Framställning
av den nu-
varande foder-
marsken.

Hos Kungl. Maj:t har nu fodermarsken vid ridskolan Hj. Larsson gjort framställning om förbättring av de honom tillkommande avlöningsförmånerna, och har Larsson såsom skäl härför framhållit, att han varit anställd vid ridskolan i 28 år, därav 15 år såsom hästskötare och 13 år såsom fodermarsk, att fodermarsktjänsten under de gångna åren blivit allt mera krävande och handhavandet av såväl den dyrbara hästmaterielen som furaget betydligt ansvarsfullare, att levnads- och beklädnadskostnaderna under de senaste tio åren stigit i hög grad, att ridskolans hästskötare hade för månade räknat samma löneförmåner som fodermarsken, samt att fodermarsken vid Strömsholms hingstdepå, vilken hade under sin vård mindre antal hästar samt till sitt förfogande gamla och vana hästskötare, uppbure i kontant lön 1,300 kronor förutom beklädnad och vedbrand.

Chefen för
ridskolan.

Chefen för ridskolan har tillstyrkt framställningen samt framhållit, att då fodermarskbefattningen vid ridskolan är särdeles maktpåliggande och krävande, det är av stor vikt för skolan, att löneförmånerna äro

goda, emedan det i annat fall bliver svårt att få behålla den nuvarande högt förtjänste fodermarsken eller att eventuellt finna en lämplig efterträdare till honom. [10.]

Inspektören för kavalleriet har jämväl tillstyrkt en ökning av fodermarskens löneförmåner med hänsyn till den ansvarsfulla och viktiga tjänst, denue befattningshavare bestrider, och har kavalleriinspektören föreslagit, att avlöningsförmånerna måtte, i likhet med fodermarsken vid hingstdepån å Strömsholm tillkommande löneförmåner, utgå på följande sätt och med nedan angivna belopp, nämligen:

Inspektören
för kavalleriet.

lön	kronor 1,100: —
lönötillägg efter 5 år	» 100: —
» » 10 »	» 100: —

Bränsle, husrum, täppa och beklädnad (uniform in natura eller ersättning därför med 100 kronor).

Uti infortrat underdånigt utlåtande har arméförvaltningens civila departement anför, att departementet, på grund av vad i ansökningen anförts samt vad chefen för ridskolan ävensom kavalleriinspektören i anledning av densamma yttrat, funnit ådagalagt, att en löneförbättring för fodermarsken vid ridskolan numera borde genomföras. Med hänsyn till önskvärdheten att kunna för ifrågavarande befattning, med vilken enligt föreskrift i instruktionen för ridskolan följer skyldighet att utöva närmaste tillsyn över skolans byggnader och stallinventarier samt att mottaga och vårda skolans furage, påräkna en fullt lämplig person, ansåge departementet, i likhet med kavalleriinspektören, att fodermarskens kontanta löneförmåner, som nu icke uppgå till mer än 75 kronor för månad, borde höjas så, att de i huvudsak motsvarade de förmåner, som tillkomma fodermarsken vid hingstdepån å Strömsholm.

Arméförvalt-
ningen.

Då emellertid förmån av beklädnadsgottgörelse icke utgår till löntagare vid armén, som i lönehänseende äro likställda med ifrågavarande befattningshavare, har departementet icke ansett sig kunna föreslå, att bland löneförmånerna upptages ett särskilt belopp såsom dylik gottgörelse. Enligt under hand från arméns pensionskassa inhämtat meddelande vore årslönen icke hänförlig till sådan avlöning på stat, som berättigar befattningshavaren till delaktighet i nämnda kassa med därmed förenad pensionsrätt. Ifrågavarande löneförmån borde därför upptagas under benämning arvode, vilket jämväl med hänsyn till tjänstens art syntes vara lämpligast. Vad beträffade beloppet av det-

[10.] samma, ansåge departementet, i likhet med kavalleriinspektören, att det borde bestämmas till 1,100 kronor.

Till det sålunda ifrågasatta arvodelt borde emellertid ytterligare läggas avlöningstillägg till skäligt belopp efter viss tids tjänstgöring. Under framhållande att med fodermarsken i huvudsak likställda befattningshavare, såsom gevärs- och tyghantverkare, äga åtnjuta två ålders-tillägg å 150 kronor, det ena efter fem och det andra efter tio års väl vitsordad tjänst, ville departementet för nu ifrågavarande befattningshavare föreslå två till beloppet lika avlöningstillägg efter enahanda tjänstetid. Då, såsom nyss nämnts, fodermarskens kontanta avlöning icke borde upptagas såsom lön utan såsom arvode, kunde emellertid avlöningstilläggen icke beräknas under anslaget till ålderstillägg, utan borde desamma i stället såsom arvodesförhöjningar utgå från staten för ridskolan. Med hänsyn därtill, att den nuvarande fodermarsken redan i 13 år innehaft befattningen såsom fodermarsk och efter den ändrade statens ikraftträdande syntes böra få tillgodoräkna sig sin föregående tjänstetid för åtnjutande av båda avlöningstilläggen, borde för ändamålet å nämnda stat uppföras ett belopp av 300 kronor, vilket vid eventuellt ombyte av fodermarsk emellertid åter kunde ur staten utgå.

På grund av vad sålunda anförts, hemställde civila departementet, att Kungl. Maj:t måtte i proposition till riksdagen föreslå ändring i staten för ridskolan av den innebörd departementet förordat.

Departements-
chefen.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna anser jag, att de till fodermarsken vid ridskolan för närvarande utgående löneförmånerna icke kunna anses utgöra skälig ersättning för de med befattningen förenade ansvarsfulla åliggandena. En förbättring av samma förmåner bör rättvisligen äga rum. Med hänsyn till vad upplyst blivit rörande nämnda åliggandens natur och beträffande de avlöningsförmåner, som tillkomma fodermarsken vid hingstdepån å Strömsholm samt med fodermarsken vid ridskolan närmast likställda befattningshavare inom lantförsvaret, finner jag mig böra tillstyrka, att avlöningsförmånerna bestämmas på sätt arméförvaltningens civila departement föreslagit, eller till ett årligt arvode om 1,100 kronor jämte två avlöningstillägg om 150 kronor, det ena efter fem och det andra efter tio års väl vitsordad tjänst. Att den nuvarande fodermarsken bör få räkna sig sin föregående tjänstetid tillgodo för avlöningstilläggs åtnjutande, synes mig riktigt.

I anslutning till vad jag sålunda anført, har jag låtit uppgöra förslag till ny stat för ridskolan (bil. 6), utvisande en ökning i statens

slutsumma med 500 kronor. Jag hemställer, det Eders Kungl. Maj:t [10.]
täcktes föreslå riksdagen,

att, med godkännande av berörda förslag till ny
stat (bil. 6), öka reservationsanslaget till ridskolan,
nu kronor 46,250: —
med » 500: —
till kronor 46,750: —

3. Skjutskolan för infanteriet och kavalleriet.

[11.]

För att bereda till skjutskolan för infanteriet och kavalleriet å Rosersberg såsom elever kommenderade officerare tillfälle att utbilda sig i ledning av skjutning i trupp, bedömande av eldverkan under dylika övningar m. m. pläga ur arméns truppförband under längre eller kortare tid beordras övningstrupp jämte erforderligt befäl till de vid skjutskolan anordnade utbildningskurserna. I motsats till vad förhållandet är i fråga om officerare och underofficerare, som kommenderas till tjänstgöring vid instruktionsbatteriet vid fältartilleriets skjutskola, äga officerare och underofficerare, som tjänstgöra vid till infanteriskolan beordrad övningstrupp, icke åtnjuta någon tillfällig avlöning (dagtraktamente) under kommenderingen.

Under framhållande av att de uti äldre avlöningsreglementen för armén givna bestämmelser, på grund av vilka vid skjutskoletrupp tjänstgörande officerare eller underofficerare varit berättigade till tillfällig avlöning, genom nu gällande avlöningsreglemente av den 11 oktober 1907 bortfallit, hemställde chefen för femte arméfördelningen, med anledning av en utav chefen för skjutskolan i ämnet gjord framställning, uti underdånig skrivelse den 16 januari 1914 om utfärdande av föreskrift därom, att officerare och underofficerare, tjänstgörande vid till infanteriskjutskolan beordrad övningstrupp, måtte under tjänstgöringen få åtnjuta dagtraktamente enligt tariffen i bilaga A till avlöningsreglementet, för såvitt tjänstgöringen, förflyttningen till och från skjutskolan däri inberäknad, påginge i 8 dagar eller därutöver.

Framställning
av chefen för
femte armé-
fördelningen.

Till stöd för framställningen anförde arméfördelningschefen, att en sådan kommendering å främmande ort, som den här ifrågavarande, för vederbörande givetvis medförde en hel del oundvikliga extra utgifter, att då all annan personal, som inkommenderades till skjutskolan, såväl

- [11.] lärare, repetitörer, gevärshantverkare och köksföreståndare som samtliga elever, åtnjote tillfällig avlöning, rättvisa och billighet syntes fordra, att samma förmån även komme övningstruppens befäl till del, att genom beviljandet av den ifrågasatta förmånen övningstruppens befäl icke komme att givas någon särställning utan endast jämsställas med övrig armén tillhörande personal, som för annat ändamål än egen eller egen trupps utbildning kommenderades att tjänstgöra å främmande ort, samt att man ej kunde räkna ifrågavarande kommendering till trupps vanliga vapenövningar och skolor, då det på grund av sparsamhetsskäl endast vore trupp ur i Stockholm förlagda infanteriregementen samt Upplands infanteriregemente och Västmanlands regemente, som under de senaste åren fullgjort och med all sannolikhet allt framgent komme att fullgöra dessa kommenderingar.

Yttrande av
chefen för
fjärde armé-
fördelningen.

Chefen för fjärde arméfördelningen, vilken tagit del av den gjorda framställningen, förklarade sig till alla delar instämma i densamma, under framhållande av att den omständigheten, att ersättning numera icke utginge till officerare och underofficerare vid övningstrupp, med nödvändighet föranledde därtill, att så gott som uteslutande de närmast intill infanteriskjutskolan förlagda truppförbanden allt för ofta och till förfång för andra lika nödvändiga övningar bleve betungade med dessa kommenderingar.

Arméförvalt-
ningens ut-
låtande.

Uti avgivet underdånigt utlåtande den 6 februari 1914 framhöllo arméförvaltningens artilleri- och civila departement till en början, att frågan, huruvida enligt gällande avlöningsreglemente tillfällig avlöning borde utgå till officerare och underofficerare under tjänstgöring vid till skjutskolan beordrad övningstrupp, visserligen tidigare kunnat vara föremål för olika meningar, men numera blivit slutligt avgjord, i det att genom regeringsrättens utslag den 8 april 1913 fastslagits, att dylik avlöning icke skulle utgå. Stadgandet i § 38 c) avlöningsreglementet, att varken reseersättning eller dagtraktamente utgår till officer och underofficer för deltagande i övningsmarscher och annan till vanliga vapenövningar och skolor hänförlig tjänstgöring med egen trupp utom förlägningsorten eller övningsplatsen, hade nämligen ansetts tillämplig beträffande ifrågavarande kommendering.

För såvitt av de militära myndigheternas nu gjorda uttalanden angående arten av berörda kommendering kunde bedömas, finge, fort-

[11.]

satte departementen, anses utrett, att denna visserligen vore till nytta för truppens skjututbildning, men dock huvudsakligen avsåge att fylla behovet av övningstrupp för skolan, vars elever vore officerare. Det syntes även kunna anses givet, att om skjutskolans behov av övningstrupp ej föreläge, kommenderingar under så lång tid och förlagda så långt från förläggningssorten ej skulle anordnas enbart för truppens skjututbildning, ett förhållande, som framginge därav, att dylika kommenderingar ej förekomme vid andra regementen än dem, som för närvarande sände trupp till skolan. Vid sådant förhållande ansåge departementen det billigt, att den nu begärda tillfälliga avlöningen finge utgå.

Till begränsning av de med förslagets genomförande förbundna kostnaderna hade chefen för femte arméfördelningen föreslagit, att tillerkännandet av tillfällig avlöning icke skulle avse övningstrupp, vars vistelse vid skjutskolan, med inräkning av marschdagar, ej överskrede 8 dagar. Något skäl att bestämma tidsbegränsningen på sålunda förslaget sätt syntes emellertid departementen icke föreligga, då avlöningsreglementet i fråga om dagtraktamentes utgående för tjänstgöring utom förläggningssort icke i andra fall upptog motsvarande begränsning. Däremot syntes, vid det förhållande att ifrågavarande kommenderingar även vore till nytta för truppens utbildning, i avseende å dagtraktamentes utgående därunder böra tillämpas den i § 48 avlöningsreglementet fastslagna principen, att dylik ersättning vid fälttjänstövningar, som fortginge längre tid än två dygn utom förläggningssorten, skulle utgå under själva tjänstgöringen samt under färd i trupp till och från tjänstgöringsorten. Härigenom skulle kunna undvikas den med chefs för femte arméfördelningen förslag förbundna orättvisan, att tillfällig avlöning skulle komma ifrågavarande till skjutskolan kommenderade officerare och underofficerare till godo i mindre omfattning, än som i allmänhet gällde beträffande dylik avlöning under till vanlig övningsmarsch ej hänförlig tjänstgöring utom förläggningssorten.

Med stöd av vad sålunda anförts, hemställde departementen, att åtgärd måtte vidtagas i syfte, att officerare och underofficerare, som tjänstgjorde vid till infanteriskjutskolan beordrad övningstrupp, måtte under tjänstgöringen vid skolan samt färd i trupp till och från tjänstgöringsorten komma i åtnjutande av dagtraktamente enligt tariffen i bilaga A till avlöningsreglementet, dock endast om truppens tjänstgöring vid skolan fortginge minst två dygn. För sådant ändamål syntes någon ändring av avlöningsreglementet icke vara påkallad, utan hemställde departementen, att utbetalande av berörda förmån möjliggjordes

- [11.] genom att i staten för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, i likhet med vad i staten för fältartilleriets skjutskola stadgades beträffande officerare och underofficerare vid instruktionsbatteriet, upptoges dagtraktamenten för erforderligt antal dagar. Genom en sådan åtgärd trädde föreskriften i § 37 mom. 4 i avlöningsreglementet i förevarande fall i tillämpning. Då emellertid anslaget till skjutskolan för närvarande icke vore tillräckligt för att möjliggöra en dylik ändring av staten, borde, vid bifall till framställningen i enlighet med departementens hemställan, chefen för infanteriskjutskolan anbefallas att i god tid inkomma med förslag om den höjning av anslaget, som från och med år 1916 borde av riksdagen äskas.

Kungl. Maj:ts
beslut den 28
mars 1914.

Vid ärendets föredragning den 28 mars 1914 anbefallde Kungl. Maj:t chefen för infanteriskjutskolan att i behörig ordning inkomma med framställning om den förhöjning av anslaget till skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, som för ifrågavarande ändamål måste hos riksdagen äskas, under förutsättning att ersättningen beräknades för den av arméförvaltningens artilleri- och civila departement angivna tiden.

Framställning
av chefen för
infanteriskjut-
skolan.

Med anledning härav har nu chefen för infanteriskjutskolan uti underdånig skrivelse den 6 april 1914 hemställt, att för beredande av tillfällig avlöning åt ifrågavarande officerare och underofficerare i enlighet med arméförvaltningens artilleri- och civila departements förslag anslaget till skjutskolan, nu 60,000 kronor, måtte höjas med 2,250 kronor till 62,250 kronor. Vid beräkningen av den sålunda erforderliga höjningen av anslaget hade chefen för skjutskolan utgått från antalet och styrkan av de till skolan under år 1914 beordrade övningstruppförbanden ävensom från dessa kommenderingars varaktighet, varjämte hänsyn tagits därtill, att under kurserna kommendering till skolan av en fältbelysningsavdelning, ett kulsprutekompani och en kavallerikulspruteavdelning vore av förhållandena påkallad. Den erforderliga ökningen av anslaget framginge närmare av följande

[11.]

Tablå

öfver dagtraktamenten till övningstruppförband vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet.

	Antal dagar	Antal dagtraktamenten för			
		kaptener å 4 kr.	subal- ternoffi- cerare å 3 kr.	fanjunkare å 2 kr. 50 öre.	sergeanter å 2 kr.
2 infanterikompanier å 2 plutoner	65	65	130	65	130
2 infanterikompanier å 3 plutoner	13	13	39	13	39
2 skvadroner å 3 troppar	14	14	42	14	21
2 batterier	6	6	18	6	12
1 belyningsavdelning	3	—	6	—	6
2 kulsprutekompanier	14	14	42	—	28
2 kavallerikulspruteavdelningar	6	6	12	—	12
Summa	—	118	289	98	248
118 dagtraktamenten å 4 kronor				kronor	472:—
289 " " 3 "				"	867:—
98 " " 2 " och 50 öre				"	245:—
248 " " 2 "				"	406:—
Summa kronor 2,080:—					

Såsom av tablå framginge, komme summan av dagtraktamenten att uppgå till 2,080 kronor. Då emellertid antalet traktamentsdagar kunde tänkas ökat därigenom, att sön- och helgdagar infölle under kommenderingstiden, och då vidare jämväl antalet underofficerare vid infanteri- och kavalleriförbanden kunde komma att överstiga det beräknade, ansåge skolchefen, att den angivna summan borde avrundas uppåt till 2,250 kronor.

Chefen för femte arméfördelningen ävensom chefen för fjärde arméfördelningen samt arméförvaltningens artilleri- och civila departement hava tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen.

Vederbörande
råyndigheters
yttranden.

Såsom av den i ärendet förebragta utredningen framgår, anses tjänstgöring vid övningstrupp för infanteriskjutskolan hänförlig under

Departements-
chefen.

- [11.] bestämmelserna i § 38 c) avlöningsreglementet och på grund därav icke berättiga vederbörande befäl till åtnjutande av någon tillfällig avlöning. Jag tillåter mig emellertid omnämna, att vid meddelandet av Kungl. Maj:ts ovannämnda utslag den 8 april 1913 två regeringsråd uttalade den meningen, att berörda stadgande icke vore tillämpligt i fråga om tjänstgöring av förevarande slag och att vederbörande följaktligen jämlikt §§ 35 och 36 i avlöningsreglementet vore berättigade till traktementsersättning under tjänstgöringen.

De av myndigheterna i ärendet gjorda uttalanden synas mig ock innebära starka skäl för att ifrågavarande befälspersonal, i likhet med motsvarande befälskategorier vid instruktionsbatteriet vid fältartilleriets skjutskola, under kommenderingstiden kommer i åtnjutande av dagtraktamente. Att de därunder få vidkännas åtskilliga extra utgifter, är uppenbart, likasom ock, att det av vederbörande skall kännas såsom en obillighet att icke för dessa få uppbära någon som helst ersättning, då sådan utgår till all annan vid skolan kommenderad personal. Den omständigheten, att ifrågavarande befäl tjänstgör vid trupp, synes mig i förevarande fall icke böra betaga detsamma rätten till en dylik förmån. Ty även om kommenderingen är ägnad att främja övningstruppens skjututbildning, låter det sig dock icke bestrida, att ändamålet med densamma är, icke övningstruppens egen utbildning, utan att truppen skall utgöra övningsmateriel för de till skjutskolan kommenderade eleverna. På grund härav finner jag mig böra tillstyrka, att befälspersonalen vid övningstrupp erhåller rätt till dagtraktamente under kommenderingen.

Beträffande grunderna för dagtraktamentets utgående ansluter jag mig till det av arméförvaltningens artilleri- och civila departement framställda förslaget. Likaledes är jag med nämnda departement ense därom, att utbetalandet av ifrågavarande förmån lämpligast bör möjliggöras därigenom, att å den av Kungl. Maj:t fastställda staten för infanteriskjutskolan upptagas dagtraktamenten för erforderligt antal dagar.

Mot den av chefen för skjutskolan verkställda beräkningen av den för ändamålet nödiga höjningen av anslaget till skjutskolan har jag icke något att erinra.

På grund av vad sålunda anförts, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, [11.]

nu	kr. 60,000: —
med	» 2,250: —
till	kr. 62,250: —

4. Anordnande av vissa extra kurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet. [12.]

Vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet hava hittills pläгат anordnas kurser för subalternofficerare, kaptener (ryttmästare) och regementsofficerare i två omgångar, och hava dessa kurser pågått huvudsakligen under sommaren.

Elevernas antal utgör enligt den för skolan fastställda staten sammanlagt 118, därav 8 majorer, 30 kaptener och 80 subalternofficerare. Av dessa tillhör endast ett mindretal kavalleriet.

Uti sitt till statsrådsprotokollet den 14 maj 1914 avgivna yttrande i fråga om reglerandet av utgifterna under fjärde huvudtiteln anförde föredragande departementschefen beträffande förevarande anslag, att då enligt den föreslagna nya värnpliktslagen under våren och sommaren 1915 två årsklasser värnpliktiga komme att vara i tjänstgöring vid infanteriet och med anledning härav allt tillgängligt befäl måste tagas i anspråk för de värnpliktigas utbildning, någon kommendering till skjutskolan av officerare ur detta vapenslag icke kunde äga rum under denna tid. På grund härav och då det vore av vikt, att de officerare, som under år 1915 skulle tjänstgöra såsom befäl och instruktörer vid kulspruteförbanden vid infanteriet och kavalleriet, vilka enligt den föreslagna nya härordningen redan under nämnda år skulle börja uppsättas, dessförinnan genomgått skjutskolan i och för erhållande av utbildning i kulsprutetjänsten, borde de kurser, som skulle anordnas vid skjutskolan under sommaren 1915, i stället äga rum redan innevarande vinter samt huvudsakligen avse utbildning i kulsprutetjänst. För att icke skjututbildningen bland arméns officerare skulle genom ifrågasvarande anordning bliva lidande, borde emellertid under åren 1916 och 1917 särskilda åtgärder vidtagas för att tillgodose utbildningen av ett ökat antal elever i skjutskolans vanliga kurser. Den sålunda angivna omläggningen av 1915 års kurser kunde ske, utan att någon höjning av det till skolan för samma år utgående anslaget behövde vidtagas.

[12.] Riksdagen förklarade sig icke hava något att erinra mot den ifrågasatta anordningen samt upptog anslaget till skjutskolan i riksstaten för år 1915 med oförändrat belopp, 60,000 kronor.

Den angivna omläggningen av 1915 års kurser har numera ägt rum, i det en utbildningskurs för kulsprutetjänst varit vid skjutskolan anordnad hösten 1914 och en andra dylik kurs för närvarande därstädes pågår.

I anslutning till vad föredragande departementschefen i sitt förenämnda yttrande anført, anbefallde Kungl. Maj:t den 28 september 1914 vederbörande att, i samband med angivandet av medelsbehovet för år 1916, till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till de särskilda åtgärder, som kunde anses böra vidtagas för att tillgodose utbildningen av ett ökat antal elever i skjutskolans vanliga kurser under nämnda år.

Chefen för
skjutskolan.

Med anledning härav har nu chefen för skjutskolan i skrivelse den 12 oktober 1914 föreslagit, att i ersättning för de under innevarande år inställda vanliga kurserna måtte under vartdera av åren 1916 och 1917 anordnas en *extra utbildningskurs*, omfattande ungefär halva det antal officerare, som för närvarande årligen beordras till skjutskolan. Kostnaderna för en dylik kurs beräknades uppgå till 21,000 kronor enligt följande specifikation.

Avlöningar och arvoden:

3 förste lärare, traktamente	à 4 kr. i 70 dagar	kronor	840: —
5 andre lärare,	» à 3 » i 65 »	»	975: —
5 repetitörer,	» à 3 » i 65 »	»	975: —
1 läkare,	» à 8 » i 65 »	»	520: —
1 adjutant,	» à 3 » i 70 »	»	210: —
Elever, traktamenten	»	»	5,070: —
Reseersättningar, transporter	»	»	4,500: —
Kostnader för skolans förflyttningar	»	»	1,000: —
Markskador	»	»	1,000: —
Materiel (expenser, lyse, ved m. m.)	»	»	1,500: —
Inventarier och tvätt	»	»	1,500: —
Diverse	»	»	1,785: —
Dagtraktamenten åt officerare och underofficerare vid övningstruppförband	»	»	1,125: —
Summa kronor			21,000: —

Under återopande av sin den 6 augusti 1914 avgivna rapport över den i februari månad samma år försöksvis anordnade vinterkursen, har chefen för skjutskolan vidare framhållit, att det med hänsyn till den förestående allmänna vinterutbildningen inom armén syntes högligen önskvärt, att ytterligare en försöksvis anordnad *utbildningskurs i skjutning vintertid* (i övre Norrland) snarast måtte komma till stånd för kompletterande av vunna erfarenheter samt för fullföljande av redan påbörjade försök och anordnande av nya sådana. Då emellertid en sådan kurs icke torde kunna ifrågasättas under år 1915, syntes densamma i stället böra anordnas under år 1916, och borde för ändamålet anvisas samma belopp som för 1914 års försökskurs eller 7,000 kronor.

Chefen för skjutskolan har än vidare anført, att kulsprutevapnets förestående införande i vår armé syntes påkalla, att *utbildningskurser i kulsprutetjänst* för officerare och underofficerare samt, i mån av uppstående behov, gevärshantverkare framdeles årligen anordnades. Den tid, under vilken nämnda befälskategorier borde avses för den speciella kulsprutetjänsten, kunde lämpligen bestämmas till i genomsnitt tre år, vadan för varje år en ny uppsättning officerare och underofficerare borde vid skjutskolan erhålla utbildning i nämnda tjänstegren. På grund härav och då det vore av vikt, att under uppsättningstiden en tillräckligt stark instruktörskader från början skapades, borde, även under förutsättning att två kulsprutekurser anordnades under vintern 1914—1915, jämväl under år 1916 en dylik kurs komma till stånd. Kostnaderna för en sådan kurs med ett beräknat elevantal av en officer och en underofficer från varje regemente samt ett mindre antal gevärshantverkare och med en varaktighet av 6 veckor för elever ur infanteriet och 3—4 veckor för elever ur kavalleriet (2 veckor för gevärshantverkare) kunde uppskattas till 25,000 kronor.

Då det icke läte sig göra att nu fastslå vare sig vinterkursernas eller kulsprutekursernas framtida organisation, syntes kostnaderna för dessa böra bestridas genom extra anslag, intill dess tillräckliga erfarenheter i berörda avseende vunnits.

Under förutsättning att under år 1916 utbildningskurser vid infanteriskjutskolan komme att anordnas i enlighet med vad nu föreslagits, bleve, fortsatte chefen för skjutskolan, lärar- och repetitörpersonalen tagen i anspråk i vida högre grad än vad enligt skolans nuvarande organisation och därpå grundade stat förutsattes — omkring 8 månader eller mera mot förut omkring 4 månader. De för lärarna bestämda arvodesbeloppen — 400 kronor till förste och 200 kronor till andre lärarna — villas ringa storlek kunde hava något fog för sig på en tid,

- [12.] då det gällde blott att utbyta vistelsen på (vanligen) en övningsplats mot en vistelse under samma tid vid skjutskolan, måste numera, då lärarna i regel vore bosatta i vederbörliga garnisonsorter, anses vara över huvud taget alltför obetydliga, och än mer bleve så förhållandet, om kommenderingen vid skolan utsträcktes att gälla för större delen av kalenderåret. En jämförelse mellan de arvodesbelopp, som tillkomme å ena sidan lärare vid militärläroverken, ridskolan o. s. v. och å andra sidan lärarna vid infanteriskjutskolan, gäve också tydligt vid handen, huru illa lottade de senare vore i jämförelse med de förra. Repetitörerna, vilkas tjänstgöring omfattade blott de »vanliga» kurserna, d. v. s. en tid av för närvarande 4 (under förutsättning av tre kurser 6) månader, åtnjöte endast dagtraktamente enligt den lägre beräkningen, en ersättning, som jämväl den måste anses vara alltför otillräcklig. Det syntes därför vara med rättvisa och billighet förenligt, att de till nämnda personalgrupper utgående avlöningsförmånerna höjdes sålunda, att arvodesbeloppen komme att utgå med 1,000 kronor till förste lärare och 500 kronor till andre lärare samt att repetitörerna erhöles ett arvode om 200 kronor. Sammanlagda arvodesbeloppen för 3 förste och 5 andre lärare samt 5 repetitörer skulle således komma att utgöra 6,500 kronor, vilket i förhållande till summan av nu utgående arvoden innebure en ökning av 4,300 kronor. Då ifrågavarande arvoden icke syntes till sin framtida storlek böra fixeras förrän i samband med en blivande omorganisation av skjutskolan, borde även förenämnda 4,300 kronor för år 1916 bestridas genom extra anslag.

På grund av vad sålunda anförts, hemställde chefen för skjutskolan, att å extra stat för år 1916 måtte anvisas:

till en extra anordnad vanlig skjutskolekurs	kronor 21,000: —
» » försöksvis anordnad vinterkurs	» 7,000: —
» » utbildningskurs i kulsprutetjänst	» 25,000: —
» ökade arvoden åt lärare och repetitörer	» 4,300: —
eller tillsammans kronor 57,300: —	

Chefen för
femte armé-
fördelningen.

Chefen för femte arméfördelningen har tillstyrkt den gjorda framställningen samt beträffande de föreslagna arvoden för lärare och repetitörer framhållit, att dessa icke vore för högt tilltagna, då de sammanlagda med de dagtraktamenten, som ifrågavarande personal åtnjöte från skjutskolans stat, icke överstege de årsarvoden, som åtnjötes av motsvarande personal vid ridskolan m. fl. militära skolor.

Arméför-
valtningen.

Även arméförvaltningen har tillstyrkt bifall till chefens för skjutskolan framställning.

Mot det av chefen för skjutskolan framställda förslaget att under år 1916, utöver de vanliga utbildningskurserna, anordna en extra dylik kurs har jag icke något att erinra. Den härför beräknade kostnaden, 21,000 kronor, giver mig ej heller anledning till någon anmärkning. Därvid hava nämligen tillämpats enahanda beräkningsgrunder som i den för skolan fastställda staten, med iakttagande av att dagtraktamente bör, såsom jämväl av mig i det föregående förordats, utgå även till officerare och underofficerare vid de till skolan beordrade övningstruppförbanden. [12.] Departements-
chefen.

I likhet med chefen för skjutskolan anser jag synnerligen önskvärt, att även en utbildningskurs i skjutning vintertid kommer till stånd. En dylik kurs torde emellertid kunna anordnas, utan att några särskilda medel därför behöva anvisas. För att tre vanliga kurser skola kunna medhinnas under sommaren år 1916, torde det visa sig nödigt att något avkorta tiden för en eller annan av dessa kurser. Det återstående dagantalet kan då lämpligen förläggas till vintern i och för anordnande av en vinterkurs. Enligt vad jag förvissat mig om, kunna kostnaderna för denna bestridas av de besparingar, som genom sommarkursernas avkortande uppstå å de för desamma beräknade medlen.

Vad den föreslagna kulsprutekursen angår, torde det, med hänsyn till att två sådana kurser anordnats under innevarande vinter, icke vara oundgängligen erforderligt, att en ny dylik kurs äger rum redan år 1916. Det synes mig dessutom knappast möjligt att under samma år vid skjutskolan anordna fyra särskilda kurser, vinterkursen oräknad. Skulle emellertid hinder därför ej möta, torde Kungl. Maj:t, där så skulle finnas nödigt, kunna anvisa medel för anordnande av en kulsprutekurs under nämnda år.

Ehuru jag är med vederbörande myndigheter ense därom, att de till lärarna vid skjutskolan utgående arvoden äro mycket lågt beräknade, finner jag mig dock icke kunna i detta sammanhang tillstyrka, att desamma höjas till de av chefen för skjutskolan föreslagna beloppen. Den höjning, som kan finnas vara av förhållandena påkallad, bör ske genom i vederbörlig ordning företagen ändring i skjutskolans stat i sammanhang med eventuellt erforderlig ökning av anslaget till skjutskolan. Enahanda förhållande gäller med avseende å de till skolan beordrade repetitörerna. Däremot anser jag det med rättvisa och billighet förenat, att lärarna erhålla någon gottgörelse för den ökade arbetsbörda, som kommer att påläggas dem under år 1916 till följd av den extra kursens anordnande. Denna ersättning synes mig böra utgå efter de grunder, efter vilka de i staten nu upptagna arvodena äro beräknade, d. v. s. med 200 kronor åt förste lärare och 100 kronor åt andre lärare.

- [12.] Det för ändamålet erforderliga beloppet skulle följaktligen uppgå till $(3 \times 200 + 5 \times 100 =)$ 1,100 kronor.

Sammanlagda kostnaden för de till följd av omläggningen av innevarande års kurser under år 1916 erforderliga åtgärderna skulle således uppgå till $(21,000 + 1,100 =)$ 22,100 kronor.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att för *anordnande av vissa extra kurser vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet* å extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 22,100 kronor.

5. **Artilleriskjutskolor, oförändrat ordinarie reservationsanslag** kronor 27,000: —
6. **Krigsskolan, oförändrat ordinarie reservationsanslag** kronor 137,210: —

[13.]

7. Volontärskolor.

Detta förslagsanslag har under de senare åren varit i riksstaten upptaget till 130,000 kronor. Enligt vad erfarenheten givit vid handen, har detta belopp visat sig vara väl avvägt. Visserligen överskreds anslaget något under åren 1911 och 1912, men torde detta hava berott på rent tillfälliga omständigheter. För år 1913 har ett överskott å anslaget av 16,116 kronor 79 öre uppkommit. Med den organisation volontärskolorna för närvarande hava, förefinnes alltså icke någon anledning till ändring av anslagsbeloppet.

Gemensamma
underofficers-
skolor enligt
1914 års
härordning.

Uti de för riksdagen i sammanhang med 1914 års härordningsförslag framlagda beräkningarna av lantförsvarets kostnader efter genomförd härordning upptogs förevarande anslag till 200,000 kronor, och angav föredragande departementschefen uti sitt till vederbörande statsrådsprotokoll avgivna yttrande anledningen till höjningen vara de ökade kraven på underofficerarnas utbildning. Enligt härordningsförslaget skulle nämligen i syfte att förbättra underbefällets allmänbildning och militära duglighet truppslagsvis anordnas gemensamma högre underofficersskolor, ägnade att upptaga traditionerna från den såväl inom armén som bland allmänheten högt skattade infanterivolontärskolan å Karlsborg samt att förverkliga syftet med den av 1907 års volontär-

kommission föreslagna underofficersskolans fortsättningskurs. Med hänsyn till bevärningsrekrytskolans förläggning till tiden november—början av juli borde ifrågavarande skolor förläggas till tiden januari—augusti och således pågå omkring åtta månader. Genomgående av högre underofficersskola skulle utgöra kompetensvillkor för befordran till underofficer. För att underlätta rekryteringen och civilanställningen vore det emellertid önskvärt, att såsom elever beordrades större antal korpraler eller furirer, än som erfordrades för underofficersrekryteringen.

[13.]

Riksdagen, som fann de i förevarande hänseende föreslagna åtgärderna ändamålsenliga, förklarade sig icke hava något att mot desamma erinra, och upptog riksdagen jämväl uti sina beräkningar över lantförsvarets kostnader efter genomförd härordning anslaget till volontärskolor till det av Kungl. Maj:t angivna beloppet eller 200,000 kronor.

Arméförvaltningen har nu anmält, att ämbetsverket, i saknad av kännedom om tidpunkten för den nya organisationens trädande i kraft, vid förevarande anslags beräknande icke ansett sig kunna utgå från andra beräkningsgrunder än de hittills tillämpade, och har arméförvaltningen i anslutning härtill hemställt, att därest någon ändrad organisation av volontärskolorna icke komme till stånd under år 1916, anslaget måtte i riksstaten för samma år upptagas till oförändrat belopp eller 130,000 kronor.

Arméförvaltningens framställning.

Med hänsyn till de fördelaktiga verkningar med avseende å underbefälsrekryteringen, inrättandet av förenämnda högre underofficersskolor kan antagas komma att medföra, är det givetvis av vikt, att desamma snarast möjligt komma till stånd. Uti den i härordningspropositionen framlagda redogörelsen för övergången till den föreslagna nya härordningen gavs jämväl uttryck häråt, i det föredragande departementschefen förutsatte, att fortsättningskurser för underbefäl borde anordnas även under vintern 1914—1915, enär de planerade högre underofficersskolorna sannolikt först med utbildningsåret 1915—1916 kunde taga sin början. Visserligen föreligger icke för närvarande något utarbetat förslag till bestämmelser rörande den närmare organisationen av ifrågavarande skolor, men då sådana bestämmelser mycket väl kunna hinna att under årets lopp utarbetas och fastställas, möter ur denna synpunkt icke något hinder för att låta skolorna taga sin början å den i härordningspropositionen angivna tidpunkten. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att de för ändamålet erforderliga medlen ställas till förfogande redan från och med nästkommande år.

Departementschefen.

- [13.] På grund av vad sålunda anförts, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka förslagsanslaget till volontärskolor,
 nu kronor 130,000: —
 med » 70,000: —
 till kronor 200,000: —

8. **Militärläkares undervisning.** oförändrat
ordinarie reservationsanslag kronor 6,350: —

E. **Avlöning, rekrytering (truppförbanden), arvoden m. m.**

- [14.] 1. **Avlöning och rekrytering m. m.**

Ökning eller minskning i antalet beställningar enligt 1914 års övergångsplaner.

Uti den till 1914 års senare riksdag avlåtna statsverkspropositionen hade de vid Kungl. Maj:ts proposition angående ny härordning fogade planerna för övergången från 1901 års härordning till den föreslagna nya härordningen blivit följda vid uppgörandet av 1915 års stater för de olika truppförbanden. Då, med fränseende av musikpersonalen, de av riksdagen beslutade ändringarna uti de av Kungl. Maj:t i härordningspropositionen föreslagna fredskadrerna endast i enstaka fall inverkade på de för år 1915 föreslagna staterna, blevo dessa av riksdagen jämväl i huvudsak godkända.

Såsom jag förut under punkt 5 omnämnt, hava de vid 1914 års härordningsproposition fogade övergångsplanerna blivit underkastade med hänsyn till riksdagens beslut i härordningsfrågan erforderlig omarbetning och därefter av Kungl. Maj:t fastställda att lända till efterrättelse, i den mån särskilda förhållanden icke därifrån påkalla avvikelser. Vid uppgörandet av truppförbandens stater för år 1916 hava de sålunda fastställda övergångsplanerna blivit följda.

Jag anhåller nu att få närmare redogöra för de i enlighet härmed vidtagna ändringarna i de särskilda truppförbandens stater.

Infanteriet.

Vad infanteriet angår, hava åtskilliga nya *officersbeställningar* tillkommit. Sålunda har i och för reservorganisationens genomförande

samt de båda för kustfästningarna avsedda regementenas utökande till tre-bataljonsregementen en ny majorsbeställning upptagits vid vart och ett av följande truppförband, nämligen: Göta livgarde, Andra livgrenadjärregementet, Karlskrona grenadjärregemente, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs, Södermanlands, Hallands, Bohusläns, Västmanlands, Västerbottens och Kalmar regementen, Jämtlands fältjägerregemente, Södra skånska infanteriregementet, Vaxholms grenadjärregemente och Gottlands infanteriregemente. Vidare har tillkommit en kaptensbeställning av första klassen vid Karlskrona grenadjärregemente, Norrbottens regemente och Vaxholms grenadjärregemente samt en kaptensbeställning av andra klassen vid Svea livgarde, Andra livgrenadjärregementet, Västgöta och Södermanlands regementen, Dalregementet, Hälsinge, Älvsborgs, Hallands, Norrbottens, Kalmar och Värmlands regementen, Jämtlands fältjägerregemente, Södra skånska infanteriregementet och Gottlands infanteriregemente. Dessutom hava vid vartdera av Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen tillkommit en löjtnantsbeställning av första och en löjtnantsbeställning av andra klassen.

[14.]

Enligt 1914 års härordningsbeslut skall vid samtliga truppslag inrättas en ny tjänstegrad, fänriksgraden, vilken skall vara förenad med officers tjänsteställning jämte underlöjtnants avlöningsförmåner men besättas medelst konstitutorial. Ifrågavarande grad är avsedd för de från krigsskolan utexaminerade officersaspiranterna. Efter två års tjänstgöring skall fänrik, som anses besitta därför erforderliga egenskaper, erhålla fullmakt å beställning såsom underlöjtnant. I enlighet härmed har uti de slutliga staterna efter genomförd härordning den nuvarande underlöjtnantsgraden uppdelats i en underlöjtnantsgrad och en fänriksgrad, och hava under vardera graden upptagits ett visst antal beställningar, vid infanteriet fem beställningar i varje grad.

Den sålunda beslutade anordningen torde böra genomföras från och med år 1916. Då fänrik skall efter två års tjänstgöring utnämnas till underlöjtnant, men man icke har någon som helst garanti för att vakans i underlöjtnantsgraden vid tillfället förefinnes, är det emellertid tydligt, att den ovannämnda proportionen mellan underlöjtnanter och fänrikar aldrig kan upprätthållas. Det synes mig därför vara ur logisk synpunkt riktigare och i praktiskt hänseende fördelaktigare, att underlöjtnants- och fänriksbeställningarna i staten upptagas gemensamt i stället för att uppdelas med ett visst antal i vardera graden. I enlighet härmed har jag i infanteriets stater för år 1916 upptagit tio underlöjtnants- och fänriksbeställningar vid samtliga regementen utom

[14.] vid Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen, där till följd av den ännu icke slutförda omorganisationen upptagits endast sju dylika beställningar.

Beträffande *underofficerspersonalen* har den förändring vidtagits, att vid vardera av Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen tillkommit 1 fanjunkare samt 1 sergeant av första och 1 sergeant av andra klassen. Vidare har ifrågavarande personal vid Norrbottens regemente ökats med 1 fanjunkare och 1 sergeant av första klassen och minskats med 1 sergeant av andra klassen samt vid Gottlands infanteriregemente ökats med 1 fanjunkare och minskats med 1 sergeant av andra klassen.

Vad *manskapsklassen* angår, hava vid vart och ett av samtliga infanteriregementen, med undantag av Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen, tillkommit två furirbeställningar av första klassen och en dylik beställning av andra klassen. Vid vardera av nyssnämnda båda regementen hava upptagits åtta nya furirbeställningar, därav fyra av första och fyra av andra klassen.

Antalet korprals- och vicekorpralsbeställningar har ökats med två av varje grad vid vardera av Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen samt minskats med två, likaledes av varje grad, vid vart och ett av övriga infanteriregementen.

Officers- och reservofficersvolontärbeställningarna hava minskats med två vid Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen och Gottlands infanteriregemente samt med tre vid övriga infanteriregementen.

Antalet meniga volontärbeställningar har i staterna för samtliga infanteriregementen uppförts till det antal, som de vid slutligt genomförd härordning skola utgöra.

Slutligen hava 2 sjukvårdssoldater uteslutits ur staterna för samtliga infanteriregementen, med undantag av Karlskrona och Vaxholms grenadjärregementen samt Gottlands infanteriregemente.

I fråga om den *civilmilitära personalen* har en bataljonsveterinärbeställning överflyttats från Gottlands artillerikår till militärbefälet på Gottland. Därjämte har vid varje infanteriregemente upptagits en förrådsvaktmästarbeställning. För denna hava uppförts samma avlöningsförmåner som tillkomma förrådsvaktmästare vid fortifikationen. Då å intendenturkårens stat för närvarande finnas upptagna 22 övertaliga vaktmästare, av vilka flertalet tjänstgör såsom förrådsvaktmästare vid truppförbanden, torde de nya beställningarna i främsta rummet böra avses för nämnda vaktmästare. I detta syfte har vid vederbörande stater fogats en anmärkning av innehåll, att förrådsvaktmästarbeställningen

skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare vid intendenturkåren.

[14.]

I fråga om *officers- och underofficerspersonalen* vid kavalleriet hava vid varje fördelningskavalleriregemente upptagits 5 underlöjtnanter och fänrikar samt vid vartdera av Skånska husar- och dragonregementena 11 underlöjtnanter och fänrikar. Vid Norrlands dragonregemente har ur staten avförts 1 sergeant av första klassen och tillkommit 1 sergeant av andra klassen.

Kavalleriet.

Vad *manskapsklassen* angår, hava vid vartdera av fördelningskavalleriregementena tillkommit 1 furir av första klassen, 1 furir av andra klassen, 2 korpraler, 9 meniga volontärer, 1 sjukvårdskorpral, 1 hovslagarfurir av andra klassen, 1 hovslagarkorpral och 1 hantverkskorpral, varemot ur staterna avförts 9 vicekorpraler, 1 officers- eller reserv-officersvolontär, 1 sjukvårdsvicekorpral och 2 hovslagarvicekorpraler. Vid vartdera av Skånska husar- och dragonregementena hava tillkommit 15 meniga volontärer, 1 sjukvårdsfurir av första klassen, 1 hovslagarfurir av andra klassen och 1 hantverkskorpral. Däremot hava ur dessa båda regementens stater avförts 14 vicekorpraler, 2 officers- och reservofficersvolontärer, 1 sjukvårdskorpral, 2 hovslagarvicekorpraler och 1 hovslagarryttare.

Officerspersonalen vid fältartilleriet å fastlandet har vid Vendes artilleriregemente ökats med 2 löjtnanter av andra klassen och minskats med 1 löjtnant av första klassen. Vid vart och ett av Svea, Göta, Upplands och Smålands artilleriregementen hava upptagits 10 underlöjtnants- och fänriksbeställningar samt vid vartdera av Vendes och Norrlands artilleriregemente 11 dylika beställningar.

Fältartilleriet
å fastlandet.

Underofficerspersonalen har ökats med 1 sergeant av andra klassen vid varje fältartilleriregemente samt minskats med 1 styckjunkare vid Vendes artilleriregemente.

Manskapsklassen har ökats vid vart och ett av Svea, Göta, Norrlands, Upplands och Smålands artilleriregementen med 9 furirer av första klassen, 44 meniga volontärer, 1 sjukvårdsfurir av andra klassen, 1 sjukvårdskonstapel och 2 hovslagarkonstaplar samt vid Vendes artilleriregemente med 12 furirer av första klassen, 56 meniga volontärer, 1 sjukvårdsfurir av andra klassen och 2 hovslagarkonstaplar.

Däremot hava vid varje fältartilleriregemente utom Vendes artilleriregemente ur staterna uteslutits 6 furirer av andra klassen, 44 vicekonstaplar, 4 officers- och reservofficersvolontärer, 2 sjukvårdsvice-

- [14.] konstuplar, 1 hantverksvicekonstapel och 2 hovslagarvicekonstuplar. Vid Vendes artilleriregemente hava ur staten avförts 9 furirer av andra klassen, 56 vicekonstuplar, 5 officers- och reservofficersvolontärer, 2 sjukvårdsvicekonstuplar, 2 hantverksvicekonstuplar och 2 hovslagarvicekonstuplar.

Fältartilleriet
& Gottland.

Vid Gottlands artillerikår hava inom *officerspersonalen* upptagits fyra underlöjtnants- och fänriksbeställningar.

Vad *manskapsklassen* angår, hava tillkommit 4 furirer av första klassen, 21 meniga volontärer, 1 sjukvårdskonstapel, 1 hantverksfurir av andra klassen och 1 hovslagarfurir av andra klassen. Däremot hava ur staten avförts 4 furirer av andra klassen, 22 vicekonstuplar, 1 officers- eller reservofficersvolontär, 1 sjukvårdsvicekonstapel, 1 hantverksvicekonstapel och 1 hovslagarvicekonstapel.

Vidare har den *civilmilitära personalen* minskats med 1 bataljonsveterinär, vars beställning, såsom förut nämnts, överflyttats till staten för militärbefälet på Gottland.

Fästningsar-
tilleriet.

Beträffande *officerspersonalen* vid Boden-Karlsborgs artilleriregemente har den förändringen vidtagits, att i stället för 10 underlöjtnanter i staten uppförts 12 underlöjtnanter och fänrikar.

I fråga om *underofficerspersonalen* har den förändring skett, att 1 sergeant av första och 1 sergeant av andra klassen tillkommit.

Manskapsklassen har ökats med 10 furirer av första klassen, 48 meniga volontärer, 1 sjukvårdsartillerist, 1 hantverksfurir av andra klassen, 1 hantverkskonstapel och 2 hovslagarartillerister. Däremot hava ur staten avförts 5 furirer av andra klassen, 48 vicekonstuplar, 4 officers- och reservofficersvolontärer, 1 sjukvårdsvicekonstapel och 2 hantverksvicekonstuplar.

Positionsar-
tilleriet.

Vid Positionsartilleriregementet har *officerspersonalen* undergått den förändring, att de nuvarande sex underlöjtnantsbeställningarna utbytts mot samma antal underlöjtnants- och fänriksbeställningar.

Manskapsklassen har ökats med 5 furirer av första klassen, 24 meniga volontärer, 1 sjukvårdskonstapel, 1 hantverksfurir av andra klassen och 1 hovslagarfurir av andra klassen. Ur staten hava däremot avförts 5 furirer av andra klassen, 3 konstuplar, 24 vicekonstuplar, 3 officers- och reservofficersvolontärer, 1 sjukvårdsvicekonstapel, 1 hantverksvicekonstapel och 1 hovslagarvicekonstapel.

Fortifika-
tionen.

I staten för fortifikationen hava nyuppförts följande beställningar, nämligen 1 major, 3 kaptener av första klassen, 2 kaptener av andra

klassen, 1 löjtnant av första klassen, 1 fanjunkare, 4 sergeanter av första klassen, 3 sergeanter av andra klassen, 4 tyghantverkare och 3 radiotelegrafister. [14.]

Däremot har minskning ägt rum med 1 bataljonsveterinär.

I stället för nuvarande 25 underlöjtnanter har i staten uppförts samma antal underlöjtnanter och fänrikar.

Vid *Svea ingenjörkår* hava tillkommit 7 furirer av andra klassen, 6 meniga volontärer, 1 sjukvårdskorpral, 1 sjukvårdsvicekorpral och 1 gevärshantverkarkorpral. Därmed hava ur staten avförts 3 korpraler, 3 vicekorpraler och 4 officers- och reservofficersvolontärer.

Ingenjör-
trupperna.

Vid *Göta ingenjörkår* har manskapsklassen ökats med 6 furirer av andra klassen, 5 meniga volontärer, 1 sjukvårdsvicekorpral och 1 hovslagarvicekorpral, men å andra sidan minskats med 3 korpraler, 3 vicekorpraler, 4 officers- och reservofficersvolontärer samt 1 hovslagar-korpral.

Vid *Bodens ingenjörkår* har tillkommit 1 hovslagarvicekorpral, under det att ur staten uteslutits 3 korpraler, 3 vicekorpraler, 10 meniga volontärer, 2 hantverksskorpraler, 1 hantverksvicekorpral och 1 hovslagarsoldat.

Vid *Fälttelegrafkåren* hava tillkommit 4 furirer av första klassen, 7 furirer av andra klassen, 25 meniga volontärer, 1 sjukvårdsfurir av andra klassen, 1 hantverksfurir av första klassen, 1 hantverksfurir av andra klassen, 2 hantverksskorpraler, 6 hantverksvicekorpraler och 1 gevärshantverkarkorpral. Därmed har minskning skett med 1 vicekorpral och 1 sjukvårdssoldat.

Officerspersonalen har undergått den förändring, att å staten för trängens officerare och underofficerare med vederlikar en överstebeställning nyuppförts samt att vid Norrlands trängkår en underlöjtnantsbeställning indragits. Enär enligt 1914 års härordning trängens 18 underlöjtnanter skola ersättas med 6 underlöjtnanter och 6 fänrikar, men det är omöjligt att nu förutse, i vad mån den avsedda indragningen kan påbörjas under år 1916, har å varje trängkårs stat upptagits 3 — vid Norrlands trängkår 2 — underlöjtnanter och fänrikar i stället för 3 — vid Norrlands trängkår 2 — underlöjtnanter.

Trängen.

Manskapsklassen har vid varje trängkår ökats med 1 furir av första klassen samt minskats med 1 korpral, 2 vicekorpraler, 1 officers- eller reservofficersvolontär och 1 gevärshantverkarsoldat.

Vid varje trängkår har inom den *civilmilitära personalen* nyuppförts 1 förrådsvaktmästare.

Musiken.

[14.]

Uti 1914 års härordningsproposition föreslogs en del mindre ändringar i organisationen av arméns musik. Därjämte framställdes i vissa inom riksdagen avgivna motioner förslag om mera genomgripande förändringar härutinnan.

I sin skrivelse den 14 september 1914 i fråga om ordnandet av rikets försvarsväsende anförde riksdagen, att den vid övervägande av de framställda förslagen funnit vissa av motionärerna framställda synpunkter värda beaktande. Det ville synas, som om avsevärda besparingar beträffande armémusiken kunde göras utan att nedsätta försvarsväsendets effektivitet. Å andra sidan föreläge vid samtliga truppförband ett stadigvarande behov av viss musikpersonal, vilket icke syntes kunna fyllas av värnpliktig personal. Förbises finge icke heller, att militärmusiken hade en ej ringa kulturell uppgift att fylla. En viss varsamhet syntes emellertid böra iakttagas vid lösningen av frågan om armémusikens organisation. Vid nu angivna förhållanden hade riksdagen icke ansett sig kunna bifalla något av de föreliggande förslagen till musikens omorganisation. Riksdagen hade dock ansett, att kostnaderna för musiken, för år 1914 uppgående till 1,313,143 kronor, borde, utan åsidosättande av berättigade intressen, kunna nedbringas med minst en tredjedel av detta belopp. I anslutning till vad sålunda anförts, anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och, om möjligt, för 1915 års riksdag framlägga förslag till sådan omorganisation av arméns musik, att kostnaderna för densamma komme att uppgå till högst två tredjedelar av statsverkets nuvarande utgifter för densamma.

Med anledning härav uppdrog jag, jämlikt den 17 september 1914 erhållet nådigt bemyndigande, åt tre sakkunniga personer att inom lantförsvarsdepartementet biträda med verkställande av förevarande utredning.

Den 14 december 1914 avgåvo de sakkunniga förslag i ämnet, och blev detta omedelbart utremitterat till vederbörande myndigheter i och för yttrandes avgivande.

Då ännu icke samtliga myndigheter inkommit med sina utlåtanden, är jag icke nu i tillfälle att underställa denna fråga Kungl. Maj:ts prövning. Emellertid torde detta kunna ske inom den allra närmaste tiden.

I avvaktan på den proposition rörande armémusikens organisation, som under riksdagens lopp torde komma att avlätas, har jag ansett, att i de förslag till stater för år 1916, som nu framläggas för riks-

dagens godkännande, musikpersonalen bör upptagas på enahanda sätt som uti innevarande års stater. Någon ändring har följaktligen icke föreslagits vare sig med avseende å antalet musikbeställningar eller beträffande det antal dagar, för vilket hel eller halv dagavlöning är avsedd att utgå. Jag anser mig dock böra framhålla, att den utsträckta tjänstgöringen vid infanteriet kräver, att vid de icke garnisonerade infanteriregementena beräknas hel dagavlöning under hela året eller åtminstone under den tid huvudstyrkan av de värnpliktiga äro i tjänstgöring.

[14.]

Med hänsyn till den blivande nya organisationens genomförande har vid vederbörande stater fogats en anmärkning av innehåll, att vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen fråga om återbesättandet av den vakanta beställningen skall underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Auditörbeställningarna.

I enlighet med vad jag under punkten 8 anfört, böra de för auditörer hittills under avlöningsanslaget upptagna arvoden från och med år 1916 uteslutas ur truppförbandsstaterna.

Gottgörelse för tjänstehästar.

För närvarande äro vid infanteriet regementschefer, regements-officerare, regementskvartermästare och regementsadjutanter beridna å egna tjänstehästar, och utgå på grund härav lönetillägg och furagersättning till regementschef efter två hästar och till var och en av de övriga officerarna efter en häst.

Infanteriet.

Enligt 1914 års härordning skola regementscheferna fortfarande vara beridna på egna tjänstehästar, varemot övriga förenämnda officerare, likasom ock kompanicheferna, skola göras beridna å kronan tillhöriga stamhästar.

Såsom jag får tillfälle att längre fram under punkten 49 närmare utveckla, är avsett att under år 1916 vid varje infanteriregemente inlösa en av officerarnas tjänstehästar. I enlighet härmed har antalet hästar, för vilka lönetillägg och furagersättning under år 1916 bör utgå, minskats med en. I anslutning härtill har vid samtliga infanteriregementens stater fogats en anmärkning av innehåll, att lönetillägg och furagersättning skall utgå enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt, i den mån stamhästar ej

- [14.] tillhandahållas, till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.

Kavalleriet.

Vid kavalleriet äro för närvarande samtliga officerare ävensom veterinärerna beridna å egna tjänstehästar, officer å två hästar och veterinär å en häst.

Enligt 1914 års härordning skola regementscheferna fortfarande vara beridna å två egna tjänstehästar. Däremot har riksdagen anhållit om utredning, i vad mån och enligt vilka grunder övriga officerare skulle kunna göras beridna, förutom på en egen tjänstehäst, på kronan tillhöriga stambästar. Likaledes skulle kronohästar tillhandahållas veterinärerna.

Såsom jag förut under punkten 5 omnämnt, är sistnämnda fråga föremål för utredning av särskilt tillkallade sakkunniga. I avvaktan på resultatet av denna utredning har i staterna för år 1916 beräknats gottgörelse för tjänstehästar enligt hittills gällande grunder.

Artilleriet.

Vid artilleriet äro för närvarande regements- och kårchefer ävensom regimentsofficerare beridna å två egna tjänstehästar.

Enligt 1914 års härordning skola regements- och kårcheferna fortfarande vara beridna å egna tjänstehästar, varemot regimentsofficerarna skola göras beridna å kronan tillhöriga stambästar.

Då enligt de fastställda övergångsplanerna någon inlösen av tjänstehästar vid artilleriet icke ifrågasattes för år 1916, har hästgottgörelse under detta år beräknats efter samma grunder som hitintills.

Fortifikationen.

Vid fortifikationen är för närvarande varje regimentsofficer beriden å en egen tjänstehäst.

Enligt 1914 års härordning skola, med undantag av kårcheferna, samtliga regimentsofficerare göras beridna å stambästar.

Då å staten för år 1916 tillkommit en ny regimentsofficersbeställning, har i enlighet med de fastställda övergångsplanerna hästgottgörelse åt denne icke blivit beräknad.

Trängen.

Trängens regimentsofficerare, vilka samtliga tjänstgöra såsom kårchefer, äro för närvarande beridna å egna tjänstehästar.

Härutinnan skall enligt 1914 års härordning icke någon ändring vidtagas.

För år 1916 föreslås följaktligen icke någon annan ändring i förvarande hänseende, än att gottgörelse för två tjänstehästar beräknats för den å staten nyuppförde översten för trängen.

Artilleriets fabriker och tygstater.

[14.]

För närvarande intaga artilleriets tygstater en i huvudsak fristående ställning till de olika truppförbanden. Av artilleriets fabriker, Karl Gustavs stads gevärsfaktori, Åkers krutbruk och ammunitionsfabriken, är den sistnämndas verksamhet fördelad på två avdelningar, förlagda till Marieberg och Karlsborg.

Nuvarande organisation.

Den för tygstationerna och fabrikerna erforderliga personalen utgöres för närvarande av dels därtill förordnade beställningsinnehavare å truppförbandens stater, dels å skilda stater upptagen personal, nämligen å

<i>Artilleriets tygstater:</i>	<i>Fabrikernas stater:</i>	<i>Sammanlagt antal:</i>
1 tygingenjör,	3 fabriksingenjörer,	4
13 tygförvaltare,	5 fabriksförvaltare,	18
6 departementsskrivare,		6
9 besiktningsrustmästare	4 besiktningsrustmästare,	13
eller tygverkmästare,		
10 tygunderofficerare,		10
2 verkmästare,		2
14 tygskrivare,	4 fabriksskrivare,	18
60 tyghantverkare,		60
7 fortmaskinister,		7

Avlöningen utgår för den å artilleriets tygstater uppförda personalen från avlöningsanslaget och för den å fabrikernas stater upptagna personalen från ordinarie vapenanslaget.

Enligt 1914 års härordning skola tygstationerna i Göteborg, Kristianstad, Östersund, Uppsala och Jönköping samt å Gottland införlivas med vederbörliga artilleritruppförband. Tygstationerna i Stockholm och i Boden skola däremot bibehållas med självständig förvaltning och tygstationen å Karlsborg inrättas till ett centralförråd för hela artilleriet. Vidare skall ammunitionsfabrikens Mariebergsavdelning förflyttas till Karlsborg.

1914 års härordning.

Till följd av dessa förändringar i organisationen av artilleriets tygstater och fabriker har en minskning i vissa avseenden av personalen ansetts kunna ske. Å andra sidan har beslutits att inrätta beställningar med fasta avlöningsförmåner för fälttygmästaren, tygmästarna vid de tygstationer, som skola bibehållas med självständig förvaltning, och styres-

- [14.] männen vid artilleriets fabriker, så att för bestridandet av dessa befattningar officerare å truppförbandens stater ej behöva tagas i anspråk. Den för artilleriets fabriker och tygstater erforderliga personalen skall i enlighet härmed efter genomförd härordning utgöras av:

- 1 fälttygmästare,
- 3 styresmän,
- 1 tygmästare av första klassen,
- 2 tygmästare av andra klassen,
- 4 tyg- eller fabriksingenjörer,
- 11 tyg- eller fabriksförvaltare av första klassen,
- 1 öververkmästare,
- 6 departementsskrivare,
- 7 tygförvaltare av andra klassen,
- 18 besiktningsrustmästare eller tygverkmästare,
- 6 verkmästare av första klassen,
- 2 verkmästare av andra klassen,
- 9 tyg- eller fabriksskrivare,
- 44 tyghantverkare och
- 7 fortmaskinister.

Ifrågavarande personal skall upptagas å en gemensam stat, och avlöningsförmånerna skola bestridas från avlöningsanslaget.

1916 Års stat.

Enligt de av Kungl. Maj:t fastställda planerna för övergången till den nya härordningen skall förenämnda organisation av artilleriets fabriker och tygstater genomföras från och med år 1916. I enlighet härmed hava ur ordinarie vapenanslaget utbrutits dels staterna för Karl Gustavs stads gevärsfaktori, ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk, dels ock vissa från nämnda anslag för närvarande utgående arvoden till fälttygmästaren och till styresmännen m. fl. vid nämnda fabriker. Ifrågavarande personal har i stället jämte den å artilleriets tygstater för år 1915 upptagna personalen överförts till en gemensam stat, benämnd »artilleriets fabriker och tygstater», varvid jämväl ökning av personalen i någon mån ägt rum samt benämningarna upptagits i enlighet med 1914 års härordningsbeslut. Vid jämförelse med respektive stater för år 1915 hava följande förändringar vidtagits.

Fälttygmästaren har nyuppförts med fasta avlöningsförmåner såsom överstelöjtnant jämte arvode om 1,800 kronor. I avvaktan på resultatet av förutnämnda utredning angående vissa officerares förseende med

hästar, har å staten för år 1916 jämväl beräknats gottgörelse åt fälttygmästaren för två tjänstehästar.

Vidare hava de tre styresmännen vid fabrikerna nyuppförts å staten med fasta avlöningsförmåner såsom kaptener av första klassen jämte arvoden om 2,400 kronor.

För de tygstationer, som skola bibehållas med självständig förvaltning, hava å staten nyuppförts en tygmästarbeställning av första klassen och två tygmästarbeställningar av andra klassen, den förstnämnda beställningen med majors avlöningsförmåner och vardera av de två sistnämnda beställningarna med avlöningsförmåner såsom kapten av första klassen.

Tygförvaltarna och fabriksförvaltarna hava benämnts tyg- eller fabriksförvaltare av första klassen, varjämte antalet minskats med en beställning, vilken upptagits såsom tygförvaltare av andra klassen med avlöningsförmåner såsom fanjunkare.

En ny öververkmästarbeställning med löjtnants av första klassen avlöningsförmåner har upptagits i staten.

Antalet besiktningsrustmästare eller tygverkmästare har ökats med en.

De två hittillsvarande verkmästarbeställningarna hava ökats med fyra nya beställningar, i samband varmed benämningen förändrats till verkmästare av första klassen.

I staten hava nyuppförts två verkmästarbeställningar av andra klassen med avlöningsförmåner såsom sergearter av första klassen.

Slutligen hava ur staten avförts fem tyghantverkarbeställningar.

Staten för artilleriets fabriker och tygstater år 1916 slutar å 326,247 kronor 50 öre.

Motsvarande kostnader utgöra för år 1915:

för artilleriets tygstater	kronor	225,932: 50
» » fabriker (avlöningsstaterna)	»	45,937: 50
» » » (arvodena åt fälttygmästaren m. fl.)	»	11,300: —

eller tillhopa kronor 283,170: —

Kostnadsökningen för år 1916 uppgår följaktligen till 43,077 kronor 50 öre.

Ändringar i truppförbandsstaterna föranledda av 1911 års riksdags beslut om fältläkarkårens omorganisation.

När 1911 års riksdag beslöt omorganisation av fältläkarkåren, bestämdes, bland annat, att *vid truppförbanden* skulle finnas följande ordinarie läkare, nämligen:

1911 års
organisation.

[14.] vid vart och ett av följande infanteriregementen: Svea livgarde, Göta livgarde, Livregementets grenadjärer, Första och Andra livgrenadjärregementena, Västgöta regemente, Karlskrona grenadjärregemente, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs, Södermanlands, Kronobergs och Jönköpings regementen, Dalregementet, Hälsinge, Älvsborgs, Hallands, Bohusläns, Västmanlands, Västerbottens, Kalmar och Värmlands regementen, Jämtlands fältjägarregemente, Norra och Södra skånska infanteriregementena samt Västernorrlands regemente en regements- och en bataljonsläkare;

vid Vaxholms grenadjärregemente en regementsläkare;

vid vart och ett av följande kavalleriregementen: Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Livregementets husarer, Smålands husarregemente, Kronprinsens husarregemente och Norrlands dragonregemente en bataljonsläkare;

vid vardera av Skånska husar- och Skånska dragonregementena en regements- och en bataljonsläkare;

vid vart och ett av följande artilleriregementen: Svea, Göta, Vendes, Upplands och Smålands artilleriregementen en regements- och en bataljonsläkare;

vid den i Östersund förlagda delen av Norrlands artilleriregemente ävensom vid Positionsartilleriregementet en regementsläkare;

för Svea ingenjörkår och Fälttelegrafkåren en regements- och en bataljonsläkare, uppförda å staten för fortifikationen;

vid var och en av följande kårer: Svea, Göta och Norrlands trängkårer, Skånska trängkåren, Västmanlands trängkår och Östgöta trängkår en regements- och en bataljonsläkare;

för Karlsborgs garnison och garnisonssjukhus en regements- och en bataljonsläkare, uppförda å staten för kommendantsstaten;

för Bodens garnison och garnisonssjukhus samt för bestridandet av tjänsten såsom fästningsläkare vid kommendantskapet därstädes två regements- och två bataljonsläkare, uppförda å staten för kommendantsstaten; och

för Gottlands trupper och deras sjukhus ävensom för bestridandet av läkartjänsten vid militärbefälhavarskapet å Gottland en regements- och två bataljonsläkare, uppförda å staten för Gottlands trupper.

Avlöningsförmånerna för icke blott dessa utan *samtliga ordinarie* läkare vid armén bestämdes sålunda:

för regementsläkare: majors avlöningsförmåner,

för bataljonsläkare: kaptens av andra klassen, med tillägg i lön å 1,000 kronor för de 27 äldre bataljonsläkarna; samt

dessutom särskilda arvoden: dels å 1,000 kronor till envar av två regementsläkare och två bataljonsläkare vid Bodens garnison samt regementsläkaren och bataljonsläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm, dels ock å 500 kronor till regementsläkaren vid Vaxholms grenadjärregemente.

[14.]

Genom riksdagens under åren 1912, 1913 och 1914 fattade beslut är den nya organisationen rörande de ordinarie läkarna vid armén och deras avlöningsförmåner efter ändringar i respektive från och med år 1915 gällande stater införd vid:

Organisa-
tionens
genomförande

arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, Svea livgarde, Göta livgarde, Andra livgrenadjärregementet, Västgöta regemente, Karlskrona grenadjärregemente, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs, Södermanlands, Kronobergs, Älvsborgs, Hallands, Bohusläns, Västmanlands, Västerbottens, Kalmar och Värmlands regementen, Jämtlands fältjägarregemente, Västernorrlands regemente, Livregementets dragoner, Skånska husarregementet, Skånska dragonregementet, Svea, Göta, Vendes, Norrlands, Upplands och Smålands artilleriregementen, Göta, Norrlands, Västmanlands och Östgöta trängkårer, fortifikationen, kommandantskapen å Karlsborg och i Boden, militärbefälet på Gottland, garnisonssjukhuset i Stockholm samt krigsskolan.

I staterna för Livgardet till häst, Smålands och Kronprinsens husarregementen samt Norrlands dragonregemente har med uteslutande av regementsläkarbeställningen upptagits en bataljonsläkarbeställning enligt den nya organisationen, dock med den anmärkningen, att så länge den nuvarande regementsläkaren kvarstår, han skall bibehållas vid sina innehavande avlöningsförmåner samt att det belopp, varmed dessa avlöningsförmåner överstiga de i staten uppförda, skall utgå från oanvända medel å avlöningsanslaget.

I fråga om *övergången* till den nya organisationen *under år 1915* har riksdagen medgivit,

att därest under år 1915 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid något eller några av Livregementets grenadjärer, Första livgrenadjärregementet, Jönköpings regemente, Dalregementet, Hälsinge regemente, Norra skånska infanteriregementet, Södra skånska infanteriregementet, Vaxholms grenadjärregemente, Positionsartilleriregementet, Svea trängkår eller Skånska trängkåren, beställningen icke skall tillsättas, utan den nya organisationen tillämpas vid dessa truppförband;

[14.] att därest under år 1915 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid Livregementets husarer, beställningen icke skall tillsättas, men innehavaren av regementsläkarbeställningen bibehållas vid sina innehavande avlöningsförmåner;

att därest under år 1915 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid truppförband (med undantag för femskvadronsregemente), där antalet beställningar skall minskas, beställningen skall tillsättas med avlöning för nye tjänstinnehavaren enligt ny stat, därest den nya organisationen kan genomföras, men eljest efter den gamla staten, till dess genom en av bataljonsläkarnas avgång den nya organisationen kan tillämpas vid detta truppförband; samt

att därest under år 1915 vakans i regementsläkarbeställningen vid Livregementets husarer kommer att inträffa, beställningen icke skall tillsättas, utan den nya organisationen tillämpas vid detta truppförband.

Dessutom har riksdagen medgivit, att för genomförandet av fältläkarkårens nya organisation, i vad den avser de ordinarie läkarna vid andra truppförband än dem, där läkarbeställningarna redan blivit i staterna uppförda enligt förenämnda organisation, må användas i första hand de löner och dagavlöningar, som finnas uppförda i staterna för läkarbeställningarna vid de truppförband, där sagda beställningar ännu äro uppförda enligt äldre organisation och där vid vakans den nya organisationen må genomföras i överensstämmelse med förut angivna grunder, samt än vidare de medel, som i truppförbandsstaterna uppförts för andra beställningar, men på grund av vakanser i dessa icke komma till användning för desamma.

Av 1914 års
härordnings-
beslut föran-
ledda änd-
ringar i orga-
nisationen.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skola, utöver beställningarna enligt den under genomförande varande organisationen av fältläkarkåren, inrättas en regementsläkarbeställning, avsedd för Norrlands ingenjörkår, samt en bataljonsläkarbeställning vid vardera av Vaxholms grenadjärregemente och Norrlands artilleriregemente.

Arméförvalt-
ningens
hemställan.

Arméförvaltningen har i skrivelse den 7 november 1914 anmält, att ämbetsverket i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut numera ytterligare föranstaltat om den nya organisationens införande vid Dalregementet och Norra skånska infanteriregementet. Vid dessa truppförband vore alltså ändring i staterna enligt den nya organisationen erforderlig för år 1916.

Då vidare enligt 1914 års härordningsbeslut vid Vaxholms grenadjärregemente skulle, i överensstämmelse med vad för närvarande ägde rum,

finnas, förutom en regementsläkare, även en bataljonsläkare, och den förut beslutade indragningen av bataljonsläkarbeställningen således icke skulle komma till stånd, syntes de båda läkarbeställningarna böra överföras på ny stat och ändring i staten även för nämnda regemente alltså bliva erforderlig.

[14.]

Som bataljonsläkarbeställningen vid Livregementets husarer blivit vakant och regementsläkaren därstädes kvarstode såsom ensam läkare på gammal stat, borde, i likhet med vad som förut skett vid Livgardet till häst m. fl. kavalleriregementen, i förstnämnda regementes stat för år 1916 upptagas allenast en bataljonsläkare med avlöning enligt den nya organisationen, dock med förutnämnda anmärkning rörande den nuvarande regementsläkarens bibehållande vid sin avlöning.

I fråga om *övergången* till den nya organisationen *under år 1916* har arméförvaltningen hemställt, att förut återgivna för övergången under år 1915 fastställda bestämmelser må i tillämpliga delar gälla. Då emellertid, såsom ovan nämnts, vid Vaxholms grenadjärregemente skulle finnas, förutom en regementsläkare, även en bataljonsläkare, syntes ifrågavarande truppförband numera böra undantagas från deras antal, där indragning av bataljonsläkare skulle äga rum.

Beträffande arméförvaltningens förslag att genomföra den nya organisationen i vissa truppförbands stater för år 1916 har jag intet att erinra.

Departements-
chefen.

I staterna för Dalregementet, Norra skånska infanteriregementet och Vaxholms grenadjärregemente böra sålunda uppföras en regementsläkare med lön 4,000 kronor, dagavlöning för 365 dagar à 5 kronor = 1,825 kronor, summa 5,825 kronor, samt en bataljonsläkare med lön 2,400 kronor, dagavlöning för 365 dagar à 4 kronor = 1,460 kronor, summa 3,860 kronor.

Vidare bör i staten för Livregementets husarer upptagas allenast en bataljonsläkare med lön 2,400 kronor, dagavlöning för 365 dagar à 4 kronor = 1,460 kronor, summa 3,860 kronor, dock att i särskild anmärkning vid staten bör stadgas, att den nuvarande regementsläkaren skall, så länge han kvarstår, bibehållas vid innehavande avlöningsförmåner och att det belopp, varmed dessa avlöningsförmåner överstiga de i den nya staten uppförda, skall utgå från oanvända medel under avlöningsanslaget.

Mot vad arméförvaltningen föreslagit i fråga om bestämmelserna för övergången till den nya organisationen under år 1916, har jag icke något att erinra.

[14.]

Beräkning av dagavlöning.

I de för år 1915 fastställda staterna för arméns truppförband upptages dagavlöningen för viss personal vid infanteriregementena, med undantag utav Svea och Göta livgarden, fästningsinfanteriregementena samt Gottlands infanteriregemente, såsom hel eller halv förslagsvis. Anledningen härtill har varit, att all personal icke beräknats behöva vid ifrågavarande icke garnisonerade regementen vara inkallad till tjänstgöring under hela året.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu anmält, att den genom 1914 års värnpliktslag utsträckta tjänstgöringstiden för de värnpliktiga vid infanteriet kommer att medföra behov av, att all personal vid samtliga infanteriregementen från och med år 1916 inbeordras till tjänstgöring under hela året. Med anledning härav har arméförvaltningen hemställt, att uti 1916 års stater måtte upptagas hel dagavlöning för all personal jämväl vid de infanteriregementen, där sådant hittills icke iakttagits. Undantag härifrån erfordrades dock beträffande regementen, där den nya organisationen av fältläkarkåren ännu icke trätt i tillämpning, i fråga om bataljonsläkarna samt beträffande regementen, där övertaliga gevärs-hantverkare ännu funnes anställda, i fråga om dessa. Vid dessa regementen borde dagavlöningen upptagas sålunda, att dagavlöningen för den ene bataljonsläkaren upptoges såsom hel för hela året, men för den andre såsom hel i allenast 32 dagar och halv för återstående delen av året, ävensom att dagavlöningen för vardera av gevärs-hantverkarna uppfördes såsom hel för halva året och halv för den andra hälften.

Departements-
chefen.

Vad arméförvaltningen i förevarande hänseende föreslagit, finner jag mig böra tillstyrka. Jag tillåter mig erinra, att uti såväl 1914 års härordningsproposition som riksdagens skrivelse den 14 september 1914 i fråga om ordnandet av rikets försvarsväsende framhållits, att hel dagavlöning borde beräknas för samtliga infanteriregementen på grund av den utsträckta tjänstgöringen.

I sammanhang med uppförandet av dagavlöning på nu angivet sätt kunna de vid vederbörliga stater för år 1915 fogade anmärkningarna av innehåll, att officer eller underofficer, som placeras i befattning såsom regementskvartermästare, regementsadjutant, bataljonsadjutant, sjukvårdssergeant eller regementstrumslagare, åtnjuter hel dagavlöning under den tid, han kvarstår i sådan befattning, ur staterna uteslutas.

Åtgärd i anledning av anslagets omläggning från fast anslag till förslagsanslag.

[14.]

Med anledning av väckt fråga rörande omläggning av anslaget till avlöning och rekrytering m. m. från fast anslag till förslagsanslag anmodades arméförvaltningen den 30 oktober 1913 att inkomma med yttrande i ämnet och i samband därmed avgiva förslag rörande sättet för tillgodoseendet i framtiden av sådana behov, som med hänsyn till den å ifrågavarande anslag uppkomna andel i fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar hittills kunnat fyllas från samma besparingar.

Uti sitt den 25 november 1913 i ämnet avgivna utlåtande framhöll arméförvaltningen, att därest avlöningsanslaget omlades till förslagsanslag, borde bland andra åtgärder iakttagas, att det jämlikt kungl. brev den 30 mars 1855 från fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar såsom fyllnad i ersättningsanslaget för vakans- och liggetidsbesparingar till arméns pensionskassa årligen utgående beloppet av 14,380 kronor 50 öre sammanfördes med det under tionde huvudtiteln och »det militära pensionsväsendet» upptagna till pensionskassan utgående anslaget till »ersättning för mistade löneinnehållningar» och detta anslag följaktligen ökades från 4,640 kronor till 19,020 kronor.

Vid ärendets anmälan inför Kungl. Maj:t den 14 januari 1914 yttrade föredragande departementschefen, som fann sig böra tillstyrka avlöningsanslagets omläggning till förslagsanslag, att det under tionde huvudtiteln upptagna anslaget till ersättning för mistade löneinnehållningar visserligen skulle på av arméförvaltningen anförda skäl rätteligen redan från och med år 1915 ökas med 14,380 kronor, men att, med hänsyn till den föreliggande frågan om omorganisation av det militära pensionsväsendet, någon ökning av anslaget för sistnämnda år lämpligen icke syntes böra ifrågakomma, utan berörda 14,380 kronor eventuellt utgå från anslaget till extra utgifter eller andra till Kungl. Maj:ts disposition stående medel.

Arméförvaltningen har nu anmält, att sedan avlöningsanslaget från och med år 1915 i riksstaten upptagits såsom förslagsanslag, det visserligen skulle kunna ifrågasättas, om icke berörda höjning i förenämnda anslag under tionde huvudtiteln borde från och med år 1916 vidtagas. Då emellertid frågan om denna anslagsökning lämpligen syntes kunna behandlas i samband med frågan om det militära pensionsväsendets omorganisation, samt den fyllnad i ersättningsanslaget för vakans- och liggetidsbesparingar, som enligt kungl. brevet den 30 mars 1855 årligen skulle med 14,380 kronor 50 öre utbetalas till arméns pensionskassa från fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar, jämväl efter ingången av år

Arméförvalt-
ningen.

- [14.] 1916 syntes kunna under ett eller annat år anvisas att utgå från anslaget till extra utgifter eller andra till Kungl. Maj:ts disposition stående medel, ansåge arméförvaltningen sig icke nu böra i ämnet göra någon hemställan om särskilda medels anvisande för detta ändamål.

Departementa-
chefen.

Mot vad arméförvaltningen sålunda uttalat, har jag icke någon erinran att framställa. Jag anser mig dock böra i detta sammanhang omnämna, att jag med hänsyn till rådande statsfinansiella förhållanden icke har för avsikt att tillstyrka framläggandet av proposition till innevarande års riksdag rörande omorganisation av det militära pensionsväsendet.

Sammanfattning.

I enlighet med vad jag sålunda anfört, har jag låtit uppgöra förslag till nya stater för truppförband av infanteriet, kavalleriet och artilleriet, för militärbefälet på Gottland, för överstelöjtnanter och majorer vid de sex fördelningskavalleriregementena, för artilleriets fabriker och tygstater, för fortifikationen, för ingenjörkårerna och fälttelegrafkåren, för officerare och underofficerare med vederlikar vid trängen samt för trängkårerna (se bil. 7—65). De i dessa stater upptagna avlöningsförmåner uppgå till sammanlagt 18,325,664 kronor 30 öre.

Under anslaget bör vidare såsom vanligt beräknas dels dagavlöning till indelt manskap, dels rekryteringskostnader och dels kostnader för musikelever vid infanteriet.

Vad dagavlöning åt indelt manskap angår, bör sådan först och främst beräknas för den tid, dylikt manskap fullgör dem åliggande vanlig tjänstgöring. Därjämte bör, i anslutning till vad jag längre fram under punkten 21 kommer att föreslå, beräknas dagavlöning för korpraler, vice korpraler och beställningsmän under 35,000 tjänstgöringsdagar och för andra meniga under 40,000 tjänstgöringsdagar under tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktörer eller beställningsmän vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar.

Rekryteringskostnader böra beräknas enligt vanliga grunder för det i vederbörande stater uppförda antalet volontärer. Därjämte bör, på sätt skett uti den av riksdagen uppgjorda beräkningen av innevarande års anslag, utöver de ordinarie rekryteringskostnaderna, upptagas ytterligare ett belopp av 200,000 kronor till dylika kostnader.

Beträffande slutligen kostnaderna för musikelever vid infanteriet böra dessa, i avvaktan på en blivande omorganisation av musiken, beräknas enligt hittills följda grunder.

I anslutning härtill har jag låtit uppgöra en beräkning över samtliga utgifter från anslaget till avlöning och rekrytering m. m. år 1916. Denna beräkning (se bil. 66) slutar å 18,801,993 kronor 64 öre.

[14.]

Då nästlidet års senare riksdag beslöt, att avlöningsanslaget skulle omläggas från fast anslag till förslagsanslag, ansåg riksdagen, i saknad av erfarenhet rörande de belopp, vartill utgifterna under anslaget i verkligheten kunde komma att uppgå, det vara vanskligt att angiva, med huru stor procent anslaget borde kunna nedsättas under det beräknade beloppet. Då emellertid Kungl. Maj:t, som utgått från att anslaget fortfarande skulle bibehålla sin natur av fast anslag, beräknat, att å de till manskapsavlöning anslagna medlen skulle uppstå så stora besparingar, att därmed kunde bestridas utgifterna för anställnings- och avskedspremier, ansåg riksdagen, att anslaget borde kunna nedsättas med det belopp, vartill ifrågavarande premier beräknades komma att uppgå, eller 382,000 kronor.

Då någon erfarenhet rörande de verkliga utgifterna under anslaget enligt de nya beräkningsgrunderna ännu icke föreligger, torde man jämväl för år 1916 böra framgå med försiktighet i förevarande hänseende. Enligt vad jag från arméförvaltningen inhämtat, uppgick den till fjärde huvudtiteln allmänna besparingar ingående återstoden å de i staterna för år 1913 uppförda avlöningsförmånerna för officerare och underofficerare till 383,646 kronor 46 öre. Då ifrågavarande personal för år 1916 icke oväsentligt ökats, torde man med säkerhet kunna antaga, att å den för nämnda år beräknade befälsavlöningen skola uppstå behållningar, vilka icke understiga nyssnämnda belopp. Vad besparingarna å manskapsavlöningen angår, komma dessa givetvis efter den vidtagna minskningen av antalet volontärbeställningar att högst väsentligt nedgå. Emellertid måste man alltid förutsätta, att en del vakanser i manskapsgraderna skola förekomma. Även om man med avseende å dessa utgår från en försiktig beräkning, komma dock besparingarna å manskapsavlöningen att med säkerhet uppgå till så stort belopp, att anslaget kan, utan någon som helst risk för dess överskridande, nedsättas med 500,000 kronor.

Anslaget skulle följaktligen för år 1916 upptagas med 18,301,993 kronor 64 öre.

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

[14.]

dels att, med godkännande av de uppgjorda förslagen till nya stater (se bil. 7—65), öka förslagsanslaget till avlöning och rekrytering m. m.,

nu	kronor	18,010,512: —
med, i jämnt krontal	»	291,482: —
till	kronor	18,301,994: —

dels ock medgiva

att därest under år 1916 vakans i bataljonsläkarbeställning kommer att inträffa vid något eller några av Livregementets grenadjärer, Första livgrenadjärregementet, Jönköpings och Hälsinge regementen, Södra skånska infanteriregementet, Positionsartilleriregementet, Svea trängkår eller Skånska trängkåren, beställningen icke tillsättes, utan den nya organisationen tillämpas vid dessa truppförband;

att därest under år 1916 vakans i regementsläkarbeställning kommer att inträffa vid något av ovan uppräknade truppförband, beställningen tillsättes med avlöning för nye tjänstinnehavaren enligt ny stat, därest den nya organisationen kan genomföras, men eljest efter den gamla staten, till dess genom en av bataljonsläkarnas (vid Positionsartilleriregementet bataljonsläkarens) avgång den nya organisationen kan tillämpas vid detta truppförband; samt

att för genomförandet av fältläkarkårens nya organisation, i vad den avser de ordinarie läkarna vid andra truppförband än dem, där läkarbeställningarna redan blivit i staterna uppförda enligt förenämnda organisation, må användas i första hand de löner och dagavlöningar, som finnas uppförda i staterna för läkarbeställningarna vid de truppförband, där sagda beställningar ännu äro uppförda enligt äldre organisation och där vid vakans den nya organisationen får genomföras i överensstämmelse med förut angivna grunder, samt än vidare de medel, som i truppförbandsstaterna uppförts för andra beställningar, men på grund av vakanser i dessa icke komma till användning för desamma.

2. Anställnings- och avskedspremier.

[15.]

Detta anslag är i riksstaten för år 1915 upptaget med 382,000 kronor.

Anställningspremier utbetalas till värnpliktiga, som under pågående utbildning taga fast anställning, och beräknas utgå med 100 kronor för anställning på ett år och 300 kronor för anställning på två år. Av 1915 års anslag hava för ifrågavarande ändamål beräknats ett belopp av 96,600 kronor. Härutinnan erfordras icke någon ändring för år 1916.

Avskedspremier äro avsedda att utbetalas till fast anställt manskap, som vid avgången från tjänsten har en tjänstetid av minst sex år. Premiernas storlek är beräknad till 600 kronor vid en tjänstetid av sex år och 1,000 kronor vid en tjänstetid av nio år. Antalet lägre premier har beräknats till 4 procent och antalet högre premier till 2 procent av sammanlagda antalet fast anställt underbefäl av manskapet (beställningsmän, men ej indelta eller musikunderbefäl inräknade) det år, anslaget avser. Då detta antal är för år 1916 lägre än för innevarande år, kan minskning ske i det nu erforderliga beloppet.

Jag har låtit verkställa beräkning av ifrågavarande anslag för år 1916 (se bil. 67). Enligt denna skulle erfordras ett belopp av 367,200 kronor eller 14,800 kronor mindre än för innevarande år.

På grund härav får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att minska förslagsanslaget till anställnings- och avskedspremier,	
nu	kronor 382,000: —
med	» 14,800: —
till	kronor 367,200: —

3. Ökad avlöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna.

[16.]

Från detta anslag hava enligt den gamla organisationen av fältläkarkåren de 45 äldsta bataljonsläkarna åtnjutit ett tillägg i lönen av 1,380 kronor jämte 1 krona i dagavlöning.

Riksdagen har beslutat,

[16.] att någon ökad avlöning för de till tjänståldern äldsta bataljonsläkarna *på gammal stat* icke vidare skall tilläggas sådan bataljonsläkare, utom i det fall, att det prövas skäligt att åt yngre bataljonsläkare, som är anställd vid truppförband, där den nya organisationen icke är genomförd och de nya avlöningsförmånerna icke börjat tillämpas, och som är i tur till erhållande av ökad avlöning enligt den gamla organisationen, tilldela sådan avlöning; skolande dock beloppet utgöra blott 1,000 kronor samt den tillagda avlöningen frånträdas vid övergången till den nya organisationen och därmed förenade avlöningsvillkor; samt

att lönetillägg med 1,000 kronor enligt den nya organisationen skall från anslaget till ökad avlöning för de till tjänståldern äldsta bataljonsläkarna tillkomma var och en av de 27 till tjänståldern äldsta bataljonsläkarna, som övergått eller övergår till ny stat.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu anmält, att den nya organisationen av fältläkarkåren trätt i tillämpning vid Göta livgarde, Södermanlands regemente och Skånska husarregementet. De vid dessa truppförband anställda bataljonsläkarna ävensom bataljonsläkarna vid Dalregementet och Vaxholms grenadjärregemente, vilka enligt arméförvaltningens förslag skulle överflyttas på ny stat, hade alla åtnjutit tillägg i lön och dagavlöning enligt gamla organisationen med tillsammans 8,503 kronor, vilket belopp icke vidare skulle behöva utgå.

Härtill komme, att genom en bataljonsläkares befordran till regementsläkare och en bataljonsläkares dödliga frånfälle två tillägg i lön och dagavlöning enligt gamla organisationen bleve disponibla, utgörande ett belopp av 3,379 kronor. Till följd härav skulle en nedsättning av tillsammans 11,882 kronor i förevarande anslag kunna ske. Då emellertid i stället tillkomme ett lönetillägg av 1,000 kronor till var och en av bataljonsläkarna vid Göta livgarde, Södermanlands regemente, Dalregementet, Vaxholms grenadjärregemente och Skånska husarregementet, såsom alla tillhörande de 27 äldsta bataljonsläkarna enligt nya organisationen, skulle den minskning i förevarande anslag, som nu kunde genomföras, utgöra $(11,882 - 5,000 =) 6,882$ kronor.

Departements-
chefen.

På grund härav och under erinran, att jag i det föregående funnit mig böra tillstyrka arméförvaltningens förslag om bataljonsläkarnas vid Dalregementet och Vaxholms grenadjärregemente överflyttande på ny stat, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att minska förslagsanslaget till ökad avlöning för de till tjänstaldern äldsta bataljonsläkarna och bataljonsveterinärerna, [16.]

nu	kronor 64,165: —
med	» 6,882: —
till	kronor 57,283: —

4. Avlöning till extra bataljonsläkare.

[17.]

Enligt det av 1911 års riksdag fattade beslutet om fältläkarkårens omorganisation skall fältläkarstipendiatinstitutionen småningom avvecklas.

1911 års riksdag.

För att ersätta stipendiaterna innehöll den kungl. propositionen angående fältläkarkårens omorganisation förslag därom,

att vid armén skulle anställas högst 60 extra bataljonsläkare för tjänstgöring under regementsövningar vid flertalet truppförband, vid särskilda utbildningsskolor o. d., under tiden för de årliga inskrivningsförrättningarna såsom vikarier i vissa fall för ordinarie läkare m. m. samt under vakanser i ordinarie läkarbeställningar;

att extra bataljonsläkare skulle vara skyldig till 60 dagars tjänstgöring varje år; samt

att extra bataljonsläkare skulle erhålla: lön 1,500 kronor med två ålderstillägg, vardera å 300 kronor, ett efter fem års och ett efter tio års väl vitsordad tjänstgöring, samt dagarvode 4 kronor vid tjänstgöring inom och 8 kronor utom egen bostadsort.

Enligt plan, som intagits i det vid propositionen till 1911 års riksdag fogade protokollet över lantförsvarsärenden (sid. 111), skulle år 1912 finnas 6, år 1913 12, år 1914 18, år 1915 24 och år 1916 30 extra bataljonsläkare.

Riksdagen gjorde emellertid den ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att extra bataljonsläkarnas antal bestämdes till högst 44 och deras tjänstgöring till högst 75 dagar varje år. Under år 1912 skulle dock 6 extra bataljonsläkarbeställningar inrättas.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag medgav 1912 års riksdag inrättandet av ytterligare 6 sådana beställningar och uppförde i riksstaten ett nytt ordinarie anslag å 24,000 kronor, benämnt »avlöning till extra bataljonsläkare, förslagsanslag.»

1912 års riksdag.

[17.]
1913 års
riksdag.

På Kungl. Maj:ts förslag medgav därefter 1913 års riksdag, att ytterligare 6 extra bataljonsläkarbeställningar finge inrättas, och uppförde ifrågavarande anslag med 36,000 kronor.

I sammanhang härmed medgav riksdagen, såsom tillägg till det vid 1911 års riksdag fattade beslutet rörande avlöningsförmånerna för extra bataljonsläkare, att den, som redan utnämnts eller framdeles komme att utnämnas till sådan beställning, skulle i avseende å rätten att åtnjuta ålderstillägg äga tillgodoräkna sig jämväl den tid, han dessförinnan innehaft beställning såsom bataljonsläkare på stat vid armén.

1914 års
riksdag.

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag medgav vidare 1914 års senare riksdag inrättandet av ytterligare 6 extra bataljonsläkarbeställningar och höjde i samband därmed förevarande anslag till 48,000 kronor.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Under hänvisning till den vid 1911 års riksdag framlagda planen och under framhållande av, att inrättandet av de beslutade 44 extra bataljonsläkarbeställningarna borde ske snarast möjligt, har nu arméförvaltningen föreslagit, att antalet extra bataljonsläkarbeställningar under år 1916 i likhet med föregående år ökas med ytterligare 6 och att förevarande anslag med anledning härav höjes med 12,000 kronor.

Departements-
chefen.

Mot vad arméförvaltningen i fråga om detta anslag föreslagit, har jag intet att erinra. Om de extra bataljonsläkarnas antal ökas till 30, bör anslaget i enlighet med de av 1911 års riksdag godkända grunderna för dessa läkares avlöning beräknas sålunda:

löner för 30 beställningar à 1,500 kronor	kronor 45,000: —
dagarvoden under 75 dagar för för- slagsvis 20 beställningar à 8 kronor	kronor 12,000: —
dagarvoden under 75 dagar för för- slagsvis 10 beställningar à 4 kronor	» 3,000: — » 15,000: —
Summa kronor 60,000: —	

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att öka förslagsanslaget till avlöning till extra bataljonsläkare,

nu	kronor 48,000: —
med	» 12,000: —
till	kronor 60,000: —

5. Extra lönetillägg för en del betjante.

[18.]

För utbetalande av dylikt tillägg för år 1915 har *arméförvaltningen* beräknat, att å 1916 års stat erfordras, vad lantförsvaret angår, anvisande av samma belopp som närmast föregående år eller 205 kronor.

Under åberopande av vad chefen för finansdepartementet till stats-
rådsprotokollet över finansärenden denna dag anfört i fråga om bere-
dande åt en del av statens tjänstemän och betjante av extra lönetillägg
för år 1915, att uppföras i riksstaten för år 1916, får jag hemställa,
det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

Departements-
chefen.

att till beredande, i enlighet med de i statsråds-
protokollet över finansärenden denna dag angivna
grunder, av *extra lönetillägg* för innevarande år åt
vissa betjante, som åtnjuta avlöning från fjärde huvud-
titeln medel, å extra stat för år 1916 såsom förslags-
anslag anvisa ett belopp av 205 kronor.

6. Ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation.

[19.]

Detta anslag är i 1915 års stat upptaget till 8,538 kronor.

Häruti ingår ett belopp av 3,720 kronor, utgörande ersättning åt auditörer å lägre lönestat. I proposition till 1914 års senare riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till avlöning åt civila ledamöter i krigsrätterna och åklagare vid samma domstolar samt föreslog i sammanhang härmed, bland annat, att därest med fullmakt försedd auditor å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, som enligt den föreslagna nya organisationen skulle hava auditörsbefattning gemensam med annan sådan avdelning, icke utnämndes till innehavare av ny auditörsbefattning, denne skulle vid ingången av år 1915 uppföras å allmänna indragningsstaten. Denna Kungl. Maj:ts framställning fann emellertid riksdagen — vid det förhållande att riksdagen, med antagande av lag om krigsdomstolar och rättegången därstädes, bestämt, att denna lag skulle träda i kraft först den 1 januari 1916 och det icke kunde tillkomma 1914 års riksdag att ingå i prövning av de förändringar, som i riksstaten för år 1916 kunde i anledning av den nyantagna lagen bliva erforderliga — icke föranleda något riksdagens vidare yttrande.

[19.]
Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Arméförvaltningen har nu meddelat, att därest enahanda förslag komme att av Kungl. Maj:t föreläggas 1915 års riksdag och av riksdagen godkännas samt således de med fullmakt försedda auditörerna å äldre stat, vilka icke bleve utnämnda till innehavare av ny auditörsbefattning, från och med år 1916 komme att överföras å allmänna in-
dragningsstaten, några medel å fjärde huvudtiteln icke erfordrades till bestridande av ersättning till sex auditörer å gammal lönestat, av vilka dock en redan nu erhållit avsked.

Vidare har arméförvaltningen anmält, att anslaget kan på grund av avgång bland beställningshavare minskas med 2,234 kronor.

Det för år 1916 erforderliga anslaget har därför av arméförvaltningen beräknats till 2,584 kronor.

Departements-
chefen.

Under erinran att Eders Kungl. Maj:t förut denna dag på hemställen av statsrådet och chefen för justitiedepartementet beslutit framläggande för riksdagen av förslag rörande avlöningar till civila ledamöter i krigsrätterna m. fl. av enahanda innebörd, som det för nästlidna riksdag i ämnet framlagda, får jag, i anslutning till arméförvaltningens förslag, hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att minska förslagsanslaget till ersättning åt vissa löntagare i följd av arméns omorganisation,
nu högst..... kronor 8,538: —
med..... » 5,954: —
till högst kronor 2,584: —

[20.]

7. Arméns reservstater.

1914 års
härordning.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skola reservstater vid armén upprättas i huvudsaklig överensstämmelse med följande allmänna grunder:

1. En för *arméns officerare och underofficerare* gemensam reservstat upprättas med rätt för Kungl. Maj:t att fördela därtill hörande beställningar på olika truppslag och truppförband.

En särskild reservstat upprättas för *färtläkarkåren*.

2. *Reservstaternas första uppsättande* sker under en period av fem år (1916—1920), vid vars slut reservstaterna skola omfatta följande antal beställningar: 2 *generals-*, 7 *överste-*, 29 *majors-*, 114 *kompaniofficers-*, 120 *underofficers-*, 2 *färtläkar-*, 12 *regementsläkar-* samt 6 *bataljonsläkarbeställningar*, så vitt möjligt fördelade likformigt över hela perioden.

3. För *övergång till reservstat* fordras, förutom full tjänstduglighet: [20.]
 för kompaniofficerare 10 tjänstår såsom aktiv officer och 32 levnadsår,
 för underofficer 8 tjänstår såsom aktiv underofficer och 32 levnadsår,
 för regementsläkare 15 tjänstår såsom militärläkare och 48 levnadsår,
 för bataljonsläkare 10 tjänstår såsom militärläkare och 43 levnadsår
 samt för överstar, överstelöjtnanter och kaptener vid övergång till
 närmast högre tjänstegrad å reservstat lämplighet för den högre be-
 ställningen.

4. Å reservstat sker *befordran* av löjtnant resp. sergeant till kap-
 ten resp. fanjunkare samtidigt med den officer resp. underofficer, som
 står närmast efter honom i turberäkning på aktiv stat vid vederbörligt
 regemente.

5. Personal å reservstat är *tjänstgöringsskyldig* i krig och då värn-
 pliktiga inkallas till rikets försvar ävensom vid sådan övning, som till
 utrönande av härens krigsberedskap kan bliva anbefalld, samt dessutom
 i fred: generalspersoner och regimentsofficerare i högst 45 dagar under
 loppet av varje under tjänstetiden infallande period av två år, kom-
 paniofficerare i åldersgruppen 37—42 år, läkare efter uppnådda 48 år
 samt underofficerare intill fyllda 42 år i högst 50 dagar under loppet
 av varje tvåårsperiod av tjänstetiden, kompaniofficerare efter fyllda 43
 och underofficerare efter fyllda 42 år i högst 50 dagar under loppet
 av varje treårsperiod av tjänstetiden samt kompaniofficerare intill fyllda
 37 och läkare intill fyllda 48 år högst 100 dagar under loppet av lika-
 ledes varje treårsperiod.

6. Följande *löner* tillkomma personal å reservstat:

generalsperson	5,400 kronor
överste i högre löneklassen	4,500 »
» i lägre	4,200 »
major	3,100 »
kompaniofficer i högsta löneklassen (övergång efter fyllda 43 år)	2,100 »
» i mellersta » (» » » 37 »)	1,650 »
» i lägsta »	1,200 »
underofficer i högre » (övergång efter fyllda 42 år)	1,000 »
» i lägre »	800 »
fältläkare	4,200 »
regementsläkare	3,100 »
bataljonsläkare	2,100 »

Vid övergång till reservstat tillerkänd lön bibehålles oförändrad
 under hela tjänstetiden å samma stat:

[20.]

Avlöningstillägg utgå sålunda:

till kompaniofficer i lägsta löneklassen ett avlöningstillägg å 300 kronor vid uppnådd 37 års ålder och ytterligare ett å likaledes 300 kronor vid uppnådd 43 års ålder;

till kompaniofficer i mellersta löneklassen ett avlöningstillägg å 300 kronor vid uppnådd 43 års ålder;

till underofficer i lägre löneklassen ett avlöningstillägg å 150 kronor vid uppnådd 42 års ålder.

Avlöningstillägg tillträdes vid början av kalenderåret näst efter det, varunder vederbörande uppnått den för erhållande av avlöningstillägget stadgade levnadsålder.

Avlöning under tjänstgöring, såsom dagavlöning, dagtraktamente och annan tillfällig avlöning, tillkommer personal å reservstat enligt för personalen å aktiv stat gällande föreskrifter ävensom *rese- och traktamentsersättning* för resor till och från tjänstgöringsort.

7. Personal å reservstat är skyldig *avgå* från reservstat dels på grund av otjänstbarhet efter samma grunder som personal på aktiv stat, dels efter uppnående av den ålder, som berättigar motsvarande personal på aktiv stat till avgång med fyllnadspension.

8. Personal å reservstat åtnjuter efter avgång från densamma vid uppnådd pensionsålder följande *pensioner* av statsmedel:

generalsperson	4,500 kronor
överste i högre löneklassen	3,800 »
överste i lägre »	3,500 »
major	2,700 »
kompaniofficer i högsta löneklassen	1,800 »
» i mellersta »	1,300 »
» i lägsta »	900 »
underofficer i högre »	850 »
» i lägre »	650 »
fältläkare	3,500 »
regementsläkare	2,700 »
bataljonsläkare	1,800 »

I avgift för egen pensionering erlägger personal vid reservstaterna tre procent av kassa- och fyllnadspensionernas sammanlagda belopp.

9. Personal å reservstat är skyldig att efter övergång till pensionsstat *kvarstå i arméns reserver* under samma tider, som gälla för motsvarande personal på aktiv stat efter avgång med pension från densamma.

10. Personal å reservstat är tillsvidare skyldig att kvarstå såsom delägare i arméns änke- och pupillkassa med den *änkepensionsrätt*, den vid övergången till reservstat innehar, och på de villkor, som reglementet för denna kassa stadgar, och skall för sådan delägare utgå statsbidrag till samma belopp som närmast före övergången. [20.]

Såsom av förenämnda allmänna grunder framgår, skall reservstaternas första uppsättande taga sin början med nästkommande år. För riksdagen bör följaktligen nu framläggas förslag till stater för arméns reservstater under år 1916 ävensom av riksdagen äskas anvisande av härför erforderliga medel.

Reservstaten för officerare och underofficerare.

Enligt de av Kungl. Maj:t fastställda planerna för övergången till den nya härordningen skola för år 1916 å reservstaten för arméns officerare och underofficerare upptagas 2 överstar, därav en i högre och en i lägre löneklassen, 6 majorer, 24 kompaniofficerare, därav 5 i högsta, 9 i mellersta och 10 i lägsta löneklassen, samt 24 underofficerare, därav 11 i högre och 13 i lägre löneklassen.

Jag har i enlighet härmed låtit upprätta förslag till stat för officerare och underofficerare å reservstat vid armén år 1916 (se bil. 68), och slutar denna å 86,050 kronor.

Då det kan komma att inträffa, att samtliga beställningar av viss löneklass icke kunna besättas, medan till annan löneklass av samma grad anmäla sig flera sökande, än staten upptager beställningar, torde, med hänsyn till angelägenheten av att i möjligaste mån få de olika graderna besatta, åt Kungl. Maj:t böra givas rätt att vidtaga härav påkallad jämkning i antalet löntagare inom de olika löneklasserna, dock att statens lönesumma för varje grad därigenom icke må för året överskridas.

Enligt de av riksdagen godkända grunderna skall personal å reservstat under tjänstgöring åtnjuta dagavlöning, dagtraktamente och annan tillfällig avlöning enligt de för personal å aktiv stat gällande föreskrifter ävensom rese- och traktamentsersättning för resor till och från tjänstgöringsorten. Med hänsyn därtill att tjänstgöringsskyldigheten är bestämd, icke till viss tid för varje år, utan till ett visst antal dagar under loppet av en två-års eller tre-årsperiod av tjänstetiden, kan uppenbarligen icke bestämt angivas, huru mycket som för ifrågavarande ändamål för varje år erfordras, utan kunna dessa poster endast förslagsvis

- [20.] beräknas. Med tillämpning av de grunder, som följts uti de för riksdagen framlagda kostnadsberäkningarna, skulle under år 1916 erfordras till dagavlöning, förslagsvis kronor 4,587: —
 » rese- och traktamentsersättning, förslagsvis » 1,880: —

Reservstaten för fältläkarkåren.

Enligt de fastställda övergångsplanerna skall reservstaten för fältläkarkåren för år 1916 upptaga 1 fältläkare, 2 regementsläkare och 1 bataljonsläkare.

I enlighet härmed har jag låtit uppgöra stat för fältläkarkårens reservstat år 1916 (se bil. 69), slutande å ett belopp av 12,500 kronor.

Med tillämpning av förutnämnda grunder skulle därjämte erfordras till dagavlöning, förslagsvis kronor 545: —
 » rese- och traktamentsersättning, förslagsvis » 162: —

Sammanfattning.

I anslutning till vad ovan anförts, har jag låtit uppgöra beräkning av kostnaderna för arméns reservstater år 1916 (se bil. 70), och slutar denna å ett belopp av 105,724 kronor. Då emellertid icke samtliga beställningar kunna beräknas bliva besatta redan från och med årets början, torde nämnda belopp kunna nedsättas med i runt tal 20,000 kronor. I enlighet med de av riksdagen uppgjorda beräkningarna av lantförsvarets årliga kostnader efter genomförd härordning böra kostnaderna för reservstaterna upptagas under ett nytt ordinarie anslag, benämnt »arméns reservstater, förslagsanslag».

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att, med godkännande av bifogade förslag till stater för officerare och underofficerare å reservstat vid armén samt för fältläkarkårens reservstat, (se bil. 68 och 69), i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag å 85,724 kronor, benämnt »arméns reservstater, förslagsanslag».

8. Arméns personal över stat, oförändrat ordinarie
 förslagsanslag kronor 120,000: —

9. Dagavlöningsstillägg åt indelt manskap.

[21.]

Till beredande av ersättning åt indelt manskap för den ökade tjänstgöring, som till följd av 1901 års härordning ålagts detsamma, har riksdagen, på Kungl. Maj:ts förslag, alltsedan år 1902 årligen anvisat ett förslagsanslag på extra stat. Ersättningen har utgått i form av tillägg till dagavlönen med visst belopp för dag för tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar. Från och med år 1908 har riksdagen medgivit, att dagavlöningsstillägget får utgå med 2 kronor till korpral, vice korpral och menig beställningsman samt 2 kronor 10 öre till annan menig för tjänstgöring i nyss angiven egenskap.

Enligt denna beräkningsgrund skulle för år 1915 hava erforderats ett belopp av 220,713 kronor 40 öre. Då emellertid anslagsbeloppet ansågs kunna, likasom under närmast föregående år, nedsättas något under det beräknade, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att för ifrågasvarande ändamål å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

Denna framställning blev av riksdagen bifallen.

Att indelt manskap hittills behövt i sådan utsträckning, som skett, inkallas till tjänstgöring utöver vanliga repetitionsövningar, har haft sin grund i det synnerligen stora antalet vakanser bland underbefälet av manskapet. Enligt 1914 års härordningsbeslut skola emellertid åtskilliga åtgärder vidtagas för att i möjligaste mån säkerställa underbefälsbehovets fyllande. Sådana åtgärder äro: omläggning av grunderna för instruktörs- och befälstjänstgöringen, upprättande av truppslagsvis anordnade gemensamma högre underofficersskolor, införande av avskeds- och anställningspremier, införande av tjänstavtal på kortare tid än ett år, beredande av förbättrade befodringsutsikter samt beredande av förbättrade utsikter att efter avslutad militärtjänst vinna civil anställning. I den mån man genom dessa åtgärder kan få underbefälsbeställningarna besatta, kommer indelt manskap icke vidare att behöva inkallas för sådan tjänstgöring, varom här är fråga.

Då emellertid icke samtliga förenämnda åtgärder hinna genomföras före år 1916 och man i varje fall icke kan förvänta, att de omedelbart skola visa sina verkningar, måste man tillsvidare räkna med, att indelt manskap allt fortfarande behöver i viss utsträckning inkallas för tjänstgöring såsom underbefäl, instruktörer eller beställningsmän vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar. Jag har därför från

- [21]. samtliga arméfördelningschefer ävensom från kommandanten i Boden infordrat uppgifter angående det antal indelt manskap, som vid dem underlydande truppförband för omförmälda tjänstgöring skulle behöva tagas i anspråk under år 1916, samt om antalet tjänstgöringsdagar för de olika grupperna. Av de inkomna uppgifterna framgår, att under nämnda år tjänstgöring av indelt manskap skulle vid infanteriet erfordras under följande antal dagar, nämligen:

korpraler, vice korpraler och beställningsmän 66,599 tjänstgöringsdagar
 andra meniga 78,562 »

Beräknat enligt förutnämnda grunder skulle följaktligen för ifrågasvarande ändamål erfordras icke mindre än 298,178 kronor 20 öre eller i runt tal 100,000 kronor mera än under innevarande år.

Att det beräknade antalet tjänstgöringsdagar av ifrågasvarande slag upptagits så högt, beror tydligen dels på den utsträckt tjänstgöringstiden för de värnpliktiga, dels därpå, att flertalet regementschefer ansett sig hava anledning att räkna med ett betydligt antal vakanser bland underbefälet av manskapet. Med hänsyn till vad förut anförts, torde det emellertid vara uppenbart, att man, i stället för att öka ifrågasvarande anslag, tvärtom bör söka att i görligaste mån minska detsamma. Jag har därför låtit undersöka, huruvida icke antalet tjänstgöringsdagar av förevarande slag skulle kunna nedbringas under det för innevarande år beräknade, och därvid kommit till det resultat, att detsamma kan begränsas till förslagsvis 35,000 tjänstgöringsdagar för korpraler, vice korpraler och beställningsmän samt till 40,000 tjänstgöringsdagar för andra meniga. Det för år 1916 erforderliga anslagsbeloppet bör följaktligen beräknas sålunda:

35,000 tjänstgöringsdagar à 2 kronor	kronor	70,000: —
40,000 » » à 2 » 10 öre	»	84,000: —
		Summa kronor 154,000: —

Jag får därför hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för *utbetalande av tillägg till dagavlöning åt indelt manskap* med 2 kronor till korpral, vicekorpral och menig beställningsman samt 2 kronor 10 öre till annan menig för tjänstgöring i egenskap av underbefäl, instruktör eller beställningsman vid skolor och övningar utom vanliga repetitionsövningar å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 154,000 kronor.

10. Hyra, expenser m. m. vid truppförbanden.

[22.]

Detta anslag, som för år 1915 bestämts till 122,200 kronor, innefattar dels 12,800 kronor för hyra, eldning och belysning samt städning vid militärbefälhavarens på Gottland expedition och vid de icke kasernerade regementenas expeditioner ävensom för oförutsedda utgifter (titel I), dels ock 109,400 kronor för expenser vid samtliga truppförband m. m. (titel II).

Titel I.

Beträffande denna titel förorsakas ändring genom den fortgående kaserneringen av infanteriregementena. Så länge dessa icke äro kasernerade, har nämligen för vart och ett av dem pläгат under förevarande titel beräknas 1,000 kronor till hyra m. m.

Arméförvaltningen har härom anfört, att enligt meddelande från arméns kasernbyggnadsnämnd de nya etablissemangen för Älvsborgs och Jönköpings regementen komme att under år 1914 överlämnas till vederbörande regementen. Då de belopp om tillhopa 2,000 kronor, som i förut uppgjorda beräkningar över anslaget upptagits för hyra m. m. av nämnda regementens expeditionslokaler, icke behövde beräknas för år 1916, borde följaktligen titel I nedsättas med 2,000 kronor.

Mot vad arméförvaltningen sålunda föreslagit, har jag icke något att erinra. Då emellertid under förevarande titel bör beräknas ett belopp av 1,000 kronor för överstens vid trängen expedition, kan titelns slutsumma för år 1916 minskas endast med 1,000 kronor eller till 11,800 kronor. Departements-
chefen.

Titel II.

Beträffande denna titel erfordras icke någon annan ändring, än att under densamma upptages ett belopp av 500 kronor för överstens vid trängen expedition.

I enlighet med vad sålunda förekommit, har jag låtit uppgöra beräkning av anslaget till hyra, expenser m. m. vid truppförbanden (se bil. 71). Denna beräkning, vilken i övrigt är uppgjord i överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t senast fastställda staten för anslagets användande, slutar å 121,700 kronor; och hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

[22.]

att minska reservationsanslaget till hyra, expenser
m. m. vid truppförbanden,

nu	kronor 122,200: —
med	» 500: —
till	kronor 121,700: —

[23.]

11. Landstormen.

Nuvarande
organisation.

Enligt de av 1904 års riksdag godkända grunderna för organisationen av landstormen skulle riket indelas i visst antal landstormsområden, av vilka de ur strategisk synpunkt mera viktiga, nämligen de vid kusterna och norra landgränsen belägna, skulle benämnas landstormsområden av första klassen och de övriga landstormsområden av andra klassen. För de förra skulle anordnas särskilda landstormsförrådsbyggnader för förråd av gevär, ammunition och intendenturutrustning, varjämte för varje område skulle utses en landstormsområdesbefälhavare och en landstormsförrådsförvaltare. Inom landstormsområdena av andra klassen skulle däremot tillsvidare ej uppföras särskilda förrådsbyggnader, utan utrymme beredas för beväpnings- och ammunitionsutrustning i lämpligt belägna tygförråd. Tillsvidare skulle för dessa områden varken landstormsområdesbefälhavare tillsättas eller intendenturutrustning anskaffas.

I enlighet med den sålunda beslutade organisationen hade av de 157 landstormsområden, vari riket blivit indelat, vid ingången av år 1914 105 områden organiserats såsom landstormsområden av första klassen. Återstående 52 områden voro då ännu icke organiserade.

Vad landstormens utbildning beträffar, har denna hittills varit helt och hållet grundad på frivillighet. De övningar, som förekommit, hava utgjorts av frivilliga skjutövningar, frivilliga befälsövningar och frivilliga övningar med landstormsavdelningar.

Det i riksstaten uppförda ordinarie reservationsanslaget till landstormen är avsett för bestridande av administrationskostnader samt utgifter för underhåll och vård av förråden, övningar m. m. inom förenämnda 105 organiserade landstormsområden.

Anslaget är i riksstaten för år 1915 upptaget till 204,225 kronor samt enligt den av Kungl. Maj:t fastställda staten för dess användande fördelat sålunda:

Till arvoden och expenser åt landstormsområdes- befälhavare och landstormsförrådsförvaltare ...	kronor 103,695: —	
» reseersättningar åt landstormsområdesbefälha- vare	» 17,150: —	
» underhåll av förrådsbyggnader m. m.	» 20,000: —	
» transport och vård av gevär och ammunition ..	» 19,760: —	
» landstormens övningar	» 32,570: —	
» transport och vård av intendenturutrustning ...	» 11,050: —	
Summa kronor 204,225: —		

[23.]

Förenämnda belopp innefattar emellertid icke samtliga ordinarie utgifter för landstormen under år 1915. Enligt av riksdagen lämnat medgivande må nämligen av å anslaget uppkomna reservationer under samma år tagas i anspråk *dels* 7,293 kronor 33 öre för bestridande av förut icke beräknade årliga kostnader vid fyra landstormsområden inom Älvsborgs norra inskrivningsområde, vilka enligt Kungl. Maj:ts beslut den 12 december 1913 skola organiseras såsom områden av första klassen, *dels ock*, i likhet med vad under år 1914 varit fallet, 32,570 kronor till frivilliga övningar med landstormen såsom trupp ävensom till understödande av föreningar, som anordna sådana övningar.

Uti den till 1914 års senare riksdag avlåtna propositionen angående ny härordning föreslog Kungl. Maj:t med avseende å landstormen, att samtliga ännu icke organiserade landstormsområden skulle, i enlighet med ett av chefen för generalstaben den 1 november 1912 framlagt förslag, organiseras såsom områden av första klassen. Landstormsområdesbefälhavare och landstormsförrådsförvaltare borde därför förordnas för alla återstående landstormsområden ävensom landstormsförråd inom dessa uppföras. Beträffande de områden, vilka för sina förrådsbyggnader vore beroende av kasernbygggena, borde dock med anordnandet av förråden i allmänhet tillsvidare anstå. Med hänsyn till svårigheten att besätta befälhavarbefattningarna inom vissa landstormsområden i norra Sverge med kvalificerade personer, borde vidare de till landstormsområdesbefälhavare, företrädesvis inom sjätte arméfördelningen, utgående arvodena höjas. Slutligen borde lagstadgade landstormsövningar komma till stånd. Behovet av särskilda landstormsbefälsövningar borde däremot fortfarande tillgodoses på frivillighetens väg.

1914 års här-
ordnings-
beslut.

I anslutning härtill föreslog Kungl. Maj:t uti den till riksdagen avlåtna propositionen angående ny värnpliktslag, att värnpliktig, som tillhörde landstormen, skulle vara skyldig att, på sätt Konungen närmare

- [23.] förordnade, under fredstid för sin utbildning deltaga i en landstormsövning om fem dagar.

Uti de vid härordningspropositionen fogade kostnadsberäkningarna rörande lantförsvaret efter genomförd härordning upptogs anslaget till landstormen till 560,000 kronor, fördelade sålunda:

A. Organisation:

1:o) Arvoden och expenser åt landstormsområdesbefälhavare och landstormsförrådsförvaltare	kronor 152,095: —	
2:o) Förhöjning av arvodena till vissa landstormsområdesbefälhavare	» 8,220: —	
3:o) Reseersättningar åt landstormsområdesbefälhavare	» 24,350: —	
4:o) Underhåll av förrådsbyggnader m. m.	» 25,800: —	
5:o) Transport och vård av gevär och ammunition	» 21,493: —	231,958: —

B. Övningar med landstormen:

1:o) Lagstadgade landstormsövningar.....	kronor 257,600: —	
2:o) Frivilliga befälsövningar och frivilliga landstormsövningar inom vissa områden	» 70,442: —	328,042: —
		Summa kronor 560,000: —

Riksdagen, som godkände förenämnda av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelse i värnpliktslagen, framställde icke någon erinran mot vad i härordningspropositionen anförts rörande landstormens organisation. Med hänsyn därtill, att riksdagen ansett sig böra höja det till de värnpliktiga under den obligatoriska landstormsövningen utgående penningbidraget samt familjeunderstödet, upptogs emellertid anslaget till landstormen efter genomförd härordning till 620,000 kronor i stället för av Kungl. Maj:t beräknade 560,000.

Vid behandlingen av frågan angående anslagets beräkande för år 1916 anser jag mig böra ansluta mig till den uppdelning av anslaget, som tillämpats i den för riksdagen framlagda beräkningen av anslaget efter genomförd härordning.

*Arvoden och expenser åt landstomsområdesbefälhavare och
landstomsförrådsförvaltare.*

[23.]

Såsom förut nämnts, äro för ifrågavarande ändamål i staten för 1915 beräknade 103,695 kronor. De utgående arvoden äro bestämda med hänsyn till vederbörande landstomsområdes storlek och de göromål, som påvåla respektive befälhavare och förvaltare. De utgöra för landstomsområdesbefälhavare lägst 480 kronor och högst 900 kronor samt för landstomsförrådsförvaltare lägst 240 kronor och högst 540 kronor. För expenser utgå till de förra 15 à 25 kronor och till de senare 10 à 15 kronor.

Beträffande ifrågavarande post har nu arméförvaltningen anmält, att då det icke kunde anses lämpligt att från reserverade medel även under kommande år bestrida årligen återkommande utgifter, under anslaget borde för år 1916 beräknas arvoden och expenser för de förutnämnda nyorganiserade landstomsområdena inom Älvsborgs norra inskrivningsområde. I vad mån ytterligare medel för ifrågavarande ändamål borde beräknas, vore däremot beroende på, i vilken utsträckning de ännu icke organiserade landstomsområdena vore avsedda att förenämnda år erhålla organisation. Med ledning av en vid riksdagens skrivelse den 14 september 1914 i fråga om ordnandet av rikets försvarsväsende fogad »tablå över fördelningen av vissa byggnadskostnader enligt riksdagens beslut», vilken tablå upptog för uppförande av landstomsförråd ett belopp av 150,100 kronor, därav 75,000 kronor för år 1915 och återstoden 75,100 kronor för år 1916, ävensom chefens för generalstaben förenämnda den 1 november 1912 avgivna förslag till landstormens organisation, hade emellertid arméförvaltningen beräknat, att av de då ännu icke organiserade 52 landstomsområdena 24 områden, vilka vore oberoende av kasernbyggnadsfrågan, skulle vara organiserade före 1916 års ingång. Enligt chefens för generalstaben berörda organisationsförslag skulle de årliga arvodes- och expensutgifterna för dessa 24 landstomsområden uppgå till sammanlagt 22,125 kronor. I denna summa inginge dock även utgifter till arvoden och expenser vid de fyra inom Älvsborgs norra inskrivningsområde nyorganiserade landstomsområdena.

Arméförvalt-
ningen.

I anslutning till vad sålunda anförts, har arméförvaltningen hemställt, att förevarande post måtte för år 1916 höjas med 22,125 kronor.

Av vad jag ovan anført rörande innebörden av 1914 års riksdagsbeslut med avseende å landstormen framgår, att dennas organisation

Departementa-
chefen.

- [23.] skall fullföljas i enlighet med förenämnda av chefen för generalstaben den 1 november 1912 framlagda förslag. I anslutning härtill framhöll också föredragande departementschefen uti sitt till statsrådsprotokollet den 14 maj 1914 avgivna yttrande i fråga om ny härordning, att tillsättandet av landstormsområdesbefälhavare inom hittills oorganiserade landstormsområden borde ske under åren 1916 och 1917, samt att förvaltare borde tillsättas, så snart förråden bleve färdiga. Då den av arméförvaltningen äskade höjningen i förevarande anslagspost således står i överensstämmelse med såväl chefens för generalstaben organisationsförslag som riksdagens beslut med avseende å anordnandet av landstormsförråd, har jag icke något att mot den samma erinra.

Förhöjning av arvodena till vissa landstormsområdesbefälhavare.

Vid utarbetandet av det ursprungliga förslaget till landstormens organisation förutsattes, att man åtminstone i allmänhet skulle kunna erhålla f. d. officerare såsom landstormsområdesbefälhavare. Detta ansågs nödvändigt, dels emedan organisationsarbetena inom landstormsområdet krävde en militärt sakkunnig person, dels enär landstormsområdesbefälhavaren i allmänhet vore avsedd att vid krigsutbrott föra befälet över de inom området uppbådade landstormsmännen. Enligt vad erfarenheten visat, har det emellertid icke lyckats att erhålla f. d. officerare till landstormsområdesbefälhavare inom samtliga landstormsområden. Särskilt gäller detta sjätte arméfördelningsområdet, där av 36 landstormsområden för närvarande endast 13 hava reservofficerare eller f. d. officerare till befälhavare. Orsaken härtill torde förnämli-gast vara, att de med tjänsten förenade ekonomiska förmånerna ej motsvara de olägenheter, som följa med bosättning inom avlägsna landsdelar.

Uti sitt förenämnda yttrande till statsrådsprotokollet den 14 maj 1914 anförde föredragande departementschefen beträffande denna fråga, att omförmålda svaghet i organisationen borde såvitt möjligt avlägsnas. Ett höjande av arvodena inom vissa landstormsområden i det nordliga Sverige bleve härvid erforderligt. En beräkning av antalet landstormsområden, för vilkas befälhavare en arvodesförhöjning borde äga rum, gäve vid handen, att en höjning av intill 100 procent av arvodena för dessa befälhavare skulle medföra en ökad årlig kostnad av 8,220 kronor. Sådan ökning av arvodena borde dock icke tillkomma tillförordnade utan endast ordinarie landstormsområdesbefälhavare, d. v. s.

officerare eller f. d. officerare, som innehade nämnda befattningar. [23.]
Det syntes nämligen icke av förhållandena påkallat att låta en dylik ökning tillgodokomma en till landstombsområdesbefälhavare förordnad civil person, vilken på grund av sin borgerliga sysselsättning redan vore bosatt å den ort, där han förordnades till landstombsområdesbefälhavare. Av detta skäl vore det icke heller lämpligt att en gång för alla fastslå storleken av det förhöjda arvodet för befälhavarna inom vissa landstombsområden, utan borde förenämnda belopp, högst 8,220 kronor, användas till förhöjning av arvoden för de landstombsområdesbefälhavare, företrädesvis inom sjätte arméfördelningsområdet, Kungl. Maj:t bestämde.

Mot vad sålunda föreslagits, hade, såsom förut nämnts, riksdagen icke något att erinra.

Arméförvaltningen har nu anmält, att vikten av att snarast möjligt få berörda befälsposter besatta med ordinarie innehavare, bestående av f. d. fast anställd befälspersonal, vore för samtliga landstombsområden så stor, att det till vinnande av detta mål avsedda beloppet, 8,220 kronor, borde i sin helhet upptagas redan i 1916 års riksstat.

Arméförvaltningen.

Härutinnan instämmer jag med arméförvaltningen.

Departementschefen.

Reseersättningar åt landstombsområdesbefälhavare.

Förevarande anslagspost, i staten för år 1915 upptagen med 17,150 kronor, är avsedd till bestridande av utgifter för de av landstombsområdesbefälhavarna företagna resor inom vederbörliga områden i och för utövandet av åliggandena med hänsyn till främjandet av landstormsmännens och i allmänhet de värnpliktigas deltagande i skjut- och andra frivilliga övningar. Beloppet är fördelat å vederbörande arméfördelningschefer och disponeras av dessa.

Arméförvaltningen har nu framhållit, att denna anslagspost borde för år 1916, i likhet med vad som föreslagits i fråga om anslagsposten till arvoden och expenser, utökas med de av förut omhandlade 24 landstombsområden betingade utgifterna. Enligt chefens för generalstaben förenämnda förslag den 1 november 1912 bifogad beräkning uppginge dessa till 3,420 kronor.

Arméförvaltningen.

[23.] Under hänvisning till vad jag anfört rörande anslagsposten till
 Departements- arvoden och expenser, tillstyrker jag arméförvaltningens förslag i före-
 chefen. varande hänseende.

Underhåll av förrådsbyggnader m. m.

Denna post, i staten för år 1915 upptagen med 20,000 kronor, är avsedd till bestridande av utgifter för underhåll av förrådsbyggnader jämte stängsel samt till gäldande av onera m. m. för desamma. Beloppet disponeras av arméförvaltningens fortifikationsdepartement.

Arméförvalt- Enär några kostnader för underhåll av de landstormsförråd, som
 ningen. komma att uppföras under år 1915, icke syntes erfordras redan följande år och underhållskostnaderna för det för de fyra inom Älvsborgs norra inskrivningsområde redan organiserade landstormsområdena gemensamma förrådet i Vänersborg kunde bestridas från å anslaget befintliga besparingar, har arméförvaltningen ansett någon höjning av förevarande anslagspost icke för närvarande erforderlig.

Departements Med hänsyn till vad arméförvaltningen sålunda anfört, torde för
 chefen. ifrågavarande ändamål böra jämväl för år 1916 beräknas ett belopp av 20,000 kronor.

Transport och vård av gevär och ammunition.

Förevarande anslagspost, i staten för år 1915 upptagen med 19,760 kronor, är avsedd till bestridande av kostnaderna för *dels* gevärspersedlars och ammunitionseffekters transport till landstormsförråden, *dels* fortsatt anskaffande av nödiga förrådsinventarier och *dels* gäldande av ersättningar i enlighet med gällande resereglemente till vapenofficer och gevärshantverkare för besiktningsresor till en tredjedel av landstormsförråden samt till den sistnämnde dessutom för erforderliga resor för reparation av landstormens gevärspersedlar. Beloppet disponeras av arméförvaltningens artilleridepartement.

Arméförvalt- Arméförvaltningen har anmält, att denna anslagspost bör höjas
 ningen. med ett belopp, som motsvaras av meromnämnda 24 till organisation före år 1916 avsedda landstormsområden. Enligt chefens för generalstaben förslag skulle för detta ändamål erfordras ett årligt anslag av

100 kronor för förråd vid en tredjedel av förråden, vadan för nyssnämnda 24 landstormsområden skulle krävas ett årsanslag av 800 kronor. [23.]

Mot denna beräkning har jag icke något att erinra.

Departements-
chefen.

Övningar med landstormen.

Såsom förut nämnts, hava hittills samtliga övningar med landstormen varit av frivillig natur. För bestridande av härmed förenade kostnader är i 1915 års stat upptaget ett belopp av 32,570 kronor, varjämte av reservationerna å anslaget må för samma ändamål användas enahanda belopp. Det för landstormens övningar under år 1915 anvisade beloppet uppgår således till 65,140 kronor.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skola lagstadgade övningar äga rum med de till landstormen hörande värnpliktiga. Därjämte är avsett att, i den mån anslutning därtill erhålles, anordna frivilliga landstormsbefälsövningar samt andra frivilliga övningar med landstormen. Ut i sina beräkningar av anslaget efter genomförd härordning har riksdagen upptagit för de lagstadgade övningarna 317,600 kronor och för de frivilliga 70,442 kronor eller tillhopa 388,042 kronor.

Under erinran att i den till riksdagen avlätna härordningspropositionen framhållits, dels att de i värnpliktslagen föreskrivna obligatoriska övningarna med landstormen vore avsedda att komma till utförande redan under år 1916, dels ock att under samma år jämväl frivilliga befälsövningar och frivilliga landstormsövningar inom vissa landstormsområden komme att anordnas, har nu arméförvaltningen hemställt, att det för dessa ändamål såsom erforderligt beräknade anslagsbeloppet, 388,042 kronor, måtte i sin helhet intagas i 1916 års anslag till landstormen.

Arméförvalt-
ningen.

I sammanhang härmed har arméförvaltningen framhållit, att då uti förenämnda belopp inräknats kostnaderna för landstormens utrustning under de lagstadgade övningarna med 33 öre för man och dag, den i staten för närvarande upptagna anslagsposten å 11,050 kronor för transport och vård av intendenturutrustning kunde ur anslaget utgå, likasom ock den hittills till arméfördelningschefernas förfogande stående anslagsposten å 32,570 kronor.

Uti skrivelse den 26 november 1914 har jämväl chefen för generalstaben gjort framställning om anvisande av medel för landstormsövningar

Chefen för
generalstaben.

[23.] år 1916 samt därvid meddelat, att inom generalstaben för närvarande vore under utarbetande allmänna planer för anordnande av de numera föreskrivna landstormsövningarna. Ehuru hithörande arbeten ännu icke på långt när hunnit avslutas, hade de likväl otvetydigt givit vid handen, att — med hänsyn till såväl landstormens ändamålsenliga utbildning som önskvärdheten, att anslaget till landstormen under olika år icke måtte komma att förete större växlingar än som vore oundvikligt — de första landstormsövningarna borde inom ungefär en fjärdedel av rikets landstormsområden äga rum år 1916. Under detta år kunde emellertid på grund av den nya värnpliktslagens övergångsbestämmelser endast tre årsklasser delta i de obligatoriska landstormsövningarna, medan eljest i regel fyra årsklasser syntes böra delta i desamma. Antalet till 1916 års landstormsövningar inställeskyldiga landstormsmän hade beräknats till omkring 15,000.

I sammanhang härmed har chefen för generalstaben ifrågasatt, huruvida icke, med hänsyn till svårigheten att, med de principer, som enligt verkställda utredningar måste läggas till grund för landstormsövningars anordnande, i förväg beräkna antalet till dessa verkligen inryckande landstormsmän och bedöma övriga på övningskostnaderna inverkan förhållanden, anslaget till landstormen borde erhålla karaktären av förslagsanslag i stället för reservationsanslag.

Departements-
chefen.

Vad först angår landstormens *obligatoriska övningar*, torde, i anslutning till vad chefen för generalstaben anfört, dylika övningar för framtiden böra anordnas varje år inom ungefär en fjärdedel av rikets landstormsområden. Då landstormen räknar åtta årsklasser och de värnpliktiga icke äro skyldiga att under den tid, de tillhöra landstormen, delta i mer än en övning, måste således ifrågavarande övningar varje gång omfatta fyra årsklasser. Därvid synes lämpligt, att låta övningarna äga rum var annan gång med udda och var annan gång med jämna årsklasser.

På grund av övergångsbestämmelserna i värnpliktslagen kommer landstormen att år 1916 omfatta samma årsklasser som under år 1914, nämligen årsklasserna 1895—1902. Av dessa äro emellertid, likaledes enligt lagens övergångsbestämmelser, endast årsklasserna 1900, 1901 och 1902 skyldiga att delta i landstormsövning.

Chefen för generalstaben har nu föreslagit, att under år 1916 övningar med nämnda tre årsklasser skulle anordnas inom ungefär en fjärdedel av rikets landstormsområden. Häremot har jag icke annat att erinra än att, i enlighet med vad jag nyss anfört, övningarna böra om-

fatta endast de båda jämna årsklasserna 1900 och 1902. En dylik inskränkning torde dessutom kunna vidtagas utan någon som helst olägenhet, enär all den övning, vilken under 1914 års landstormsmobilisering beretts landstormen, kommer jämväl 1916 års landstormsklasser till godo. Behovet av landstormsövningar under nämnda år kan således icke sägas vara i samma grad oavvisligt, som man vid härordningspropositionens framläggande hade anledning antaga.

[23.]

Vad kostnaderna för övningarnas anordnande beträffar, äro dessa beroende på dels storleken av den i övningarna deltagande kontingenten, dels den tid, varunder dessa komma att pågå. Uti sin förenämnda skrivelse har chefen för generalstaben beräknat de till 1916 års landstormsövningar inställeseskyldiga till omkring 15,000 man. Då emellertid, enligt vad nyss anförts, övningarna böra avse blott två årsklasser, torde man vid beräkningarna kunna utgå från, att i övningarna komma att delta endast 10,000 landstormsmän. Den tid, varunder övningarna skola pågå, utgör enligt värnpliktslagen fem dagar, vartill komma in- och utryckningsdagar. Med ledning av dessa siffror böra de för ändamålet erforderliga medlen beräknas.

Uti de för 1914 års riksdag framlagda beräkningarna voro kostnaderna för de lagstadgade landstormsövningarna beräknade under anslaget till landstormen samt upptagna under rubrikerna: a) underhållskostnader, innefattande penningbidrag, mathållning, utrustning, inkvartering och sjukvård, b) transportkostnader, c) familjeunderstöd och d) ammunition, inspektion och övningskostnader.

Det ligger i sakens natur, att kostnader av förevarande slag svårigen kunna med någon större noggrannhet i förväg angivas. De belopp, till vilka man vid beräkningarna kommer, kunna icke vara annat än mer eller mindre approximativa. Då nu anslaget till landstormen är av reservationsanslags natur och enligt min mening allt fortfarande därvid bör förbliva, synes det mig ur statsregleringssynpunkt olämpligt att under detta anslag upptaga kostnaderna för landstormens obligatoriska övningar, och detta så mycket mera som dessa kostnader torde komma att belöpa sig till ungefär samma belopp som samtliga andra under anslaget upptagna poster tillhopa. På grund härav och då det ur redovisningssynpunkt måste anses vara en bestämd fördel, att alla likartade utgifter utgå från ett och samma anslag, anser jag, att kostnaderna för ifrågavarande övningar böra beräknas, icke under anslaget till landstormen, utan under vederbörande avlönings- och underhållsanslag. Någon anledning att härutinnan göra skillnad mellan kostnaderna

[23.] för landstormens och kostnaderna för övriga värnpliktigas övningar förefinnes uppenbarligen icke.

I enlighet med vad jag nu anført, finner jag mig böra tillstyrka, att för bestridande av kostnaderna för landstormens obligatoriska övningar under år 1916 beräknas enligt vanliga grunder: under värnpliktsanslaget penningbidrag och familjeunderstöd, under mathållningsanslaget kostnaderna för förplägnad, under munderingsanslaget kostnaderna för utrustning, under intendenturanslaget transport-, inspektions- och övningskostnader, under kasernutredningsanslaget inkvarteringskostnader, under vapenanslaget kostnaden för ammunition och under sjukvårdsanslaget kostnaderna för sjukvård.

Med hänsyn till de sålunda föreslagna beräkningsgrunderna bör den för närvarande under anslaget till landstormen beräknade posten å 11,050 kronor för transport och vård av intendenturutrustning ur anslaget utgå.

Vad härefter angår de *frivilliga landstormsövningarna*, böra de för dessa erforderliga medlen fortfarande såsom hittills upptagas under anslaget till landstormen. Då anordnandet av dylika övningar merendels är beroende av förhållanden, vilka icke kunna på förhand beräknas, böra nämligen de för desamma avsedda medlen vara av reservationsanslags natur, så att vad under ett år icke lämpligen kan komma till användning, må under ett följande år kunna för samma ändamål disponeras.

För att hava tillgång på ett i möjligaste mån utbildat befäl för landstormen är det givetvis av vikt, att frivilliga befälskurser kunna anordnas i så stor omfattning, förhållandena medgiva. På grund härav och då, med hänsyn därtill, att åtskilliga landstormsområden genom frivilliga gåvor blivit — vad materielen angår — satta i stånd att uppsätta kulspruteavdelningar, frivilliga kulsprutekurser torde komma att under år 1916 anordnas i ganska stor utsträckning, anser jag, att för landstormens frivilliga övningar under nämnda år bör beräknas ett belopp av 70,000 kronor eller ungefär detsamma som uti de för 1914 års senare riksdag framlagda kostnadsberäkningarna upptagits såsom för ändamålet erforderligt efter genomförd härordning.

Sammanfattning.

Sammanfattas de olika posterna under anslaget, skulle följaktligen under år 1916 erfordras:

Till arvoden och expenser åt landstormsområdes- befälhavare och landstormsförrådsförvaltare	kronor 125,820: —
» förhöjning av arvodena till vissa landstorms- områdesbefälhavare	» 8,220: —
» reseersättningar åt landstormsområdesbefälha- vare	» 20,570: —
» underhåll av förrådsbyggnader m. m.	» 20,000: —
» transport och vård av gevär och ammunition...	» 20,560: —
» frivilliga befälsövningar och frivilliga land- stormsövningar inom vissa landstormsom- råden	» 70,000: —

eller tillsammans kronor 265,170: —

Arméförvaltningen har meddelat, att å ordinarie anslaget till landstormen förefunnits vid 1913 års utgång en reservation av 313,583 kronor 46 öre, därav 65,908 kronor 73 öre föllo under artilleridepartementets, 35,791 kronor 64 öre under fortifikationsdepartementets samt 211,883 kronor 9 öre under intendentsdepartementets förvaltning. Av denna reservation vore emellertid disponerade 7,293 kronor 33 öre för årliga utgifter för de fyra nyorganiserade landstormsområdena inom Ålvsborgs norra inskrivningsområde samt 65,140 kronor för landstormens övningar under åren 1914 och 1915 eller tillhopa 72,433 kronor 33 öre. Det odisponerade beloppet å reservationerna uppginge således till 241,150 kronor 13 öre.

Enligt vad arméförvaltningen tillförene upplyst, komma de å anslaget förefintliga reservationerna att efter hand delvis åtgå för bestridande av de kostnader, som bliva förenade med utsändandet till landstormsområdena av intendenturutrustning. Av reservationerna torde vidare böra tagas i anspråk, vad som under år 1915 erfordras för påbörjande av den nya organisationens genomförande. Slutligen synas dessa böra avses för bestridande av sådana utav den nya organisationen föranledda utgifter, vilka icke nu kunna förutses, men som komma att visa sig oundgängliga. Med hänsyn till nu angivna förhållanden torde ej böra ifrågasättas att använda någon del av den anmälda reservationen för tillgodoseende av de beräknade behoven för år 1916.

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till landstormen,	
nu	kronor 204,225: —
med	» 60,945: —
till	kronor 265,170: —

[23.]

[24.] 12. De värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m.

Detta anslag är i riksstaten för år 1915 upptaget med 3,799,453 kronor. Därav hava beräknats

till rullföringsväsendet å fastlandet	kronor	282,035: —
» » m. m. å Gottland, förslagsvis »		13,000: —
» färdkostnader, förslagsvis	»	250,000: —
» inskrivnings- och mönstringskostnader samt expenser, förslagsvis	»	170,000: —
» penningbidrag	»	2,787,418: —
» penningtillskott, förslagsvis	»	20,000: —
» understöd åt vissa värnpliktigas familjer, för- slagsvis	»	277,000: —

Någon anledning att vidtaga ändring av posterna till rullföringsväsendet å fastlandet, till rullföringsväsendet å Gottland samt till inskrivnings- och mönstringskostnader samt expenser föreligger icke, vadan dessa poster böra för år 1916 upptagas med samma belopp som för år 1915.

Färdkostnader.

Ifrågavarande post, vilken är avsedd att täcka kostnaderna för de värnpliktigas färder till och från vapenövningarna, är för år 1915 beräknad med hänsyn till att under året kommer att äga rum, förutom de vanliga övningarna för de värnpliktigas utbildning, jämväl reservtruppövning med rytteriet, fältartilleriet, positionsartilleriet samt fältingenjör- och fälttelegraftrupperna tilldelade värnpliktiga av 1910 års klass.

Enligt § 27 mom. 3 värnpliktslagen skall reservtruppövning äga rum vid fotfolket, fästningsartilleriet, fästningsingenjörtrupperna, trängen och intendenturtrupperna under högst femton dagar under nionde eller tionde året och vid övriga truppslag i högst tjugufem dagar under femte eller sjätte året. Jämlikt bestämmelserna om lagens ikraftträdande skall förenämnda stadgande tillämpas i fråga om värnpliktiga, som inskrivits år 1908 eller senare. Med anledning härav måste under år 1916 reservtruppövning anordnas vid fotfolket, fästningsartilleriet, fästningsingenjörtrupperna, trängen och intendenturtrupperna med värnpliktiga av 1908 års klass samt vid övriga truppslag med värnpliktiga av 1911 års klass. Vid sistnämnda truppslag skulle övningen kunna

omfatta jämväl 1912 års klass, men torde det vara lämpligast att begränsa densamma till 1911 års klass.

[24.]

Med hänsyn till att reservtruppövning således under år 1916 kommer att äga rum i avsevärt större omfattning än under innevarande år, måste anslagsposten till färdkostnaderna undergå härav betingad höjning. Enligt verkställd beräkning skulle under år 1916 erfordras ett anslagsbelopp av 352,800 kronor.

Penningbidrag.

Enligt riksdagens beslut skall det värnpliktig jämlikt § 35 mom. 2 och § 39 mom. 1 värnpliktslagen tillkommande penningbidraget utgå under tjänstgöring i linjen med 50 öre om dagen och under reservtruppövning och landstormsövning med 1 krona om dagen.

För bestämmande av det belopp, som bör för ifrågavarande ändamål äskas, har jag låtit verkställa beräkning av de värnpliktigas tjänstgöringsdagar under år 1916. Härvid hava tillämpats de uti 1914 års härordningsproposition (nr 58, sid. 145—151) angivna och av riksdagen utan erinran lämnade grunderna för beräkning av tillgången på värnpliktiga, med iakttagande av, dels att ingenjörtrupperna enligt den nya härordningen skola erhålla ett ökat antal värnpliktiga, dels att uttagningen av värnpliktiga av 1915 års klass till specialvapnen måste med hänsyn till övergången till de nya värnpliktsbestämmelserna begränsas på sätt uti härordningspropositionen närmare angivits, dels ock att landstormskontingenten, i enlighet med vad förut nämnts, beräknats uppgå till 10,000 man. Enligt den sålunda verkställda beräkningen (se bil. 72) skulle de värnpliktigas tjänstgöringsdagar uppgå till sammanlagt 9,212,454, därav 8,779,169 dagar med ett penningbidrag av 50 öre och 433,285 med ett penningbidrag av 1 krona.

Penningbidraget för år 1916 bör alltså upptagas till $(8,779,169 \times 0,50 + 433,285 \times 1 =) 4,822,869$ kronor 50 öre.

Penningtillskott.

Enligt § 35 mom. 2 värnpliktslagen äger till beväringen hörande värnpliktig, vilken tjänstgör såsom underbefäl, under tiden för sådan tjänstgöring åtnjuta, förutom övriga förmåner, ett särskilt tillskott i penningar. Penningtillskottet utgår enligt riksdagens beslut med 25 öre om dagen utom under tredje repetitions-(regements-)övningen vid fotfolket, då detsamma utgår med 50 öre om dagen till dem, som tjänstgöra såsom underbefäl och uttagits enligt § 26 mom. 2 värnpliktslagen.

[24.] Jag har låtit verkställa beräkning av det belopp, som under år 1916 skulle för ifrågavarande ändamål erfordras, och utvisar denna beräkning (se bil. 72), att penningtillskott skulle behöva utgå under sammanlagt 95,114 dagar och för varje dag med ett belopp av 25 öre. Penningtillskott med 50 öre erfordras ej under sagda år, enär de till underbefäl uttagna värnpliktiga vid fotfolket först år 1917 fullgöra sin tredje repetitionsövning.

Penningtillskottet för år 1916 bör alltså upptagas till $(95,114 \times 0,25 =)$ 23,778 kronor 50 öre.

Familjeunderstöd.

Jämlikt förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd) med däri genom nådig kungörelse den 17 september 1914 vidtagen ändring utgår i förekommande fall understöd för varje dag, den värnpliktige äger räkna sig tillgodo såsom tjänstgöringsdag, in- och utryckningsdagarna inberäknade, med ett efter hustruns arbetsförhet och barnens antal växlande belopp av 75 öre, 1 krona och 1 krona 25 öre. Under den tid, värnpliktig deltagar i reservtruppövning eller landstormsövning, höjes understödet med 40 procent.

Såsom ovan nämnts, har för år 1915 för ifrågavarande ändamål beräknats ett belopp av 277,000 kronor.

Med anledning därav, att under år 1916 dels reservtruppövning kommer att äga rum vid samtliga truppslag och dels landstormsövningar äro avsedda att anordnas i förut angiven omfattning, erfordras en avsevärd höjning av förevarande anslagspost. Enligt verkställda beräkningar skulle det erforderliga beloppet uppgå till 347,829 kronor. Som naturligt är, belöper sig härav största beloppet på de i reservtruppövningen deltagande värnpliktiga.

Sammanfattning.

I enlighet med vad jag nu anfört, skulle värnpliktsanslaget för år 1916 (se bil. 73) uppgå till 6,012,312 kronor, och får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att öka förslagsanslaget till de värnpliktigas av-	
löning, inskrivning och redovisning m. m.,	
nu	kronor 3,799,453: --
med	» 2,212,859: --
till	kronor 6,012,312: --

13. Ersättning för rustning och rotering.

[25.]

Med skrivelse den 19 oktober 1914 har statskontoret överlämnat en inom arméförvaltningens intendentsdepartement uppgjord beräkning av ifrågavarande anslag för år 1916 enligt från vederbörande arméfördelningschefer och kommandanten i Boden lämnade uppgifter om förhållandena den 31 december 1915. Denna beräkning slutar å 608,030 kronor.

Statskontoret har meddelat, att vid inom ämbetsverket verkställd granskning av beräkningen ingen anmärkning förekommit.

Då beräkningen hänför sig till förhållandena den 31 december 1915, men under loppet av år 1916 som vanligt sker avgång av personal och hästar, för vilka beräknad full ersättning icke utgår, torde anslaget i riksstaten för år 1916 icke behöva upptagas till hela det beräknade beloppet. Enligt vad från intendentsdepartementet meddelats, torde det kunna nedsättas till 585,000 kronor.

Departements-
chefen.

På grund härav får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning för rustning och rotering,

nu	kronor 650,000: —
med	» 65,000: —
till	kronor 585,000: —

14. Intendenturkåren.

[26.]

Intendenturkårens fast anställda personal utgöres enligt 1915 års stat av 1 generalintendent (generalsperson), 1 överfältintendent (överste), 6 fältintendenter av första graden (överstelöjtnanter), 8 fältintendenter av andra graden (majorer), 50 intendenter (kaptener) av första klassen, 28 intendenter (kaptener) av andra klassen, 16 underintendenter (löjtnanter) av första klassen, 80 förvaltare (fanjunkare), 2 förvaltarassistenter (sergeanter) av första klassen, 2 förvaltarassistenter (sergeanter) av andra klassen, 2 furirer av första klassen, 2 furirer av andra klassen och 22 vaktmästare.

1915 års stat.

[26.]
1914 års
härordning.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skall vid intendenturkåren och intendenturtrupperna efter genomförd härordning finnas följande, med fasta avlöningsförmåner anställda personal, nämligen:

1 generalintendent, 2 överfältintendenter (överstar), 6 fältintendenter av första graden (överstelöjtnanter), 8 fältintendenter av andra graden (majorer), 51 intendenter (kaptener) av första klassen, 34 intendenter (kaptener) av andra klassen, 12 underintendenter (löjtnanter av första klassen), 75 förvaltare (fanjunkare), 8 förvaltarassistenter (sergeanter) av första klassen, 8 förvaltarassistenter (sergeanter) av andra klassen, 6 furirer (distinktionskorpraler) av första klassen, 9 furirer (distinktionskorpraler) av andra klassen, 15 korpraler samt 1 vaktmästare för generalintendentens expedition.

Därjämte skulle enligt samma beslut intendenturkåren omorganiseras från civilmilitär till rent militär kår. Genom utfärdande av ny instruktion för intendenturkåren den 5 december 1914 har detta riksdagens beslut blivit genomfört med ingången av innevarande år.

General-
intendentens
framställning.

Med underdånig skrivelse den 7 december 1914 har nu generalintendenten överlämnat förslag till stat för intendenturkåren under år 1916. Enligt detta förslag skulle staten ökas med 1 överste, 1 kapten av andra klassen, 2 sergeanter av första klassen, 2 sergeanter av andra klassen, 1 furir av första klassen, 2 furirer av andra klassen, 5 korpraler och 1 vaktmästare vid generalintendentens expedition samt minskas med 1 löjtnant av första klassen, 1 förvaltare samt 19 vaktmästare.

Beträffande de å staten för närvarande upptagna vaktmästarbeställningarna, vilka enligt härordningsbeslutet skola indragas, har generalintendenten meddelat, att av innehavarna av dessa beställningar vore placerade såsom förrådsvaktmästare en vid vart och ett av följande truppförband, nämligen Första och Andra livgrenadjärregementena, Västgöta, Södermanlands, Kronobergs, Jönköpings, Älvsborgs och Kalmar regementen, Norra och Södra skånska infanteriregementena samt Östgöta trängkår, två vid arméns intendenturförråd i Boden, tre vid arméns intendenturförråd i Stockholm och tre vid arméns intendenturförråd å Karlsborg. Av de tre återstående vore en placerad vid intendenturskolan å Karlsborg, en vid intendenturförrådet i Tingstäde och en vid generalintendentens expedition. Enligt den av Kungl. Maj:t för riksdagen framlagda övergångsplanen skulle förevarande vaktmästarbeställningar först i mån av befattningshavarnas avgång eller, där befattningen tillsvidare upprätthålles på förordnande, i mån av truppförbandens garnisonering indragas och således först efter en avsevärd tid utgå ur intendenturkårens stat.

[26.]

Sedan emellertid riksdagen beslutat, att förrådsvaktmästarbefattningar skulle inrättas vid samtliga infanteriregementen och trängkårer, ansåge generalintendenten starka skäl tala för att flertalet av de å intendenturkårens stat nu kvarstående vaktmästarna överflyttades till truppförbandens stater, varigenom en icke obetydlig kostnadsbesparing under övergångsåren vunnes. Sålunda syntes de vid Kronobergs regemente och Norra Skånska infanteriregementet nu placerade vaktmästarna böra överflyttas till förrådsvaktmästarbeställning vid nämnda truppförband. Vid Första och Andra livgrenadjärregementena, Västgöta, Södermanlands, Jönköpings, Älvsborgs och Kalmar regementen, Södra skånska infanteriregementet och Östgöta trängkår, där förrådsvaktmästartjänsten för närvarande upprätthölles på förordnande jämlikt anmärkning 1 i staten för intendenturkåren, skulle vidare de nu gällande förordnandena upphöra och nya förrådsvaktmästarbeställningar där tillkomma. Från arméns intendenturförråd i Stockholm skulle en av de därstädes placerade vaktmästarna överflyttas till Livregementets grenadjärer och en till Vaxholms grenadjärregemente, från arméns intendenturförråd å Karlsborg skulle en överflyttas till Hallands och en till Bohusläns regemente samt från arméns intendenturförråd i Boden en till Norrbottens och en till Västerbottens regemente. Då sistberörda sex vaktmästare ända till de senaste åren bestritt förrådsvaktmästarbefattning vid nämnda truppförband och endast på grund av truppförbandens kasertering i enlighet med 1901 års härordningsbeslut förflyttats därifrån, så syntes icke någon berättigad invändning kunna göras emot att de nu återflyttades till sina förut innehavda befattningar. Vad beträffade den vid intendenturförrådet i Tingstäde placerade vaktmästaren, så syntes denne lämpligen böra överflyttas till enahanda befattning vid Gottlands infanteriregemente. Slutligen borde, i samband med tillkomsten av den föreslagna vaktmästaren för generalintendentens expedition, en av de nuvarande vaktmästarbeställningarna utgå.

Därest den sålunda föreslagna överflyttningsplanen genomfördes, skulle å intendenturkårens stat för år 1916 endast upptagas tre vaktmästarbeställningar, vilkas innehavare på grund av fullmakt eller lång tjänstetid vid de centrala förråden icke lämpligen kunde överflyttas till något truppförband.

Arméförvaltningen har uti avgivet yttrande förklarat sig icke hava något att erinra mot generalintendentens förevarande framställning.

Arméförvalt-
ningens
yttrande.

Då det av generalintendenten framlagda förslaget, i vad detsamma avser officerare, underofficerare och manskap ävensom vaktmästaren vid

Departements-
chefen.

[26.] generalintendentens expedition, står i överensstämmelse med de av Kungl. Maj:t fastställda planerna för övergången till den nya härordningen, har jag icke något att erinra mot förslaget i denna del. Den nye vaktmästaren torde böra åtnjuta enahanda avlöningsförmåner, som tillkomma vaktmästare i de omreglerade ämbetsverken i huvudstaden och genom särskilda riksdagsbeslut under de senare åren blivit bestämda för motsvarande befattningar inom generalstaben och artilleristaben samt vid krigshögskolan och artilleri- och ingenjörhögskolan. För ifrågavarande befattningshavare böra följaktligen beräknas 700 kronor i lön, 350 kronor i tjänstgöringspenningar och 150 kronor i ortstillägg ävensom två ålderstillägg å lönen å 100 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst. För åtnjutande av de föreslagna löneförmånerna torde böra fastställas enahanda villkor och bestämmelser, som gälla för motsvarande befattningshavare vid nyssnämnda staber.

Vad här efter angår de å staten för närvarande upptagna vaktmästarna, tillåter jag mig erinra, att å staterna för samtliga infanteriregementen och trängkårer för år 1916 uppförts en förrådsvaktmästarbeställning. Givet är, att det ur såväl ekonomisk som praktisk synpunkt skulle vara fördelaktigt att, så långt möjligt är, besätta dessa nya beställningar med de övertaliga vaktmästarna vid intendenturkåren. Emellertid låter sig en dylik anordning icke nu genomföra i den utsträckning, generalintendenten föreslagit. Såsom ovan nämnts, upprätthållas nio av ifrågavarande vaktmästarbeställningar för närvarande endast på förordnande. Något hinder att nu indraga dessa beställningar förefinnes således icke. Vad de återstående 13 beställningarna angår, äro däremot, enligt vad jag inhämtat, en av dem besatt medelst fullmakt och de övriga medelst konstitutorial, utan att något förbehåll stadgats om skyldighet för vederbörande att underkasta sig förflyttning till annan befattning. Då innehavarna av dessa beställningar följaktligen icke kunna utan eget medgivande överflyttas från intendenturkårens stat till staterna för truppförbanden, måste de fortfarande såsom övertalig personal upptagas å förstnämnda stat. Då emellertid avlöningsförmånerna för förrådsvaktmästare vid truppförbanden upptagits till sammanlagt 1,163 kronor 45 öre, medan desamma för ifrågavarande vaktmästare vid intendenturkåren uppgå till endast 955 kronor 60 öre, torde dessa senare säkerligen finna med sin fördel förenligt att övergå till de nya beställningarna. Såsom jag förut under punkten 14 framhållit, har vid vederbörande truppförbandsstater fogats en anmärkning av innehåll, att förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare vid intendenturkåren.

I anslutning till vad sålunda anförts, har jag låtit uppgöra förslag till stat för intendenturkåren för år 1916 (se bil. 74), och slutar denna å 708,667 kronor 80 öre. [26.]

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

dels att, med godkännande av berörda förslag till stat (se bil. 74), öka anslaget till intendenturkåren,

nu	kronor 698,348: —
med, i jämnt krontal	» 10,320: —
till	kronor 708,668: —

dels godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för vaktmästaren vid generalintendentens expedition upptagna avlöningsförmåner, nämligen:

att vaktmästaren skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan föranledas av möjligen inträdande förändring av arbetssättet inom expeditionen eller eljest i allmänhet varda stadgad, samt i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande av den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål;

att med vaktmästarebefattningen icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med befattningen ej heller må förenas anställning hos verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande anställning eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen såsom vaktmästare vid expeditionen, generalintendenten finner anställningen eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas;

att vaktmästaren må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, vaktmästaren verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att därest vaktmästaren av sjukdom hindras att sin befattning förätta, han äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men om han undfår ledighet för svag hälsas vårdande eller enskilda angelägenheter

[26.] eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, han kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;

att avlöning ej må utgå till vaktmästaren för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunnat styrka giltigt förfall;

att där vaktmästaren varder avstängd från tjänstgöring eller i hakte tagen, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida det ej befinnes skäligt låta honom uppbära något därav;

att därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av vaktmästarbefattning är i staten medgiven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter 5 år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt tjänsten, och för andra förhöjningen om sådan äger rum, efter ytterligare 5 år på samma villkor, under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänst-åldern blivit uppnådd;

att vid beräkning av tidpunkten för inträdande av avlöningsförhöjning genom ålderstillägg icke må föras vaktmästaren till last den tid, han åtnjutit semester;

att likväl vaktmästare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägget må utgå till månadens slut; samt

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla, vad i sådant avseende är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av beställning, som därefter tillträdades, vid tillträdet till befattningen stadgat;

dels ock förklara, att en var, som med eller efter 1916 års ingång tillträder vaktmästarbefattningen vid generalintendentens expedition, skall vara pliktig underkasta sig nu omförmälda villkor och bestämmelser.

15. Ålderstillägg.

[27.]

Detta anslag är i riksstaten för år 1915 upptaget med ett belopp av 94,500 kronor.

Vid detta belopps beräkning hava emellertid icke iakttagits vissa för innevarande år vidtagna ändringar i fråga om antalet av de till erhållande av ålderstillägg berättigade beställningshavare.

Jag har därför låtit verkställa ny beräkning av anslaget till ålderstillägg (se bil. 75), däri upptagits samtliga de befattningar, med vilka rätt till ålderstillägg från och med år 1916 är eller enligt nu framlagda statförslag skulle bliva förenad. Denna beräkning slutar å 102,150 kronor.

Jag får därför hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

	att öka förslagsanslaget till ålderstillägg,	
nu	kronor	94,500: —
med	»	7,650: —
till	kronor	102,150: —

16. Mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar.

[28.]

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkten 21 i statsverkspropositionen den 14 januari 1914 och punkten 26 i statsverkspropositionen den 14 maj s. å.) har riksdagen för tilldelande av mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar å extra stat för år 1915 anvisat ett förslagsanslag av 130,988 kronor.

Beträffande användningen av detta anslag har Kungl. Maj:t genom brev den 28 september 1914 förordnat, att till de gifta officerare och underofficerare med vederlikar vid Första och Andra livgrenadjärregementena, Västgöta, Södermanlands, Kronobergs och Kalmar regementen samt Norra och Södra skånska infanteriregementena, vilka icke äga sitt stadigvarande hemvist vid eller i omedelbar närhet till vederbörligt regementes mötesplats, skall under år 1915 för varje dag, de äro beordrade att för deltagande i bevärningsrekrytskola eller repetitionsövning tjänstgöra å mötesplatsen, utgå mötesbidrag med följande belopp, nämligen: till överste, överstelöjtnant, major och kapten med vederlikar 2 kronor, samt till löjtnant, underlöjtnant, fanjunkare och sergeant med vederlikar 1 krona 50 öre. Med gift skall likställas den,

- [28.] som varit gift och fortfarande har minderåriga barn hos sig. I fråga om åtnjutande och utbetalande av ifrågavarande mötesbidrag skall i tillämpliga delar gälla, vad i reglementet för arméns avlöning under fred stadgas rörande åtnjutande och utbetalande av dagavlöning.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Arméförvaltningen har nu anmält, att enligt meddelande från arméns kasernbyggnadsnämnd icke något av förenämnda åtta infanteriregementen torde komma att under år 1916 få disponera nytt kasern-etablissemang. Vid sådant förhållande och då bevärringsrekrytskolor och repetitionsövningar komme att förläggas till mötesplatserna under ungefär lika lång tid som under år 1915, borde mötesbidrag även under förstnämnda år beredas vederbörlig personal; och har arméförvaltningen i anslutning härtill hemställt, att för ändamålet måtte anvisas enahanda belopp som för år 1915, eller 130,988 kronor.

Departements-
chefen.

Avsikten med ifrågavarande mötesbidrag är att för officerare och underofficerare med vederlikar vid de icke kasernerade infanteriregementena i någon mån underlätta bärandet av de olägenheter, varmed tjänstgöringen å regementets vanliga övningsplats är förenad. Då nu, enligt vad arméförvaltningen upplyst, någon förändring i nämnda personals tjänstgöringsförhållanden icke är att påräkna under år 1916, torde mötesbidrag enligt ovan omförmälda grunder böra till densamma utgå jämväl under nämnda år.

Jag får därför hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för tilldelande av *mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar* enligt i kungl. brevet den 28 september 1914 angivna grunder å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 130,988 kronor.

- [29.] 17. **Provisoriskt avlöningstillägg till officerare och underofficerare med vederlikar vid till Boden förlagda truppförband och formationer.**

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkten 27 i statsverkspropositionen den 14 maj 1914), har riksdagen för beredande av ett provisoriskt avlöningstillägg åt officerare och underofficerare med vederlikar vid Bodens trupper å extra stat för år 1915 anvisat ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

[29.]

Beträffande detta anslags användning har Kungl. Maj:t genom brev den 28 september 1914 förordnat, att under år 1915 skall till officerare och underofficerare med vederlikar vid till Boden förlagda truppförband och formationer under tjänstgöring därstädes utgå ett provisoriskt avlöningstillägg, beräknat efter 200 kronor om året för såväl officer som underofficer med vederlikar. I fråga om åtnjutande och utbetalande av detta avlöningstillägg skall i tillämpliga delar gälla, vad i reglementet för arméns avlöning under fred stadgas om åtnjutande och utbetalande av arvode.

Då de skäl, som legat till grund för anvisande av ifrågavarande provisoriska avlöningstillägg för år 1915, även komme att föreligga under år 1916 samt någon sådan ändring beträffande antalet av den personal, som under sistnämnda år borde komma i åtnjutande av avlöningstillägg, icke komme att inträffa, att någon ökning av anslagets beräknade belopp därav behövde ifrågasättas, har nu arméförvaltningen hemställt, att för beredande av provisoriskt avlöningstillägg åt förenämnda personal måtte till riksdagen avlåtas proposition om anvisande å extra stat för år 1916 av ett förslagsanslag till enahanda belopp, som anvisats för innevarande år, eller 60,000 kronor.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Under åberopande av vad föredragande departementschefen uti sitt till statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 maj 1914 av-
givna yttrande anført rörande ifrågavarande provisoriska avlönings-
tillägg samt med förmälan, att frågan angående införande av passage-
system vid Bodens trupper ännu icke föreligger i sådant skick, att
densamma kan underställas Kungl. Maj:ts prövning, får jag, i anslut-
ning till vad arméförvaltningen föreslagit, hemställa, det täcktes Eders
Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

Departements-
chefen.

att för beredande av ett *provisoriskt avlönings-
tillägg åt officerare och underofficerare med vederlikar
vid till Boden förlagda truppförband och formationer*
enligt i kungl. brevet den 28 september 1914 angivna
grunder å extra stat för år 1916 anvisa ett förslags-
anslag av 60,000 kronor.

F. Intendenturen m. m.

[30.]

1. Arméns mathållning.

Detta anslag utgick under åren 1908—1912 efter 58 öre för man och tjänstgöringsdag. För år 1913 användes samma beräkningsgrund, men då denna visat sig väl låg, höjdes anslaget för detta år med i runt tal förslagsvis 200,000 kronor.

För år 1914 beräknades anslaget efter 60 öre för varje manskaps-tjänstgöringsdag. Ändringen skedde på förslag av arméförvaltningen, som anført, *att* en undersökning för år 1911 givit vid handen, att de verkliga mathållningskostnaderna för detta år utgjort 63,9 öre, *att* då det oaktat samma år ett överskott uppstått å anslaget av 708,113 kronor 21 öre, detta hade berott därpå, att det verkliga antalet portionsdagar betydligt understigit det beräknade antalet tjänstgöringsdagar, *att* emellertid med den beräkningsgrund för antalet tjänstgöringsdagar, som dåmera användes, överskotten å anslaget komme att bli alla mindre, varigenom ett bibehållande av det dåvarande, enligt vad erfarenheten visat, för låga grundpriset av 58 öre lätt kunde medföra ett överskridande av anslaget, *men att* kostnaden för varje manskaps-tjänstgöringsdag dock icke för år 1914 behövde beräknas till mera än 60 öre, enär antalet portionsdagar, till följd av manskapet beviljad mera tillfällig tjänstledighet, bleve mindre än de beräknade tjänstgöringsdagarna.

Jämväl för år 1915 har anslaget beräknats efter 60 öre för varje manskapstjänstgöringsdag och är i riksstaten upptaget med 7,681,971 kronor.

Enligt vad jag inhämtat, uppstod å anslaget för år 1912 ett överskott av 189,953 kronor 8 öre.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för år 1913 anvisade anslaget eller 6,929,292 kronor visat sig för lågt, i det att detsamma överskridits med ej mindre än 948,523 kronor och 9 öre. Anledningen till detta förhållande vore, att ensamt portionspriset, d. v. s. priset för i portionen ingående ingredienser, för nämnda år uppgått till 58,6 öre mot 54,6 öre för 1912, vartill komme kostnaden för portionens tillredning, eller utgifterna för bränsle, lyse, vatten och mathållnings-

[30.]

utredning m. m., med 10,6 öre eller sammanlagt en mathållningskostnad av 69,2 öre för man och tjänstgöringsdag. Att denna kostnad för år 1916 skulle minskas, syntes arméförvaltningen med hänsyn till det pågående världskrigets verkningar knappast vara troligt, men att å andra sidan beräkna mathållningsanslaget till en lika hög kostnad vore ej erforderligt, enär antalet utgående portioner alltid bleve avsevärt mindre än antalet tjänstgöringsdagar till följd av manskapet beviljad tjänstledighet. Storleken av den minskade kostnad, som sålunda komme att uppstå, läte sig visserligen ej beräkna, men syntes, liksom för år 1914, förslagsvis kunna upptagas till omkring 4 öre för man och tjänstgöringsdag, varigenom den erforderliga mathållningskostnaden skulle komma att uppgå till 65 öre, ett belopp, varefter mathållningsanslaget för år 1916 således syntes böra för man och tjänstgöringsdag beräknas.

Ehuru det, med hänsyn till vad arméförvaltningen anfört, skulle kunna ifrågasättas att något höja det beräknade mathållningspriset för tjänstgöringsdag, anser jag mig dock icke kunna tillstyrka någon sådan höjning. Jag tillåter mig erinra därom, att vid utarbetandet av 1914 års härordningsförslag förutsatts, att icke oväsentliga besparingar med avseende å kostnaderna för arméns förplägnad skulle kunna vinnas dels genom förplägnadsanstalternas verksamhet och dels genom vidtagande av förbättrade anordningar i fråga om upphandlingsväsendet samt att till följd härav någon höjning av det beräknade portionspriset icke skulle behöva ifrågakomma under en tid framåt och i alla händelser icke under tiden för övergången till den nya härordningen. Skulle dessa förutsättningar visa sig vara oriktiga, måste givetvis portionspriset höjas till det belopp, förhållandena påkalla. Intill dess tillräcklig erfarenhet i angivna avseenden vunnits, torde emellertid det nuvarande mathållningspriset av 60 öre för tjänstgöringsdag fortfarande böra läggas till grund för anslagets beräkning. I varje fall synes det mig icke lämpligt att härutinnan vidtaga någon ändring, förr än verkningarna av den från och med år 1914 vidtagna höjningen och av andra ovan omförmälda åtgärder låta sig till fullo bedöma.

Departements-
chefen.

Det torde böra i detta sammanhang framhållas, att vid beräkningen av antalet tjänstgöringsdagar icke ifrågasatts att göra något avdrag för det sannolika antalet permissionsdagar. Då detta till följd av den förändrade förläggningen av tjänstgöringstiden för de värnpliktiga kommer att bli relativt större än förut, kommer jämväl antalet portionsdagar att i motsvarande mån minskas.

[30.]

Då det emellertid icke är möjligt att för närvarande fullt överskåda förhållandena och då det är av vikt att såvitt möjligt förebygga förslagsanslags överskridande, torde försiktigheten bjuda, att, i likhet med vad som skedde för år 1913, anslaget, beräknat efter hittills följda grunder, ökas med förslagsvis 300,000 kronor.

Beträffande antalet manskapstjänstgöringsdagar har jag redan under punkten 24 yttrat mig, i vad rör de *värnpliktiga*. För dem skulle antalet tjänstgöringsdagar beräknas till 9,212,454.

I fråga om antalet tjänstgöringsdagar för *fast anställt manskap*, *musikmanskap* och *indelt manskap* har jag låtit uppgöra beräkning (se bil. 76), utvisande att detta antal bör upptagas till sammanlagt 5,010,687, därav 4,852,295 dagar för fast anställt manskap och musikmanskap samt 158,392 dagar för indelt manskap. Vid denna beräkning hava beträffande förstnämnda båda kategorier tillämpats enahanda beräkningsgrunder som uti de för riksdagen i sammanhang med 1914 års härordningsproposition framlagda och av riksdagen i förevarande hänseende utan erinran lämnade kostnadsberäkningarna.

Antalet tjänstgöringsdagar för indelt manskap har beräknats enligt hittills följda, av 1912 års riksdag godkända grunder. Sålunda har dylikt manskap, i den mån det ännu kvarstår i tjänst, beräknats vara i tjänstgöring under repetitionsövningarna. Därjämte har, med ledning av från truppförbanden under statsverkspropositionens utarbetande infordrade uppgifter, en mindre del av samma manskap vid infanteriet beräknats tjänstgöra viss tid såsom underbefäl, instruktörer och beställningsmän.

Hela antalet tjänstgöringsdagar för *allt* manskap år 1916 skulle således komma att uppgå till $(9,212,454 + 5,010,687 =) 14,223,141$.

I enlighet med vad nu anförts, har jag låtit uppgöra beräkning av anslaget till arméns mathållning för år 1916 (se bil. 77), slutande å ett belopp av 8,833,884 kronor 60 öre, och hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att *öka* förslagsanslaget till arméns mathållning,

nu	kronor 7,681,971: —
med, i jämt krontal	» 1,151,914: —
till	kronor 8,833,885: —

2. Furagering av arméns hästar.

[31.]

Detta anslag har allt sedan år 1907 beräknats efter 1 krona för häst och dag under tjänstgöring samt 80 öre under uppställning i depå vid truppförbanden.

Antalet hästunderhållsdagar har pläгат beräknas med hänsyn till antalet stamhästar och lejda hästar, som skola finnas vid början av det år, beräkningen avser.

Då uppställning i depå enligt 1914 års riksdags beslut ej längre skall förekomma, bortfaller hädanefter denna del av beräkningsgrunden för anslaget.

Å andra sidan har samma års riksdag jämväl beslutit, att kostnaderna vid remontdepåerna för utfodring av där uppställda remonter skola utbrytas ur remonteringsanslaget, som hittills bestritt desamma, och uppföras under furageringsanslaget, varvid utfodringskostnaderna för varje remont skola beräknas till 309 kronor om året. Härigenom har en ny beräkningsgrund för anslaget tillkommit.

Anslaget är för år 1915 upptaget med 3,774,221 kronor.

Arméförvaltningen har nu anmält, att anslaget vid 1913 års slut visat en brist av 238,950 kronor 58 öre, beroende på anskaffningen av de stora reservförråd av furageartiklar, vilka för en kostnad av omkring 300,000 kronor under året upplagts vid arméns centrala intendenturförråd. Denna brist vore därigenom endast skenbar, i det att den mer än till fullo uppvägdes av in natura sålunda befintliga furageartiklar.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Ehuru visserligen en stegring av furageprisen under de närmaste åren på grund av världskriget syntes vara att motse, har arméförvaltningen dock icke ansett skäl föreligga att för år 1916 höja de av riksdagen fastställda beräkningsgrunderna för anslaget, enär omfattningen av en sådan prisstegring undandrog sig varje möjlighet att med någon sannolikhet beräkna. Anslaget syntes därför böra för nämnda år oförändrat utgå efter en beräkning av 1 krona för häst och dag utom vid remontdepåerna, beträffande vilka ett belopp av 309 kronor om året för varje remont syntes böra beräknas.

Då jag icke har något att erinra mot vad arméförvaltningen sålunda föreslagit, har jag, med tillämpning av förenämnda grunder, låtit beräkna anslaget för år 1916 (se bil. 78 och 79). Enligt denna

Departements-
chefen.

- [31.] beräkning skulle anslaget uppgå till 3,888,376 kronor eller 114,155 kronor mera än för innevarande år. Ökningen föranledes därav, att under år 1916 dels antalet stamhästar kommer att ökas, dels ock ett större antal hästlejningsdagar ansetts erforderliga. Härför kommer jag att längre fram under punkterna 49 och 50 närmare redogöra.

Enligt 1914 års härordningsbeslut skola samtliga kompanichefer vid infanteriet göras beridna på kronans hästar. Denna anordning kan dock icke genomföras redan år 1916. Under detta år komma emellertid vid infanteriet icke mindre än fyra årsklasser värnpliktiga att deltaga i repetitionsövningarna. Tydligt är, att därvid betydande svårigheter med avseende å truppens ledning skola uppstå för de icke beridna kompanicheferna. För att i möjligaste mån undanröja dessa svårigheter synes mig lämpligt, att kronan utbetalar furageersättning åt de kompanichefer, som under nämnda övningar göra sig beridna på egen bekostnad. Den härav föranledda kostnaden skulle, om samtliga kompanichefer göra sig beridna, icke uppgå till mera än 360 kronor för regemente. Någon höjning av anslaget anser jag icke vara av denna anledning erforderlig.

I anslutning till vad ovan anförts, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

	att öka förslagsanslaget till furagering av arméns hästar,	
nu	kronor 3,774,221: —	
med	» 114,155: —	
till	kronor 3,888,376: —	

[32.]

3. Arméns munderingsutrustning.

Allt sedan 1901 års härordning antogs, har detta anslag beräknats efter 33 öre om dagen för varje man samt 10 öre om dagen för var och en av kavalleriets och trängens hästar under användning och 5 öre om dagen för varje kavallerihäst under uppställning i depå. Kostnaderna för sadelmundering och hästutredning vid artilleriet och ingenjörtrupperna hava däremot plägat utgå från respektive ordinarie vapenanslaget och ordinarie byggnadsanslaget.

Då hästars uppställning i depå enligt 1914 års riksdags beslut ej längre skall förekomma, har från och med innevarande år denna del

av beräkningsgrunden för anslaget bortfallit. Från och med samma år hava under anslaget beräknats kostnader jämväl för infanteriet tilldelade hästar. [32.]

Anslaget är för år 1915 upptaget med 4,447,205 kronor.

Arméförvaltningen har nu anmält, att anslaget vid 1913 års slut visat en behållning av 62,777 kronor 81 öre. Visserligen vore detta en jämförelsevis ringa behållning å ett så stort anslag som det ifrågavarande, men detta förhållande påkallade dock ej, att en höjning av beräkningsgrunden för anslaget behövde ifrågasättas, utan syntes detsamma böra oförändrat beräknas efter 33 öre om dagen för varje man och 10 öre om dagen för varje häst. Arméförvaltningens framställning.

Med hänsyn till vad arméförvaltningen anført, torde de för innevarande år följda beräkningsgrunderna böra tillämpas jämväl för år 1916. Departementschefen.

Enligt uppgjord beräkning (se bil. 80) utgör medelsbehovet för år 1916 4,924,922 kronor 43 öre. Jag hemställer därför, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till arméns munderingsutrustning,	
nu	kronor 4,447,205: —
med, i jämnt krontal	» 477,717: —
till	kronor 4,924,922: —

4. Arméns diverse intendenturbehov.

[33.]

Detta anslag har under de senare åren beräknats efter ett belopp av 6 öre för man och tjänstgöringsdag samt är för år 1915 upptaget med 768,197 kronor.

Arméförvaltningen har nu anmält, att till dess förfogande vid 1913 års utgång förefunnits en behållning under detta anslag av 197,960 kronor 49 öre, varförutom å de från anslaget av truppförbanden disponerade medlen redovisats en behållning av 123,672 kronor 11 öre. Arméförvaltningens framställning.

Såsom redan förut i de senare årens riksdagsäskanden framhållits, vore den till arméförvaltningens förfogande stående delen av behållningen avsedd att bestrida kostnaderna för den fordonsleverans, som ännu påginge och vilken komme att kräva betydande belopp.

- [33.] Någon anledning att ändra beräkningsgrunden för detta anslag ansåge arméförvaltningen ej förefinnas, utan syntes detsamma fortfarande böra utgå med 6 öre för man och tjänstgöringsdag.

Departements-
chefen.

På grund av vad arméförvaltningen anfört, torde någon ändring i den hittills tillämpade beräkningsgrunden för anslaget icke böra vidtagas. Enligt verkställd beräkning (se bil. 81) skulle anslagsbehovet för år 1916 utgöra 853,388 kronor 46 öre.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till arméns diverse
intendenturbehov,

nu kronor 768,197: —

med, i jämnt krontal » 85,191: —

till kronor 853,388: —

[34.] 5. Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten.

För år 1914 beräknades detta anslag *dels* för ved och lyse till underofficerare och vederlikar med 130 kronor till fanjunkare och likställd samt med 100 kronor till sergeant och likställd, *dels* med 12 öre om dagen för varje man, *dels ock* med 3 öre om dagen för varje häst vid truppförbanden.

I dessa beräkningsgrunder gjordes icke någon ändring för år 1915, och har anslaget för detta år upptagits till 1,919,874 kronor.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Arméförvaltningen har anmält, att till dess förfogande vid 1913 års utgång förefunnits en behållning under detta anslag av 374,705 kronor 71 öre, varförutom å de från anslaget av truppförbanden disponerade medlen redovisats en behållning av 110,566 kronor 38 öre. Detta senare belopp vore ej större än vad som erfordrades med hänsyn till nödig försiktighet att de av truppförbanden själva disponerade anslagen ej genom oförutsedda omständigheter skulle komma att överskridas. Beträffande den till arméförvaltningens eget förfogande stående delen av behållningen vore denna erforderlig *dels* med hänsyn till den stegring i kol- och vedprisen, som vore att motse, *dels* enär densamma, i likhet med vad i förra statsverkspropositionen framhållits rörande behållningen vid 1912 års slut, vore avsedd att användas till upphandling vid truppförbanden av erforderligt förlag å eldnings- och belys-

ningssännen. Dylikt förlag vore nödvändigt, ty endast genom betydande reservförråd kunde trygghet vinnas för att, exempelvis genom förhindrad import, bristande tillgång av dessa artiklar skulle uppkomma. Därjämte kunde genom dylika reservförråd tiden för upphandling väljas med större frihet än eljest, varigenom bland annat möjligheten att er- hålla en önskvärd prisbillighet ökades.

[34.]

På grund av vad sålunda anförts, ansåge arméförvaltningen någon anledning ej förefinnas att ändra beräkningsgrunden för detta anslag, utan syntes detsamma böra beräknas för 1916 på sätt ägt rum för såväl 1914 som 1915.

Då jag i likhet med arméförvaltningen anser, att någon ändring icke bör vidtagas i fråga om de hittills tillämpade beräkningsgrunderna, har jag i enlighet härmed låtit uppgöra beräkning av anslaget för år 1916 (se bil. 82 och 83). Den slutar å 2,097,460 kronor 74 öre.

Departements-
chefen.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till arméns kasern-
utredning samt ved, ljus och vatten,

nu	kronor 1,919,874: —
med, i jämnt krontal	» 177,587: —
till	kronor 2,097,461: —

Premiering av lastautomobiler.

Uti statsverkspropositionen den 14 maj 1914 föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag å 40,000 kronor, benämnt »premiering av lastauto- mobiler».

I häröver avgivet utlåtande framhöll särskilda utskottet n:r 1, att det av Kungl. Maj:t föreslagna premiebeloppet sannolikt skulle kunna under vissa förutsättningar nedbringas, därest i propositionen framställt krav på automobilernas obligatoriska ställande till arméns förfogande under fredstid kunde frångås och premieringen avsåge endast att säkerställa tillgången på erforderligt antal lastautomobiler för mobilise- ring. Fredsbehovet skulle då fyllas dels genom inköp årligen av ett mindre antal lastautomobiler, vilka vore erforderliga för personalens övning, dels, i den mån så bleve behövt, genom förhyrande på

- [34.] grund av frivillig uppgörelse av sådana automobiler, till vilkas anskaffande staten lämnat bidrag. Utskottet ansåge därför, att på sistnämnda grund en utredning borde verkställas och föreläggas riksdagen, innan något premieringssystem vunno tillämpning; och hemställde utskottet av sådan anledning, att riksdagen måtte för inköp av och försök med lastautomobiler på extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 40,000 kronor.

Första kammaren biföll utskottets hemställan.

Vid ärendets behandling inom andra kammaren blev emellertid utskottets förslag om anvisande av särskilda medel för inköp av och försök med lastautomobiler icke av kammaren bifallet. I stället framhölls, att en ytterligare utredning, särskilt beträffande möjligheten att nedbringa det ifrågasatta premiebeloppet, vore nödvändig, varvid dock icke det i propositionen framställda kravet på automobilernas obligatoriska ställande till arméns förfogande under fredstid borde frångås.

Uti skrivelse den 23 september 1914 anmälde sedermera riksdagen, att Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag icke för närvarande kunnat vinna riksdagens bifall.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Under erinran att riksdagen uti sina beräkningar över lantförsvarets ordinarie årliga kostnader efter genomförd härordning upptagit ett reservationsanslag av 80,000 kronor för premiering av lastautomobiler samt under åberopande av den i förra statsverkspropositionen i ämnet förebragta utredningen, har nu arméförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för år 1916 bevilja ett ordinarie anslag av 40,000 kronor för premiering av lastautomobiler.

Departements-
chefen.

Av vad ovan anförts angående frågans behandling vid nästlidet års senare riksdag framgår, att riksdagen principiellt anslutit sig till förslaget att genom premieringssystem söka tillgodose arméns behov av lastautomobiler, ehuru en ytterligare utredning beträffande möjligheten att nedbringa premiebeloppet syns önskvärd. Då även jag anser, att en utredning i detta avseende bör vidtagas, har jag, jämlikt den 5 december 1914 erhållet nådigt bemyndigande, tillkallat sakkunniga personer för att inom lantförvarsdepartementet skyndsamt verkställa utredning och utarbeta förslag rörande lämpligaste sättet att tillgodose arméns behov i krig och fred av lämpliga lastautomobiler. I avvaktan på slutförandet av denna utredning bör frågan om anvisande av medel för premiering av lastautomobiler tills vidare anstå.

G. Inkvarterings-, rese- och traktamentskostnader.

1. Inkvarteringskostnader, oförändrat ordinarie förslagsanslag	kronor 1,088,307: —
2. Inkvarteringsordnande i Stockholm, oförändrat ordinarie reservationsanslag	» 21,450: —
3. Rese- och traktamentspenningar, oförändrat ordinarie förslagsanslag	» 195,000: —
4. Flyttningshjälp, oförändrat ordinarie förslagsanslag	» 12,000: —

H. Artilleribehov.

1. Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel,

Detta anslag är i riksstaten för år 1915 upptaget med 2,708,850 kronor.

Enligt den av Kungl. Maj:t fastställda staten för anslaget användande är detsamma uppdelat å nio särskilda titlar.

Av dessa avser

Titel II. Handvapen kronor 128,250: —

Titel IV. Övningar:

a) övningar för artilleriet	kronor 162,000: —	
b) målskjutningsmateriel för handvapen	» 105,000: —	» 267,000: —

[34.]

Titel V. Fabriker:

a) Karl Gustavs gevärsfaktori	kronor	38,535: —	
b) ammunitions- fabriken	»	34,000: —	
c) Åkers krut- bruk	»	14,500: —	» 87,035: —

Titel IX. Diverse behov » 46,465: —

De under titel V för de särskilda fabrikerna upptagna beloppen äro avsedda dels för avlönande enligt särskilda stater av den vid fabrikerna fast anställda personalen och dels för bestridande av »övriga utgifter», däribland jämväl arvoden åt viss till fabrikerna från truppförbanden beordrad personal. De särskilda avlöningsstaterna sluta:

för Karl Gustavs stads gevärsfaktori	å kronor	21,360: —
» ammunitionsfabriken	» »	15,410: —
» Åkers krutbruk	» »	9,167: 50

eller tillhopa å kronor 45,937: 50

Från de för »övriga utgifter» avsedda medlen utgå arvoden dels å 2,500 kronor till de tre särskilda fabrikernas styresmän och dels å 500 kronor till fyra såsom verkmästare vid ammunitionsfabriken tjänstgörande underofficerare. Sammanlagda beloppet av ifrågavarande arvoden uppgår till 9,500 kronor.

Från titel IX utgår bland annat ett arvode å 1,800 kronor till fälttygmästaren.

Såsom jag under punkten 14 framhållit, skall från och med år 1916 den vid artilleriets fabriker fast anställda personalen ävensom den å artilleriets tygstater upptagna personalen uppföras å en gemensam stat, å vilken jämväl skall med fasta avlöningsförmåner upptagas fälttygmästaren, styresmännen vid fabrikerna samt vissa verkmästarbeställningar, och skall avlöningen åt ifrågavarande personal utgå från avlöningsanslaget. Vid sådant förhållande komma utgifterna under ordinarie vapenanslaget att från och med år 1916 minskas med $(45,937: 50 + 9,500 + 1,800 =) 57,237$ kronor 50 öre.

Arméförvaltningen har emellertid anmält, att någon minskning av anslaget icke kan äga rum till följd av utbrytningen av fabrikernas avlöningsstater. De under titel II och IV b) upptagna beloppen hade nämligen under en följd av år visat sig vara otillräckliga, och bristerna hade måst täckas genom omföring från andra titlar inom anslaget. Anslagsposternas otillräcklighet berodde därpå, att sedan deras storlek senast bestämts, såväl antalet i bruk varande gevär som antalet lossade skott ökats med minst 15 procent. Därtill komme numera underhållet av kulsprutor, vilka komme att kräva icke obetydliga kostnader. [34.] Arméförvaltningens framställning.

Såsom jag förut anført, bör under förevarande anslag från och med år 1916 beräknas jämväl kostnaderna för ammunition åt landstormen under dess obligatoriska övningar. Uti de för 1914 års riksdag framlagda beräkningarna av kostnaderna för nämnda övningar upptogs ett belopp av sammanlagt 40,000 kronor för ammunition, inspektion och övningskostnader. Då landstormsövningarna under år 1916 komma att omfatta endast två årsklasser i stället för fyra och kostnaderna för inspektion och övningarnas anordnande beräknats under annat anslag, torde utgifterna för ammunition kunna angivas till omkring 20,000 kronor. Departementschefen.

På grund av denna ökning i utgifterna under vapenanslaget och med hänsyn till vad arméförvaltningen anført rörande kostnaderna för underhållet av kulsprutor, anser jag mig icke kunna tillstyrka någon nedsättning av anslaget.

Jag anser därför, att i riksstaten för år 1916 bör upptagas

Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel, *oförändrat ordinarie reservationsanslag* kronor 2,708,850: —

I. Fortifikationsbehov.

1. Arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel. [35.]

Detta anslag är i riksstaten för år 1915 upptaget till 1,443,590 kronor.

Jämlikt de för riksdagen framlagda beräkningarna och den av Kungl. Maj:t fastställda staten för anslaget för år 1915 är detta fördelat sålunda:

[35.]	<i>Tit. I.</i>	Lantförsvarets under arméförvaltningens fortifikationsdepartementets vård och uppsikt ställda fastigheter.....	kronor	1,100,000: —
	<i>Tit. II.</i>	Kommendantskapsutgifter	»	99,240: —
	<i>Tit. III.</i>	Fortifikationens övningar	»	143,750: —
	<i>Tit. IV.</i>	Fortifikationens materiel	»	100,600: —
				Summa kronor 1,443,590: —

Titel I.

Det under förevarande titel för innevarande år upptagna beloppet, 1,100,000 kronor, är enligt den av Kungl. Maj:t fastställda staten fördelat sålunda:

smärre oförutsedda behov m. m.	kronor	49,000: —
årliga utgifter	»	283,546: 50
större reparationer	»	385,303: 17
särskilda utgifter	»	4,700: —
till fortifikationsdepartementets disposition	»	377,450: 33
		Summa kronor 1,100,000: —

Arméförvaltningen har nu föreslagit, att titelns slutsumma måtte för år 1916 ökas med sammanlagt 317,000 kronor. Denna höjning be-
tingades *dels* därav, att ytterligare medel erfordrades för årliga utgifter
för nytillkomna byggnader, *dels* därav, att de för större reparationer
och till fortifikationsdepartementets disposition hittills anvisade medlen
visat sig vara för knappa och *dels* av avlöningsanslagets omläggning
från fast anslag till förslagsanslag.

Årliga utgifter för nytillkomna byggnader.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Beträffande denna post har arméförvaltningen anført, att en höjning
av de under densamma anvisade medlen erfordrades för bestridande av
kostnaderna för underhåll av sådana nyuppförda byggnader, som ställts
under fortifikationsdepartementets uppsikt och vård, men för vilka under-
hållsmedel icke tidigare beräknats.

Sålunda borde underhåll beräknas för krigshögskolans byggnad.
Till en början borde för detta ändamål upptagas 2,000 kronor.

Vidare borde tillkomma underhåll av kasernetablissemangen för Liv-
regementets grenadjärer, Upplands infanteriregemente samt Skaraborgs,

Jönköpings, Älvsborgs, Bohusläns och Värmlands regementen. De årliga kostnaderna för varje kasernetablissemang kunde med hänsyn till anläggningskostnaden (2,200,000 kronor) beräknas uppgå till [35.]

under 1—4 året $\frac{1}{2}$ procent	...	kronor 11,000: —
» 5—8 » $\frac{3}{4}$ »		» 16,500: —
efter 9 » 1 »		» 22,000: —

I den mån de nyuppförda etablissemangen tagits i bruk, hade emellertid för vart och ett av dem disponerats 3,000 kronor av titel I för år 1914 och 1915. För bestridande av underhållet, sedan etablissemangen fullt tagits i bruk, erfordrades, som ovan nämnts, ytterligare medel, vartill samma titel ej lämnade tillgång. Den nödvändiga ökningen bleve således $7 \times (11,000 - 3,000) = 56,000$ kronor.

Slutligen bleve under år 1915 vissa byggnader färdiga, för vilka underhållsmedel från och med år 1916 borde disponeras. Dessa byggnader vore (med angivande av anläggningskostnaden):

Förråd för proviant och furage		kronor 125,000: —
» » vinterfordon		» 162,000: —
Bostadsbyggnad vid vätgasverket i Boden		» 18,000: —
Förråd för fälttelegrafmateriel		» 31,000: —
» » fältballongmateriel		» 16,000: —
Officersbarack å Laxön		» 25,000: —
Trängförråd		» 75,000: —
Förråd för andra än vinterfordon m. m.		» 350,000: —
Baracker vid Karlskrona grenadjärregemente		» 80,000: —
» » Vaxholms		» 100,000: —
Skidförråd		» 55,900: —
Anordningar för vinterförläggning		» 567,000: —

eller tillsammans kronor 1,614,900: —

Underhållskostnaden för dessa byggnader borde till en början beräknas efter $\frac{1}{2}$ procent å anläggningskostnaden och således utgå med 8,000 kronor.

Det för år 1916 för »årliga utgifter» ytterligare erforderliga beloppet uppginge följaktligen till $(2,000 + 56,000 + 8,000 =) 66,000$ kronor.

Med hänsyn till vad arméförvaltningen anfört och då jag icke har något att erinra mot de av ämbetsverket följda grunderna för beräk-

Departements-
chefen.

- [35.] och kasernetablissemang, finner jag mig böra tillstyrka vad arméförvaltningen i förevarande hänseende föreslagit.

Större reparationer och medel, ställda till fortifikationsdepartementets disposition.

Uti den för år 1913 fastställda staten var för större reparationer upptaget ett belopp av 329,383 kronor 5 öre. De till fortifikationsdepartementets disposition ställda medlen voro upptagna till 394,532 kronor 95 öre.

Beräkningen
av medels-
behovet för
år 1915.

Uti sin framställning angående medelsbehovet för år 1915 framhöll arméförvaltningen, att erfarenheten givit vid handen, att de för större reparationer avsedda medlen visat sig allt för knappt tilltagna. Förekommande större reparationer hade till alltför stor del måst bestridas av de till fortifikationsdepartementets disposition stående, för bestridande av andra utgifter för arméns byggnader och mötesfält avsedda medel. För att under år 1913 förefintliga behov skulle kunnat tillgodoses, hade sistnämnda medel bort uppgå till 694,000 kronor i stället för i runt tal 394,600. I förstnämnda summa inginge emellertid en post av 161,400 kronor, beräknad för en del föreslagna nybyggnadsarbeten, som vore av den art, att liknande arbeten dels ej årligen borde kunna erfordras för så hög kostnadssumma, dels ej borde bestridas av ordinarie byggnadsanslaget. Arméförvaltningen, som haft för avsikt att därtill begära medel å extra stat, ansåge sig dock av hänsyn till andra viktiga anslagskrav icke för det dåvarande kunna göra detta. För att emellertid så mycket som möjligt nedpressa ökningen av ordinarie byggnadsanslaget ansåge sig arméförvaltningen böra minska ovan angivna behov av 694,000 kronor med nämnda 161,400 kronor, då minsta verkliga behovet under året å den till fortifikationsdepartementets disposition stående delen av ordinarie byggnadsanslaget, titel I, bleve 532,600 kronor. Då med säkerhet kunde förutsättas, att behovet för kommande år ej bleve mindre, erfordrades alltså en ökning för ifrågavarande större underhållsarbeten av (532,600—394,600 =) 138,000 kronor. I anslutning härtill hemställde arméförvaltningen om titelns höjande med bland annat detta belopp.

Av det sålunda äskade beloppet 138,000 kronor upptogos emellertid i statsverkspropositionen den 14 januari 1914 endast 37,000 kronor. Anledningen härtill angavs av föredragande departementschefen vara, att då det kunde antagas, att ordinarie byggnadsanslaget komme att inom

den närmaste tiden undergå omläggning, lämpligheten av en så betydande ökning som den av arméförvaltningen föreslagna syntes med skäl kunna ifrågasättas, allrahelst som arméförvaltningens beräkningar närmast hänförde sig till erfarenheten från blott ett enda år. [35.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att erfarenheten från år 1914 till fullo bestyrkt, att det av ämbetsverket i dess framställning angående medelsbehovet för år 1915 såsom ytterligare erforderligt angivna beloppet icke varit för högt beräknat. För år 1914 vore de för »större reparationer» beräknade medlen upptagna till 341,713 kronor 51 öre, medan anslagskrav å 259,400 kronor måst avslås. För år 1915 vore samma medel beräknade till 385,303 kronor 17 öre, medan de från regementen och kårer m. fl. inkomna framställningarna slutade å 581,400 kronor. Storleken av de medel, som erfordrades för underhållet av ifrågavarande fastigheter, vore givetvis icke beroende av sättet för statens uppställning. Även om en omläggning av ordinarie byggnadsanslaget skulle komma till stånd, kunde därför ej behovet av desammas ökande minskas. Då det av såväl tidigare framställningar som erfarenheten från år 1914 framginge, att en ökning av anslaget, på sätt arméförvaltningen förut beräknat, vore ofrånkomlig, om lantförsvarets fastigheter skulle erhålla ett tillfredsställande underhåll, borde följaktligen för nu ifrågavarande ändamål titel I ökas med (138,000—37,000 =) 101,000 kronor.

Arméförvaltningens förevarande framställning.

Av vad arméförvaltningen nu och tillföre i ämnet anført, synes mig till fullo framgå, att en ökning av de för större underhållsarbeten anvisade medlen är av behovet påkallad. Att i avvaktan på en blivande omläggning av ordinarie byggnadsanslaget ytterligare uppskjuta denna ökning, finner jag icke tillrådligt. Det synes mig fastmera vara med klok förtänksamhet förenligt, att de för ändamålet erforderliga medlen snarast möjligt ställas till förfogande, enär ett uppskov med nödigbefunna underhållsarbeten i regel visar sig medföra ökade kostnader för bristernas avhjälpande. På grund härav och då erfarenheten från de båda sistförflutna åren giver vid handen, att den av arméförvaltningen beräknade ökningen icke kan anses vara för högt tilltagen, anser jag mig böra tillstyrka, att för ifrågavarande ändamål under förevarande titel beräknas ytterligare 101,000 kronor.

Departementschefen.

Ökning med anledning av avlöningsanslagets omläggning till förslagsanslag.

Uti sitt förutnämnda den 25 november 1913 avgivna yttrande i anledning av väckt fråga angående omläggning av anslaget till avlöning och rekrytering m. m. från fast anslag till förslagsanslag anförde

Arméförvaltningens yttrande den 25 november 1913.

- [35.] arméförvaltningen, bland annat, att förevarande fråga hade sin största betydelse däri, att en sådan omläggning komme att beröva fjärde huvudtiteln de behållningar, som uppstode å avlöningsanslaget och som inginge i huvudtiteln's allmänna besparingar. Anslagsbehov, som för det dåvarande fylldes från allmänna besparingarna, måste därefter fyllas på annat sätt än dittills. Detta kunde ske *dels* genom ökning av vissa redan befintliga anslag, *dels* genom beviljande av nya ordinarie eller extra anslag, samt *dels* därigenom att i särskilda fall, då tillgängliga medel icke kunde användas eller andra omständigheter därtill föranledde, Kungl. Maj:t bestämde, att erforderliga belopp skulle förskottsvis bestridas och sedermera anmälas hos riksdagen till ersättande.

För bedömande av dessa frågor ansåg sig arméförvaltningen böra genomgå de särskilda grupper av utgifter, som under de senare åren bestritts av allmänna besparingarna. Bland dessa utgiftsgrupper avsåg en »uppförande och förflyttning av byggnader». Beträffande sättet för bestridande av sådana utgifter efter en företagen omläggning av avlöningsanslaget anförde arméförvaltningen följande.

Medel för förflyttning av byggnader torde, i den mån sådana kostnader icke kunde bestridas av ordinarie byggnadsanslaget, böra begäras av riksdagen. Däremot torde sådana kostnader för uppförandet av byggnader eller förändring av dylika, som dittills plägat bestridas av allmänna besparingarna, ej böra annat än i de fall, då det gällde större byggnadsbehov, begäras av riksdagen, utan i stället bestridas av ordinarie byggnadsanslaget. Sådana kostnader skulle bliva: för erforderlig ökning av förrådsutrymme, för ökat verkstadsutrymme, för ökade sjukvårdsutrymmen, för ökning av ledningar av olika slag, för uppförandet av nya byggnader i stället för gamla lokaler, som ej längre lönade sig att reparera och underhålla, för större förändringsarbeten av olika slag m. m. dylikt, allt byggnadsbehov, som ständigt komme att göra sig gällande. Då ordinarie byggnadsanslaget emellertid, såsom framginge av arméförvaltningens skrivelse den 30 september 1913 angående lantförsvarets medelsbehov för år 1915 (ordinarie byggnadsanslaget, titel I), ej alls lämnade tillgång till bestridande av nu ifrågasvarande slag av kostnader eller ens därför vore avsett eller beräknat, måste detsamma ökas för att kunna lämna sådan tillgång. För beräkandet av denna öknings storlek torde man böra utgå från årliga medeltalet under sistförflutna 10 år av de byggnadskostnader, som bestritts av fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar. Detta medeltal uppginge till ej mindre än 355,800 kronor. Från denna summa borde dock avgå kostnaderna för tillgodoseendet av sådana byggnads-

behov, som varit av den art, att de ej vidare eller åtminstone endast undantagsvis beräknades återkomma, eller som visserligen kunde antagas återkomma, men dock ej regelbundet, varför särskild framställning angående desamma alltid torde böra göras. Då dessa kostnader kunde beräknas hava uppgått till högst omkring 200,000 kronor i årligt medeltal, återstode alltså en summa av minst 150,000 kronor, varmed ordinarie byggnadsanslaget, titel I, måste ökas utöver förut beräknat belopp, för att detsamma skulle kunna bestrida ifrågavarande slag av utgifter; och att denna summa ej vore för hög, framginge av det förhållande, att det sammanlagda belopp, som av arméfördelningschefer och likställda begärts för år 1914 av fortifikationsdepartementet för utförande av olika nybyggnads- och förändringsarbeten, uppginge till ej mindre än närmare 400,000 kronor.

[35.]

I anslutning till vad sålunda anförts, förklarade arméförvaltningen, att bland de åtgärder, som skulle behöva omedelbart vidtagas, om anslaget till avlöning och rekrytering m. m. omlades till förslagsanslag, vore, att anslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommendant-skapsutgifter m. m. (titel I) ökades med 150,000 kronor utöver förut beräknat belopp.

Uti sitt till statsrådsprotokollet den 14 januari 1914 avgivna yttrande i fråga om reglerandet av utgifterna under fjärde huvudtiteln för år 1915 förklarade föredragande departementschefen, som förordade, att avlöningsanslaget från och med år 1915 i riksstaten upptoges såsom förslagsanslag, att enär genom denna omläggning fjärde huvudtiteln allmänna besparingar bleve jämförelsevis obetydliga, medel hädanefter måste å riksstaten beräknas för en del utgifter, som hittills utgått från nämnda besparingar. Departementschefen förklarade sig därför dela arméförvaltningens mening, att bland annat ordinarie byggnadsanslaget borde ökas med 150,000 kronor utöver eljest beräknat belopp. Emellertid ansåg departementschefen, att med denna ändring kunde anstå till år 1916.

Departements-
chefens
yttrande till
statsrådspro-
tokollet den
14 januari
1914.

Vid uppgörandet av statsregleringen för år 1915 beslöt riksdagen att i riksstaten för samma år upptaga anslaget till avlöning och rekrytering m. m. såsom förslagsanslag.

Riksdagens
beslut år
1914.

Under åberopande av vad sålunda förekommit, har nu arméförvaltningen hemställt, att då efter avlöningsanslagets omläggning till förslagsanslag förenämnda ökning av titel I med 150,000 kronor vore nödvändig, densamma nu måtte vidtagas.

Arméförvalt-
ningens
förevarande
framställning.

[35.] Departements-
chefen. Såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår, utgör den begärda ökningen en konsekvens av avlöningsanslagets omläggning från fast anslag till förslagsanslag. Anledningen till att densamma icke vidtogs redan i 1915 års stat, torde hava varit, att de under år 1914 å avlöningsanslaget uppstående behållningarna efter budgetårets utgång komme att överföras till allmänna besparingarna, vadan dessa under år 1915 kunde beräknas lämna tillgång för bestridande av de utgifter, som hittills pläгат å desamma ånvisas. Då nu efter samma års utgång nämnda besparingar komma att högst väsentligt nedgå, måste för bestridande av de utgifter, varom här är fråga, medel beräknas under ordinarie byggnadsanslaget. Jag finner mig därför böra, i anslutning till vad arméförvaltningen föreslagit, tillstyrka, att titel I ökas med 150,000 kronor utöver förut beräknat belopp.

Sammanfattning.

Sammanfattas de av mig under förevarande titel förordade ökningarna, bliver resultatet följande:

Årliga utgifter för nytillkomna byggnader	kronor	66,000: —
Större reparationer och medel ställda till fortifikations- departementets disposition	»	101,000: —
Ökning med anledning av avlöningsanslagets om- läggning till förslagsanslag	»	150,000: —
Summa kronor		317,000: —

Titel I, för närvarande upptagen med 1,100,000 kronor, bör således för år 1916 beräknas till 1,417,000 kronor.

Titel II.

I avseende å denna titel har icke nu föreslagits någon ändring, varför densamma jämväl för år 1916 torde böra upptagas till 99,240 kronor.

Titel III.

Fortifikationens övningar.

Såsom förut nämnts, är under denna titel för år 1915 upptaget ett belopp av 143,750 kronor.

Uti sitt till statsrådsprotokollet den 14 maj 1914 avgivna yttrande i fråga om ny härordning framhöll föredragande departementschefen,

att därest de föreslagna ändringarna i värnpliktslagen och organisationen bifölles, höjning erfordrades av bland andra anslag jämväl ordinarie byggnadsanslaget. I anslutning härtill upptogs samma anslag uti de för riksdagen framlagda kostnadsberäkningarna rörande lantförsvaret efter genomförd härordning till 1,975,140 kronor, därav under förevarande titel ett belopp av 186,000 kronor.

[35.]

Riksdagen biföll i huvudsak Kungl. Maj:ts förslag och upptog jämväl i sina kostnadsberäkningar ordinarie byggnadsanslaget till det av Kungl. Maj:t angivna beloppet.

Den å förevarande titel under övergången till den nya härordningen fallande ökningen uppgår följaktligen till (186,000—143,750 =) 42,250 kronor.

Arméförvaltningen har nu anmält, att enligt beräkningar, som utförts genom chefens för fortifikationen försorg angående övningsmedlen under övergångstiden, desamma borde för år 1916 upptagas till 158,500 kronor; och har arméförvaltningen i anslutning härtill hemställt om titelns höjande med 14,750 kronor.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Då ifrågavarande ökning är en följd av den beslutade nya härordningen, har jag icke något att mot densamma erinra.

Departements-
chefen.

Stabskurs för underofficerare.

Uti underdånig skrivelse den 17 april 1912 anmälde chefen för fortifikationen, att gällande instruktioner icke i erforderlig grad tillgodosåge den utbildning, som vore nödvändig för de underofficerare, som placerades å fortifikationsstabens huvudstation, vid fortifikationsstaberna å fästningarna, vid arméfördelningsstaberna såsom biträde åt fortifikationsofficerarna, såsom tygunderofficerare vid ingenjörtruppförbanden m. fl. Nämnde chef förklarade därför sin avsikt vara att på försök anordna en särskild utbildningskurs för omkring tio till dylik stabstjänst lämpliga underofficerare, och anhöll han om bemyndigande att bestrida kostnaderna för denna försökskurs, högst 3,000 kronor, från titel III å ordinarie byggnadsanslaget. Genom beslut den 3 maj 1912 lämnade Kungl. Maj:t det begärda bemyndigandet.

I skrivelse den 27 september 1913 tillkännagav chefen för fortifikationen, att då den sålunda försöksvis anordnade kursen givit ett gott resultat, det vore önskvärt, att en dylik kurs allt framgent vart annat

Chefens för
fortifikationen
framställning
år 1913.

- [35.] år anordnades för omkring åtta till stabstjänst lämpliga underofficerare; och anhölle han, att under förevarande titel måtte beräknas medel härtill med 1,500 kronor. Arméförvaltningen tillstyrkte denna anhållan.

Uti sitt till statsrådsprotokollet den 14 januari 1914 avgivna yttrande rörande reglerandet av utgifterna under fjärde huvudtiteln för år 1915 förklarade emellertid föredragande departementschefen, att det med hänsyn till den av honom ifrågasatta omläggningen av ordinarie byggnadsanslaget syntes honom icke lämpligt att för det dåvarande äska anslagsökning för att erhålla medel till sådana utbildningskurser, varom här vore fråga. Skulle medel härför erfordras under de närmaste åren, syntes de kunna bestridas från fjärde huvudtiteln's allmänna besparingar.

Arméförvalt-
ningens före-
varande fram-
ställning.

Under framhållande av att en omläggning av anslaget icke torde vara att förvänta inom det närmaste året, har nu arméförvaltningen hemställt, att under titel III måtte för ifrågavarande ändamål upptagas ett belopp av 1,500 kronor.

Departements-
chefen.

Då det enligt min uppfattning är av stor vikt, att den personal, som beordras till stabstjänst, erhållit en för tjänstens behöriga skötande nödig utbildning, men sådan utbildning icke under nuvarande förhållanden kan utan särskilda anordningar bibringas densamma, finner jag mig böra tillstyrka, att för ändamålet erforderliga kurser anordnas på sätt chefen för fortifikationen föreslagit. Med hänsyn till de därmed förändrade ringa kostnaderna skulle dessa visserligen kunna bestridas från huvudtiteln's allmänna besparingar, men då det här är fråga om en anordning, avsedd att allt framgent bestå, synes det mig riktigare, att de för ändamålet erforderliga medlen beräknas under vederbörligt ordinarie anslag. Jag finner mig därför böra tillstyrka, att under förevarande titel upptages det av arméförvaltningen äskade beloppet.

I enlighet med vad jag rörande titel III anført, bör denna således ökas med $(14,750 + 1,500 =) 16,250$ kronor.

Titel IV.

För närvarande är under denna titel för underhåll av fortifikationsens materiel upptaget ett belopp av 100,600 kronor.

Enligt de för riksdagen i samband med 1914 års härordningsproposition framlagda och av riksdagen utan erinran lämnade kostnadsberäkningarna skulle förevarande titel efter genomförd härordning upptagas till 127,500 kronor. Ökningen utgör således (127,500—100,600=) 26,900 kronor.

[35.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att enligt beräkningar, utförda med hänsyn till planen för materielanskaffningen under övergångstiden, under förevarande titel bör för år 1916 upptagas ytterligare ett belopp av 1,500 kronor.

Arméförvaltningens
framställning.

Mot den sålunda föreslagna ökningen har jag icke något att erinra.

Departements-
chefen.

Sammanfattning.

Sammanfattas de ändringar, som jag under de olika titlarna förordat, blir resultatet följande:

titel I höjning från kronor 1,100,000: — till		kronor 1,417,000: —
» II ingen ändring » 99,240: — »		» 99,240: —
» III höjning från » 143,750: — »		» 160,000: —
» IV » » 100,600: — »		» 102,100: —
total höjning från kronor 1,443,590: — till		kronor 1,778,340: —

Med anledning härav får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till arméns byggnader, mötesfält och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens övningar och materiel,

nu	kronor 1,443,590: —
med	» 334,750: —
till	kronor 1,778,340: —

2. Kasernbyggnader.

[36.]

Vid 1906 års riksdag beviljades 21,744,000 kronor till uppförande av nya kasernetablissemang för följande femton infanteriregementen, nämligen: Livregementets grenadjärer, Första och Andra livgrenadjärregementena, Västgöta regemente, Upplands infanteriregemente, Skara-

Å anslaget
gjorda
anvisningar.

[36.] borgs, Södermanlands, Kronobergs, Jönköpings, Älvsborgs, Bohusläns, Kalmar och Värmlands regementen samt Norra och Södra Skånska infanteriregementena.

Av det beviljade beloppet hava anvisats:

av 1906 års riksdag		kronor	4,400,000: —
» 1907 » »		»	4,400,000: —
» 1908 » »		»	850,000: —
» 1909 » »		»	1,000,000: —
» 1910 » »		»	1,000,000: —
» 1911 » »		»	3,250,000: —
» 1912 » »		»	2,700,000: —
» 1913 » »		»	1,000,000: —
» 1914 » »		»	1,400,000: —

eller tillhopa kronor 20,000,000: —

Av anslaget återstå således oanvisade 1,744,000 kronor.

Verkställda
och igångsatta
byggnads-
arbeten.

Av de beslutade kasernbyggnadsarbetena äro etablissemangen för Livregementets grenadjärer, Upplands infanteriregemente samt Skaraborgs, Jönköpings, Älvsborgs, Bohusläns och Värmlands regementen i det närmaste fullbordade. Sålunda återstår endast vid Upplands infanteriregementes kasernetablissemang att uppföra sjukhusbyggnad och att förändra några äldre å Polacksbacken befintliga byggnader, vid Livregementets grenadjärers och Värmlands regementes etablissemang att uppföra marktenterbyggnad, vid Jönköpings, Älvsborgs och Bohusläns regementens etablissemang sjukhusbyggnad och marktenterbyggnad samt vid Skaraborgs regementes etablissemang varmbad- och tvättinrättning, sjukhusbyggnad och marktenteri. Arbetena å förenämnda sjukhusbyggnader äro dock igångsatta. Kasernetablissemang för Västgöta regemente är under uppförande.

Återstående
byggnads-
arbeten. Plan
för deras
bedrivande.

Arbetena å kasernetablissemangen för Första och Andra livgrenadjärregementena, Södermanlands, Kronobergs och Kalmar regementen samt Norra och Södra skånska infanteriregementena äro ännu icke påbörjade.

Üti underdånig skrivelse den 26 mars 1914 framlade kasernbyggnadsnämnden plan för de återstående byggnadsarbetenas bedrivande, och uppgav nämnden därvid, att samtliga kasernetablissemang kunde beräknas vara fullbordade till hösten år 1919, under förutsättning att

arbetena finge fortgå utan några störande avbrott. Enligt en skrivelsen bifogad tablå skulle arbetena igångsättas under år 1914 å etablissemang för Kronobergs regemente, under år 1915 å etablissemangen för Första och Andra livgrenadjärregementena samt Kalmar och Södermanlands regementen samt under år 1916 å etablissemangen för Norra och Södra skånska infanteriregementena.

[36.]

Från den sålunda uppgjorda planen har avvikelse skett därutinnan, att arbetena å Kronobergs regementes etablissemang icke kunnat påbörjas under år 1914. Med Kungl. Maj:ts medgivande har dock avtal träffats angående leverans av tegel för ifrågavarande byggnadsarbete. Enligt vad jag inhämtat, torde emellertid härav icke föranledas någon större rubbning i den framlagda planen. Sedan arbetena å upprättande av situationsplaner och ritningar numera fortskridit så långt, att de inom den allra närmaste tiden kunna underställas Kungl. Maj:ts prövning, är det kasernbyggnadsnämndens avsikt att under innevarande år igångsätta arbetena å kasernetablissemangen för de båda livgrenadjärregementena, Södermanlands, Kronobergs och Kalmar regementen samt eventuellt även för de båda skånska infanteriregementena.

Då 1906 års riksdag beviljade förenämnda anslag å 21,744,000 kronor, hade beräknats, att varje etablissemang skulle draga en kostnad av i runt tal 1,450,000 kronor.

Sedan den för omhänderhavande av ifrågavarande byggnadsarbeten år 1907 tillsatta kasernbyggnadsnämnden utarbetat betänkande samt uppgjort ritningar och kostnadsförslag beträffande förevarande etablissemang och anordningarna vid desamma samt dessa ritningar och förslag blivit av särskilt tillkallade sakkunniga granskade och bedömda, framlade Kungl. Maj:t i proposition (nr 177) till 1908 års riksdag en fullständig redogörelse för de olika förslag, som blivit framställda beträffande utförandet av ifrågavarande byggnader, ävensom beräkning av kostnaderna för desamma. Därvid angavs, att den vid 1906 års riksdag beräknade medelkostnaden för varje kasernetablissemang visat sig allt för låg, i det densamma komme att uppgå till i runt tal 2,211,000 kronor i stället för 1,450,000 kronor. Kostnaderna för ifrågavarande femton kasernetablissemang komme följaktligen att belöpa sig till 33,165,000 kronor. Då riksdagen redan för ändamålet beviljat 21,744,000 kronor, erfordrades således för arbetenas fullbordande ytterligare ett belopp av 11,421,000 kronor.

Denna merkostnad ansåg föredragande departementschefen böra, om möjligt, bestridas genom försäljning av kronan tillhöriga tomter å

Kostnaderna
för arbetenas
fullbordande:
a) Enligt
Kungl. Maj:ts
proposition
nr 177 till
1908 års
riksdag.

- [36.] Norra Djurgården. I vad mån medel på detta sätt skulle kunna erhållas, kunde dock då icke avgöras. Då emellertid det av riksdagen redan beviljade anslaget vore mer än tillräckligt för arbetenas bedrivande under de närmaste åren och under tiden möjlighet kunde yppa sig att bestrida åtminstone någon del av kostnaderna med tomtförsäljningsmedel, ansåg departementschefen det icke erforderligt att för det dåvarande av riksdagen äska beviljandet av förenämnda ytterligare erforderliga 11,421,000 kronor.

Uti skrivelse den 1 juni 1908 (nr 4) anförde riksdagen, efter att hava framställt en del erinringar mot de av departementschefen till statsrådsprotokollet gjorda uttalandena angående de uppgjorda ritningarna och kostnadsförslagen, att riksdagen visserligen icke ville bestrida, att någon ökning av kostnaderna för ifrågavarande kasernbyggnadsarbeten vore nödvändig, men hölle före, att det angivna beloppet, 11,421,000 kronor, vore alltför rundligt tilltaget. Riksdagen hyste nämligen den bestämda åsikten, att genom en sakkunnig arbetsledning och förståndiga anordningar kostnadsökningen kunde avsevärt inskränkas.

b) Enligt kasernbyggnadsnämndens skrivelse den 16 maj 1914.

Med anledning av pågående utredning angående försvarsväsendets stärkande samt därmed förenade kostnader anmodades arméns kasernbyggnadsnämnd den 18 april 1914 att inkomma med utredning angående de medel, som erfordrades under år 1916 och följande år för avslutande av det nämnden lämnade uppdraget att uppföra kasernetablissemang för 15 infanteriregementen.

Till åttlydnad härav överlämnade kasernbyggnadsnämnden med skrivelse den 16 maj 1914 till chefen för lantförsvarsdepartementet följande

Beräkning av kostnaderna för de 15 kasernetablissemang, vilka skola uppföras genom arméns kasernbyggnadsnämnds försorg.

A. Byggnadskostnader.

1. Kasernetablissemang för Livregementets grenadjärer invid Örebro.

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång.....	kronor 2,001,659: 48	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	» 9,709: 82	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende uppförande och inredande av marketenteribyggnad samt uppsättande av stängsel.....	» 73.900: —	2,085.269: 30
		Transport 2,085,269: 30

Transport 2,085,269: 30 [36.]

2. *Kasernetablissemang för Värmlands regemente invid Karlstad.*

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång	kronor 1,947,326: 96	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	" 80,288: 09	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende fullbordande av sjukhusbyggnaden, uppförande och inredande av marketerierbyggnad, justering av rämnstenar samt uppsättning av stängsel	" 91,445: 60	2,119,060: 65

3. *Kasernetablissemang för Upplands infanteriregemente invid Uppsala.*

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång	kronor 1,708,391: 19	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	" 998: 36	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende uppförande och inredande av sjukhusbyggnad, förändring av manskapsbaracken nr 2 till marketerier och av norra lägerhyddan till förrådsskjul samt uppsättning av stängsel m. m.	" 170,735: —	1,880,124: 55

4. *Kasernetablissemang för Bohusläns regemente invid Uddevalla.*

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång	kronor 1,902,303: 44	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	" 25,196: 57	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende fullbordandet av sjukhusbyggnaden, uppförande och inredande av marketerierbyggnad samt uppsättning av stängsel m. m.	" 140,216: 17	2,067,716: 18

5. *Kasernetablissemang för Skaraborgs regemente invid Skövde.*

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång	kronor 1,463,248: 64	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	" 98,829: 90	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende slutlikvid till byggnadsingenjören Ljungqvist för utförda byggnadsarbeten, uppförande och inredande av varmbad- och tvättinrättning samt marketerier, fullbordande av sjukhusbyggnad samt uppsättning av stängsel m. m.	" 207,757: 57	1,769,836: 11

6. *Kasernetablissemang för Jönköpings regemente invid Jönköping.*

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång	kronor 1,171,292: 12	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	" 173,629: 94	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende fullbordande av kontraherade byggnads-, inrednings- och ledningsarbeten, ångcentral-, ångköks- och maskintvättanläggningar, uppförande och inredande av sjukhusbyggnad och marketerier, åskledare, stensättnings-, planerings- och grusningsarbeten samt diverse mindre arbeten	kronor 715,253: 42	
	kronor 2,060,175: 48	

Besparingar uti byggnads- och ledningsarbeten enligt kungl. brev av den 29 augusti 1913 ca	" 26,340: —	2,033,835: 48
	Transport kronor	11,955,842: 27

[36.]

Transport kronor 11,955,842: 27

7. *Kasernetablissemang för Älvsborgs regemente invid Bords.*

Byggnadskostnader vid 1913 års utgång	kronor 1,200,790: 44	
D:o d:o intill den 1 maj 1914	" 161,025: 57	
Resterande byggnadskostnader för etablissemang, avseende fullbordande av kontraherade byggnads-, inrednings- och ledningsarbeten, ångcentral-, ångköks- och maskintvättanläggningar, uppförande och inredning av sjukhusbyggnad och marketenteri, åskledare, stensättnings-, planerings- och grusningsarbeten samt diverse mindre arbeten	" 644,313: 99	
Tillskott för uppförande av underofficersbyggnader enligt ursprunglig plan	" 124,000: —	
	kronor 2,130,130: —	
Besparingar uti byggnadsarbeten enligt kungl. brev av den 29 augusti 1913, c:a	" 23,180: —	2,106,950: —
		Summa kronor 14,062,792: 27

För 6 stycken fullt utbyggda etablissemang — Uppsala-etablissemang kan härvid icke medräknas såsom icke uppfört enligt normalplanen — belöper sig sålunda byggnadskostnaden till, vid

Örebro-etablissemang	2,085,269: 30
Karlstads-	2,119,060: 65
Uddevalla-	2,067,716: 18
Skövde-	1,769,836: 11
Jönköpings-	2,060,175: 48
Borås-	2,130,130: —
Summa	12,232,187: 12

eller i genomsnitt per etablissemang 2,038,700: —

Besparingar per etablissemang:

i byggnadsarbeten m. m. enligt kungl. brev av den 15 augusti 1913 och nämndens värdering	148,000: —
i d:o d:o genom billigare anordning av underofficersbostäder enligt nämndens värdering	12,000: —
Summa kronor	160,000: —

8. *Kasernetablissemang för Västgöta regemente invid Vänersborg.*

Genomsnittskostnad för ett fullt utbyggt etablissemang	kronor 2,038,700: —	
Oförutsedda utgifter och diverse, cirka 3,5 % härå	" 71,300: —	
	kronor 2,110,000: —	
Besparingar enligt ovan, vilka dock icke till fullo kunna utnyttjas, varför de värderas till	" 145,000: —	1,965,000: —

9. *Kasernetablissemang för Kronobergs regemente invid Växjö.*

Genomsnittskostnad för ett fullt utbyggt etablissemang	kronor 2,038,700: —	
Oförutsedda utgifter och diverse, cirka 3,5 % härå	" 71,300: —	
	kronor 2,110,000: —	
Besparingar enligt ovan	" 160,000: —	1,950,000: —
		Transport kronor 17,977,792: 27

Transport kronor 17,977,792: 27 [36.]

10—15. *Kasernetablissemang för Södermanlands regemente, Kalmar regemente, Första och Andra livgrenadjärregementena samt Norra och Södra skånska infanteriregementena.*

6 st. etablissemang à kronor 1,950,000: —	11,700,000: —
	Summa byggnadskostnader 29,677,792: 27

B. Skjutbanor,

vilka uppföras genom arméförvaltningens fortifikationsdepartementets försorg.

För Livregementets grenadjärer invid Örebro	kronor	36,000: —	
» Värmlands regemente invid Karlstad	»	31,998: 96	
» Bohuslans regemente invid Uddevalla	»	28,959: 59	
» Skaraborgs regemente invid Skövde	»	36,000: —	
» Jönköpings regemente invid Jönköping	»	34,000: —	
» Älvsborgs regemente invid Borås	»	25,000: —	
» Västgöta, Kronobergs, Södermanlands och Kalmar regementen, Första och Andra livgrenadjärregementena samt Norra skånska infanteriregementet 7 st. skjutbanor à 36,000: —	»	252,000: —	
För Södra skånska infanteriregementet invid Lund	kronor	60,000: —	503,958: 55

C. Reningsanläggningar.

Vid Lifregementets grenadjärers kasernetablissemang invid Örebro	kronor	30,000: —	
» Skaraborgs regementes kasernetablissemang invid Skövde	»	12,000: —	42,000: —

D. Nämndens expedition.

Intill utgången av år 1913	kronor	716,794: 27	
Åren 1914—1919 enligt nämndens beräkning i skrivelse till Konungen av den 26 mars 1914	»	600,000: —	
Förre byggnadschefen, överstelöjtnant P. Ax. Lindahl, av Kungl. Maj:t tillerkänd ersättning	»	22,000: —	1,338,794: 27

E. Kontrollantsomkostnader, ritningskopior, för entreprenader o. d., platsundersökningar, besiktningar m. fl. liknande administrationsutgifter.**1. För Livregementets grenadjärers kasernetablissemang invid Örebro:**

Intill utgången av år 1913	kronor	80,614: 73	
Resterande	»	2,685: 27	83,300: —

2. För Värmlands regementes kasernetablissemang invid Karlstad:

Intill utgången av år 1913	kronor	75,528: 47	
Resterande	»	3,271: 53	78,800: —

3. För Upplands infanteriregementes kasernetablissemang invid Uppsala:

Intill utgången av år 1913	kronor	63,515: 88	
Resterande	»	6,284: 12	69,800: —

Transport kronor	231,900: —	31,562,545: 09
------------------	------------	----------------

[36.]

	Transport kronor	231,900: —	31,562,545: 09
4. För Bohusläns regementes kasernetablissemang invid Uddevalla:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	50,360: 03	
Resterande	"	5,139: 97	55,500: —
5. För Skaraborgs regementes kasernetablissemang invid Skövde:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	57,483: 96	
Resterande	"	6,416: 04	63,900: —
6. För Jönköpings regementes kasernetablissemang invid Jönköping:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	35,060: 78	
Resterande	"	12,939: 22	48,000: —
7. För Älvsborgs regementes kasernetablissemang invid Borås:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	35,780: 06	
Resterande	"	13,219: 94	49,000: —
8. För Västgöta regementes kasernetablissemang invid Vänersborg:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	17,453: 26	
Resterande	"	30,546: 74	48,000: —
9. För Kronobergs regementes kasernetablissemang invid Växjö:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	3,266: 34	
Resterande	"	39,733: 66	43,000: —
10. För Södermanlands regementes kasernetablissemang invid Strängnäs:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	7,082: 67	
Resterande	"	39,917: 33	47,000: —
11. För Kalmar regementes kasernetablissemang invid Eksjö:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	2,377: 96	
Resterande	"	39,622: 04	42,000: —
12. För Första livgrenadjärregementets kasernetablissemang invid Linköping:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	3,946: 05	
Resterande	"	39,053: 95	43,000: —
13. För Andra livgrenadjärregementets kasernetablissemang invid Linköping:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	4,106: 81	
Resterande	"	39,893: 19	44,000: —
14. För Norra skånska infanteriregementets kasernetablissemang:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	2,672: 83	
Resterande	"	40,327: 17	43,000: —
15. För Södra skånska infanteriregementets kasernetablissemang:			
Intill utgången av år 1913.....	kronor	60: —	
Resterande	"	41,940: —	42,000: —
Upprättande av relationsritningar och arbetsberättelser m. m. för 15 st. etablissemang		15,000: —	815,300: —
Summa summarum kronor			32,377,845: 09
eller i runt tal kronor			32,380,000: —

Beträffande de uti förenämnda beräkning upptagna särskilda posterna anförde kasernbyggnadsnämnden i samma skrivelse av den 16 maj 1914 följande. [36.]

Byggnadskostnaderna hade beräknats sålunda, att för de nästan färdiga och under arbete varande etablissemangen — med undantag dock för Västgöta regementes blivande etablissemang invid Vänersborg, där endast en del grundläggningsarbeten m. m. verkstälts — upptagits de gjorda utbetalningarna, kompletterade med kostnaderna för resterande arbeten m. m. enligt träffade entreprenadavtal, inkomna anbud eller fastställda kostnadsförslag. Därjämte hade vid etablissemangen för Jönköpings och Älvsborgs regementen vissa av de, med föranledande av en utav tredje försvarsberedningen gjord framställning, i kungl. brev den 29 augusti 1913 anbefallda förenklingarna i byggnadsarbetet vidtagits, varigenom kostnaderna för dessa etablissemang kunnat nedbringas med vissa belopp. Slutligen hade nämnden uti byggnadskostnaderna för Älvsborgs regementes kasernetablissemang inräknat ett belopp av 124,000 kronor för uppförande av underofficersbostäder enligt ursprunglig plan. Den förutvarande nämnden hade visserligen icke avsett att vid detta etablissemang uppföra dylika bostäder till lika antal som vid andra etablissemang, men nämnden hade, efter tagen del av bostadsförhållandena på platsen, funnit behovet av goda och sunda, genom statens försorg uppförda underofficersbostäder vara minst lika trängande vid detta som vid övriga etablissemang. Det för ifrågasvarande ändamål beräknade beloppet utgjorde skillnaden mellan kostnaderna för liknande underofficersbyggnader, som uppförts vid andra etablissemang, och redan anvisade medel för omändring till underofficerslägenheter av en del inom regementets övningsfält belägna äldre byggnader. Genom användning av sistnämnda byggnader trodde sig nämnden dock kunna göra icke obetydliga besparingar i den nu begärda summan.

Av den uppgjorda beräkningen framginge, att kostnaderna för de sju nästan färdigställda etablissemangen för Livregementets grenadjärer invid Örebro, Värmlands regemente invid Karlstad, Upplands infanteriregemente invid Uppsala, Bohusläns regemente invid Uddevalla, Skaraborgs regemente invid Skövde, Jönköpings regemente vid Jönköping och Älvsborgs regemente invid Borås komme att uppgå till sammanlagd 14,062,792 kronor 27 öre.

För de åtta återstående etablissemangen hade nämnden ännu icke kunnat upprätta detaljerade beräkningar, varför de verkliga kostnaderna för de snart fullbordade första sju etablissemangen här lagts till grund

[36.] för uppskattande av de medel, som ytterligare erfordrades. Vid denna beräkning hade nämnden ansett sig böra utesluta resultaten från Uppsala-etablissemang, enär vid detsamma — såsom icke utbyggt enligt normalplanen — kostnaderna blivit lägre därigenom, att en del äldre byggnader kunnat tagas i anspråk för ombyggnadsändamål och dylikt. Likaså hade härvid frånsetts ovan omförmälda besparingar vid Jönköpings- och Borås-etablissemangen.

Genomsnittskostnaden för byggnadsarbetena vid etablissemangen i Örebro, Karlstad, Uddevalla, Skövde, Jönköping och Borås belöpte sig till 2,038,700 kronor och bleve närmelsevis lika den, som upptagits för motsvarande arbeten uti de kostnadsberäkningar, vilka förelagts 1908 års riksdag.

Till denna genomsnittskostnad hade nämnden för varje etablissemang lagt cirka 3,5 procent härav, eller 71,300 kronor för oförutsedda utgifter och diverse, till vilka kunde hänföras varierande grundläggnings- och planeringskostnader m. fl. utgifter av för lokala förhållanden speciell art ävensom vad som kunde bliva en följd av, att nedan omförmälda beräknade besparingar ännu icke hunnit genomgå prövning i praktiken.

Från dessa kostnader, stigande för varje kasernetablissemang till 2,110,000 kronor, hade avräknats de besparingar med avseende på de kommande kasernbyggnadsarbetena, som av tredje försvarsberedningen föreslagits och av Kungl. Maj:t fastställts. Enligt nämndens på tillgängliga handlingar baserade uppskattning av besparingssummorna skulle denna för de 47 olika posterna uti kungl. brevet den 15 augusti 1913 ävensom för den i samma brev omförmälda besparingen uti byggnadskostnaden för gevärsförråd och smedja, belöpa sig till 148,000 kronor för etablissemang.

Härjämte hade nämnden upptagit en besparing av 12,000 kronor för etablissemang, avseende nedbringande av kostnaderna för underofficersbostäderna i enlighet med kungl. brevet den 18 april 1914.

För övriga dels av tredje försvarsberedningen och dels av arméförvaltningens fortifikationsdepartement föreslagna besparingar, avseende billigare förrådsanordningar, uppförande av manskapsmatsalar och exercishus av trä i stället för sten, enklare anordningar för manskapskök samt förändring av typen för bjälklagskonstruktioner och förenkling av värmeledningsanläggningar i kasernhusen, hade nämnden icke för närvarande kunnat upptaga några besparingssummor, innan nämnden fått tillfälle att genomgående studera dessa frågor i samband med nya ritningars upprättande. Med avseende på förrådslokalerna hade nämnden

för avsikt att söka bättre utnyttja de enligt normalplanen upptagna förrådsutrymmen, särskilt källarna, genom ändamålsenligare fördelning och inredning, varigenom truppförbanden kunde utan ökad kostnad för statsverket tillgodogöra sig mera utrymmen än hittills. [36.]

Besparingarna hade sålunda upptagits till 160,000 kronor för etablissemang.

I enlighet med förestående hade byggnadskostnaderna för de 8 resterande etablissemangen beräknats till 1,950,000 kronor för etablissemang, med undantag för etablissemang i Vänersborg, där förenämnda besparingar icke till fullo kunde genomföras, varför byggnadskostnaden för detta etablissemang upptagits till 1,965,000 kronor.

Byggnadskostnaderna för Västgöta regementes, Kalmar regementes, Södermanlands regementes, Första och Andra livgrenadjärregementenas samt Norra och Södra skånska infanteriregementenas etablissemang skulle sålunda belöpa sig till sammanlagt 15,615,000 kronor.

Byggnadskostnaderna för samtliga femton kasernetablissemang kunde följaktligen beräknas uppgå till sammanlagt 29,677,792 kronor 27 öre.

Kostnaderna för skjutbanorna vid fjorton etablissemang — vid Uppsala-etablissemang hade nybyggnad av skjutbana icke varit behöfelig — hade efter samråd med arméförvaltningens fortifikationsdepartement, genom vars försorg banorna byggdes, upptagits till 503,958 kronor 55 öre, därav beräknats för de färdiga banorna i Karlstad och Uddevalla de verkliga kostnaderna, för banorna i Örebro, Skövde, Jönköping och Borås de av Kungl. Maj:t fastställda beloppen, för skjutbanorna invid Lund, där kulfång m. m. torde draga avsevärd kostnad, 60,000 kronor, samt för övriga skjutbanor i genomsnitt 36,000 kronor.

För de utom de egentliga byggnadsarbetena fallande *reningsanläggningarna* för avloppsvatten från etablissemangen uti Örebro och Skövde hade upptagits ett belopp av 42,000 kronor. För det förstnämnda etablissemang kunde möjligen ifrågakomma att, i stället för anläggning av ett reningsverk för avloppsvattnets utsläppande i den invid etablissemang framflytande s. k. Lillån, förlänga huvudavloppet under denna å fram till stadens huvudavlopp i Svartån, då eventuell rening skulle försiggå i stadens reningsverk. Med staden igångsatta underhandlingar i denna sak vore ännu icke slutförda, vadan alternativ kostnad icke kunde uppgivas. Denna torde dock understiga kostnaden för reningsverket.

Kostnaderna för *nämndens expedition* hade upptagits till 1,338,794 kronor 27 öre, därav 716,794 kronor 27 öre utgivits intill utgången

- [36.] av år 1913, 600,000 kronor utgjorde kostnaden för nämnden och dess expedition under åren 1914—1919 och 22,000 kronor utgjorde förre byggnadschefen tillerkänd ersättning enligt kungl. brev den 19 december 1913.

Kontrollantsomkostnader, kostnader för ritningskopior m. m., för entreprenader o. d., för platsundersökningar, besiktningar m. fl. liknande administrationsutgifter hade beräknats till sammanlagt 815,300 kronor. Härvid hade upptagits de belopp, som redan utbetalats för de olika etablissemangen, samt de beräknade resterande kostnaderna, vilka för icke igångsatta etablissemang torde belöpa sig i medeltal till 40,000 kronor. Härförutom hade för upprättande av relationsritningar och arbetsberättelser 1,000 kronor beräknats för varje etablissemang.

Samtliga kostnader för de femton infanterietablissemang, som överlämnats till nämnden för uppförande eller fullbordande, komme följaktligen att uppgå till 32,377,845 kronor 9 öre, eller *i runt tal till 32,380,000 kronor.*

Då av 1906 års riksdag för ifrågavarande kasernbyggnadsarbeten beviljats 21,744,000 kronor, erfordrades således för arbetenas slutförande ett ytterligare belopp av *10,636,000 kronor.*

Under förutsättning att riksdagen av det redan beviljade anslaget för år 1915 anvisade det av nämnden för samma år begärda beloppet av 1,400,000 kronor samt arbetena komme att bedrivas enligt den av nämnden i dess skrivelse den 26 mars 1914 angivna byggnadsplanen, skulle av det för byggnadsarbetenas slutförande erforderliga beloppet, nämligen dels å anslaget återstående 1,744,000 kronor och dels förenämnda 10,636,000 kronor eller tillhopa 12,380,000 kronor, erfordras

för år 1916.....	kronor 2,300,000: —
» » 1917.....	» 4,000,000: —
» » 1918.....	» 4,000,000: —
» » 1919.....	» 2,080,000: —

Vid dessa beräkningar hade nämnden emellertid utgått från, att arbetenas jämna fortgång icke komme att störas av större arbetsinställelser eller andra hindrande omständigheter, ävensom att under ifrågavarande tidsperiod *dels* icke någon nämnvärd förhöjning av nu gängse arbets- och marknadspriser komme att äga rum, *dels ock* nu gällande avtal inom byggnads- och verkstadsindustrien endast utsattes för obetydligare rubbningar.

Likasa hade nämnden icke reserverat särskilda penningmedel för likvider på grund av tvister med anledning av entreprenadavtal rörande de först uppförda kasernerna. Dylika tvister torde dock vara att förvänta, närmast med byggnadsentreprenörerna vid etablissemangen i Karlstad och Skövde, vilka personer ännu icke godkänt dem tillerkända slutlikvider. [36.]

Kasernbyggnadsnämnden har nu i underdånig skrivelse den 2 december 1914 gjort framställning angående nämndens medelsbehov för år 1916. Nämnden har därvid till en början erinrat, att av den vid nämndens förberörda skrivelse den 26 mars 1914 fogade tablån framginge, att under loppet av år 1916 etablissemangen för Norra och Södra skånska infanteriregementena skulle påbörjas samt att, förutom samtliga arbeten för uppförande av dessa båda etablissemang, ungefär hälften av arbetena för etablissemangen för Västgöta regemente samt Kronobergs regemente ävensom ojämförligt största delen av arbetena för etablissemangen för Kalmar, Södermanlands samt Första och Andra livgrenadjärregementena skulle komma att falla under tiden 1916—1919.

Kasernbyggnadsnämndens förevarande framställning

Då, såvitt nämnden hade sig bekant, några mera betydande avvikelser från detta program icke torde ifrågakomma, med undantag av att en något större del av kostnaden för uppförandet av etablissemang för Kronobergs regemente, än förut beräknats, komme att falla under sistberörda tidsperiod samt skäl ej syntes nämnden föreligga till ändring i det i nämndens skrivelse den 16 maj 1914 angivna beloppet av 2,300,000 kronor som erforderligt för fullföljandet av nämndens byggnadsarbeten under år 1916, har nämnden, under återopande av den i sistnämnda skrivelse lämnade utförliga redogörelsen, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte *dels* i framställning till riksdagen begära anvisande för år 1916 av återstående beloppet av de redan utav riksdagen beviljade medlen eller 1,744,000 kronor, *dels ock* hos riksdagen göra framställning om beviljande för ifrågavarande byggnadsarbeten av ett ytterligare anslag å 10,636,000 kronor samt därom att riksdagen av sistnämnda belopp måtte för år 1916 anvisa 556,000 kronor.

På grund av åtskilliga omständigheter, för vilka jag icke här torde behöva redogöra, hava ifrågavarande kasernbyggnadsarbeten fortskridit betydligt långsammare än i den ursprungliga planen varit avsett. Enligt denna skulle arbetena varit slutförda med utgången av år 1914, men enligt den av kasernbyggnadsnämnden nu uppgjorda planen kunna de icke beräknas bliva färdiga förr än till hösten år 1919. Då det med

Departementschefen.

[36.] hänsyn till den nya härordningen, enligt vilken de värnpliktiga skola inkallas till tjänstgöring under vinterhalvåret, är av största vikt, att arbetet å de återstående kasernerna bedrives med all möjlig skyndsamhet, bör givetvis varje rubbning i den av kasernbyggnadsnämnden framlagda planen såvitt möjligt undvikas.

För denna plans fullföljande erfordras enligt kasernbyggnadsnämndens beräkningar under år 1916 ett belopp av 2,300,000 kronor. Då jag icke har något att mot dessa beräkningar erinra, böra således i första hand å anslaget återstående 1,744,000 kronor för ändamålet anvisas.

Såsom ovan nämnts, uppgavs för 1908 års riksdag, att för kasernbyggnadernas fullbordande skulle erfordras, utöver det redan beviljade anslaget, ett belopp av 11,421,000 kronor. Riksdagen ansåg emellertid detta belopp vara alltför rundligt tilltaget och höll före, att kostnadsökningen skulle kunna avsevärt inskränkas genom en sakkunnig arbetsledning och förståndiga anordningar. Såsom i förra statsverkspropositionen för riksdagen anmälles, har även Kungl. Maj:t, i syfte att nedbringa såväl administrations- som byggnadskostnaderna, förordnat dels om ändrad organisation av kasernbyggnadsnämnden och dels om vidtagande av åtskilliga förenklingar i fråga om själva byggnadsarbetenas utförande. Med iakttagande härav har nu kasernbyggnadsnämnden beräknat, att för byggnadernas fullbordande skulle erfordras ytterligare 10,636,000 kronor, eller 785,000 kronor mindre än för 1908 års riksdag uppgivits. Något nedbringande av detta belopp torde, så vitt nu kan bedömas, icke vara möjligt.

Redan vid 1908 års riksdag ställde dåvarande departementschefen i utsikt, att det för kasernbyggnadernas fullbordande ytterligare erforderliga beloppet skulle kunna åtminstone till en del bestridas genom försäljning av kronan tillhöriga tomter i Stockholm. Till denna uppfattning anslöt sig jämväl föredragande departementschefen uti sitt till statsrådsprotokollet den 10 juli 1914 avgivna yttrande i fråga om anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén. Departementschefen meddelade därvid (se propositionen nr 230), att enligt verkställd utredning genom försäljning av vissa staten tillhöriga, till lantförsvaret anslagna fastigheter i Stockholm kunde påräknas en behållen inkomst av 50,495,000 kronor. I överensstämmelse med statsmakternas upprepade gånger fattade beslut borde denna inkomst avses för bestridande av kostnaderna för kaserner och andra för lantförsvaret erforderliga byggnader. Dessa kostnader belöpte sig till i runt tal 25,300,000 kronor, däri inräknade förenämnda 10,636,000 kronor för kasernbygg-

[36.]

nadsarbetenas fullbordande. Då emellertid tomtförsäljningsmedlen icke kunde förväntas inflyta lika snabbt, som de behövdes för nybyggnader, ansåg departementschefen, att byggnadskostnaderna för en tid framåt kunde förskottas av värnsskattemedel. I anslutning härtill föreslog också Kungl. Maj:t riksdagen att för vissa byggnadsarbeten vid armén för år 1915 anvisa eller avsätta sammanlagt 2,677,900 kronor, att förskottsvis utgå av värnsskattemedel och sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försålles, kunde komma att inflyta.

Riksdagen, som förklarade sig icke hava något att erinra mot att ifrågavarande byggnadskostnader framdeles täcktes av inkomsten genom försäljning av nu till lantförsvaret anslagna fastigheter, biföll vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Genom riksdagens förevarande beslut torde alltså få anses fastslaget, att jämväl kostnaderna för fullbordandet av nu ifrågavarande kasernetablissemang skola bestridas genom tomtförsäljningsmedel. I överensstämmelse härmed kommer jag att inom den närmaste tiden hemställa om avlåtande av proposition till riksdagen angående bemyndigande att försälja vissa lantförsvaret tillhöriga fastigheter ävensom om beviljande av det för kasernbyggnadsarbetenas fullbordande ytterligare erforderliga anslaget å 10,636,000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts, får jag hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att utav det av 1906 års riksdag till *uppförande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen* beviljade anslaget, 21,744,000 kronor, å extra stat för år 1916 anvisa återstoden, 1,744,000 kronor.

3. Uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m.

[37.]

Sedan på grund av anmärkt brist på utrymme inom vissa intendenturförråd vederbörlig utredning verkställts angående kostnaderna för de ändrings- och nybyggnadsarbeten, som vore erforderliga för avhjälpande av de anmärkta bristerna, beviljade 1913 års riksdag, på Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m. ett anslag av 406,000 kronor samt anvisade härav för år 1914 156,000 kronor. För år 1915 har riksdagen av anslaget anvisat ytterligare 125,000 kronor.

[37.] *Arméförvaltningen* har nu anhållit, att återstoden av anslaget, 125,000 kronor, måtte anvisas för år 1916.

Departements-
chefen. I anslutning härtill får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att av det för *uppförande av intendenturförråd för vissa truppförband m. m.* beviljade anslaget, 406,000 kronor, å extra stat för år 1916 anvisa återstoden, 125,000 kronor.

[38.]

4. Fullbordande av befästningsarbetena vid Boden.

När vid 1906 års riksdag Kungl. Maj:t avlät proposition (nr 52) angående anslag till fortsättande av befästningsarbetena vid Boden, beräknades, enligt vad det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet utvisar, att nämnda arbeten skulle i sin helhet kosta 17,081,200 kronor, därav 11,858,200 kronor befästningskostnader och 5,223,000 kronor artillerikostnader.

Eftersom riksdagen dittills beviljat och anvisat 9,946,700 kronor, äskades till fästningsbyggnadsarbetenas fullbordande (17,081,200 — 9,946,700 =) 7,134,500 kronor.

Detta belopp beviljade riksdagen; och av anslaget hava anvisats

av 1906 års riksdag	kronor 1,575,000: —
» 1907 » »	» 1,600,000: —
» 1908 » »	» 1,400,000: —
» 1909 » »	» 1,400,000: —
» 1910 » »	» 359,500: —
» 1911 » »	» 200,000: —
» 1913 » »	» 110,000: —
» 1914 » »	» 170,000: —

eller tillhopa kronor 6,814,500: —

Av det beviljade anslaget återstå således 320,000 kronor ännu av riksdagen oanvisade.

Allt vad av riksdagen anvisats, har Kungl. Maj:t under överrubrikerna fortifikationskostnader och artillerikostnader disponerat för fullbordande av de med anslaget avsedda arbeten, dock att 1,200 kro-

nor i enlighet med proposition nr 237 till 1913 års riksdag äro disponerade för ett i 1906 års planer icke ingående exercishus. [38.]

Av de ännu oanvisade medlen, 320,000 kronor, äro 33,500 kronor beräknade för fortifikationskostnader och 286,500 kronor för artillerikostnader.

Emellertid hava de hittills anvisade medlen visat sig tillräckliga för befästningsarbetenas fullbordande enligt de planer, som legat till grund för anslaget beräkande, och uti särskild skrivelse den 27 maj 1914 i fråga om vissa engångskostnader för befästningsarbeten m. m. vid Boden hava arméförvaltningens artilleri- och fortifikationsdepartement beräknat, att å de för fortifikationskostnader anvisade medlen skulle uppstå en behållning av 150,000 kronor. Härvid är dock att märka, att uti nämnda behållning inräknats förenämnda å anslaget ännu icke anvisade 33,500 kronor. Återstoden av anslaget borde, enligt departementens i nyssnämnda skrivelse gjorda uttalande, i sin helhet reserveras för inköp av mark, dels för skjutfält, dels vid fortén.

Arméförvaltningen har nu anhållit om anvisande av återstoden av anslaget, eller 320,000 kronor, samt därvid beträffande de för artillerikostnader beräknade 286,500 kronor framhållit, att dessa borde anvisas för ökande av ammunitionsutrustningen i Boden. Enligt en av kommandanten därstädes i särskild underdånig skrivelse den 20 mars 1912 lämnad utredning skulle för ändamålet erfordras ett belopp av 2,500,000 kronor. Några medel härför hade dock ej blivit anvisade, ej heller beräknade bland engångskostnaderna att utgå av värnskattemedel. Ehuru omförmälda 286,500 kronor ej närmelsevis vore tillräckliga för den av kommandanten såsom nödvändig ansedda ammunitionsmängden, kunde dock i någon mån det mest trängande behovet därigenom fyllas.

Arméförvaltningens framställning.

I sammanhang med beviljande av medel för vissa engångskostnader för lantförsvarets ordnande har riksdagen till befästningsarbeten m. m. vid Boden för år 1915 anvisat ett belopp av 1,498,000 kronor att utgå av värnskattemedel. Vid beräkandet av detta belopp har såväl Kungl. Maj:t som riksdagen utgått ifrån, att å anslaget för fullbordande av befästningsarbetena vid Boden skulle uppstå en behållning å hittills anvisade medel av 150,000 kronor. Då nu emellertid i detta belopp äro inräknade förenämnda å anslaget ännu icke anvisade 33,500 kronor, bör framställning göras till riksdagen om detta belopp anvisande.

Departementschefen.

Vad beträffar å anslaget återstående 286,500 kronor har arméförvaltningen, med frångående av artilleri- och fortifikationsdepartemen-

- [38.] tens tidigare förslag, att dessa medel skulle reserveras för markinköp, ansett, att desamma borde användas för ökande av fästningens ammunitionsutrustning. Ehuru jag till fullo inser angelägenheten av att stärka fästningens krigsberedskap i förevarande hänseende, finner jag mig dock icke kunna på den i ärendet nu föreliggande utredningen tillstyrka arméförvaltningens förslag. Jag anser mig böra framhålla, att jämväl riksdagen vid sin granskning av beräkningen av förenämnda belopp av 1,498,000 kronor förutsatt, att ifrågavarande medel skulle avses för markinköp. I avvaktan på ytterligare utredning i ärendet torde därför med anvisningen av nu ifrågavarande belopp böra anstå.

Jag får därför hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att utav det för *fullbordande av befästhetsarbetena vid Boden* beviljade anslaget, 7,134,500 kronor, å extra stat för år 1916 anvisa 33,500 kronor.

[39.] 5. **Anläggning av en elektrisk kraftstation i Boden m. m.**

För detta ändamål beviljade 1914 års senare riksdag ett anslag av 216,000 kronor samt anvisade härav 117,000 kronor för år 1915.

Arméförvaltningen har nu anhållit, att återstoden av anslaget måtte anvisas för år 1916.

Departements-
chefen.

I anslutning härtill får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att av det för *anläggning av en elektrisk kraftstation i Boden m. m.* beviljade anslaget, 216,000 kronor, å extra stat för år 1916 anvisa återstoden, 99,000 kronor.

[40.] 6. **Nybyggnadsarbeten för vissa trängkårers trängförråd.**

Sedan arméförvaltningen efter verkställd utredning hemställt, att anslag måtte anvisas för utvidgning av trängförråden vid Svea, Göta, Skånska, Västmanlands och Östgöta trängkårer, beviljade 1914 års senare riksdag, på Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, för ifrågavarande ändamål ett anslag av 153,000 kronor och anvisade därav 75,000 kronor för år 1915.

Arméförvaltningen har nu anhållit, att återstoden av anslaget måtte [40.]
anvisas för år 1916.

I anslutning härtill får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes Departements-
chefen. föreslå riksdagen

att av det för *nybyggnadsarbeten för vissa träng-
kårers trängförråd* beviljade anslaget, 153,000 kronor,
å extra stat för år 1916 anvisa återstoden, 78,000 kronor.

J. Övningar.

1. Arméns fält- och fälttjänstövningar. [41.]

Reservationsanslaget till arméns fält- och fälttjänstövningar har under de senare åren utgått med 500,000 kronor.

Uti sitt till statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden den 14 maj 1914 avgivna yttrande i fråga om ny härordning framhöll föredragande departementschefen, att en höjning av förevarande anslag vore erforderlig, och upptogs i anslutning härtill anslaget till 600,000 kronor uti de vid härordningspropositionen fogade kostnadsberäkningar rörande lantförsvaret efter genomförd härordning.

Denna beräkning av anslaget blev jämväl av riksdagen godkänd.

Arméförvaltningen har nu framhållit, att då det vore synnerligen Arméförvalt-
ningens
framställning. önskvärt, att fält- och fälttjänstövningar kunde till största möjliga omfattning komma till utförande snarast möjligt, förevarande anslag syntes redan för år 1916 böra upptagas till det efter härordningens genomförande beräknade beloppet eller 600,000 kronor.

Med hänsyn till den stora betydelse, som måste tillmätas övningar Departements-
chefen. av ifrågavarande slag, finner jag mig böra tillstyrka arméförvaltningens framställning.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till arméns fält- och fälttjänstövningar,

nu		kronor 500,000: —
med		» 100,000: —
till		kronor 600,000: —

[42.]

2. Vinterövningar.

Bland de årliga kostnader, som av riksdagen beräknats erforderliga för lantförsvaret efter genomförd härordning, har för möjliggörande av truppövningar vintertid upptagits ett nytt anslag å 320,000 kronor, benämnt »vinterövningar, reservationsanslag».

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu anfört, att då det vore synnerligen önskvärt, att nämnda övningar kunde till största möjliga omfattning komma till utförande snarast möjligt, anslaget syntes redan för år 1916 böra upptagas till det efter härordningens genomförande beräknade beloppet eller 320,000 kronor.

Departements-
chefen.

Från och med hösten 1915 komma den nya värnpliktslagens bestämmelser rörande tjänstgöringstiden för de värnpliktiga att träda i tillämpning. Vid sådant förhållande och då ett av huvudskälen för den första tjänstgöringstidens utsträckning och förläggning för huvudmassan av de värnpliktiga från sommarhalvåret till vinterhalvåret varit nödvändigheten av att bibringa dessa erforderlig vinterutbildning, måste givetvis vinterövningar anordnas redan under utbildningsåret 1915—1916. Med hänsyn till dessa övningars stora betydelse böra desamma redan från första början försiggå i största möjliga omfattning. Jag anser det därför vara av synnerlig vikt, att hela det för ifrågavarande ändamål beräknade beloppet ställes till förfogande redan från och med år 1916.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att i riksstaten under fjärde huvudtiteln uppföra ett nytt ordinarie anslag å 320,000 kronor, benämnt »vinterövningar, reservationsanslag».

[43.]

3. Det frivilliga skytteväsendets befrämjande.

Det frivilliga
skytteväsen-
dets utveck-
ling.

Skytteverksamheten har under år 1913 varit synnerligen livaktig, och de uppnådda resultaten hava för såväl skytteförbund som skytteföreningar varit mycket goda. Sålunda hava i skytteföreningarna inskrivits 64,622 nya medlemmar, ett större antal än under något föregående år, varjämte 72 nya föreningar bildats.

Medlemsantalet i de frivilliga skytteföreningarna uppgick den 31 december 1913 till 186,128, därav 174,008 aktiva. [43.]

Av de aktiva medlemmarna hava 160,633 deltagit i skjutningarna, och av dessa hava 146,337 lossat de för åtnjutande av statsunderstöd föreskrivna 50 skarpa skotten, utvisande i jämförelse med år 1912 en ökning av 13,500 anslagsberättigade skyttar.

Under år 1913 hava lossats 16,571,021 protokollförda skarpa skott, vilket för året utgör en ökning av en miljon skarpa skott. Vid fältmässiga skjutningar hava lossats omkring två och en halv miljon skott.

För förvärvad skjutskicklighet hava under år 1913 utdelats följande statens utmärkelsetecken för skjutskicklighet:

2,611 årtalsmärken av guld,
1,108 skyttemärken » » ,
2,986 » » silver,
4,885 » » brons, samt
102 riksmedaljer.

Enligt vad skytteförbundens överstyrelse meddelat, har även under år 1914 stor livaktighet ägt rum inom det frivilliga skytteväsendet och kan med skäl antagas, att resultaten av detta års verksamhet icke skola komma att undersluta det ovanligt framgångsrika året 1913. Särskilt har skytteväsendet under året inriktat sig på att bereda landstormsmännen möjlighet till skjutningar i största möjliga utsträckning.

I den till 1914 års senare riksdag avlätna statsverkspropositionen föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att till det frivilliga skytteväsendets befrämjande å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 1,080,000 kronor samt medgiva, att av detta anslag ett belopp av 473,600 kronor, motsvarande ammunitionsbidraget, ställdes till förfogande av arméförvaltningens artilleridepartement för anskaffning av spetskuleammunition, mot det att departementet till skytteförbundens överstyrelse utlämnade 11,840,000 skarpladdade patroner m 94.

Nuvarande
anslag.

Av det sålunda äskade beloppet hava beräknats:

Till skytteförbundens överstyrelse	kronor	64,200: —
» skytteförbunden	»	132,800: —
» skytteföreningarna:		
årsunderstöd à 2 kronor till		
148,000 skyttar, förslagsvis kronor	296,000: —	
Transport kronor	296,000: —	197,000: —

[43.]	Transport kronor	296,000: —	197,000: —
	ammunitionsbidrag till 148,000		
	skyttar, förslagsvis	» 473,600: —	
	bidrag till nybildade skytteföreningar för anskaffande av mål-		
	skjutningsmateriel	» 3,000: —	772,600: —
	till en riksskyttetävling i Stockholm, ordnande		
	av skjutbanor och andra utgifter för det frivilliga skytteväsendet	kronor 110,400: —	
		Summa kronor	1,080,000: —

Riksdagen biföll, vad Kungl. Maj:t föreslagit, under erinran att då spetskuleammunition ännu icke blivit fastställd såsom typ för den nya mobiliseringsammunitionen, det syntes lämpligast att avse det till arméförvaltningens artilleridepartements förfogande ställda anslagsbeloppet till anskaffning av mobiliseringsammunition.

Huvuddragen
av skytte-
förbundens
överstyrelses
framställning
för år 1916.

Uti skrivelse den 2 november 1914 har nu skytteförbundens överstyrelse genom sitt verkställande utskott anmält anslagsbehovet för år 1916 och därvid hemställt, att till det frivilliga skytteväsendets befrämjande måtte för år 1916 anvisas:

Till skytteförbundens överstyrelse	kronor	67,100: —
» skytteförbunden	»	174,800: —
» skytteföreningarna	»	980,500: —
» en riksskyttetävling i Göteborg, ordnande av skjutbanor och andra utgifter för det frivilliga skytteväsendet	»	77,600: —
	Summa kronor	1,300,000: —

med rätt för Kungl. Maj:t att under följande år använda, vad av anslaget kan under år 1916 besparas.

Över överstyrelsens framställning har arméförvaltningen den 13 november 1914 avgivit yttrande.

Innan jag övergår till de särskilda huvudgrupper, vari anslaget är uppdelat, anhåller jag att, liksom föregående år skett, få yttra mig om de omständigheter, som ligga till grund för hithörande beräkningar, nämligen

Antalet anslagsberättigade skyttar.

[43.]

Vid beräkandet av anslaget för år 1914 hade antalet anslagsberättigade skyttar upptagits till 135,000.

I överstyrelsens anslagsäskande för år 1915 beräknades samma antal till 150,000. Ökningen motiverades med det intensiva arbete, som av skytteväsendet och landstormsföreningarna utvecklades för att intressera landstormsmännen för deltagande i frivilliga skjutövningar.

1914 års riksdag.

I likhet med arméförvaltningen ansåg emellertid föredragande departementschefen, att det för år 1915 av överstyrelsen beräknade skytteantalet skulle kunna nedsättas med 2,000. I enlighet härmed blev också i de för riksdagen framlagda beräkningarna antalet anslagsberättigade skyttar för år 1915 upptaget till 148,000.

I sin förutnämnda skrivelse den 2 november 1914 har nu överstyrelsen antagit, att de skyttar, som kunna förväntas under år 1915 fullgöra villkoren för att år 1916 bli anslagsberättigade, komma att utgöra ett antal av 160,000, eller 12,000 flera än det för år 1915 beräknade antalet 148,000. Till stöd härför har överstyrelsen anført, att redan under år 1914 antalet anslagsberättigade så kraftigt ökats, att detsamma vid 1915 års ingång säkerligen komme att överstiga 150,000, vartill komme att landstormsmännen i betydande grad anslöte sig till skytteföreningarna.

Överstyrelsens föreslående framställning.

Arméförvaltningen har erinrat, att för beräkningen av ifrågavarande anslag för år 1915 hade antagits, att under år 1914 ett antal av 148,000 skyttar skulle fullgöra villkoren för att räknas såsom anslagsberättigade, ett antal, som med 13,000 överstege det för år 1913 beräknade antalet av 135,000. I verkligheten hade sistnämnda antal överstigit med 11,337, vadan det med tämligen stor visshet kunde antagas, att antalet skyttar, som under år 1914 komme att göra sig anslagsberättigade, skulle visa sig överstiga det för år 1915 beräknade av 148,000. Till stöd för riktigheten av detta antagande kunde åberopas, att ökningen i antalet allenast på ett år, eller från år 1912 till år 1913, uppgått till 13,500.

Arméförvaltningens yttrande.

På grund härav har arméförvaltningen föreslagit, att vid beräkningen av anslaget för år 1916 ett antal anslagsberättigade skyttar av 160,000 må bli bestämmande.

Mot vad arméförvaltningen sålunda föreslagit, har jag intet att erinra.

Departementschefen.

[43.]

*Skytteförbundens överstyrelse.*Nuvarande
förhållanden.

I den av Kungl. Maj:t fastställda planen för användningen av ifrågavarande anslag finnas upptagna, bland annat:

7,000 kronor till rese- och traktamentsersättningar vid överstyrelsens och dess verkställande utskotts sammanträden,
5,400 kronor till arvode åt överstyrelsens sekreterare,
4,700 kronor till arvode åt skrivbiträden, samt
4,000 kronor till understöd åt Svensk Skyttetidskrift.

Över-
styrelsens
hemställan.

Överstyrelsen har nu hemställt,
dels att förstnämnda post å 7,000 kronor måtte höjas till 8,500 kronor,
dels att sekreteraren måtte erhålla ett ålderstillägg av 600 kronor,
dels ock att posten till skrivbiträden måtte höjas med 800 kronor till 5,500 kronor.

Dessutom har överstyrelsen anmält, att överstyrelsen, efter framställning av Sveriges landstormsföreningars centralförbund, för sin del medgivit, att Svensk Skyttetidskrift finge utgöra organ även för landstormsföreningarna och dess namn ändras till Svensk Skytte- och Landstormstidskrift, samt hemställt, att det tidskriften tilldelade understödet finge det oaktat fortfarande utgå.

Motiven till
överstyrelsens
anslags-
begäran.

Den föreslagna höjningen av anslaget till *rese- och traktamentsersättningar* har överstyrelsen ansett betingas dels av förhöjningen i priset å militärbiljetter, dels ock därav, att sammanträdena på grund av rörelsens stora framsteg och därav föranledd ökning i antalet till överstyrelsens behandling föreliggande ärenden ej hinna avslutas på mindre än tre dagar.

I fråga om förhöjning av arvodet till *verkställande utskottets sekreterare* har överstyrelsen åberopat de skäl, som tidigare av överstyrelsen därför anförts, nämligen de för varje år ökade göromålen på överstyrelsens expedition, som helt toge sekreteraren i anspråk, samt det stora ansvar, som åtföljde denna befattning, ävensom hänvisat till vad arméförvaltningen i detta avseende anfört i sitt utlåtande över det frivilliga skytteväsendets anslagsäskande för år 1915.

Den föreslagna höjningen i *anslagsposten till skrivbiträden* föranleddes därav, att göromålen på överstyrelsens expedition på grund av skytterörelsens fortgående utveckling ökats i sådan grad, att det bleve nödvändigt att anställa flera skrivbiträden.

Arméförvaltningen, som vid bedömandet av frågan, i vad mån de av överstyrelsen gjorda framställningarna om nya eller ökade anslag kunde förordas, funnit sig böra särskilt beakta nödvändigheten att så vitt möjligt begränsa anslagsökningen i dess helhet, har med avseende å ifrågavarande äskanden anfört följande.

[43.]

Arméförvalt-
ningens
yttrande.

Den föreslagna höjningen av *arvodet åt överstyrelsens sekreterare*, vilken av överstyrelsen under en följd av år upprepats, ansåge arméförvaltningen sig numera böra tillstyrka, och ville arméförvaltningen härför åberopa, att med höjningen avsetts att för nuvarande sekreteraren bereda ett ålderstillägg, samt att arvodet, som från och med år 1911 utgått med det nuvarande beloppet, 5,400 kronor, alltså vid ingången av år 1916 i fem år komme att hava utgått med oförändrat belopp.

Vad beträffade frågan om förhöjningarna i anslagsposterna till *rese- och traktamentsersättningar* vid överstyrelsens och dess verkställande utskotts sammanträden och till *arvoden åt skrivbiträden* hänvisade arméförvaltningen till den utredning, arméförvaltningen i utlåtande den 9 november 1913 lämnat i fråga om överstyrelsens framställning om motsvarande förhöjningar från och med år 1915 (se statsverkspropositionen den 14 januari 1914, fjärde huvudtiteln sid. 204 och 205). I enlighet med nämnda utredning och då det å ena sidan visat sig, att utgifterna under förstnämnda post för år 1913 ej uppgått till mer än 6,919 kronor 59 öre och således ej överstigit det nu beräknade beloppet, 7,000 kronor, samt å andra sidan överstyrelsen icke ådagalagt, att göromålen å överstyrelsens expedition skulle ökas i den omfattning, att den begärda höjningen i anslagsposten till skrivbiträden kunde anses oundgängligen erforderlig, hemställde arméförvaltningen, att framställningarna om nu nämnda ökningar icke måtte föranleda avlåtandet av något förslag till riksdagen.

Mot förslaget att det understöd av 4,000 kronor, som för närvarande utginge till *Svensk Skyttetidskrift*, fortfarande finge utgå, även sedan tidskriftens benämning, på sätt föreslagits, förändrats till *Svensk Skytte- och Landstormstidskrift*, hade arméförvaltningen icke något att erinra.

Med hänsyn till vad arméförvaltningen anfört finner jag mig icke kunna förorda någon förhöjning av anslagsposterna till *rese- och traktamentsersättningar* vid överstyrelsens och dess verkställande utskotts sammanträden eller till skrivbiträden. Däremot anser jag, i likhet med arméförvaltningen, att verkställande utskottets sekreterare från och

Departements-
chefen.

- [43.] med år 1916 bör komma i åtnjutande av det föreslagna ålderstillägget å 600 kronor. Arvodet till sekreteraren bör följaktligen upptagas med 6,000 kronor.

Vad beträffar överstyrelsens hemställan, att det till Svensk Skytte-tidskrift utgående understödet å 4,000 kronor må med oförändrat belopp få utgå, även sedan tidskriftens benämning förändrats till Svensk Skytte- och Landstormstidskrift, har Kungl. Maj:t redan vid fastställande av plan för anslagets användande under år 1915 bifallit denna hemställan.

Skytteförbunden.

Överstyrel-
sens anslags-
begäran.

I anslagsposten till skytteförbunden har skytteförbundens överstyrelse föreslagit förhöjning från 132,800 kronor till 174,800 kronor, fördelat på följande poster:

till pris vid skytteförbundens tävlingar i skolskjutning, från nuvarande 45,000 kronor till 58,000 kronor;

till understöd för fältmässigt anordnade skjutningar, från nuvarande 44,000 kronor till 58,000 kronor; samt

till anordnande av kurser för utbildning av instruktörer för de frivilliga skytteföreningarna 15,000 kronor.

Motiven till
överstyrelsens
anslags-
begäran.

Beträffande anslagsposterna till *pris vid tävlingar i skolskjutning* och till anordnande av *fältmässiga skjutningar* har överstyrelsen ansett, att det för skyttesakens främjande skulle vara både lämpligt och rättvist, att berörda båda anslag finge utgå efter enahanda beräkningsgrund, som tillämpades för understödet till skytteföreningarna, nämligen efter antalet anslagsberättigade skyttar.

Under förstnämnda post hade under åren 1908—1910 varit anvisat ett belopp av 43,000 kronor samt sedan år 1911 ett belopp av 45,000 kronor, och hade detta anslagsbelopp sålunda förblivit nära nog det-samma, oaktat skytteväsendet under denna tid gjort så betydande framsteg, att antalet aktiva medlemmar ökats från 129,884 år 1908 till 174,008 år 1913, eller med omkring 50,000 skyttar. Anslagsbeloppet 45,000 kronor skulle i första hand uppdelas på de 26 skytteförbunden alltefter graden av den verksamhet, de var för sig utvecklade under det föregående året. Det belopp, som sålunda komme på varje skytte-förbund, skulle därefter uppdelas på 5 olika skjutklasser, och då antalet deltagare inom varje skytteförbund växlade från några hundra till bortåt 2,000, bleve det för varje klass och deltagare skäligen obetydliga summor till pris. Sålunda kunde i några fall det högsta pris, som

inom högsta skjutklassen utdelades, komma att utgå med 50 kronor, och borde det beräknas, att en skytt, som lyckades att förvärva ett dylikt pris, i regel tillhört skytteförening 3 å 4 år och därunder fått vidkännas högst avsevärda upppoffringar i tid och penningar. Emellertid vore det känt och erkänt, att de pris, som vid dessa tävlingar utdelades, utgjorde en lika nödvändig som välförtjänt uppmuntran, ehuru de ingalunda kunde ersätta, vad de enskilda skyttarna fått vidkännas för sitt deltagande i skytteverksamheten.

Vad anslaget till fältmässigt anordnade skjutningar beträffade, hade detta tidigare utgått med ett bestämt belopp för varje anslagsberättigad skytt, fastän detta för de två senaste åren ändrats därhän, att anslaget fixerats till ett bestämt totalbelopp, som fördelats på de olika skytteförbunden efter antalet anslagsberättigade inom dem. Men då fältskjutningarna på grund av svårigheten att under alla tider på året erhålla tillgång till lämplig terräng huvudsakligen bedreves vintertiden och då antalet anslagsberättigade skyttar för hela riket icke kunde bli känt förrän i mars eller april månader, hade icke anslagsbeloppen för de olika skytteförbunden kunnat bestämmas förrän långt fram på året. Då anslaget utginge med ett på förhand bestämt belopp för anslagsberättigad skytt, kunde ett skytteförbund beräkna och förskottera det anslag, som skulle tillkomma detsamma, samt under den lämpligaste tiden anordna skjutningen, vilket givetvis vore av stor betydelse för fältskytteverksamhetens bedrivande. Av detta anslag skulle dessutom även bestridas kostnaderna för fältskjutningens anordnande såsom för handräckningsmanskap, materiel m. m., vilket avsevärt minskade tillgången till pris. Därigenom att icke ett visst belopp för anslagsberättigad skytt beräknades, bleve ock följden, att trots en ökad livaktighet inom skytteväsendet understödet icke ökades i förhållande därtill, utan tvärtom bleve mindre.

Beträffande *anordnandet av kurser för utbildning av instruktörer för de frivilliga skytteföreningarna* har skytteförbundens överstyrelse erinrat, att överstyrelsen i sina anslagsäskanden för åren 1914 och 1915 gjort enahanda framställning. Saknaden av instruktörer vore en verklig brist i vårt lands skytterörelse, vilken gjorde sig alltmer gällande ju mera skytterörelsen utbreddes sig och vunne anslutning. Överstyrelsen kunde därför icke underlåta att ånyo framhålla detta beklagliga förhållande samt hemställa om bistånd för bristens avhjälpande. Det vore alldeles nödvändigt att något i detta avseende åtgjordes, om det skulle bli det frivilliga skytteväsendet möjligt att i utbildningshänseende motsvara de anspråk, staten på grund av sitt understödjande ägde att

- [43.] ställa på detsamma. Skytteförbundens överstyrelse hade, såsom tidigare föreslagits, tänkt sig, att denna brist skulle på ett gott sätt kunna avhjälpas genom anordnande av årliga kurser för utbildning av skytteinstruktörer för de frivilliga skytteföreningarna. Överstyrelsen hade alltså ansett sig böra förnya sitt tidigare förslag såsom det framginge av en bifogad plan, enligt vilken årligen dylika kurser skulle anordnas på elva olika ställen i riket och varigenom årligen 250 instruktörer skulle kunna utbildas. En sådan anordning vore med gott resultat införd i Schweiz, varest som känt en alldeles särskild uppmärksamhet ägnades befolkningens skjututbildning. Genom en dylik anordning skulle bland annat vinnas, att skytteföreningarna till genomgående av dylik instruktörskurs kunde sända sina bästa och mest intresserade medlemmar. De skulle då tydligen därtill komma att utse sådana personer, som genom ålder, intresse för saken och ställning i orten visat, att de verkligen skulle kunna och vilja åtaga sig dylik instruktörsbefattning. Skulle genom medels anvisande dylika här förutsatta kurser kunna komma till stånd, vore det överstyrelsens bestämda uppfattning, att därigenom den frivilliga skytterörelsen för höjande av den manliga befolkningens skjututbildning och även dess intresse för deltagandet i frivilliga skjutövningar skulle på ett fruktbärande sätt främjas. Om på detta sätt de talrika skaror av unga ej ännu värnpliktiga skyttar kunde omhändertagas, så skulle verkan därav även på ett gynnsamt sätt komma hären direkt tillgodo, i det att de unga värnpliktiga skulle till avsevärd del redan vid vapenövningens begynnande vara intresserade för skjutningen. Utbytet av den här ifrågasatta, i och för sig ju ej avsevärda kostnaden skulle förvisso komma att bliva av betydande värde för höjandet av landets värnkraft. Då denna viktiga fråga, vilken stått på dagordningen nära nog så länge frivillig skytterörelse funnits här i landet, ovedersägligen krävde snar lösning, hemställde överstyrelsen om ett understöd av 15,000 kronor för anordnande av kurser för utbildning av skytteinstruktörer i enlighet med ovan åberopade plan.

Arméförvalt-
ningens yt-
rande.

Beträffande beräkningen av anslagsposterna till *pris vid tävlingar i skolskjutning* samt till *understöd för fältmässigt anordnade skjutningar* har arméförvaltningen ansett, att då i det yttrande till statsrådsprotokollet, som åtföljde 1912 års statsverksproposition angående beräkningen av utgifterna under fjärde huvudtiteln för år 1913, uttalats, att antalet anslagsberättigade skyttar framdeles icke borde uttryckligen angivas såsom normerande grund för dessa posters beräkning, samma poster

för år 1916 böra upptagas till bestämda, utan hänsyn till skytteantalet beräknade belopp. Den höjning av dessa poster, som härvid synts arméförvaltningen kunna ifrågakomma, därest anslagsökningen i dess helhet skulle kunna behörigen begränsas, har arméförvaltningen funnit lämpligast böra tilläggas uteslutande posten till understöd för fältmässigt anordnade skjutningar, vilket ändamål på grund av dessa skjutningars stora betydelse för skyttarnas utbildning i terrängskjutning företrädesvis torde böra tillgodoses. I enlighet härmed och med hänvisning till arméförvaltningens motsvarande framställningar under åren 1912 och 1913 har arméförvaltningen föreslagit, att sistnämnda anslagspost upptages med ett från 44,000 kronor till 50,000 kronor förhöjt belopp, men att posten till pris vid tävlingar i skolskjutning för år 1916 upptages till samma belopp som för år 1915, eller 45,000 kronor.

[43.]

Beträffande förslaget om uppförande av en ny post till *anordnande av kurser för utbildning av instruktörer* har arméförvaltningen erinrat därom, att då detsamma framlades under föregående år, arméförvaltningen fann sig böra hemställa, att medel för ändamålet borde åtminstone försöksvis upptagas under skytteanslaget. Detta uttalande har arméförvaltningen ansett sig även nu böra vidhålla. Mot överstyrelsens beräkningar rörande det erforderliga beloppet har arméförvaltningen icke funnit anledning till anmärkning, men har arméförvaltningen ansett, att därest ifrågavarande belopp, 15,000 kronor, bliver anvisat, beträffande dess framtida disposition bör föreskrivas, att kurserna skola så anordnas, att kostnaderna för desamma icke få överstiga samma belopp.

I likhet med arméförvaltningen anser jag, att anslagsposterna till pris vid tävlingar i skolskjutning och till understöd för fältmässigt anordnade skjutningar fortfarande böra upptagas till bestämda, utan hänsyn till antalet anslagsberättigade skyttar beräknade belopp. Någon höjning av den förra posten anser jag mig icke kunna tillstyrka. Vad den senare posten angår, uppskattar jag visserligen till fullo de fältmässigt anordnade skjutningarnas stora betydelse för skyttarnas utbildning, men håller dock före, att med höjning av ifrågavarande anslagspost torde utan någon större olägenhet kunna anstå till ett kommande år.

Departements-
chefen.

Däremot håller jag före, att de av skytteförbundens överstyrelse ånyo föreslagna och av arméförvaltningen förordade kurserna för utbildning av instruktörer för skytteföreningarna äro att hänföra till sådana

- [43.] behov, som måste betecknas såsom oavvisliga. Bristen på kunniga och dugliga instruktörer för skytteföreningarna har alltid varit mycket stor, och det ligger i öppen dag, att de menliga följderna härav skola göra sig särskilt gällande sedan skytterörelsen nått en sådan utveckling, som för närvarande är förhållandet. Det synes mig därför vara en angelägenhet av största vikt, att därest utbildningsarbetet inom skytteföreningarna skall kunna bedrivas på ett verkligt fruktbringande sätt, åtgärder vidtagas för att i möjligaste mån tillgodose det förefintliga behovet av dugliga och för sina uppgifter intresserade instruktörer. Då detta lämpligen torde kunna ske genom den av överstyrelsen föreslagna anordningen, finner jag mig böra tillstyrka, att härför beräknas å anslaget 15,000 kronor eller det belopp, som överstyrelsen och arméförvaltningen ansett vara för ändamålet erforderligt. Beträffande beloppets framtida disposition torde emellertid böra föreskrivas, att kurserna skola så anordnas, att kostnaderna för desamma ej överstiga det beräknade beloppet.

I enlighet med vad jag nu anfört, böra de till skytteförbunden utgående anslagsposterna upptagas till 147,800 kronor.

• Skytteföreningarna.

Överstyrel-
sens anslags-
begäran.

I anslagsposten till skytteföreningarna har skytteförbundens överstyrelse föreslagit förhöjning från 772,600 kronor till 980,500 kronor.

Den äskade förhöjningen har föranletts dels därav, att överstyrelsen, såsom ovan anförts, beräknat antalet anslagsberättigade skyttar för år 1916 till 160,000, och dels därav, att överstyrelsen förnyat förut gjord framställning om höjning av årsunderstödet från 2 kronor till 2 kronor 25 öre för varje anslagsberättigad skytt ävensom om viss ökning av ammunitionsbidraget.

Motiven till
överstyrelsens
anslagsbe-
gäran.

Vad förhöjningen av *årsunderstödet* angår, har överstyrelsen framhållit, att förändringen i ammunitionsbidraget från kontant anslag till att utgå i form av skarpladdade patroner för skytteföreningarna medfört ökade utgifter, bland annat för anskaffande av övningsammunition åt yngre skyttar.

I fråga om *ammunitionsbidraget* har överstyrelsen anfört, att överstyrelsen icke ansett sig kunna frångå sitt ofta uttalade önskemål att kunna tilldela varje skytt 100 fria skott, så mycket mera som detta

[43.]

skottantal för utbildning av det stora antalet skyttar, som vore under värnpliktsåldern, måste anses vara väl behöfligt. Intresse för skjutning förefunnes tvivelsutan i hög grad hos landets befolkning, men det krävdes därtill, att omkostnaderna för den enskilde i möjligaste mån reducerades, och den största kostnaden för deltagande i frivilliga skjutövningar vore just för ammunitionen. Under år 1913 utgjorde statens bidrag nära 11 miljoner skarpladdade patroner, men lossades av de frivilliga skyttarna omkring 16 $\frac{1}{2}$ miljoner bokförda skarpa skott, och sannolikt uppginge det verkliga antalet lossade skott till bortåt 20 miljoner, vilket ju betecknade en avsevärd enskild uppoffring. I överensstämmelse med vad överstyrelsen i sitt anslagsäskande för år 1915 anförde rörande nödvändigheten av att, bättre än hittills kunnat ske, sörja för en mera rationell skjutundervisning för de yngre skyttarna, ansåge sig överstyrelsen böra förnya sin framställning om sådan ändring i det hittills tillämpade sättet för ammunitionsbidragets utgående, att detta skulle ske dels för kammarskjutning och dels för skjutning med skarp ammunition. För åstadkommande av en sådan skjutundervisning krävdes det, såsom ovan sagts, anskaffandet av lämpliga instruktörer samt stadgande om skyldighet för skytten att genomgå undervisning i förberedande skjutövningar. En sådan skyldighet kunde dock enligt överstyrelsens förmenande icke stadgas utan att sättas i förbindelse med stadsunderstöd även för sådan skjutning, vilket då borde ske i förbindelse med bestämmelse i det av Kungl. Maj:t årligen utfärdade skjutprogrammet. Överstyrelsen ansåge för sin del, att realiserandet av det viktiga behovet av ett allmänt bedrivande av förberedande skjutövningar i de frivilliga skytteföreningarna skulle på ett tillfredsställande sätt kunna tillgodoses genom en uppdelning av det nuvarande bidraget till anskaffande av fri ammunition på det sätt, att sådant understöd komme att utgå antingen för kammarskjutning eller ock för skjutning med skarp ammunition. Såsom ovan anförts, hade överstyrelsen för år 1916 beräknat, att de anslagsberättigade skyttarnas antal skulle komma att uppgå till 160,000, och under förutsättning, att understödet för kammarskjutning endast skulle beräknas för sådana skyttar, som vid årets slut fortfarande tillhörde kammarskjutningsklassen, hade överstyrelsen efter förnyad utredning kommit till den uppfattning, att antalet sådana skyttar skulle högst komma att uppgå till 15,000, vadan alltså för understöd till skarp ammunition skulle få beräknas 145,000 skyttar. Överstyrelsen ansåge vidare, att bidraget till fri ammunition vid kammarskjutning borde utgå för 60 kammarskjutningsskott med 2 kronor 50 öre för varje skytt, som under det föregående året lossat detta

- [43.] skottantal, samt understöd till skarp ammunition till 4 kronor för varje skytt, som under det föregående året lossat minst 50 skarpa skott. Genom en sådan förändring skulle icke någon ökad kostnad uppstå, men väl en lika nödvändig som väsentlig reform ske uti det frivilliga skytteväsendets verksamhet. Enär statsunderstödet, såsom för närvarande tillämpades, utginge på grund av det nästföregående årets verksamhet, skulle alltså den ifrågasatta förändringen för att kunna läggas till grund för understöd under år 1916 vidtagas redan i det frivilliga skytteväsendets skjutprogram för år 1915.

Arméför-
valtningens
yttrande.

Arméförvaltningen har, lika med överstyrelsen, ansett anslagsposterna till årsunderstöd och till ammunitionsbidrag böra bestämmas enligt en beräkningsgrund, däri hänsyn toges till det antal skyttar, som under år 1916 kan antagas komma att tillhöra skytteföreningarna.

Vad angår det belopp, som för *årsunderstöd* bör av riksdagen äskas, har arméförvaltningen ansett, att då det årsunderstöd, som kommer varje skytteförening till del, är avsett att lämna tillgång till sådana utgifter för pris, för anställande av skytteinstruktörer m. fl. sådana ändamål, vilka erfordra ett på förhand beräkneligt anslagsbelopp för varje skytt, anslagsposten i fråga bör upptagas *förslagsvis* med visst belopp för skytt. I likhet med vad under flere föregående år varit fallet, har arméförvaltningen dock funnit sig icke kunna tillstyrka överstyrelsens förslag om höjning av detta belopp utöver det nuvarande eller 2 kronor. Arméförvaltningen har därför föreslagit, att posten upptages med ett förslagsvis beräknat belopp av $(160,000 \times 2 \text{ kronor} =) 320,000$ kronor eller 24,000 kronor högre än vad för år 1915 är fallet.

Beträffande naturen av anslagsposten för *ammunitionsbidrag* har arméförvaltningen ansett denna enligt riksdagens av Kungl. Maj:t godkända beslut från och med år 1914, i olikhet med vad förut varit fallet, komma att såsom ett fast anslag användas för likviderande av det antal skarpa patroner m 94, som av artilleridepartementet skola tillhandahållas skytterörelsen; och har arméförvaltningen funnit sig nu icke böra ifrågasätta någon ändring härutinnan. I fråga om beräkningen av anslagspostens storlek har arméförvaltningen vidare ansett, att den för åren 1914 och 1915 fastställda beräkningsgrunden, eller att för var och en av de skyttar, som antagits bliva anslagsberättigade, avses 80 patroner, fortfarande bör bibehållas. På de skäl, överstyrelsen därför åberopat, har arméförvaltningen dock funnit sig icke kunna tillstyrka, att nämnda patronantal per skytt skulle ur statens förråd av patroner m 94 tillhandahållas för hela det antagna skytteantalet, eller 160,000. I likhet

med överstyrelsen har arméförvaltningen nämligen avsett det önskvärt, att för nybörjarna bland skyttarna inrättas en särskild klass, som icke skulle skjuta med den skarpa ammunitionen, utan med s. k. kammarammunition, som är billigare. Utom det att ökningen av skytteanslaget genom den föreslagna anordningen skulle icke obetydligt begränsas, skulle genom densamma vinnas, att utlämningen från statens förråd av tillgänglig ammunition icke alltför mycket påskyndades till men för bibehållandet av tillräckliga förråd av mobiliseringsammunition. Då kammarammunition emellertid icke finnes tillgänglig till utdelning från kronans förråd, bör anslagsposten till ammunitionsbidrag enligt arméförvaltningens mening så uppdelas, att utöver det belopp, som skall användas för likviderande av den skarpa ammunitionen, vilken av artilleridepartementet skall in natura tillhandahållas skytterörelsen, särskilda medel anvisas för att kontant fördelas mellan skytteföreningarna i förhållande till antalet kammarskyttar år 1915. Av överstyrelsen hade detta antal beräknats till 15,000, och har arméförvaltningen ej funnit skäl att häremot framställa någon erinran.

För tillhandahållande av skarp ammunition in natura för ett beräknat antal av 145,000 skyttar efter ett likaledes beräknat patronantal av 80 per skytt åtgå 11,600,000 patroner m/94, och har arméförvaltningen hemställt, att för likviderande härav efter 4 öre per patron borde under nu förevarande anslagspost anvisas ett belopp av 464,000 kronor.

Beträffande storleken av de medel, som erfordras för att åt skytteföreningarna bereda tillgång till inköp för det beräknade antalet av 15,000 kammarskyttar av 80 kammarammunitionsskott per skytt, har arméförvaltningen hänvisat till den utredning, arméförvaltningen under år 1913 lämnat i fråga om skytteförbundens samma år gjorda förslag om tillhandahållande av kammarammunition åt vissa skyttar, och för vilken redogjorts i statsrådsprotokollet till statsverkspropositionen angående fjärde huvudtiteln till 1914 års tidigare riksdag. Därav framginge, att dylik ammunition kunde genom omladdning av mauserpatroner med kammarladdning anskaffas till ett pris av 22 kronor per 1,000 stycken eller 2,2 öre per patron. I enlighet härmed har arméförvaltningen föreslagit, att under ifrågavarande anslagspost, utöver förut omnämnda belopp av 464,000 kronor, ytterligare måtte av riksdagen äskas ett belopp av $(15,000 \times 80 \times 2,2 \text{ öre} =) 26,400$ kronor att mellan skytteföreningarna fördelas efter antalet skyttar i kammarskjutningsklassen, som under år 1915 skjutit minst 60 kammarskjutningsskott.

I enlighet med det anförda har arméförvaltningen hemställt, att anslagsposten till ammunitionsbidrag, som för år 1915 upptagits till

[43.] 473,600 kronor, för år 1916 upptages med ett till (464,000 + 26,400 =) 490,400 kronor förhöjt belopp.

Departements-
chefen. Beträffande årsunderstödet anser jag, lika med arméförvaltningen, att detta bör liksom hittills beräknas efter 2 kronor per skytt. På grund härav torde denna post bära med hänsyn till det ökade antalet anslagsberättigade skyttar höjas till 320,000 kronor.

Vad ammunitionsbidraget angår, anser jag, likaledes i överensstämmelse med arméförvaltningen, att den nu gällande beräkningsgrunden, eller 80 skott för var och en av de anslagsberättigade skyttarna, fortfarande bör bibehållas. Däremot finner jag mig icke kunna tillstyrka överstyrelsens av arméförvaltningen förordade förslag att låta viss del av ammunitionsbidraget utgå kontant för att bereda skytteföreningarna tillgång till inköp av kammarammunition. Jag tillåter mig erinra, att såväl chefen för generalstaben som försvarsberedningarna på sin tid förordat, att ammunitionsbidraget i dess helhet borde utgå i form av skarpladdade patroner m/94, ävensom att 1913 års riksdag godkänt denna princip med hänsyn till de fördelar, som därigenom skulle för staten vinnas vid en eventuell övergång till annan ammunition.

Jag anser således ammunitionsbidraget bära bestämmas till $(80 \times 160,000 \times 0,04 =)$ 512,000 kronor; och torde detta belopp ställas till förfogande av arméförvaltningens artilleridepartement för anskaffning av ny ammunition, mot det att till skytteförbundens överstyrelse utlämnas 12,800,000 skarpladdade patroner m/94.

Ordnande av skjutbanor och andra utgifter för det frivilliga skytteväsendet.

Överstyrel-
sens anslags-
begäran. Under denna anslagspost, som för år 1915 utgör 110,400 kronor, därav 30,000 kronor för en riksskyttetävling i Stockholm, har överstyrelsen äskat dels 67,600 kronor till skjutbanors anordnande, dels ock 10,000 kronor till en riksskyttetävling i Göteborg under år 1916.

Motiven
till översty-
relsens an-
slagsbegäran. Överstyrelsen har till stöd för framställningen rörande anslaget till *skjutbanors ordnande* anført, att det ifrågasatta understödet komme att tillfullo tagas i anspråk, varjämte troligen ett avsevärt antal ansökningar måste stå över till ett kommande år.

Beträffande det begärda beloppet till en *riksskyttetävling i Göteborg* har överstyrelsen framhållit, att för den västra delen av riket icke någon större allmän tävlingsskjutning varit anordnad sedan år 1891.

Då dylika tävlingar under de senare åren varit anordnade på andra ställen i riket, såsom i Visby år 1911, i Östersund år 1912 och i Malmö år 1914, hade det ansetts rättvist och lämpligt, att skytteföreningarna i Göteborg och angränsande förbund även bereddes tillfälle att avhålla en dylik tävlingsskjutning. Dylika tävlingar hade en mycket stor betydelse för skytteintressets höjande och vore att anse såsom offentliga uppvisningar, därvid resultaten av arbetet vid skjutbanorna gäve sig tillkänna. De vore ock synnerligen lärorika och fostrande, i det att vid dem erfarenheter i fråga om skytteverksamhetens utövande gjorde sig gällande till ledning för dem, som däri deltog.

[43.]

Arméförvaltningen har ansett, att de av överstyrelsen begärda medlen, 10,000 kronor, för avhållandet av riksskyttetävling i Göteborg år 1916 böra uppföras under anslaget.

Arméförvaltningens
yttrande.

Mot beräkningen av det av överstyrelsen föreslagna beloppet, som skulle avses till »understöd för anordnande av skjutbanor och andra utgifter för det frivilliga skytteväsendet» eller 67,600 kronor, har arméförvaltningen förklarat sig icke hava anledning till någon erinran.

Mot ifrågavarande båda anslagsposter har jag icke annat att erinra, än att posten till understöd för anordnande av skjutbanor m. m. bör för avjämnande av hela anslagets slutsumma upptagas till 67,400 kronor.

Departementschefen.

Ifrågasatt bestämmelse om rätt att disponera besparingar å anslaget.

Överstyrelsen har i likhet med föregående år anhållit, att Kungl. Maj:t måtte utverka riksdagens medgivande att under följande år få använda, vad av anslaget kan under år 1916 besparas.

Arméförvaltningen har ansett framställningen i denna del icke behöva föranleda något förslag till riksdagen, enär i det vid statsverkspropositionen till 1914 års tidigare riksdag fogade utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden anmälts, att då anslaget icke plägade bindas vid något visst år, utverkande av ifrågavarande medgivande icke syntes erforderligt.

Arméförvaltningens
yttrande.

I huvudsak kan jag härutinnan instämma med arméförvaltningen, och anser jag således någon framställning i förevarande avseende icke erforderlig.

Departementschefen.

[43.]

Sammanfattning.

I enlighet med vad jag nu anför, skulle för år 1916 erfordras:

till skytteförbundets överstyrelse	kronor	64,800: —
» skytteförbunden	»	147,800: —
» skytteföreningarna:		
årsunderstöd à 2 kronor		
till 160,000 skyttar, för-		
slagsvis	kronor	320,000: —
ammunitionsbidrag till		
160,000 skyttar, förslags-		
vis	»	512,000: —
bidrag till nybildade		
skytteföreningar för an-		
skaffande av målskjut-		
ningsmateriel	kronor	3,000: —
	kronor	835,000: —
till en riksskyttetävling i Göteborg, ordnande av		
skjutbanor och andra utgifter för det fri-		
villiga skytteväsendet	»	77,400: —
	Summa kronor	1,125,000: —

Denna summa överstiger med 45,000 kronor anslaget å 1915 års stat. Ökningen är, med undantag för innevarande år, då den utgjorde 105,000 kronor, ungefär densamma som under de senare åren ägt rum.

Under erinran, att ökningen huvudsakligen framkallats av det växande antalet anslagsberättigade skyttar, hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att till *det frivilliga skytteväsendets befrämjande* å extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 1,125,000 kronor samt medgiva, att av detta anslag ett belopp av 512,000 kronor, motsvarande ammunitionsbidraget, ställes till förfogande av arméförvaltningens artilleri-departement för anskaffning av mobiliseringsammunition, mot det att departementet till skytteförbundens överstyrelse utlämnar 12,800,000 skarpladdade patroner m/94.

4. Anordnande av vinterrekrytskolor vid vissa icke kasernerade infanteriregementen. [44.]

Under riksstatens fjärde huvudtitel har å extra stat för år 1915 uppförts ett förslagsanslag av 100,000 kronor för anordnande av vinterrekrytskolor vid åtta icke kasernerade infanteriregementen i södra och mellersta Sverige. Då dessa regementen vid tidpunkten för första tjänstgöringens början under hösten 1915 sakna vinterkaserner, måste nämligen sådana anordningar vidtagas, att beväringrekrytskolorna vid desamma kunna förläggas till andra regementens etablissemang eller till andra vinterkaserner.

Vid bestämmandet av anslagets belopp låg till grund en vid statsverkspropositionen den 14 maj 1914 fogad kostnadsberäkning, i vilken upptogs, förutom erforderliga medel till gäldande av transportkostnader m. m., traktamentsersättning och hyresbidrag åt erforderligt antal officerare och underofficerare för 65 dagar, under antagande att ifrågavarande skolor komme att sammandragas i slutet av oktober 1915.

Arméförvaltningen har nu anmält, att enligt från arméns kasernbyggnadsnämnd lämnat meddelande kasernetablissemang icke syntes komma att under år 1916 färdigställas för något av ifrågavarande infanteriregementen. Arméförvaltningens framställning.

Med iakttagande härav och då dylika vinterrekrytskolor syntes komma att vara sammandragna under år 1916 dels från årets början till början av april månad och dels från slutet av oktober månad till årets slut eller sammanlagt 155 dagar, hade arméförvaltningen, med användande i övrigt av samma beräkningsgrunder, som tillämpats vid bestämmandet av beloppet av 1915 års anslag, låtit uppgöra beräkning (se bil. 84) av ifrågavarande anslag för år 1916, slutande å ett belopp av 240,000 kronor; och hemställde arméförvaltningen om anvisande av nämnda belopp.

Då anslag för ifrågavarande ändamål erfordras jämväl under år 1916 och jag icke har något att erinra mot det av arméförvaltningen beräknade beloppet, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen Departementschefen.

att för anordnande av vinterrekrytskolor vid vissa icke kasernerade infanteriregementen å extra stat för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 240,000 kronor.

K. Sjukvård.

[45].

1. Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden.

Provisorium i fråga om underläkarna vid garnisonssjukhuset i Stockholm.

1910 års
riksdag.

I underdånig skrivelse den 21 december 1909 anmälde arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, att sedan det under flera år av brist på sökande visat sig omöjligt att besätta underläkarbefattningarna vid garnisonssjukhuset i Stockholm och nämnda tjänster under samma tid kunnat upprätthållas endast genom att mot särskild ersättning kommendera färtläkarstipendiater såsom extra läkare vid sjukhuset, det till följd av brist på sådana befattningshavare visat sig svårt att upprätthålla berörda tjänstebefattningar även på detta sätt. Departementet och styrelsen ansågo, att dessa svårigheter icke kunde undanröjas, med mindre än att det för erforderligt antal underläkare anvisades väsentligt förbättrade avlöningsförmåner än de i gällande stat medgivna. Då emellertid åt garnisonssjukhuset i Stockholm kunde behöva givas en i viss mån förändrad organisation i sammanhang med ett allmänt ordnande av arméns sjukhus, samt vid sådant förhållande icke för det dåvarande borde framläggas förslag till de ändringar i staten, som måste anses erforderliga, hemställde arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, som ansågo det vara av behovet i högsta grad påkallat, att frågan om underläkarna vid garnisonssjukhuset i Stockholm redan under år 1910 provisoriskt ordnades,

att i stället för de i sjukhusets stat uppförda sex underläkare, åtnjutande var och en — förutom fri bostad med möbler och ved — ett dagarvode av 3 kronor, finge vid sjukhuset tillsvidare under åren 1910 och 1911 förordnas två underläkare och en amanuens;

att i arvoden finge utbetalas till en var av de förra 3,000 kronor jämte fri bostad med möbler och ved samt till den sistnämnde 2,000 kronor jämte enahanda förmåner;

att den daghavande underläkaren (amanuensen) dessutom finge åtnjuta kost in natura eller kontant ersättning härför med 2 kronor 50 öre för dag, utgörande 912 kronor 50 öre för år; samt

att för beredande av ersättning åt underläkarna och amanuensen för undervisning av elever vid de till sjukhuset förlagda skolor finge utgå ett sammanlagt belopp av 50 kronor i månaden eller 600 kronor för år.

[45.]

Då summan av de sålunda ifrågasatta ersättningarna utgjorde 9,512 kronor 50 öre, men de medel, som till de sex underläkarna anvisats å sjukhusets gällande stat, utgjorde allenast 6,570 kronor, erfordrades således, att utöver staten anvisades ett belopp av 2,942 kronor 50 öre.

På hemställan av dåvarande chefen för lantförsvarsdepartementet ingick Kungl. Maj:t till 1910 års riksdag med proposition i det av arméförvaltningen angivna syftet, och föreslogs därvid — samtidigt med att hemställan gjordes, att i riksstaten för år 1911 anslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg skulle upptagas med oförändrat belopp, 88,200 kronor — att reservationer å anslaget finge användas till upphjälpande av underläkarnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm löneförhållanden.

Riksdagen hade icke något att erinra mot den anordning i avseende å underläkarbefattningarna vid garnisonssjukhuset i Stockholm, som av civila departementet och sjukvårdsstyrelsen förordats, under förutsättning likväl att denna anordning blott bleve provisorisk samt att de därmed förenade kostnaderna icke komme att överstiga det av arméförvaltningen beräknade beloppet. Riksdagen upptog sålunda i riksstaten för år 1911 anslaget med oförändrat belopp, eller 88,200 kronor, samt medgav, att reservationer å anslaget finge användas till upphjälpande av underläkarnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm löneförhållanden.

I anledning härav föreskrev Kungl. Maj:t uti brev till arméförvaltningen den 10 juni 1910, att i stället för dåvarande 6 underläkare finge tillsvidare under åren 1910 och 1911 vid nämnda sjukhus förordnas 2 underläkare och en amanuens mot åtnjutande av de arvoden och förmåner, arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse föreslagit, varjämte i sammanhang härmed stadgades, att härav föranledda utgifter, som icke finge uppgå till mera än 9,512 kronor 50 öre för år, skulle, i den mån de överstege de för berörda sex underläkare i stat anvisade medel, 6,570 kronor, av arméförvaltningens civila departement gäldas av reservationerna å ifrågavarande anslag.

[45.] Förnyade framställningar i enahanda syfte och av likartat innehåll gjordes av arméförvaltningen såväl i skrivelse den 21 oktober 1910 1911 och 1913 rörande frågans ordnande under åren 1912 och 1913 som ock i skrivelse 1911 och 1913 års riksdagar. den 3 september 1912 rörande samma frågas ordnande under åren 1914 och 1915 på sätt som bestämts för åren 1910 och 1911. Dessa framställningar blevo av Kungl. Maj:t i propositioner framlagda för 1911 och 1913 års riksdagar samt av desamma bifallna.

Arméförvaltningens
föreliggande
framställning. Enär de skäl, som arméförvaltningen i sina föregående skrivelser anfört för ett provisoriskt ordnande av ifrågavarande angelägenhet, fortfarande förefinnas i oförminskad grad, har nu arméförvaltningen hemställt, att under åren 1916 och 1917 två underläkare och en amanuens måtte få förordnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm mot åtnjutande av enahanda arvoden, som bestämts för åren 1910—1915, samt att för ändamålet reservationerna å anslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm, på Karlsborg och i Boden måtte få användas i enahanda utsträckning, som av riksdagen åren 1910, 1911 och 1913 medgivits.

Departements-
chefen. Då innehavarna av ifrågavarande underläkarbefattningar icke behöva tillhöra armén utan tvärtom oftast äro civila personer, hava lönerna icke reglerats i sammanhang med 1911 års omorganisation av fältläkarkåren. På de av arméförvaltningen anförda skäl torde icke heller nu någon definitiv lönereglering för dessa befattningar böra äga rum, utan synes lämpligast att ytterligare under åren 1916 och 1917 fortsätta med det nu tillämpade provisoriet.

Ifrågasatt uppförande å staten för garnisonssjukhuset i Stockholm av ytterligare en översjuksköterska.

Å staten för garnisonssjukhuset i Stockholm finnas för närvarande upptagna en operationssalssköterska och två översjuksköterskor.

Arméförvaltningen har nu anmält, att chefläkaren vid garnisonssjukhuset gjort framställning därom, att i garnisonssjukhusets stat för år 1916 avlöningsförmåner måtte uppföras för ytterligare en översjuksköterska, avsedd att placeras på avdelningen för veneriskt sjuka. De ändringar i staten, som av förslaget betingades, hade däri upptagits sålunda: nytt arvode, 500 kronor, samt höjning i anslagsposterna: till arvodesförhöjningar med 200 kronor, för beredande av tjänstledighet åt operationssalssköterskan m. fl. med 125 kronor, samt »kost-

håll» med 547 kronor 50 öre. Staten i dess helhet skulle alltså komma [45.] att ökas med tillhopa 1,372 kronor 50 öre.

Ehuru anställandet av ifrågavarande översjuksköterska syntes vara av behovet påkallat, har dock arméförvaltningen förklarat sig icke kunna ifrågasätta, att förslag avlåtes till riksdagen om ändring i staten för sjukhuset enbart för detta ändamål, utan ansett därmed böra anstå i avvaktan på den ändring i staten, som erfordras för ordnandet av underläkarbeställningarna.

Härutinnan instämmer jag med arméförvaltningen. Skulle det emellertid visa sig oundgängligen nödigt att före nyssnämnda frågas ordnande anställa ytterligare en översjuksköterska för ifrågavarande ändamål, torde för befattningens tillfälliga uppehållande erforderligt belopp kunna av Kungl. Maj:t anvisas från reservationer å anslaget till garnisonssjukhusen eller av eljest tillgängliga medel. Departements-
chefen.

I anslutning till vad sålunda anförts, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

dels att i riksstaten för år 1916 upptaga reservationsanslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden med *oförändrat* belopp, 112,200 kronor,

dels ock att medgiva, att reservationer å anslaget må under åren 1916 och 1917 på i kungl. brevet den 10 juni 1910 angivet sätt användas till upphjälpande av underläkarnas vid garnisonssjukhuset i Stockholm löneförhållanden.

2. Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.

[46.]

Detta anslag har pläгат beräknas efter 2 öre om dagen för varje man och 3,3 öre om dagen för såväl varje häst vid truppförbanden (stamhäst, lejd häst och ersättningsremont) som varje remont vid remontdepåerna.

Anslaget är för år 1915 upptaget till 383,690 kronor.

Arméförvaltningen har ansett hittills tillämpade beräkningsgrunder böra följas jämväl för år 1916.

Med hänsyn därtill, att en del utgifter, för vilka närmare redogjorts i det vid 1913 års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet över Departements-
chefen.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 häft.

- [46.] lantförsvarsärenden, påvila anslaget, anser även jag, att hittills följda grunder för anslagets beräkning fortfarande böra tillämpas. I enlighet härmed skulle anslagsbeloppet för år 1916 (se bil. 85) utgöra 416,342 kronor 37 öre.

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.,	
nu	kronor 383,690: —
med, i jämnt krontal	» 32,652: —
till	kronor 416,342: —

[47.] 3. Befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig.

På framställning av Kungl. Maj:t har riksdagen under en följd av år beviljat 10,000 kronor årligen till befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig.

Uti skrivelse den 30 oktober 1914 har *Svenska frivilliga sjukvårdsväsendets centralråd* anført, att genom dessa understöd centralrådet samt Svenska föreningen Röda korset fått en väsentlig del av sina årliga administrationskostnader betäckta, varjämte bidrag kunnat lämnas till utbildning av sjuksköterskor och anskaffning av materialier och sybehör till Röda korsets kvinnoförening till förfärdigande av sjukvårdspersedlar och förbandsartiklar för sjuka och sårade i krig. Behovet av statsunderstöd för ifrågavarande verksamhet kvarstode alltjämt såväl med hänsyn till vikten därav, att rörelsen vunne erkännande och uppmuntran från statsmakternas sida, som ock för bestridande av sådana administrationskostnader, vilka, avseende direkta statsändamål, icke lämpligen kunde bekostas av föreningarnas medlemsavgifter eller särskilt insamlade medel. På grund härav anhölle centralrådet om anvisande av 10,000 kronor jämväl å extra stat för år 1916.

Arméförvaltningen och *marinförvaltningen* hava uti avgivna yttranden tillstyrkt centralrådets framställning.

Departements-
chefen.

Efter samråd med chefen för sjöförsvarsdepartementet angående det fortfarande behovet av ifrågavarande anslag får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att till befrämjande av det frivilliga sjukvårdsväsendet i krig å extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 10,000 kronor.

L. Stipendier.

1. Resestipendier åt artilleri- och ingenjööfficerare,
oförändrat ordinarie reservationsanslag kronor 7,000: —

2. Resestipendier åt officerare och intendentur-
 tjänstemän, *oförändrat ordinarie reservationsanslag* kronor 15,000: —

3. Stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten.

[48.]

I den av 1907 års riksdag godkända staten för ifrågavarande anslag fanns upptaget:

18 fältläkarstipendiatier av första klassen med ett årligt arvode för en var av 900 kronor.....	kronor 16,200: —
36 fältläkarstipendiatier av andra klassen med ett årligt arvode för en var av 600 kronor.....	» 21,600: —
8 fältveterinärstipendiatier med ett årligt arvode för en var av 600 kronor.....	» 4,800: —
Summa kronor 42,600: —	

Enligt det vid 1911 års riksdag fattade beslutet angående fältläkarkårens omorganisation skulle fältläkarstipendiatinstitutionen småningom avvecklas. I riksdagens beslut om övergång till den nya organisationen under år 1912 intogs bestämmelser om, att fältläkarstipendiaterna under år 1912 skulle utgöra 30, att årsarvodet för var och en av dessa skulle utgöra 900 kronor, att de dessutom under tjänstgöring skulle erhålla ett dagtraktamente av 8 kronor, samt att tjänstgöringsskyldigheten skulle utgöra högst 90 dagar årligen.

Vid 1912 års riksdag antogs ny stat för ifrågavarande anslag, vilken stat i fråga om fältläkarstipendiaterna upptager 27 sådana med ett arvode av 900 kronor var. I sammanhang härmed nedsattes anslaget till 29,100 kronor.

Med hänsyn till det stora behovet av extra läkare och då arméförvaltningen icke kunnat förvärva sig någon fullt tillförlitlig erfarenhet om utfallet av rekryteringen av extra bataljonsläkare, förklarade arméförvaltningen i sina framställningar om medelsbehovet för åren 1914

[48.] och 1915 skäl icke förefinnas att för dessa år föreslå någon minskning i stipendiaternas antal.

På Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning upptogs också förvarande anslag i riksstaten för såväl år 1914 som år 1915 med oförändrat belopp 29,100 kronor.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu meddelat, att då på senare tiden tillräckligt antal sökande anmält sig till lediga extra bataljonsläkarbeställningar och utsikter således förefunnes, att dessa tjänster även i framtiden bleve besatta, arméförvaltningen ansåge sig kunna föreslå en nedsättning i fältläkarstipendiaternas antal. Med hänsyn till det fortfarande stora behovet av extra läkare och den relativt hastiga avgången av bataljonsläkare på stat vid truppförbanden borde dock denna minskning i antalet endast vara av en mindre omfattning, och ansåge arméförvaltningen därför, att densamma borde begränsas till tre beställningar eller från 27 till 24.

Departements-
chefen.

Då jag i likhet med arméförvaltningen anser, att minskningen av fältläkarstipendiaternas antal bör ske med försiktighet, har jag icke något att erinra mot arméförvaltningens förslag, att minskningen för närvarande begränsas till tre beställningar. Jag har därför låtit uppgöra förslag till ny stat för anslaget till stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten (se bil. 86), utvisande en minskning i anslagets slutsumma med ($3 \times 900 =$) 2,700 kronor. Jag hemställer, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att, med godkännande av berörda förslag till ny stat (bil. 86), minska anslaget till stipendier för fältläkarkåren och veterinärstaten,

nu	kronor 29,100: —
med	» 2,700: —
till	kronor 26,400: —

4. Resestipendier åt militärläkare, oförändrat ordinarie reservationsanslag

kronor 2,000: —

M. Remontering och hästlega.

1. Remontering m. m.

[49.]

Anslagets
beräkning för
år 1915.

Under detta anslag har för år 1915 beräknats utgifter för:
remonteringsstyrelsen enligt stat 11,155 kronor,
inköp av 799 ersättningsremonter efter ett medelpris av 850 kronor,
transport-, rese- och diverse kostnader för samma antal ersättnings-
remonter efter 50 kronor för varje remont,
depåkostnader för likaledes samma antal ersättningsremonter efter
106 kronor för varje remont, samt
ersättning för 12 å depå störtade remonter efter 953 kronor för
varje remont.

Till täckande av utgifterna, sammanlagt upptagna till 826,385 kronor, hava emellertid beräknats inkomsterna av 445 vid truppförbanden utrangerade stamhästar efter 138 kronor för varje häst.

Det av riksdagen beviljade anslagsbeloppet för år 1915 utgör därför 764,975 kronor.

Remonteringsstyrelsen.

Utgifterna för monteringsstyrelsen äro av riksdagen fastställda i särskild stat. Den nu gällande är godkänd av 1910 års riksdag och av Kungl. Maj:t fastställd att lända till efterrättelse tillsvidare.

Å staten finnes upptaget ett belopp av 700 kronor för ved, lyse och städning av expeditiionslokalerna.

Remonteringsstyrelsen har hittills haft sina tjänstelokaler förlagda till arméförvaltningens förutvarande ämbetshus vid Munkbrogatan här i staden. Denna fastighet tillhör numera Stockholms stad.

Sedan arméförvaltningens intendentsdepartement uti skrivelse den 10 juli 1914 anmält, att monteringsstyrelsen ej finge disponera sina tjänstelokaler i nämnda fastighet längre än till den 1 oktober 1914, ävensom att överintendentensämbetet på framställd förfrågan uppgivit sig icke kunna erbjuda styrelsen lämplig tjänstlokal inom de under ämbetets förvaltning ställda kronoegendomarna i huvudstaden, medgav Kungl. Maj:t den 24 juli 1914, att till förhyrande av tjänstelokaler för monteringsstyrelsen finge för tiden till den 1 januari 1916 av arméförvaltningens civila departement förskjutas högst 1,400 kronor för år räknat, att framdeles anmälas till ersättande.

[49.] Arméförvaltningen har nu hemställt, att då tjänstelokaler för re-
 Arméförvalt- monteringsstyrelsen allt framgent måste förhyras, det för ändamålet
 ningens fram- erforderliga beloppet eller 1,400 kronor om året måtte upptagas å den
 ställning. för styrelsen fastställda staten.

Departements- Då jag icke har något att häremot erinra, har jag låtit uppgöra
 chefen. förslag till ny stat för monteringsstyrelsen (se bil. 87), slutande å ett
 belopp av 12,555 kronor.

Inköp av remonter samt inlösen av egna tjänstehästar.

De remonter, som årligen inköpas, avse i främsta rummet att ersätta sådana stamhästar, som till följd av oduglighet utrangerats och försålt. Dessa kallas ersättningsremonter. Dessutom ske remontinköp för att öka stamhästantalet till det enligt gällande härordning bestämda. Dessa remonter pläga benämnas ökningsremonter. Utgifterna för remontinköpen bestämmas av antalet ersättnings- och ökningsremonter samt inköpsprisen.

Antalet *ersättningsremonter* har plägat beräknas till 9 procent av sammanlagda antalet stamhästar vid armén det år, beräkningen avser. Då detta antal vid ingången av år 1916 utgör 8,876, skulle således under året behöva inköpas 798 ersättningsremonter. Med beräkning av samma inköpspris som för närvarande, i medeltal 850 kronor för varje remont, skulle följaktligen för ifrågavarande ändamål erfordras ett belopp av 678,300 kronor.

Av de vid ingången av år 1916 förefintliga stamhästarna tillhöra 5,600 kavalleriet, 2,809 artilleriet, 143 ingenjörtrupperna och 324 trängen. Enligt 1914 års härordningsbeslut skola, efter genomförd härordning, vid armén finnas sammanlagt 10,703 stamhästar, därav 756 vid infanteriet, 6,160 vid kavalleriet, 3,237 vid artilleriet, 226 vid ingenjörtrupperna och 324 vid trängen. Då infanteriet, enligt samma beslut, skall erhålla sina stamhästar genom överflyttning av yngre hästar från kavalleriet och fältartilleriet samt antalet stamhästar vid trängen kommer att förbliva detsamma som för närvarande, erfordras under tiden för övergången till den nya härordningen inköp av *ökningsremonter* endast för kavalleriets, artilleriets och ingenjörtruppernas räkning.

Enligt de av Kungl. Maj:t den 13 november 1914 fastställda övergångsplanerna är avsett att under år 1916 inköpa 101 ökningsremonter, därav 42 för kavalleriet, 48 för artilleriet och 11 för ingenjörtrupperna. Med beräkning av samma medelinköpspris som för er-

sättningsremonterna, 850 kronor, skulle således för ifrågavarande hästanskaffning erfordras ett belopp av 85,850 kronor.

[49.]

Jämlikt 1914 års härordningsbeslut skola vid infanteriet överstelöjtnanter och majorer samt regementskvartermästare och regementsadjutanter, vilka för närvarande samtliga äro beridna på egna hästar, göras beridna å kronan tillhöriga stambästar. Övergången till denna anordning har ansetts delvis kunna ske genom *inlösen* av nämnda *officerares tjänstebästar*. I enlighet härmed har uti övergångsplanerna för år 1916 upptagits inlösen av sammanlagt 28 egna tjänstebästar vid infanteriet eller en häst per regemente. Efter ett inlösningspris av i medeltal 850 kronor för häst skulle således för detta ändamål erfordras ett belopp av 23,800 kronor.

Enligt övergångsplanerna skall infanteriet under år 1916 erhålla, förutom nyssnämnda 28 inlösta tjänstebästar, 22 hästar från kavalleriet och 18 hästar från fältartilleriet. Hela antalet stambästar vid infanteriet kommer således att vid utgången av år 1916 uppgå till 68. Motsvarande antal vid övriga truppslag kommer att utgöra vid kavalleriet $[(5,600 + 42) - 22 =] 5,620$, vid artilleriet $[(2,809 + 48) - 18 =] 2,839$, därav 80 hästar vid positions- och fästningsartilleriet, vid ingenjörtrupperna 154 och vid trängen 324. Hela antalet stambästar vid armén skulle således vid nämnda tidpunkt uppgå till 9,005.

Med föranledande av utav enskilda motionärer väckt fråga att åtminstone delvis fylla infanteriets, ingenjörtruppernas och trängens behov av stambästar med sådana hästar, som utrangerats från kavalleriet och artilleriet, anhöll riksdagen uti sin den 14 september 1914 avlätna skrivelse i fråga om ordnandet av rikets försvarsväsende, att dylika utrangerade stambästar måtte, i den mån de för ändamålet kunde befinnas lämpliga, för fortsatt användning överföras till infanteriet och trängen. Med anledning härav har jag, efter erhållet nådigt bemyndigande, uppdragit åt de av mig förut under punkten 5 omnämnda sakkunniga att verkställa utredning och avgiva förslag jämväl i förevarande hänseende. Då denna utredning ännu icke blivit slutförd, har jag vid beräkningen av anslagsbehovet för år 1916 icke ansett mig kunna taga någon hänsyn till möjligheten av att redan under detta år genomföra den av riksdagen påyrkade anordningen. Skulle emellertid utredningen giva vid handen, att detta låter sig göra, torde Kungl. Maj:t vara oförhindrad att utfärda de ändrade föreskrifter rörande remonteringen, som av förhållandena kunna finnas påkallade.

I anslutning till vad jag nu anfört, bör för inköp av remonter samt inlösen av egna tjänstebästar för år 1916 under förevarande anslag beräknas ett belopp av $(678,300 + 85,850 + 23,800 =) 787,950$ kronor.

[49.]

Transport-, rese- och diverse kostnader.

För bestridande av kostnaderna för transport av remonterna från uppköpsplatserna till vederbörande depåer och truppförband ävensom utgifter för resor m. m. i och för inköp av remonter har under de senare åren pläгат beräknas 50 kronor för varje ersättnings- och ökningsremont.

Då någon anledning icke föreligger att härutinnan företaga någon ändring, bör för ifrågavarande ändamål under anslaget beräknas ($899 \times 50 =$) 44,950 kronor.

Depåkostnader.

Då ökningsremonterna icke uppställas vid depåerna utan från uppköpsplatserna avlämnas direkt till vederbörande truppförband, beräknas depåkostnaderna blott för ersättningsremonterna. Ut i dessa kostnader hava förut ingått såväl administrationskostnader som utfodringskostnader vid depåerna. Sedan emellertid 1914 års senare riksdag beslutit, att sistnämnda kostnader skulle utbrytas och överföras till furageringsanslaget, omfatta depåkostnaderna endast avlöning åt cheferna och övrig personal vid depåerna samt utgifter för underhåll och expenser m. m. Härför har för år 1915 beräknats ett belopp av 106 kronor för varje ersättningsremont.

Då denna beräkningsgrund fortfarande synes böra tillämpas, böra depåkostnaderna för år 1916 upptagas till ($798 \times 106 =$) 84,588 kronor.

Å depå störtade remonter.

Denna utgiftspost har tillkommit med innevarande år och avser att bereda ersättning för sådana remonter, som störta under vistelsen å depåerna. Antalet dylika remonter har för år 1915 upptagits till 12, utgörande medeltalet av de under åren 1910—1912 störtade remonterna. Kostnaden för varje störtad remont har beräknats till 953 kronor. Densamma har nämligen ansetts böra omfatta icke blott det beräknade medelinköpspriset, 850 kronor, utan även transport-, rese- och diverse kostnader för remonternas inköp, 50 kronor, samt hälften av den för varje remont till 106 kronor beräknade depåkostnaden.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu hemställt, att vid beräkningen av ifrågavarande utgiftspost måtte tillämpas enahanda grunder som för innevarande år.

Departements-
chefen.

Häremot har jag icke något att erinra. Posten bör således upptagas till ($12 \times 953 =$) 11,436 kronor.

Utrangerade hästar.

[49.]

Till grund för beräkningen av denna inkomstpost hava under de senare åren lagts medeltalen av de under närmast föregående femårsperiod försålda utrangerade stambästarna och de därför influtna försäljningssummorna. I enlighet härmed har för innevarande år beräknats 445 utrangerade hästar à 138 kronor.

Arméförvaltningen har anmält, att samma antal hästar och enahanda medelpris böra beräknas för år 1916.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Ifrågavarande post bör således upptagas till $(445 \times 138 =)$ 61,410 kronor.

Departements-
chefen.

Sammanfattning.

I anslutning till vad jag nu anfört, har jag låtit uppgöra beräkning av remonteringsanslaget (se bil. 88). Av denna beräkning framgår, att den del av utgifterna för år 1916, som skulle behöva täckas genom anslag av riksdagen, utgör 880,069 kronor eller 115,094 kronor mera än vad riksdagen i förevarande avseende beviljat för år 1915.

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att, med godkännande av bifogade förslag till	
ny stat för remonteringsstyrelsen (se bil. 87), öka re-	
servationsanslaget till remontering m. m.,	
nu	kronor 764,975: —
med	» 115,094: —
till	kronor 880,069: —

2. Lega av hästar för truppförbandens övningar.

[50.]

Ifrågavarande anslag är avsett att bestrida kostnaderna för lejning av det antal hästar, som erfordras för bedrivande av truppförbandens övningar i överensstämmelse med vederbörande utbildningsprogram. Hitintills har lega av hästar erfordrats endast för artilleriet, ingenjörtrupperna och trängen samt för de större fälttjänstövningar, som varje år pläga anordnas. Med anledning av uppsättningen av kulspruteförband vid infanteriet och kavalleriet har emellertid från och med innevarande år beräknats lejning av hästar jämväl för dessa båda truppslag.

[50.] Till grund för anslagets beräkning har lagts dels det vid de särskilda truppslagen erforderliga antalet hästlejningsdagar, dels ett med hänsyn till lejnningstidens längd och vissa andra förhållanden beräknat lejningspris för dag.

Anslaget är uti riksstaten för år 1915 upptaget till 727,295 kronor.

I den för 1914 års senare riksdag framlagda beräkningen upptogs anslaget under övrrubrikerna »Truppförbandens lejningsanslag» och »Intendentsdepartementets lejningsanslag». Under den förra beräknades de för de särskilda truppslagen erforderliga anslagsbeloppen och under den senare det antal hästlejningsdagar, som erfordrades för större fälttjänstövningar m. m. Samma indelningsgrund torde böra följas vid beräkningen av anslaget för år 1916.

Truppförbandens lejningsanslag.

Infanteriet.

Med hänsyn till den kortare tid, de värnpliktiga vid infanteriet under år 1915 komma att vara inkallade till tjänstgöring, har kulspruteutbildningen under detta år ansetts böra huvudsakligen avse fast anställd personal samt i regel äga rum för två regementen gemensamt eller vid sammanlagt 16 regementen. I enlighet härmed hava för infanteriet under detta år beräknats endast 12,000 lejningsdagar efter ett pris av 2 kronor 50 öre för dag.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Under hänvisning till vad i 1914 års härordningsproposition anförts rörande övergången till den nya härordningen, har nu arméförvaltningen framhållit, att kulsprutetjänsten från och med år 1916 syntes vara beräknad att bedrivas i överensstämmelse med vad som enligt härordningsförslaget avsetts efter härordningens genomförande. Antalet hästar, som för sagda övningsgren behövde upplejas, syntes därför böra upptagas på sätt i härordningspropositionen beräknats, eller motsvarande sammanlagt 24,892 tjänstgöringsdagar. Med stöd av de olika lejningsprisen för dessa tjänstgöringsdagar samt de i samma proposition gjorda uttalanden i övrigt hade arméförvaltningen trott sig kunna finna, att avsikten vore, att för kulsprutetjänsten låta varje infanteriregemente förfoga över 3 lejda hästar under 120 dagar samt därutöver 23 hästar i 23 dagar under slutet av repetitionsövningarna.

Med utgående från denna beräkningsgrund beträffande lejningsperiodernas omfattning ansågo sig arméförvaltningen sakna anledning att vid beräkningen av erforderligt lejningsanslag för år 1916 frånga

de à-priser, som av Kungl. Maj:t tillämpats vid beräkning av anslagets storlek efter genomförd härordning, utan hölle före, att dessa vore väl avpassade efter de verkliga kostnader, hästlejningen kunde komma att betinga.

[50.]

Enligt planen för övergången till den nya härordningen kommer kulsprutetjänsten vid infanteriet att från och med nästa år bedrivas i den omfattning, som med den nya organisationen är avsett. För att så skall kunna ske, erfordras emellertid ett avsevärt mycket större antal hästlejningsdagar än det av arméförvaltningen uppgivna. Detta antal eller 24,892 lejdagsdagar är nämligen beräknat med hänsyn till, att infanteriet bekommit samtliga de stambästar, som det enligt den nya härordningen skall hava. Då, såsom under nästföregående punkt framhållits, infanteriet efter genomförd härordning skall hava 756 stambästar men under år 1916 erhåller endast 68, måste, för att kulsprutetjänsten skall kunna bedrivas i avsedd omfattning, lejda hästar i motsvarande mån anskaffas. Enligt verkställda beräkningar (se bil. 89) skulle för kulsprutetjänsten vid infanteriet under år 1916 erfordras sammanlagt 45,276 hästlejningsdagar.

Departementa-
chefen.

Med antagande av ett lejdagspris av 2 kronor om dagen för de hästar, som lejas under 90 dagar eller därutöver, och 3 kronor 50 öre för dem, som lejas endast under omkring tre veckor — de lejdagspris, som angivits i de för riksdagen framlagda kostnadsberäkningarna rörande lantförsvaret efter genomförd härordning och mot vilka riksdagen icke haft något att erinra — skulle infanteriets lejdagsanslag uppgå till 99,246 kronor.

Jag anser mig böra framhålla, att därest i vissa fall stallrum behöves för hästarna förhyras, kostnaderna härför kunna bestridas av respektive truppförbands lejdagsanslag.

Kavalleriet.

För kulsprutetjänsten vid kavalleriet har för innevarande år beräknats sammanlagt 3,750 hästlejningsdagar eller för vart och ett av fem kavalleriregementen 10 hästar i 75 dagar efter ett lejdagspris av 2 kronor 50 öre för dag.

Arméförvaltningen, som ansett den uti härordningspropositionen framlagda beräkningen av kavalleriets behov av lejda hästar efter genomförd härordning böra följas för år 1916, har i anslutning härtill

Arméförvalt-
ningens
framställning.

- [50.] föreslagit, att antalet lejningsdagar måtte upptagas till 2,800 eller 350 dagar för vart och ett av kavalleriets åtta regementen. Av samma anledning som beträffande infanteriet borde lejningspriset för dag för dessa hästar, vilka komme att vara i tjänstgöring relativt kort tid, beräknas till samma belopp, som för infanteriets för den kortare tjänstgöringsperioden lejda hästar, eller 3 kronor 50 öre för häst och dag.

Departements-
chefen.

Mot vad arméförvaltningen sålunda föreslagit, har jag icke något att erinra. Vad lejningspriset angår, är detta detsamma, som upptagits uti nyssnämnda för riksdagen framlagda kostnadsberäkningar.

Artilleriet.

För detta vapenslag har för år 1915 upptagits sammanlagt 163,582 hästlejningsdagar. Lejningspriset har beräknats till olika belopp för de särskilda truppförbanden, växlande mellan 4 kronor 30 öre samt 2 kronor för häst och dag, det sistnämnda beloppet dock endast för ett truppförband.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har nu meddelat, att generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet uti avgivet utlåtande beräknat antalet för artilleriet under år 1916 erforderliga hästlejningsdagar på följande sätt.

A. Behov av lejda hästar enligt de grunder, som skola tillämpas efter genomförd härordning:

64 åkande fältbatterier å fastlandet à 42 hästar i 42 dagar = 112,896 hästlejningsdagar;

3 ridande batterier å fastlandet à 72 hästar i 42 dagar = 9,072 hästlejningsdagar;

Gottlands artillerikår 100 hästar i 42 dagar = 4,200 hästlejningsdagar;

6 positionsbatterier å fastlandet à 52 hästar i 42 dagar = 13,104 hästlejningsdagar;

Boden—Karlsborgs artilleriregemente i Karlsborg 40 hästar i 35 dagar = 1,400 hästlejningsdagar; samt

Boden—Karlsborgs artilleriregemente i Boden 40 hästar i 35 dagar = 1,400 hästlejningsdagar; eller

tillsammans för ovanstående behov 142,072 hästlejningsdagar.

B. Behov av lejda hästar i ersättning för felande stamhästar:

1 fälthaubitsbatteri vid Upplands artilleriregemente à 40 hästar i 90 dagar = 3,600 hästlejningsdagar;

6 positionsbatterier å fastlandet å 15 hästar i 365 dagar = 32,850 [50.]
hästlejningsdagar;

6 positionsbatterier å fastlandet å 5 hästar i 90 dagar = 2,700
hästlejningsdagar;

Boden—Karlsborgs artilleriregemente i Karlsborg å 60 hästar i
90 dagar = 5,400 hästlejningsdagar; samt

Boden—Karlsborgs artilleriregemente i Boden å 66 hästar i 90
dagar = 5,940 hästlejningsdagar; eller

tillsammans för nu nämnda behov 50,490 hästlejningsdagar.

Utöver förenämnda behov hade generalfälttygmästaren och inspek-
tören för artilleriet därjämte ansett 1,460 hästlejningsdagar erforderliga
för övningsmarscher, fästnings- och positionsartilleriets skjutskola,
artilleri- och ingenjörhögskolan m. m., vadan det för artilleriets öv-
ningar sammanlagda behovet av hästlejningsdagar uppginge till 194,022.
Med beräkning av en medelkostnad av 3 kronor 50 öre för hästle-
jningsdag skulle anslagsbehovet för år 1916, vad artilleriet anginge,
belöpa sig till 679,077 kronor.

Emellertid hade generalfälttygmästaren och inspektören förartil-
leriet i sitt utlåtande framhållit, att det måhända vore ekonomiskt för-
delaktigt och ur utbildningssynpunkt lämpligt, att av de 155 hästar,
som jämlikt kungl. brev den 11 augusti 1914 inköpts för kronans
räkning genom Positionsartilleriregementet, högst 90 stycken till ridbruk
lämpliga hästar finge vid regementet tillsvidare behållas för att, i den
mån regementet erhöle ökningsremonter, försälas eller överföras till
annat truppförband. Därest Kungl. Maj:t ansåge detta förslag böra
vinna bifall, kunde antalet lejningsdagar för Positionsartilleriregementet
minskas med 32,850 och anslaget för artilleriets hästlejning nedsättas
med 114,975 kronor.

Mot den av generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet
uppgjorda, av arméförvaltningen utan anmärkning lämnade beräkningen
av antalet lejningsdagar har jag icke annat att erinra, än att behovet
av lejda hästar i ersättning för felande stambästar vid de sex positions-
batterierna å fastlandet ävensom vid Boden—Karlsborgs artillerirege-
mente å Karlsborg synes mig vara allt för högt beräknat. För nämnda
positionsbatterier hava upptagits tillsammans 48,654 lejningsdagar,
därav 35,550 i ersättning för felande stambästar. I likhet med vad
som föreslagits i fråga om lejning av hästar i stället för felande stam-
hästar vid Upplands och Boden—Karlsborgs artilleriregemente, anser
jag, att vid positionsartilleriet ifrågavarande lejning bör inskränkas till

Departements-
chefen.

- [50.] 90 dagar. Med beräkning av 20 hästar för varje batteri skulle således erfordras 10,800 lejningsdagar. Hela antalet lejningsdagar vid positionsartilleriet skulle följaktligen uppgå till $(13,104 + 10,800 =) 23,904$ dagar. Detta utgör 1,362 dagar mera än för innevarande år beräknats. För Boden—Karlsborgs artilleriregemente å Karlsborg synes mig ifrågasvarande lejning kunna, utan att utbildningen därav behöver bliva lidande, inskränkas till 30 hästar i stället för föreslagna 60.

Antalet för artilleriet erforderliga hästlejningsdagar skulle således uppgå till sammanlagt 166,572.

Beträffande det föreslagna medelpriset av 3 kronor 50 öre för häst och dag har jag icke något att erinra, då detta är detsamma som angivits i meranämnda för riksdagen framlagda kostnadsberäkningar.

Vad angår förslaget om att minska lejningskostnaderna vid Positionsartilleriregementet genom att därstädes tillsvidare bibehålla visst antal av förenämnda enligt brevet den 11 sistlidne augusti inköpta hästar, har jag ansett mig icke böra taga någon hänsyn därtill vid beräklandet av medelsbehovet för nästkommande år. Liknande anordningar hava vidtagits vid andra regementen. Frågan, huru med de sålunda inköpta hästarna skall på lämpligaste och för kronan förmånligaste sätt förfaras, kommer att bliva föremål för närmare utredning av förutnämnda tillkallade sakkunniga för avgivande av förslag rörande vissa frågor angående arméns hästar.

Ingenjörtrupperna.

Antalet lejningsdagar för ingenjörtrupperna är för innevarande år beräknat till 53,588. Lejningspriset är upptaget med för de olika truppförbanden växlande belopp, högst 4 kronor och lägst 1 krona 50 öre för häst och dag.

Efter genomförd härordning har antalet hästlejningsdagar för ifrågasvarande truppslag upptagits till 50,652.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

Arméförvaltningen har meddelat, att det för ingenjörtrupperna erforderliga antalet lejningsdagar under år 1916 av chefen för fortifikationen upptagits på följande sätt:

för Svea ingenjörkår 15,600 lejningsdagar å	
kr. 2: 50	kronor 39,000: —
för Göta ingenjörkår 15,600 lejningsdagar å	
kr. 2: —	» 31,200: —

för Fälttelegrafkåren 21,100 lejningsdagar à			[50.]
kr. 2: 50	»	52,750: —	
för Bodens ingenjörkår 3,400 lejningsdagar à			
kr. 4: —	»	13,600: —	
för övningar i Norrland samt för övningsmarscher			
m. m. 3,708 lejningsdagar à kr. 4: —	»	14,832: —	

Det stora antalet hästlejningsdagar, sammanlagt 59,408, hade av chefen för fortifikationen motiverats därmed, att det enligt 1914 års härordningsbeslut fastställda slutliga antalet stamhästar icke på långt när komme att under år 1916 uppnås.

Då arméförvaltningen icke tilltrött sig kunna avgöra, huruvida möjlighet förefinnes att minska antalet av chefen för fortifikationen föreslagna hästlejningsdagar för att bringa detta i närmare överensstämmelse med antalet dylika, som av Kungl. Maj:t beräknats erforderliga för ingenjörtrupperna efter genomförd härordning, har arméförvaltningen icke ansett sig kunna göra annan erinran emot chefens för fortifikationen förslag, än att anslagsberäkningen syntes bära helt ansluta sig till den i härordningspropositionen framlagda och således det för Fälttelegrafkåren beräknade priset sänkas från 2 kronor 50 öre till 1 krona 50 öre för lejningsdag.

Då det av chefen för fortifikationen beräknade antalet lejningsdagar är betingat av ingenjörstruppernas nya organisation, har jag icke någon erinran att däremot framställa. Beträffande lejningsprisen ansluter jag mig till vad arméförvaltningen föreslagit. Dessa äro desamma som beräknats för innevarande år.

Departements-
chefen.

Trängen.

För detta vapenslag hava för år 1915 beräknats 21,840 lejningsdagar efter ett medelpris av 2 kronor för häst och dag.

Uti 1914 års härordningsproposition upptogs trängtruppernas behov av lejda hästar efter genomförd härordning till 6,000 lejningsdagar för varje trängkår eller sammanlagt 24,000 dagar efter en beräknad medelkostnad av 2 kronor 50 öre för lejningsdag. Häremot hade riksdagen icke något att erinra.

Då det i härordningspropositionen angivna behovet föreläge redan år 1916, har arméförvaltningen föreslagit, att nyssnämnda beräkningsgrund måtte oförändrad följas och anslaget för trängen upptagas till 60,000 kronor.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Härutinnan ansluter jag mig till arméförvaltningen.

Departements-
chefen.

[50.]

Intendentsdepartementets lejningsanslag.

Under denna rubrik hava för år 1915 upptagits 7,000 lejningsdagar för lejning av hästar under större fälttjänstövningar m. m. Något häremot svarande belopp har däremot icke beräknats under anslaget, enär kostnaderna för dessa hästlejningsdagar ansetts kunna bestridas från förefintliga reservationer å lejningsanslaget.

Uti de för riksdagen i samband med 1914 års härordningsproposition framlagda kostnadsberäkningarna upptogs under förevarande rubrik samma antal lejningsdagar som för år 1915 eller 7,000. Däremot angavs icke någon kostnadssumma eller något medelpris för denna hästlejning.

Arméförvalt-
ningens fram-
ställning.

Arméförvaltningen har anmält, att då den hästlejning, som för de större fälttjänstövningarna ifrågakomme, omfattade endast ett fåtal dagar för varje häst, och då hästarnas krafter därunder ofta måste tagas hårt i anspråk, lejningspriset i allmänhet varit mycket högt och under de senare åren uppgått till omkring 7 kronor för häst och dag. I enlighet härmed skulle för berörda ändamål under år 1916 krävas ett belopp av 49,000 kronor.

Reservationerna å hästlejningsanslaget uppginge vid 1913 års slut till 317,015 kronor 89 öre. Från dessa reservationer skulle visserligen kostnaderna för erforderlig hästlejning under de större fälttjänstövningarna år 1915 bestridas, men även efter dessas utgörande torde reservationer kvarstå till så stort belopp, att de kunde täcka liknande utgifter under år 1916. Arméförvaltningen ansåge det därför icke erforderligt att belasta 1916 års anslag till lejning av hästar för truppförbandens övningar härmed.

Departements-
chefen.

Med hänsyn till vad arméförvaltningen anfört, torde några medel för ifrågavarande hästlejning icke behöva beräknas under anslaget, utan kunna kostnaderna för denna bestridas av de förefintliga reservationerna.

Sammanfattning.

I enlighet med vad jag nu anfört, har jag låtit uppgöra beräkning av anslaget till lega av hästar för truppförbandens övningar (se bil. 89), slutande å ett belopp av 882,330 kronor eller 155,035 kronor mera än för innevarande år.

I detta sammanhang anser jag mig böra erinra därom, att riksdagen i sin skrivelse den 14 september 1914 i fråga om ordnandet av

rikets försvarsväsende anhållit om verkställande av utredning, huruvida och enligt vilka grunder det för statsverket må finnas fördelaktigt att för artilleriets behov anskaffa kronan tillhöriga draghästar, ävensom om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill nämnda utredning kan giva anledning. Den sålunda begärda utredningen har redan blivit igångsatt, i det jag åt de under punkten 5 omnämnda sakkunniga uppdragit att verkställa utredning och avgiva förslag jämväl i förevarande fråga. [50.]

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

att öka reservationsanslaget till lega av hästar
för truppförbandens övningar,
nu kronor 727,295: —
med » 155,035: —
till kronor 882,330: —

N. Diverse.

1. Ersättning för förskott.

[51.]

Arméförvaltningen har till ersättande anmält följande förskottsvis utbetalda belopp, nämligen:

till sakkunniga för utredning i fråga om inlösen av officers- och underofficerskårernas byggnader enligt kungl. breven den 14 augusti 1908 samt den 5 februari och den 14 maj 1909	kronor	8,137: 54
» kommissionen för undersökning av vissa förhållanden inom rikets försvarsväsende m. m. (»civilkommissionen») enligt kungl. brev den 11 december 1908, den 29 januari, den 26 februari, den 2 april och den 10 juli 1909 samt den 7 april och den 24 november 1911	»	52,111: 06
» riks försäkringsanstalten för utanordnande av ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, samt gottgörelse för handläggning av ärenden rörande dylik ersättning enligt kungl. breven den 1 mars 1912 och den 9 maj 1913	»	3,302: 48

Transport kronor 63,551: 08

[51.]

	Transport kronor	63,551: 08
till	beredningarna för utredning av frågor om rikets försvarsväsende enligt kungl. brev den 1 och den 30 december 1911, den 24 maj, den 30 augusti, den 6 september, den 25 oktober och den 31 december 1912, den 7 och den 28 februari, den 7 mars, den 11 och den 25 april, den 2 maj, den 20 juni, den 11 juli, den 8 och den 29 augusti, den 12 och den 19 september, den 3 och den 24 oktober, den 7, den 21 och den 28 november samt den 19 december 1913	» 110,627: 28
»	sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag i fråga om införande av s. k. passagesystem för officers- och underofficerskårer vid vissa truppförband i övre Norrland, för tryckning av ett betänkande enligt kungl. brev den 11 april 1913	» 1,839: 77
»	sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag rörande höjning av de till avskedad manskap vid armén från Vadstena krigsmanshuskassa utgående underhåll och pensioner enligt kungl. brev den 3 september 1912, den 4 juni, den 3 oktober och den 19 december 1913 samt den 30 januari, den 28 februari och den 13 mars 1914	» 18,094: 20
»	sakkunniga för verkställande av viss utredning rörande förläggningssorterna för vissa infanteriregementen enligt kungl. brev den 3 september 1912 samt den 17 oktober 1913	» 3,111: 57
»	utarbetande av en berättelse över vissa fälttjänstövningar enligt kungl. brev den 25 oktober 1912 samt den 21 februari 1913	» 2,866: 50
»	ersättning åt överstelöjtnanten E. L. W. Schürer von Waldheim för visst arbete enligt kungl. brev den 31 december 1912, den 11 juli och den 17 oktober 1913	» 599: 80
»	ersättning åt intendenten G. Lindström för biträde vid vissa utredningar angående familje-	

Transport kronor 200,690: 20

	Transport	kronor 200,690: 20	[51.]
	understöd under mobiliseringsövningar enligt kungl. brev den 7 februari 1913	» 50: —	
till	ersättning åt professorn E. A. Wijkander för av honom utfört uppdrag enligt kungl. brev den 28 mars 1913	» 507: 30	
»	ersättning åt löjtnanten, greve C. G. M. T. Lewenhaupt för utrikes kommendering enligt kungl. brev den 10 april 1913	» 969: 98	
»	ersättning åt löjtnanten, greve N. G. P. von Rosen för utrikes kommendering enligt kungl. brev den 4 april 1913	» 936: 52	
»	sakkunniga för granskning av förslag till förändrade former för medelsredovisningar vid kompani- och motsvarande expeditioner m. m. enligt kungl. brev den 9 maj och den 5 december 1913	» 475: —	
»	ersättning åt kammarrättsrådet J. O. Lybeck för särskilt uppdrag enligt kungl. brev den 9 maj 1913	» 853: 47	
»	ersättning åt översten C. G. V. Hammarskjöld enligt kungl. brev den 18 juli och den 28 november 1913	» 3,468: —	
»	ersättning åt revisionskommisarien J. G. L. C. Stenberg för visst uppdrag enligt kungl. brev den 28 februari 1914	» 138: 71	
»	ersättning åt statskommisarien, friherre C. G. E. Leijonhufvud enligt kungl. brev den 28 februari 1914	» 1,622: 42	
	eller tillsammans	kronor 209,711: 60	

Med anledning härav får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t Departements-
chefen.
täcktes föreslå riksdagen

att till *täckande av ifrågavarande förskott* å extra
stat för år 1916 anvisa, i jämnt krontal, ett anslag
av 209,712 kronor.

2. Understöd åt föreningar och till skrifter utgivande, *oförändrat*
ordinarie reservationsanslag kronor 18,000: —

[52.]

3. Extra utgifter.

1901 års riksdag.

Uti 1901 års härordningsförslag beräknade chefen för generalstaben, att anslaget till extra utgifter skulle höjas från det i samma års rikstat uppförda belopp, 67,000 kronor, till 100,000 kronor, dels därför att med en ny härordning anslaget vore i och för sig i behov av höjning, dels och huvudsakligen i syfte att bereda flyttningshjälp åt de officerare och underofficerare samt intendenturtjänstemän, vilka, utan att vinna befordran, för en längre tid förflyttades från en ort till en annan.

I det vid statsverkspropositionen till 1901 års riksdag fogade statsrådsprotokollet yttrade dåvarande chefen för lantförvarsdepartementet, att ifrågavarande anslags tillgångar, i den mån armén ytterligare utvecklades, säkerligen i allt vidsträcktare mån måste tagas i anspråk för olika ändamål och att han därför biträdde generalstabschefens förslag. Då emellertid anslaget först efter härordningens fullständiga genomförande torde behöva uppgå till 100,000 kronor, ansåges ökningen för år 1902 möjligen kunna begränsas till 8,000 kronor, varigenom anslaget komme att utgöra 75,000 kronor.

Detta förslag blev av riksdagen bifallet.

1904 års riksdag.

Vid 1904 års riksdag höjdes anslaget ytterligare med 5,000 kronor till 80,000 kronor.

1913 års riksdag.

Den vid 1901 års riksdag avsedda successiva ökningen av anslaget blev icke fullföljd. Då det emellertid vid upprepade tillfällen visade sig, att anslaget, vilket var av fast anslags natur samt helt och hållet disponerades av Kungl. Maj:t för en del utgifter, till vilkas bestridande andra tillgångar under fjärde huvudtiteln icke stodo till buds, var allt för knappt beräknat, beslöt 1913 års riksdag, på Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, att från anslaget skulle utbrytas de utgifter, som avsåge dels flyttningshjälp och dels understöd åt föreningar och till vissa skrifers utgivande och som dittills anvisats från anslaget, ävensom att detta skulle i riksstaten för år 1914 upptagas med oförändrat belopp, 80,000 kronor, men betecknas såsom reservationsanslag.

Arméförvaltningens yttrande den 25 november 1913.

Med anledning av väckt fråga rörande omläggning av anslaget till avlöning och rekrytering m. m. från fast anslag till förslagsanslag anmodades, såsom förut nämnts, arméförvaltningen den 30 oktober 1913

att avgiva yttrande i ämnet. Med hänsyn till det dittills vanliga antalet av de å fjärde huvudtiteln uppkommande besparingarna för tillgodoseende av behov, som ej kunde uppskjutas, anmodades därjämte arméförvaltningen att inkomma med yttrande och förslag rörande sättet för sådana behovs nödiga tillgodoseende för framtiden genom höjning av anslaget till extra utgifter eller annorledes.

Uti sitt den 25 november 1913 i ämnet avgivna yttrande redogjorde arméförvaltningen till en början för de olika grupper av utgifter, som dittills plägat bestridas från allmänna besparingarna, samt angav därvid, att åtskilliga av dessa utgiftsgrupper vore av beskaffenhet, att desamma borde, för den händelse avlöningsanslaget omlades till förslagsanslag och allmänna besparingarna till följd därav nedginge, för framtiden bestridas av anslaget till extra utgifter. Summan av de utgifter, som föreslogos skola gäldas från sistnämnda anslag, uppgingo till 339,597 kronor 71 öre enligt de belopp, som i en över de särskilda utgiftsgrupperna upprättad tablå angivits såsom medeltal för dessa. Det vore naturligt, yttrade arméförvaltningen, att de sålunda angivna grupperna komme att högst väsentligt variera. Vissa utgifter återkomme ej, och hela grupper torde så småningom försvinna, men man torde kunna vara förvissad om, att nya krav till minst lika höga belopp skulle uppstå i stället. Utginge man emellertid från nämnda siffra, i runt tal 340,000 kronor, och därtill lade det nuvarande anslaget till extra utgifter, 80,000 kronor, erhöles en sammanlagd summa av 420,000 kronor.

Det torde emellertid, fortsatte arméförvaltningen, icke vara möjligt att stanna vid denna siffra. Kungl. Maj:t torde hava ett oavvisligt behov av en ännu högre summa för att kunna möta oförutsedda krav, som nödvändigt måste tillgodoses. Arméförvaltningen ansåge förden skull, att om avlöningsanslaget förändrades till förslagsanslag, anslaget till extra utgifter borde höjas till minst 600,000 kronor. Då detta anslag numera vore av reservationsanslags natur, torde, om anslaget upptoges i riksstaten med sistnämnda summa, reservationer kunna under vissa år uppkomma, tillräckliga att utgöra nödig fyllnad för behoven under andra år.

I anslutning till vad sålunda anförts, förklarade arméförvaltningen, att bland de åtgärder, som behövde omedelbart vidtagas, om avlöningsanslaget omlades till förslagsanslag, vore, att anslaget till extra utgifter höjdes till 600,000 kronor.

[52.] Sålunda som redan förut omnämnts, tillstyrkte föredragande departementschefen uti sitt till statsrådsprotokollet den 14 januari 1914 av-
 Departements-
 chefs
 yttrande till
 statsråds-
 protokollet
 den 14 januari
 1914. givna yttrande avlöningsanslagets omläggning till förslagsanslag. Departementschefen förklarade sig därvid dela arméförvaltningens mening, att anslaget till extra utgifter till följd av denna omläggning borde ökas till förslagsvis 600,000 kronor, men ansåg, att med denna höjning av anslaget kunde anstå till år 1916.

Arméförvalt-
 ningens
 förevarande
 framställning. Sedan anslaget till avlöning och rekrytering m. m. i riksstaten för år 1915 av riksdagen uppförts såsom förslagsanslag, har nu arméförvaltningen framhållit, att de skäl, som av ämbetsverket i dess förenämnda skrivelse den 25 november 1913 anförts angående behovet av en höjning av anslaget till extra utgifter, borde beaktas vid uppgörandet av riksstaten för år 1916. Till följd härav samt i enlighet med vad i samma skrivelse anförts i fråga om storleken av anslaget, hemställde arméförvaltningen, att detsamma måtte bestämmas till 600,000 kronor.

Departements-
 chefen. Av vad ovan anförts framgår, att den begärda höjningen av förevarande anslag utgör en konsekvens av riksdagens beslut att omlägga avlöningsanslaget från fast anslag till förslagsanslag. Vid sådant förhållande och då jag icke har något att erinra mot det av arméförvaltningen beräknade beloppet, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen

	att öka reservationsanslaget till extra utgifter,	
nu		kronor 80,000: —
med		» 520,000: —
till		kronor 600,000: —

[53.]

4. Åtgärder för civilanställning.

Uti en den 19 juni 1914 till riksdagen avlåten proposition (nr 162) föreslog Kungl. Maj:t vidtagande av vissa åtgärder för rekrytering och civilanställning av fast anställt manskap vid armén och marinen.

Bland de åtgärder, som sålunda borde vidtagas, angavs uti det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet vara att för volontär, som med goda vitsord avslutat militärtjänst av minst fem års varaktighet, underlätta förvärvandet av fast anställning i statens civila tjänst, om

han därtill befunnes duglig. För detta ändamål syntes lämpligt, att volontär under sista anställningsåret å stat erhöles viss kortare tids, högst några månaders, ledighet från den militära tjänsten för fullgörande av erforderlig övnings- och provtjänstgöring vid verket å tid, då ledigheten kunde beviljas utan avsevärd olägenhet för militärtjänsten. Efter det volontären vunnit anställning vid verket och han på sådan grund avgått från sin befattning vid krigsmakten, syntes böra honom tilldelas ett med hänsyn till förhållandena i varje särskilt fall lämpat understöd, avsett att befordra hans utkomst, intill dess han erhållit ständig tjänstgöring vid verket. I mån av lägenhet och lämplighet syntes detta understöd även kunna utgå in natura, i form av bostad och portion i vederbörande kasern, mot skyldighet för den, som därav begagnade sig, att vid ledighet från den civila tjänstgöringen förrätta visst arbete tillhörande den militära tjänsten. Med utgångspunkt från att vid postverket, som, särskilt med hänsyn till tiden för antagning och provtjänstgöring, bäst syntes lämpa sig för försök i nu avsedda riktning, väntedagarna, intill dess nyantagen f. d. volontär kunde erhålla ständig tjänstgöring, beräknats uppgå till sammanlagt tre å fyra månader, syntes understödet kunna begränsas till omkring 200 kronor.

[53.]

Då riksdagen fann de nu angivna åtgärderna ändamålsenliga, medgav riksdagen, att till underlättande för volontärer, som efter rekapi- tulation tjänat minst fem år, att erhålla civilianställning i statens tjänst finge utgå understöd i enlighet med i statsrådsprotokollet angivna grunder och de särskilda bestämmelser, som av Kungl. Maj:t meddelades, varjämte riksdagen för ifrågavarande ändamål å extra stat för år 1915 anvisade ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

Genom brev den 28 september 1914 anbefalldes arméförvaltningens civila departement att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till närmare villkor och bestämmelser rörande anslagets användande. Uti skrivelse den 24 december 1914 har departementet avgivit dylikt förslag, men har detta ännu icke kunnat underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Uti sin framställning angående medelsbehovet för år 1916 har emellertid arméförvaltningen anmält, att åtgärder för beredande av civilianställning åt ifrågavarande personal syntes bliva erforderliga jämväl under nämnda år. Vid sådant förhållande och då hittills icke vunnits någon erfarenhet om och i så fall, med vilket belopp anslag för sådant ändamål kunde behöva höjas, hemställde arméförvaltningen, att å extra stat för år 1916 måtte anvisas ett förslagsanslag till en- handa belopp, som beviljats för år 1915, eller 20,000 kronor.

Arméförvalt-
ningens
framställning.

[53.] Under åberopande av vad sålunda förekommit, får jag hemställa,
 Departements- det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen
 chefen.

att till *åtgärder för civilanställning* å extra stat
 för år 1916 anvisa ett förslagsanslag av 20,000
 kronor.

[54.]

5. Generalstabens översiktskarta över Sverige.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen till 1913 års riksdag under fjärde huvudtiteln därom gjorda framställning anvisade riksdagen å extra stat för år 1914 ett anslag av 19,700 kronor för utgivande av en översiktskarta över Sverige i skalan 1:400,000. Kostnaderna för ifrågavarande karta, vilken huvudsakligen är avsedd att tjäna som militär operationskarta, hava av chefen för generalstaben i underdånig skrivelse den 17 oktober 1912 beräknats uppgå till omkring 75,000 kronor. Det av riksdagen anvisade anslaget var avsett att täcka utgifterna för en första serie av sex kartblad.

Chefens för
 generalsta-
 ben fram-
 ställning.

Uti underdånig skrivelse den 11 september 1914 har nu chefen för generalstaben gjort framställning om anvisande av ytterligare medel för ifrågavarande kartarbets fullföljande. Arbetet å de kartblad, för vilkas utförande anslag beviljats, hade numera fortskridit så långt, att bladen VII Norrköping, VIII Stockholm och XI Uppsala redan utgivits och bladet X Falun kunde utgivas under innevarande vinter, därest icke några oförutsedda hinder inträffade. Arbetet å bladet VI Karlstad vore därjämte påbörjat. Kostnaderna för förstnämnda fyra kartblad beräknades komma att uppgå till 17,200 kronor. Å det beviljade anslaget återstående 2,500 kronor jämte 1,500 kronor, som influtit genom försäljning av redan utgivna kartblad, eller tillhoppa 4,000 kronor, syntes vara tillräckliga för fullbordandet av det redan påbörjade kartbladet VI Karlstad. Däremot syntes föga eller intet komma att återstå för utförande av bladet IX Uddeholm, det sista i den beslutade serien. Såsom endast till ungefär halva sin yta fallande öster om riksgränsen, vore detta blad emellertid att anse såsom föga mer än ett halvt blad och kunde med konturritning av norska delen beräknas komma att draga en kostnad av ungefär 3,000 kronor. Att de beviljade medlen icke komme att förslå till fullbordande av det arbete, för vilket de beräknats, berodde dels på svårigheten att vid ett arbete av

ifrågavarande beskaflenhet åtskilliga år i förväg exakt beräkna kostnaderna, dels därpå, att till följd av kungl. brevet den 28 november 1912 angående införande av förändrat stavningssätt namnstavningen å det redan färdiga Norrköpingsbladet ansetts böra ändras för att ej härutinnan skilja sig från alla övriga verket tillhörande blad, vartill även kommit kostnaden för tryckning av ny upplaga av detta mycket efterfrågade kartblad.

[54.]

Då alltså hittills beviljat anslag jämte inflytande behållning å kartförsäljningen komme att under innevarande år fullständigt förbrukas, men en fortsättning av arbetet syntes böra omedelbart följa och det vore av vikt, att den nu befintliga för arbetet uppväde personalen kunde bibehållas för verkets fortsatta utgivning, hemställde generalstabschefen, att till riksdagen måtte avlätas proposition om anvisande av för ändamålet erforderligt anslag. Enär det område av Sverige, som vore beläget norr om det nu under utgivning varande bältet, ännu delvis vore föremål för kartläggning i specialkartan, under det att de topografiska kartorna över södra Sverige vore av betydligt äldre datum, syntes det önskligt, att den fortsatta utgivningen av översiktskartan, vilken tillika innebure en revision av kartmaterielet, måtte omfatta denna sydligare, i övrigt också mest bebyggda landsdel, innan arbetet å norra delen påbörjades. Medel borde därför äskas för utgivning av, jämte bladet IX, de södra Sverige omfattande bladen I, II, III, IV och V.

Kostnaderna för utförandet av bladen VII, VIII, X och XI kunde, såsom förut nämnts, beräknas uppgå till 17,200 kronor eller 4,300 kronor för varje blad. Om samma pris beräknades för de nu ifrågasatta fem nya bladen, komme kostnaden för dessa att uppgå till 21,500 kronor. Härtill borde läggas förenämnda 3,000 kronor för det i första serien ingående ännu ofullbordade bladet IX. Hela kostnaden för arbetets fullföljande enligt den nu framlagda planen skulle följaktligen komma att uppgå till 24,500 kronor. Då emellertid inkomsten av försålda kartor under den tid, utgivningen av de nya bladen påginge, syntes komma att belöpa sig till 4,000 å 5,000 kronor, och detta belopp borde användas för arbetets utförande, kunde det för ändamålet erforderliga anslaget begränsas till 20,000 kronor.

På grund av vad chefen för generalstaben anför, har arméförvaltningens civila departement i infordrat utlåtande tillstyrkt avlåtande till riksdagen av proposition, att riksdagen måtte för fortsättande av arbetena för utgivande av ifrågavarande översiktskarta över Sverige på extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

Arméförvaltningens
yttrande.

[54.]
Departementa-
chefen.

I likhet med chefen för generalstabens anser även jag, att arbetet med utgivande av ifrågavarande kartverk bör utan avbrott fortgå, dels med hänsyn till önskvärldheten av att snarast möjligt erhålla en för militära operationer lämplig översiktskarta över landets tätare befolkade delar, dels ock för att kunna bibehålla den nu befintliga för arbetet lämpade och uppövade personalen. Vid sådant förhållande och då jag icke har något att erinra mot den nu framlagda planen för kartarbetets bedrivande eller mot de uppgjorda kostnadsberäkningarna, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att för fortsättande av arbetena för utgivande av *generalstabens översiktskarta över Sverige* i skalan 1:400,000 å extra stat för år 1916 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

Fjärde huvudtitelns anslag i sin helhet.

Fjärde huvudtitelns <i>ordinarie anslag</i> utgöra för år 1915 tillhopa.....	kronor 52,497,793: —
Genom de av mig å vissa anslag ifrågasatta tillökningarna eller minskningarna skulle summan av de ordinarie anslagen ökas med	» 6,298,582: —
och alltså komma att för år 1916 utgöra	kronor 58,796,375: —
Fjärde huvudtitelns <i>extra anslag</i> utgöra för år 1915 tillhopa	» 6,658,607: —
Summan av de utav mig för år 1916 tillstyrkta extra anslagen understiger motsvarande summa för år 1915 med.....	» 2,568,982: —
och skulle således komma att utgöra	kronor 4,089,625: —

Jag har låtit uppgöra en tabellarisk översikt i fråga om ökning och minskning å de ordinarie anslagen ävensom i fråga om anslagen å extra ordinarie stat (se bil. 90).

Huvudtitelns slutsumma, utgörande för år 1915 skulle under förutsättning av bifall till mitt förslag uppgå till	kronor 59,156,400: —
»	» 62,886,000: —

Vad departementschefen sålunda i avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel yttrat, tillstyrkt och hemställt, tacktes, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle utdrag av detta protokoll tillställas finansdepartementet till ledning vid författandet av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov för år 1916.

Ur protokollet:

Axel Westin.

Stat för Generalitetsstaten.

E n h e t s k o s t n a d.				Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning.		Summa kronor.			
	å kr. pr dag i 365 dagar.	kronor.				
Officerare.						
8 000 —	7 —	2,555 —	10,555 —	10	105 550 —	— —
Inspektör för infanteriet, arméfördelningschefer, generalfälttygmästare, chef för fortifikationen, generalstabschef						
A n m. Medlemmar av generalitetet åtnjuta för tjänsteresor till möten och mönstringar reseersättning enligt gällande resereglemente, men ej traktamentsersättning.						
6 000 —	6 —	2 190 —	8 190 —	1	8 190 —	— —
1 000 —	— —	— —	1 000 —			
Inspektören för kavalleriet, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren å Gottland, arvoden . .				3	3 000 —	— —
500 —	— —	— —	500 —	4	2 000 —	118 740 —
Såsom brigadchefer förordnade regementschefer vid infanteriet, arvoden						
Civilmilitär personal.						
4 500 —	5 —	1 825 —	6,325 —	2	12 650 —	16 650 —
1 000 —	— —	— —	1,000 —	4	4 000 —	
Fältläkare						
Fältläkare, arvoden						
Gottgörelse för tjänstehästar.						
400 —	1 —	365 —	765 —	42	— —	32 130 —
Lönertillägg och furageersättning till officerare av generalitetet, inspektören för kavalleriet, en adjutant hos inspektören för infanteriet samt en förste (kapten) och en andre (subalternofficer) adjutant hos varje arméfördelningschef, efter en häst för varje andre adjutant samt två hästar för en var av övriga officerare						
Hyra, expenser m. m.						
Till hyra, eldning, belysning och städning av inspektörens för infanteriet, arméfördelningschefernas samt inspektörens för kavalleriet expeditioner ävensom till skrivmaterialier, blanketter, övriga tryckalster, underhåll av expeditionsmateriel, inbindning samt fyllnad i dagavlönning åt skrivbiträden m. m. vid nämnda expeditioner				—	— —	26,500 —
Summa kronor				—	— —	194 020 —

Stat

för Generalstabens fast anställda personal.

En h e t s k o s t n a d.													
Lön, arvode, löne- tillägg.		Dagavlönning, tjänstgörings- penningar, furageersättning		Orts- tillägg.		Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.			
Kronor.		å kr. pr dag i 365 dagar.		Kronor.									
A. Militärstaten.													
Överadjutanter.													
6 000	—	6	—	2 190	—	—	—	8 190	Överstar	2	16 380	—	
4 500	—	5	—	1 825	—	—	—	6 325	Överstelöjtnanter	4	25 300	—	
4 000	—	5	—	1 825	—	—	—	5 825	Majorer	12	69 900	—	
Stabsadjutanter.													
3 400	—	4	—	1 460	—	—	—	4 860	Kaptener av första klassen	22	106 920	—	
2 400	—	4	—	1 460	—	—	—	3 860	Kaptener av andra klassen	4	15 440	—	
1 500	—	3	—	1 095	—	—	—	2 595	Löjtnanter av första klassen . . .	6	15 570	—	
Gottgörelse för tjänstehästar.													
400	—	1	—	365	—	—	—	765	Lönstillägg och furageersättning efter två hästar för varje officer	100	76 500	—	
B. Civilstaten.													
5 900	—	—	—	1 200	—	—	—	7 100	Professor ¹	1	7 100	—	
3 600	—	—	—	1 800	—	400	—	5 800	Krigsarkivarie ²	1	5 800	—	
1 500	—	—	—	—	—	—	—	1 500	Bibliotekarie, arvode	1	1 500	—	
1 500	—	—	—	—	—	—	—	1 500	Aktuariarier, arvoden	3	4 500	—	
900	—	—	—	450	—	150	—	1 500	Förste vaktmästare ³	1	1 500	—	
700	—	—	—	350	—	150	—	1 200	Vaktmästare ⁴	3	3 600	—	
Vikariatsersättning under semester för civila beställningsinnehavare med lön på stat										—	530	—	24 530
Summa kronor										—	—	—	350 540

¹ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.

² » 5 » » » » » 500 » och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

³ » 5 » » » » » 100 »

⁴ » 5 » » » » » 100 » och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.

Ann. 1. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, varjämte å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Ann. 2. Denna lönestat gäller under förutsättning, att föreskrift finnes därom, att samtliga ordinarie civila tjänst innehavare med lön på stat vid generalstabens skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter prövning medgivas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar varje söckendag.

Bil. nr 3.

Stat

för Artilleristaben.

Enhetskostnad.					Antal.	Kronor.	
Lön, arvode, lönetill- lägg. Kronor.	Dagavlönning, tjänstgörings- penningar, furageersättning		Orts- tilläg- g. Kronor.	Summa kronor.			
	à kr. per dag i 365 dagar.	Kronor.					
4 000 —	5 —	1 825 —	— —	5 825 —	Major, chef för staben	1	5 825 —
1 500 —	— —	— —	— —	1 500 —	Artilleristabsofficer, chef för konstruktions- avdelningen, arvode	1	1 500 —
1 200 —	— —	— —	— —	1 200 —	Artilleristabsofficerare, arvoden	3	3 600 —
1 000 —	— —	— —	— —	1 000 —	D:o ,	4	4 000 —
750 —	— —	— —	— —	750 —	D:o ,	2	1 500 —
700 —	— —	350 —	150 —	1 200 —	Vaktmästare ¹	1	1 200 —
— —	— —	— —	— —	— —	Expenser, gratifikationer åt tillfälliga bi- träden, ved, ljus, rengöring m. m.	—	2 600 —
Gottgörelse för tjänstehästar.							
400 —	1 —	365 —	— —	765 —	Lönetillägg och furageersättning till che- fen för artilleristaben efter två tjänste- hästar	2	1 530 —
Summa kronor						—	21 755 —

¹ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.

Anm. Därest vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, varjämte å lönen avdragas 100 kronor årligen. Av sist-nämnda belopp beräknas 85 kronor för bränsle.

Stat

för Kommendantsstaten.

E n h e t s k o s t n a d.								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag i 365 dagar.	kronor.						
a) Kommendantskapet i Stockholm.								
3 000 —	—	—	3 000 —	Kommendant, arvode	1	3 000 —		
900 —	—	—	900 —	Vaktmästare, med skyldighet att be- strida vaktmästargöromålen såväl vid expeditionen som för arrestan- terna, arvode	1	900 —		
				Till vaktjournaler, skrivmaterialier för expeditionen och vakterna, bokbindningskostnad, renhållning i expeditions- och vaktrummen, förstugor och korridorer, m. fl. extra utgifter	—	650 —		
				Gottgörelse för tjänstehästar.				
400 —	1 —	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättning till kommendanten och en adjutant, ef- ter en häst för vardera	2	1 530 —	6 080 —	
b) Kommendantskapet å Karlsborg.								
3 000 —	—	—	3 000 —	Kommendant, arvode	1	3 000 —		
¹⁾ 3 000 —	—	—	3 000 —	Garnisonspastor	1	3 000 —		
4 000 —	5 —	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare för Karlsborgs gar- nison och garnisonssjukhus . . .	1	5 825 —		
2 400 —	4 —	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare för d:o d:o	1	3 860 —		
1 020 —	3 —	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär för Karlsborgs garnison	1	2 115 —		
				Skrivmaterialier m. m.	—	100 —		
				Gottgörelse för tjänstehästar.				
400 —	1 —	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättning till kommendanten och en adjutant, ef- ter en häst för vardera	2	1 530 —	19 430 —	
c) Kommendantskapet i Boden.								
6 000 —	6 —	2 190 —	8 190 —	Kommendant	1	8 190 —		
Transport					—	8 190 —	25 510 —	

¹⁾ Därav 2 000 kronor i lön och 1 000 kronor i arvode.

E n h e t s k o s t n a d.								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag i 365 dagar.	kronor.						
				Transport	—	8 190	25 510	
	50	182 50	182 50	Skrivbiträde, sergeant, fyllnad till fanjunkares dagavlönning	1	182 50		
3 000	—	—	3 000	Garnisonspastor, arvode	1	3 000		
1) 5 000	5	1 825	6 825	Regementsläkare för Bodens garni- son och garnisonssjukhus samt för bestridande av tjänsten såsom fästningsläkare vid kommandant- skapet	2	13 650		
2) 3 400	4	1 460	4 860	Bataljonsläkare för Bodens garnison och garnisonssjukhus	2	9 720		
2) 3 400	4	1 460	4 860	Regementsveterinär för Bodens gar- nison och fästningsveterinär vid kommandantskapet	1	4 860		
				Eldning, städning och belysning . .	—	3 300		
				Kostnader för telefonstationens i Boden öppenhållande nattetid, på- ringningsavgifterna för de olika militära expeditionernas tjänste- samtal häri inräknade	—	600		
				Kostnader för skrivmaterialier, blan- ketter, övriga tryckalster, underhåll av expeditionsmateriel m. m. . . .	—	2 100		
				<i>Gottgörelse för tjänstehästar.</i>				
400	1	365	765	Lönstillägg och furageersättning till kommandanten och en adjutant efter två hästar för kommandanten och en häst för adjutanten	3	2 295	47 897 50	
Summa kronor					—	—	73 407 50	

1) Därav 4 000 kr. i lön och 1 000 kr. i arvode.

2) " 2 400 " " " " 1 000 " " " " .

Stat

för Artilleri- och ingenjörhögskolan.

E n h e t s k o s t n a d .					Avlöning.	Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg.	Dagavlöning, tjänstgörings- penningar, furageersättning		Orts- tillägg.	Summa kronor.				
	à kr. per dag i 365 dagar.	Kronor.						
Kronor.			Kronor.					
					Stab.			
4 000	5	1 825		5 825	Chef	1	5 825	
700				700	Adjutant, arvode	1	700	
900				900	Redogörare för medels- och persedel- uppbörden, arvode	1	900	
					För bibliotekets och samlingarnas vård och redovisning, arvode		300	
400	1	365		765	Lönstillägg och furageersättning till chefen efter två tjänstehästar	2	1 530	9 255
					Lärare och repetitörer.			
2 100				2 100	Lärare i artilleri och tillämpad me- kanik vid högre artilleri- kursen, arvode	1	2 100	
1 500				1 500	D:o i artilleri vid allmänna ar- tillerikursen med undervis- ningsskyldighet jämväl vid högre fortifikationskursen, arvode	1	1 500	
1 700				1 700	D:o i befästningskonst vid högre och allmänna fortifikations- kurserna, arvode	1	1 700	
1 200				1 200	D:o i militär förbindelselära och tillämpad mekanik vid högre fortifikationskursen med undervisningsskyldig- het i befästningskonst vid allmänna artillerikursen, arvode	1	1 200	
900				900	D:o i krigskonst vid högre artil- leri- och fortifikationskur- serna, arvode	1	900	
1 400				1 400	D:o i krigskonst vid allmänna artilleri- och fortifikations- kurserna, arvode	1	1 400	
3 500				3 500	D:o i matematik, arvode	1	3 500	
1 400				1 400	D:o i byggnadskonst och be- skrivande geometri, arvode	1	1 400	
1 200				1 200	D:o i fysik, arvode	1	1 200	
					Transport		14 900	9 255

En h e t s k o s t n a d.									
Lon, arvode, löne- tillägg.		Dagavlöning, tjänstgörings- penningar, furageersättning.		Orts- tillägg.	Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Kronor.		å kr. per dag i 365 dagar.	Kronor.						
1 800	—	—	—	—	1 800	Transport	—	14 900	9 255
						Lärare i kemi, arvode	1	1 800	
						Till biträdande lärare och repeti- törer	—	3 800	20 500
						Elever.			
						Till stipendier åt elever	—	—	3 000
						Betjäning.			
900	—	—	450	150	1 500	Förste vaktmästare ¹⁾	1	1 500	
700	—	—	350	150	1 200	Vaktmästare ²⁾	1	1 200	
1 200	—	—	—	—	1 200	Maskinist, arvode	1	1 200	3 900
<i>Anm. 1.</i> Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, Orts- tillägg ej till honom utgå, varjämte å lönen avdragas 100 kronor årligen. Till- kommer dylik förmån ma- skinisten i denna hans egen- skap, nedsättes hans arvode till 1,050 kronor.									
						Transport	—	—	36 655

¹⁾ Åtnjuter dessutom 1 ålderstillägg å 100 kronor efter 5 års väl vitsordad tjänst.

²⁾ " " 2 " " 100 " , det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.

	Antal	Kronor.	Summa kronor.
Transport	—	—	36 655 —
Omkostnader och underhåll.			
Biblioteket, fysiska kabinettet och kemiska laboratoriet	—	2 000 —	
Lokalernas uppvärmning och belysning	—	2 100 —	
Vattenförbrukningsavgift	—	100 —	
Inventariers underhåll	—	700 —	
Skrivmaterialier för undervisningen, expeditionen och redogörelsen	—	400 —	
Städning och tvätt	—	600 —	
Renhållning	—	150 —	
Elevernas praktiska övningar samt rese- och traktamentskostnader ävensom handräckning m. m. under övningarna	—	13 000 —	
Reseersättningar	—	1 500 —	
Extra utgifter	—	600 —	
Anm. 2. Häruti äro inbegripna de enligt Kungl. Brevet den 13 januari 1824 till bestridande av kostnader för tryckning av läroböcker m. m. anslagna 300 kronor, att redvisas inför inspektören för militärläroverken	—	1 000 —	22 150 —
Till underhåll av skolans lokaler	—	—	
Summa kronor	—	—	58 805 —

Anm. 3. I de fall å en eller annan titel brist skulle uppstå, må till täckande därav användas de å andra titlar möjligen uppkommande besparingar, endast anslaget i dess helhet icke överskrides.

Sammandrag

av staterna för Krigshögskolan samt Artilleri- och Ingenjörhögskolan.

	Summa kronor.
Krigshögskolan	54 330 —
Artilleri- och ingenjörhögskolan	58 805 —
Summa kronor	113 135 —

Bil. nr 6.

Stat

för Ridskolan vid Strömsholm.

	Kronor.	Summa kronor.
Avlöning.		
1 chef, arvode	7,355	
1 förste lärare i ridning, arvode	2,500	
1 andre d:o i d:o , d:o	1,800	
1 d:o d:o i d:o , d:o	1,800	
1 lärare i krigsvetenskap, d:o	1,000	
1 lärare i veterinärlära och hovbeslag, med skyldighet tillika att om- besörja sjukvården för samtliga de vid skolan befintliga hästar, arvode	600	
För bestridande af läkarvården vid skolan, arvode	300	
1 räkenskapsförare, arvode	800	
1 fodermarsk, förutom fri bostad och bränsle samt planteringsland, arvode	1,100	
För beredande av två tillägg å arvodet åt fodermarsken å 150 kr., det ena efter fem års och det andra efter tio års väl vitsordad tjänst	300	
Stallbetjänter, förslagsvis	7,500	25,055
Omkostnader.		
För städning och tillsyn av möbler	200	
» uppvärmning, förslagsvis	4,000	
» belysning, d:o	650	
» underhåll av möbler och sängkläder	725	
» d:o av ridtyg och stallpersedlar	600	
» d:o av vapen, förslagsvis	150	
» d:o och reparationer av byggnader och hinderbana	4,000	
» diverse och oförutsedda behof	4,370	14,695
Ersättning.		
Till lärare och elever för nödiga resor och transporter av tjänste- hästar ävensom reseersättning för hästskötare, där dessas fort- skaffande medfört kostnader, förslagsvis	—	7,000
Summa kronor	—	46,750

Anm. 1. Lönlös officer, som kommenderas till ridskolan, erhåller dagavlöning från skolans stat. Furage för lönlösa till ridskolan beordrade kavalleriofficiäres egna tjänstehästar bekostas av skolans anslag.

Anm. 2. I fall å en titel brist skulle uppstå, må till täckande därav användas å andra titlar tilläventyrs uppkommande besparingar.

Stat

för Svea livgarde år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och sekundchef	1	8 190 —	155 570 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
Officerare.								
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	163 713 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	44	19 624 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	56	19 572 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	360	91 080 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsoldat av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarsoldat	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarsoldat	1	349 50	
Transport								

Stat

för Göta livgarde år 1916.

En h e t s k o s t n a d.													
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.		Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.				
		å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.									
					Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och sekundchef . . .					1	8 190 —	161 395 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —						
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —						
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —						
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —						
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —						
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —						
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —						
					Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50					
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —						
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —						
					Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	163 713 50					
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50						
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	44	19 624 —						
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	56	19 572 —						
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —						
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	360	91 080 —						
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —						
360 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —						
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicakorpraler	2	699 —						
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —						
300 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsoldat av andra klassen	1	542 50						
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarskorpral . . .	1	446 —						
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50						
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50						
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50						
					Transport	—	—		391 881 —				

Stat

för Livregementets grenadjärer år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.		Summa kronor.
	å kr. pr dag.	i da- dar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och sekundchef . . .	1	8 190 —		
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		155 570 —
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —		66 772 50
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	39	17 394 —		
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	5	600 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	33	11 533 50		
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	11	660 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvo-				
					lontärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicakorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsfurir av andra				
					klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		78 805 —
Transport					—	—	—	—	301 147 50

E n h e t s k o s t n a d.								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Transport	—	—	301 147 50
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av förstaklassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	111 20	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 40	278	83 40	289 50	Trumslagare eller hornblåsare	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40		Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
3 400 —	5 —	365	1 825 —	5 225 —	Regementsläkare	1	5 225 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsläkare	1	2 115 —	
1 020 —	{ 3 —	32	96 —	1 615 50	D:o	1	1 615 50	
900 —	{ 1 50	333	499 50	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	2 —	365	730 —	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	12 748 95
	— 50	365	182 50		Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	8	— —	6 120 —
					Summa högst kronor	—	—	344 840 55

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärsbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10. Förrådsvaktmästarebeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Första livgrenadjärregementet år 1916.

En h e t s k o s t n a d.								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Officerare.			
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —	66 772 50
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
					Underofficerare.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	79 673 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
					Manskap.			
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	302 016 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	39	17 394 —	
120 —	— —	—	—	120 —	D:o , indelta	5	600 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	36	12 582 —	
60 —	— —	—	—	60 —	D:o , indelta	8	480 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvo- lontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
Transport					—	—	—	

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning.			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Transport	—	—	302 016
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av förstaklassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —		Musikfurirer av andra klassen	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	499 —	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	139 —	411 20	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 40	278	111 20	323 40	Trumslagare eller hornblåsare	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	D:o	8	2,107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40	263 40				
					Civilmilitär personal.			
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
3 400 —	5 —	365	1 825 —	5 225 —	Regementsläkare	1	5 225 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsläkare	1	2 115 —	
1 020 —	{ 3 —	32	96 —	1 615 50	D:o	1	1 615 50	
900 —	{ 1 50	333	499 50	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	2 —	365	730 —	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	12 748 95
	— 50	365	182 50					
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönетillägg och furageersättningar till officerare	8	—	6 120 —
					Summa högst kronor	—	—	345 709 05

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlönningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelsta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämns till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönетillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Andra livgrenadjärregementet år 1916.

Enhetskostnad.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	161 395 —
Underofficerare.								
1 120 —	2 50	865	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	66 772 50
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	41	18 286 —	
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	3	360 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	39	13 630 50	
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	5	300 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral . .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslaggarvicekorpral	1	349 50	81 194 —
Transport						—	—	309 361 50

Stat

Västgöta regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		
Underofficerare.									66 772 50
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	80 578 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	40	17 840 —		
120 —	— —	—	— —	120 —	D:o , indelta	4	480 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	38	13 281 —		
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	6	360 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral . .	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
Transport						—	—	302 921	

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.						
						Transport	—	—	302 921 —
						Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —		
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —		
780 —	{ 1 —	87	87 —						
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —		
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —		
780 —	{ 1 —	87	87 —						
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —		
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80		
240 —	— 30	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —		
180 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10	
						Civilmilitär personal.			
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —		
4 060 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —		
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45	
						Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	8	—	6 120 —	
Summa högst kronor								347 343 55	

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.** Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.** Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.** Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.** Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.** Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.** Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.** Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänriker.
- Anm. 8.** Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.** Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.** Förrädsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Karlskrona grenadjärregemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d .						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	7	34 020 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	8	20 760 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	9	19 035 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	7	12 705 —	135 845 —
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	11	23 237 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	10	16 300 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	10	15 100 —	54 637 50
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	12	9 390 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	24	13 020 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	42	18 732 —	
120 —	—	—	—	120 —	Korpral, indelt	1	120 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	41	14 329 50	
60 —	—	—	—	60 —	Do , indelta	2	120 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	4	1 012 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral . .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	77 135 50
Transport						—	—	267 618

En h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
					Transport	—	—	267 618
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	3	4 890 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	3	4 530 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen .	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekorpraler	3	1 048 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	7	2 026 50	16 584 50
					Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	{ 2 —	183	366 —	1 448 —	Gevärshantverkare	1	1 448 —	
	{ 1 —	182	182 —					
900 —	{ 2 —	182	364 —	1 447 —	D:o	1	1 447 —	
	{ 1 —	183	183 —					
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	14 743 45
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönstillägg och furageersättningar till officerare	7	— —	5 355 —
					Summa högst kronor	—	—	304 300 95

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7. Endast en gevärshantverkare skall efter genomförd organisation å stat förefinnas, varför, vid avgång i sådan beställning, tillsättning först må ifrågakomma, då den erfordras för upprätthållande av allenast en dylik beställning.
- Anm. 8. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 9. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 10. Lönstillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 11. Förrådsvaktmästarebeställning skall, där så sko kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Upplands infanteriregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —	161 395 —
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	12	18 120 —	66 772 50
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	36	16 056 —	
120 —	— —	—	— —	120 —	D:o , indelta	8	960 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	40	13 980 —	
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	4	240 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsoldat av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarsoldat	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	79 853 50
Transport					—	—	—	308 021 —

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
						Transport	—	308 021
						Musikpersonal.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	139 —	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 40	278	111 20	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40					
						Civilmilitär personal.		
1 000 —	— —	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
						Gottgörelse för tjänstehästar.		
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönets tillägg och furageersätt- ningar till officerare	9	—	6 885 —
Summa högst kronor						—	—	353 208 55

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 åldersstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrider.
- Anm. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9. Lönets tillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stambästar ej tillhandahållas — till regementskvarttermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10. Förrädsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Skaraborgs regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	161 395 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	12	18 120 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	80 362 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	42	18 732 —		
120 —	— —	—	— —	120 —	D:o , indelta	2	240 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	35	12 232 50		
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	9	540 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkavicekorpral . .	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
Transport						—	—	308 529 50	

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
					Transport	—	—	308 529 50
						Musikpersonal.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	287	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
	{ 1 —	87	87 —					
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
	{ 1 —	87	87 —					
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
240 —	— 30	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
						Civilmilitär personal.		
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
						Gottgörelse för tjänstehästar.		
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	9	— —	6 885 —
						Summa högst kronor		
						—	—	353 717 05

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i vindelsta korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Enhetskostnad.										
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.		Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.			Antal.	Kronor.	Summa kronor.
		à kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
							Transport	—	—	308 819
Musikpersonal.										
1 200	—	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112	50	
900	—	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260	—	
900	—	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629	—	
780	—	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510	—	
780	—	{ 2 —	365	730 —	1 510 —	D:o	4	5 692	—	
780	—	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996	—	
360	—	{ 1 —	87	87 —	499 —	Musikkorporaler	4	1 644	80	
300	—	— 50	278	111 20	411 20	Musikvicekorpraler	4	1 293	60	
240	—	— 40	278	83 40	323 40	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579	—	
180	—	— 30	365	109 50	289 50	D:o	8	2 107	20	24 824 10
180	—	— 30	278	83 40	263 40					
Civilmilitär personal.										
1 000	—	— —	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000	—	
4 000	—	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825	—	
2 400	—	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860	—	
900	—	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630	—	
1) 980	95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163	45	13 478 45
Gottgörelse för tjänstehästar.										
400	—	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare	9	—	—	6 885 —
Summa högst kronor										
								—	—	354 006 55

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlönningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10. Förrädsvaktmästarebeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Kronobergs regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	3 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
					Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
					Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
					Överste och chef	1	8 190 —		
					Överstelöjtnant	1	6 325 —		
					Majorer	2	11 650 —		
					Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
					Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
					Löjtnanter av första klassen . .</				

En h e t s k o s t n a d.										
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.		Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.			Antal.	Kronor.	Summa kronor.
		å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
							Transport	—	—	302 232 50
Musikpersonal.										
1 200	—	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112	50	
900	—	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260	—	
900	{	2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629	—	
		1 —	87	87 —						
780	{	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510	—	
		2 —	278	556 —						
780	{	1 —	87	87 —	1 423 —	D:o	4	5 692	—	
360	—	50	278	139 —	449 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996	—	
300	—	40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644	80	
240	—	30	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293	60	
180	—	30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579	—	
180	—	30	278	83 40	263 40	Do	8	2 107	20	24 824 10
Civilmilitär personal.										
1 000	—	—	—	—	1 000	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000	—	
4 000	—	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825	—	
2 400	—	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860	—	
900	—	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630	—	
1) 980 95	—	50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163	45	13 478 45
Gottgörelse för tjänstehästar.										
400	—	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare	8	—	—	6 120 —
Summa högst kronor								—	—	346 655 05

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa å stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrädsvaktmästareställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat
för Jönköpings regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.					Anl.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Officerare.			
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
					Underofficerare.			66 772 50
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
					Manskap.			
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	81 230 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	42	18 732 —	
120 —	— —	—	—	120 —	D:o , indelta	2	240 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	38	13 281 —	
60 —	— —	—	—	60 —	D:o , indelta	6	360 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral . .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
					Transport	—	—	303 573

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlöning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
						Transport	—	303 573
						Musikpersonal.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —					
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —					
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
240 —	— 36	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
						Civilmilitär personal.		
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
3 400 —	5 —	365	1 825 —	5 225 —	Regementsläkare	1	5 225 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsläkare	1	2 115 —	
1 020 —	{ 3 —	22	96 —	1 615 50	D:o	1	1 615 50	
900 —	{ 1 50	333	499 50	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktnästare	1	1 163 45	12 748 95
						Gottgörelse för tjänstehästar.		
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare . . .	8	—	6 120 —
					Summa högst kronor	—	—	347 266 05

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.** Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.** Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.** Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.** Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.** Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.** Uppkommande vakanser i »indelsta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.** Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämns till fänrikar.
- Anm. 8.** Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.** Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stambästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.** Förrådsvaktnästarebeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktnästare å intendenturkårens stat.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.		Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.						
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.							
						Transport	—	—	302 884	50
						Musikpersonal.				
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	—		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	—		
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	—		
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	—		
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	—		
780 —	{ 2 —	278	556 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	—		
360 —	{ 1 —	87	87 —	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	—		
300 —	— 50	278	139 —	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	—		
240 —	— 40	278	111 20	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	—		
180 —	— 30	365	109 50	263 40	D:o	8	2 107 20	—	24 824	10
180 —	— 30	278	83 40		Civilmilitär personal.					
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	—		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	—		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	—		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	—		
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	—	13 478	45
						Gottgörelse för tjänstehästar.				
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönertilägg och furageersätt- ningar till officerare	8	—	—	6 120	—
Summa högst kronor						—	—	—	347 307	05

1) Därav 80,95 kronor i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal menige volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönertilägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stambästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

S t a t
för Hälsinge regemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d .						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da. gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		
Underofficerare.									66 772 50
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	81 157 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	40	17 840 —		
120 —	— —	—	—	120 —	D:o , indelta	4	480 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	40	13 980 —		
60 —	— —	—	—	60 —	D:o , indelta	4	240 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
Transport							—	303 500 —	

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.					
	à kr. pr dag.	i da-gar.		kronor.				
						—	—	303 500 —
Transport								
Musikpersonal.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 1 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	278	550 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
	1 —	87	87 —					
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	— 40	278	116 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
240 —	— 30	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
Civilmilitär personal.								
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
3 400 —	5 —	365	1 825 —	5 225 —	Regementsläkare	1	5 225 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsläkare	1	2 115 —	
1 020 —	{ 3 —	32	96 —	1 615 50	D:o	1	1 615 50	
	1 50	333	499 50					
900 —	{ 2 —	183	366 —	1 448 —	Gevärshantverkare	1	1 448 —	
	1 —	182	183 —					
900 —	{ 2 —	182	364 —	1 447 —	D:o	1	1 447 —	
	1 —	183	182 —					
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	14 013 95
Gottgörelse för tjänstehästar.								
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönstillägg och furageersättningar till officerare	8	—	6 120 —
Summa högst kronor						—	—	348 458 05

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.** Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner, jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.** Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.** Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.** Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrider.
- Anm. 7.* Endast en gevärshantverkare skall efter genomförd organisation å stat förefinnas, varför, vid avgång i sådan beställning, tillsättning först må ifrågakomma, då den erfordras för upprätthållande av allenast en sådan beställning.
- Anm. 8.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 9.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 10.* Lönstillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 11.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Bil. nr 21.

Stat

för Älvsborgs regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillagg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	79 094 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	39	17 394 —		
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	5	600 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	34	11 883 —		
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	10	600 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
					Transport	—	—	301 437 50	

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
						Transport	—	301 437 50
						Musikpersonal.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 — {	2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 — {	1 —	87	87 —					
780 — {	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 — {	2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
360 —	1 —	87	87 —					
360 —	50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
240 —	40	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
180 —	30	365	109 50	289 60	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
						Civilmilitär personal.		
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
						Gottgörelse för tjänstehästar.		
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönertillägg och furageersätt- ningar till officerare	8	—	6 120 —
					Summa högst kronor	—	—	345 859 55

¹⁾ Därav 80.95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa å stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter åtöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänriker.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönertillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till envar av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Bil. nr 22.

Stat

för Hallands regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr.	i da-pr dag.	gar. kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	161 395 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	66 772 50	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	12	18 120 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	752 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	80 021 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	182 —	446 —	Korpraler	37	16 502 —		
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	7	840 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	36	13 582 —		
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	8	480 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkurfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
Transport						—	—		308 189 —

En h e t s k o s t n a d.										Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.									
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Transport	—	—	308 189
Musikpersonal.													
1 200	—	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50					
900	—	2	365	730	1 630	Musiksergeant av första klassen	2	3 260					
900	{	2	278	556	1 543	D:o	3	4 629					
780	—	1	87	87	1 510	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510					
780	{	2	365	730	1 423	D:o	4	5 692					
780	{	1	278	556	499	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996					
360	—	50	278	139	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80					
300	—	40	278	111 20	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60					
240	—	50	278	83 40	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579					
180	—	50	365	109 50	83 40	D:o	8	2 107 20				24 824 10	
180	—	50	278	263 40									
Civilmilitär personal.													
1 000	—	—	—	—	1 000	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000					
4 000	—	5	365	1 825	5 825	Regementsläkare	1	5 825					
2 400	—	4	365	1 460	3 860	Bataljonsläkare	1	3 860					
900	—	2	365	730	1 630	Gevärshantverkare	1	1 630					
1) 980 95	—	50	365	182 50	1 163 45	Förrädsvaktmästare.	1	1 163 45				13 478 45	
Gottgörelse för tjänstehästar.													
400	—	1	365	365	765	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	9	—				6 885	—
Summa högst kronor										—	—	—	353 376 55

- ¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.
- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10. Förrädsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Bil. nr 23.

Stat

för Bohusläns regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.			
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.				
					Officerare-		
6 000 —	6 —	365	2 100 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 285 —	Majorer	3	17 475 —
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —
					Underofficerare.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —
780 —	2 —	365	730 —	1 519 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —
					Manskap.		
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	39	17 394 —
120 —	— —	—	— —	120 —	D:o , indelta	5	600 —
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	37	12 931 50
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	7	420 —
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarpörpral . . .	1	446 —
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral . .	1	349 50
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50
					Transport	—	—
							308 130 50

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa ktonor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Transport						—	—	308 130 50
Musikpersonal.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av förstaklassen	2	3 260 —	
900 —	{ 1 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 1 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Masikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
240 —	— 30	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
160 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
Civilmilitär personal.								
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
Gottgörelse för tjänstehästar.								
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerarne	9	—	6 885 —
Summa högst kronor						—	—	353 318 05

¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befalsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämval därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefals eller beställningemäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämval underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönerna å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fanrikar.
- Anm. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfardade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10. Förrådsvaktmästardienst skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Bil. nr 24.

Stat

för Västmanlands regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	161 395 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	965	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	80 143 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	36	16 056 —	
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	8	960 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	41	14 329 50	
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	3	180 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsoldat	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarsoldat	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
Transport						—	—	308 310 50

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Transport	—	—	308 310 50
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 510 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	499 —	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	139 —	411 20	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 40	278	111 20	323 40	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40	263 40				
					Civilmilitär personal.			
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	{ 2 —	183	366 —	1 448 —	Gevärshantverkare	1	1 448 —	
900 —	{ 1 —	182	182 —	1 447 —	D:o	1	1 447 —	
900 —	{ 2 —	182	364 —	1 447 —	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	14 743 45
1) 980 95	{ 1 —	183	183 —	1 163 45				
	— 50	365	182 50	1 163 45				
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare	9	—	6 885 —
					Summa högst kronor	—	—	354 763 05

1) Därav 80,90 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Endast en gevärshantverkare skall efter genomförd organisation å stat förefinnas, varför, vid avgång i sådan beställning, tillsättning först må ifrågakomma, då den erfordras för upprätthållande av allenast en dylik beställning.
- Anm. 8.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 9.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 10.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 11.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Norrbottens regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	172 710 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	9	43 740 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	7	27 020 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	11	28 545 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	15	31 687 50	71 117 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	14	22 820 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	11	16 610 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	81 121 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	39	17 394 —	
120 —	— —	—	— —	120 —	D:o , indelta	5	600 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	41	14 329 50	
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	3	180 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
Transport						—	— —	824 948 50

E n h e t s k o s t n a d .						Antal.	Kronor.	Summa	
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr.	i da- pr dag.	gar.						
						Transport	—	—	324 948 50
						Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	5	8 150 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	5	7 550 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen .	4	2 170 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkorporaler	4	1 784 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekorpraler	4	1 398 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	10	2 895 —	26 059	50
						Civilmilitär personal.			
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —		
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	2 793	45
						Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	10	— —	7 650	—
						Summa högst kronor	—	—	361 451 45

¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa å stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarebeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat
för Västerbottens regemente år 1916.

En hetskostnad.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.					
Officerare.							
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —
							161 395 —
Underofficerare.							
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —
							66 772 50
Manskap.							
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	39	17 394 —
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	5	600 —
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	43	15 028 50
160 —	—	—	—	60 —	Vicekorpral, indelt	1	60 —
80 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsoldat av andra klassen	1	542 50
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50
							81 700 —
					Transport	—	—
							309 867 50

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
						—	—	309 867 50
Transport						—	—	
Musikpersonal.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	{ 1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	{	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	{ 1 510 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	{ 1 423 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	{	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 40	278	111 20	411 20	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40	263 40				
Civilmilitär personal.								
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
Gottgörelse för tjänstehästar.								
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	9	— —	6 885 —
Summa högst kronor						—	—	355 055 05

1) Därav 0,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls- eller beställningsmans volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa å stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så skö kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Kalmar regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furagnersättning			Summa kronor.				
	à kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	161 395 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	
900 —	2 —	265	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	228 167 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	35	15 610 —	
120 —	— —	—	— —	120 —	D:o , indelta	9	1 080 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	36	12 582 —	
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	8	480 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkavicekorpral .	1	349 50	
Transport						—	77 730 50	

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Transport	1	77 730 50	228 167 50
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
					Hovslagarvicekorpral	1	349 50	78 369 50
Musikpersonal.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
	{ 1 —	87	87 —					
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
	{ 1 —	87	87 —					
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Musikkorpraler	4	1 644 80	
240 —	— 30	278	83 40	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
Civilmilitär personal.								
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	{ 2 —	183	366 —	1 448 —	Gevärshantverkare	1	1 448 —	
	{ 1 —	182	182 —					
900 —	{ 2 —	182	364 —	1 447 —	D:o	1	1 447 —	
	{ 1 —	183	183 —					
¹⁾ 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	14 743 45
Gottgörelse för tjänstehästar.								
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönertilägg och furageersättningar till officerare	9	— —	6 885 —
Summa högst kronor						—	— —	352 989 55

¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämval därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.

- Anm.* 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm.* 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm.* 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm.* 6. Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm.* 7. Endast en gevärshantverkare skall efter genomförd organisation å stat förefinnas, varför, vid avgång i sådan beställning, tillsättning först må ifrågakomma, då den erfordras för upprätthållande av allenast en dylik beställning.
- Anm.* 8. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm.* 9. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm.* 10. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stambästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm.* 11. Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Värmlands regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fanrikar .	10	18 150 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	222 342 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	40	17 840 —	
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	4	480 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	40	13 980 —	
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	4	240 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral .	1	349 50	
Transport						—	80 518 50	

En h e t s k o s t n a d.							Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
180 —	—	30	365	109 50	289 50	Transport	1	80 518 50	222 342 50
240 —	—	30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
						Hovslagarvicekorpral	1	349 50	81 157 50
Musikpersonal.									
1 200 —	2	50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2	—	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{	2	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{	1	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{	2	365	730 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{	2	278	556 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	{	1	87	87 —	411 20	Musikkorpraler	4	1 644 80	
300 —	—	50	278	111 20	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	—	40	278	83 40	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	—	30	365	109 50	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	—	30	278	83 40					
Civilmilitär personal.									
1 000 —	—	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5	—	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4	—	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2	—	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	—	50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
Gottgörelse för tjänstehästar.									
400 —	1	—	365	365 —	765 —	Lönstillägg och furageersättningar till officerare	8	— —	6 120 —
Summa högst kronor							—	— —	347 922 55

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlönningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Jämtlands fältjägarregemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. i da- pr dag. gar.		kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	161 395 —
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	12	18 120 —	66 772 50
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	43	19 178 —	
120 —	—	—	—	120 —	Korpral, indelt	1	120 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	42	14 679 —	
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	2	120 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral . .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	82 714 50
Transport						—	—	310 882 —

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Transport	—		310 882
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av förstaklassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	111 20	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 40	278	83 40	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40					
					Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 —	1 163 45	Förrädsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	9	— —	6 885 —
					Summa högst kronor	—	— —	356 069 55

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa å stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Uppkommande vakanser i »indelta» korprals- eller vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt på Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrädsvaktmästarebeställning skall, dtr så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

En hetskostnad.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. i da- pr dag.	gar.	kronor.					
						Transport	—	303 789 50
						Musikpersonal.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av förstaklassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	{ 1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	{ 1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	365	730 —	{ 1 510 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	{ 1 423 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	{ 1 —	87	87 —	{ 499 —	Musikkorpraler	4	1 644 80	
300 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Trumslagare och hornblåsare .	2	579 —	
240 —	— 30	278	83 40	323 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	365	109 50	289 50				
180 —	— 30	278	83 40	263 40				
						Civilmilitär personal.		
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	395	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
						Gottgörelse för tjänstehästar.		
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönетillägg och furageersätt- ningar till officerare	8	—	6 120 —
Summa högst kronor						—	—	348 212 00

¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skilies.

Ann. 2. Vid vakanser i underbefylls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.

Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.

Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.

Anm. 6. Uppkommande vakanser i "indelta" korprals- och vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom förändrade vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.

Ann. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
Ann. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Ann. 9. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stambästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.

Anm. 10. Förrådsvaktnästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktnästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Södra skånska infanteriregementet år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	161 395 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	10	25 950 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11	23 265 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	13	21 190 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	12	18 120 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	80 106 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	35	15 610 —		
120 —	—	—	—	120 —	D:o , indelta	9	1 080 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	42	14 679 —		
60 —	—	—	—	60 —	D:o , indelta	2	120 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarsoldat av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral	1	446 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsoldat	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
Transport						—	—		308 274 —

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlöning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
					Transport	—	—	308 274
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —					
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —					
360 —	— 50	278	139 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
300 —	— 40	278	111 20	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
240 —	— 30	278	83 40	323 40	Musikvicekorporaler	4	1 293 60	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	278	83 40	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
					Civilmilitär personal.			
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
3 400 —	5 —	365	1 825 —	5 225 —	Regementsläkare	1	5 225 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsläkare	1	2 115 —	
1 020 —	{ 3 —	32	96 —	1 615 50	D:o	1	1 615 50	
900 —	{ 1 50	333	499 50					
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
¹⁾ 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	12 748 95
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	9	—	6 885 —
					Summa högst kronor	—	—	352 732 05

¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.** Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.** Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.** Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.** Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.** Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.** Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrider.
- Anm. 7.** Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.** Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.** Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.** Förrädsvaktnästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Stat

för Vaxholms grenadjärregemente år 1916.

Enhetskostnad.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	135 845 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	7	34 020 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	8	20 760 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	9	19 035 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	7	12 705 —	
Underofficerare.								54 637 50
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	11	23 237 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	10	16 300 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	10	15 100 —	
Manskap.								78 040 50
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	12	9 390 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	24	13 020 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	43	19 178 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	43	15 028 50	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	4	1 012 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral . .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
Transport						—	—	268 523 —

Stat

för Militärbefälet på Gottland samt Gottlands infanteriregemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön. arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.			
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.				
I. Militärbefälet.							
Officer.							
6 000 —	6 —	365 —	2 190 —	8 190 —	Militärbefälhavare	1 —	8 190 —
Civilmilitär personal.							
1 000 —	— —	— —	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1 —	1 000 —
4 000 —	5 —	365 —	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1 —	5 825 —
2 400 —	4 —	365 —	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	2 —	7 720 —
1 020 —	3 —	365 —	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär	1 —	2 115 —
Gottgörelse för tjänstehästar.							
400 —	1 —	365 —	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättnin- gar till officerare	4 —	3 060 —
					Säger	— —	27 910 —
II. Gottlands infanteri- regemente.							
Officerare.							
4 500 —	5 —	365 —	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1 —	6 325 —
4 000 —	5 —	365 —	1 825 —	5 825 —	Majorer	3 —	17 475 —
3 400 —	4 —	365 —	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8 —	38 880 —
2 400 —	4 —	365 —	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6 —	23 160 —
1 500 —	3 —	365 —	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	12 —	31 140 —
1 020 —	3 —	365 —	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	11 —	23 265 —
720 —	3 —	365 —	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10 —	18 150 —
Underofficerare.							
1 200 —	2 50	365 —	912 50	2 112 50	Fanjunkare	11 —	23 237 50
900 —	2 —	365 —	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	14 —	22 820 —
780 —	2 —	365 —	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	14 —	21 140 —
					Transport	— —	225 592 50

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furargeersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
						Transport	—	225 592 50	
						Manskap.			
600	—	50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955	—
360	—	50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732	50
300	—	40	365	146 —	446 —	Korporaler	44	19 624	—
240	—	30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	44	15 378	—
180	—	20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518	—
180	—	20	365	73 —	253 —	Volontärer	170	43 010	—
360	—	50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085	—
300	—	40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorporaler	2	892	—
240	—	30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699	—
180	—	30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579	—
360	—	50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542	50
300	—	40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446	—
240	—	30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarsvicekorpral . .	1	349	50
180	—	30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289	50
240	—	30	365	109 50	349 50	Hovslagarsvicekorpral	1	349	50
						Musikpersonal.			
1 200	—	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112	50
900	—	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	5	8 150	—
780	—	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	5	7 550	—
360	—	50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen .	4	2 170	—
300	—	40	365	146 —	446 —	Musikkorporaler	4	1 784	—
240	—	30	365	109 50	349 50	Musikvicekorpraler	4	1 398	—
180	—	30	365	109 50	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	10	2 895	—
						Civilmilitär personal.			
900	—	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630	—
1) 980 95	—	50	365	182 50	1 163 45	Förrädsvaktmästare	1	1 163	45
						Gottgörelse för tjänstehästar.			
400	—	1 —	365	365 —	765 —	Lönertillägg och furageersättningar till officerare	5	—	3 825 —
						Säger	—	—	369 719 95
						Summa högst kronor	—	—	397 629 95

1) Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Från avlöningsanslaget utgår överstes dagavlöning åt befälhavaren för infanteriregementet för den tid militärbefälhavaren ej för omedelbart befäl över detsamma, men själv är berättigad uppbära sin dagavlöning.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till militärbefälhavaren för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av adjutanterna vid militärbefälet samt regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 10.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Bil. nr 34.

Stat

för Västernorrlands regemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 290 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	155 570 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	8	38 880 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	10	25 950 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	11	23 265 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	13	27 462 50	66 772 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	13	21 190 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	12	18 120 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	14	10 955 —	83 619 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	29	15 732 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	44	19 624 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	44	15 378 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- ooh reservofficersvo- lontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	60	15 180 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdssoldater	2	579 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Gevärshantverkarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Gevärshantverkarkorpral . . .	1	446 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Gevärshantverkarvicekorpral .	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Gevärshantverkarsoldat	1	289 50	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
Transport					—	—	—	305 962 —

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
					Transport	—	—	305 962 —
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —	
900 —	{ 2 —	278	556 —	1 543 —	D:o	3	4 629 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	1 510 —	Musiksergeant av andra klassen	1	1 510 —	
780 —	{ 2 —	278	556 —	1 423 —	D:o	4	5 692 —	
780 —	{ 1 —	87	87 —	499 —	Musikfurirer av andra klassen .	4	1 996 —	
360 —	— 50	278	139 —	411 20	Musikkorporaler	4	1 644 80	
300 —	— 40	278	111 20	323 40	Musikvicekorpraler	4	1 293 60	
240 —	— 30	278	83 40	289 50	Trumslagare eller hornblåsare .	2	579 —	
180 —	— 30	365	109 50	263 40	D:o	8	2 107 20	24 824 10
180 —	— 30	278	83 40		Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	
1) 980 95	— 50	365	182 50	1 163 45	Förrådsvaktmästare	1	1 163 45	13 478 45
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	8	—	6 120 —
					Summa högst kronor	—	—	350 384 55

¹⁾ Därav 80,95 kr. i ersättning för ved och lyse m. m. Åtnjuter dessutom fri bostad.

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 7.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 8.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar, till en var av övriga regementsofficerare för en tjänstehäst samt — i den mån stamhästar ej tillhandahållas — till regementskvartermästaren och en var av regementsadjutanterna för en tjänstehäst.
- Anm. 9.* Förrådsvaktmästarbeställning skall, där så ske kan, besättas med övertalig vaktmästare å intendenturkårens stat.

Bil. nr 36.

Stat

för Livregementets dragoner år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och sekundchef	1	8 190 —	80 140	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Ryttmästare av första klassen	5	24 300 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Ryttmästare av andra klassen	2	7 720 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen	7	18 165 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen	6	12 690 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar	5	9 075 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	6	12 675 —	28 375	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen	5	8 150 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen	5	7 550 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen	5	3 912 50	94 929	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen	20	10 850 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	30	13 380 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	17	5 941 50		
60 —	— —	—	— —	60 —	Vicekorpral, indelt	1	60 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	3	759 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	210	53 130 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpral	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsryttare	1	289 50		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkorpraler	4	1 784 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarryttare	4	1 158 —		
300 —	— 40	365	109 50	349 50	Hantverkskorpral	1	446 —		
Transport					—	—	—		203 444

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 häft.

Bil. nr 37.

Stat

för Livregementets husarer år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.								
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och sekundchef	1	8 190 —	80,140 —
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Ryttmästare av första klassen .	5	24 300 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Ryttmästare av andra klassen .	2	7 720 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	7	18 165 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	6	12 690 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	5	9 075 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	6	12 675 —	28,375 —
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	5	8 150 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 500 —	Sergeanter av andra klassen .	5	7 550 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	5	3 912 50	94 603 —
360 —	— 50	365	182 50	542 00	Furirer av andra klassen . . .	20	10 850 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	29	12 934 —	
120 —	— —	—	— —	120 —	Korpral, indelt	1	120 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	17	5 941 50	
60 —	— —	—	— —	60 —	Vicekorpral, indelt	1	60 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	3	759 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	210	53 130 —	
360 —	— 50	365	180 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpral	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsryttare	1	289 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkorpraler	4	1 784 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarryttare	4	1 158 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverksskorpral	1	446 —	
Transport					—	—	—	203 118 —

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.		Summa kronor.				
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.									
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.										
						Transport	—	—	203 118	—			
Musikpersonal.													
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50						
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —						
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	2	3 020 —						
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurir av andra klassen	1	542 50						
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkorporaler	2	892 —						
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekorpral	1	349 50						
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumpetare	3	868 50		11 045	—			
Civilmilitär personal.													
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode	1	1 000 —						
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —						
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —						
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär	1	2 115 —						
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —		12 465	—			
Gottgörelse för tjänstehästar.													
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönstillägg och furageersättningar till officerare	54	— —	—	41 310	—			
Summa högst kronor						—	—	—	267,938	—			

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Uppkommande vakanser i »indelta» korporals- eller vicekorporalsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 6. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 7. Så länge den nuvarande regementsläkaren kvarstår, skall han bibehållas vid sina innehavande avlöningsförmåner: lön 3,400 kronor och dagavlönning 1,825 kronor eller tillsammans 5,225 kronor. Det belopp, varmed dessa avlöningsförmåner överstiga de i förslagsstaten uppförda, skall utgå från oanvända medel under avlöningsanslaget.
- Anm. 8. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 9. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 10. Lönstillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj: utfärdade bestämmelser till varje officer för två tjänstehästar samt till en var av veterinärerna för en tjänstehäst.

Bil. nr 38.

Stat

för Smålands husarregemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	80 140 —
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Ryttmästare av första klassen .	5	24 300 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Ryttmästare av andra klassen .	2	7 720 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	7	18 165 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	6	12 690 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	5	9 075 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	6	12 675 —	28 375 —
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	5	8 150 —	
780 —	2 —	365	735 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	5	7 550 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	5	3 912 50	94 350 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	20	10 850 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	30	13 380 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	15	5 242 50	
60 —	— —	—	— —	60 —	D:o , indelta	3	180 —	
180 —	— 20	265	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	3	759 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	210	53 130 —	
369 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpral	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsryttare	1	289 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkorpraler	4	1 784 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarryttare	4	1 158 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverksskorpral	1	446 —	
Transport						—	— —	

E n h e t s k o s t n a d.										
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.		Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.			Antal.	Kronor.	Summa kronor.
		å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
							Transport	—	—	202 865
							Musikpersonal.			
1 200	—	2 50	365	912	50	2 112	50 Musikfanjunkare	1	2 112	50
900	—	2	—	365	730	—	1 630 — Musiksergeanter av första klassen	2	3 260	—
780	—	2	—	365	730	—	1 510 — Musiksergeanter av andra klassen	2	3 020	—
360	—	—	50	365	182	50	542 50 Musikfurir av andra klassen . .	1	542	50
300	—	—	40	365	146	—	446 — Musikkorporaler	2	892	—
240	—	—	30	365	109	50	349 50 Musikvicekorpral	1	349	50
180	—	—	30	365	109	50	289 50 Trumpetare	3	868	50
							Civilmilitär personal.			
1 000	—	—	—	—	—	1 000	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000	—
2 400	—	4	—	365	1 460	—	3 860 — Bataljonsläkare	1	3 860	—
2 400	—	4	—	365	1 460	—	3 860 — Regementsveterinär	1	3 860	—
1 020	—	3	—	365	1 095	—	2 115 — Bataljonsveterinär	1	2 115	—
900	—	2	—	365	730	—	1 630 — Gevärshantverkare	1	1 630	—
							Gottgörelse för tjänstehästar.			
400	—	1	—	365	365	—	765 — Lönstillägg och furageersätt- ningar till officerare	54	—	—
Summa högst kronor							—	—	—	267,685

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Uppkommande vakanser i »indelta» vicekorpralsbeställningar skola återbesättas med sådana av volontärer. Härigenom föranledda vakanser i volontärbeställningar ersättas endast i den mån statens slutsumma därigenom icke överskrides.
- Anm. 6. Gevärshantverkare åtnjuter två ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 7. Så länge den nuvarande regementsläkaren kvarstår, skall han bibehållas vid sina innevarande avlöningsförmåner: lön 3,400 kronor och dagavlönning 1,825 kronor eller tillsammans 5,225 kronor. Det belopp, varmed dessa avlöningsförmåner överstiga de i förslagsstaten uppförda, skall utgå från oanvända medel under avlöningsanslaget.
- Anm. 8. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 9. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall fråga om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 10. Lönstillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till varje officer för två tjänstehästar samt till en var av veterinärerna för en tjänstehäst.

Bil. nr 39.

Stat

för Skånska husarregementet år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.		
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.						
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.							
Officerare.										
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	168 020 —		
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —			
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —			
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Ryttmästare av första klassen .	10	48 600 —			
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Ryttmästare av andra klassen .	3	11 580 —			
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	14	36 330 —			
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	12	25 380 —			
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	11	19 965 —			
Underofficerare.										
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	11	23 237 50	54 637 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	10	16 300 —			
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	10	15 100 —			
Manskap.										
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	8	6 260 —	182 662 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	32	17 360 —			
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	55	24 530 —			
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	40	13 980 —			
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	6	1 518 —			
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	420	106 260 —			
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Sjukvårdsfurir av första klassen	1	782 50			
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50			
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	3	1 338 —			
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	3	1 048 50			
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsryttare	3	868 50			
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	3	1 627 50			
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkorpraler	6	2 676 —			
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpraler	4	1 398 —			
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarryttare	7	2 026 50			
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskorpral	1	446 —			
Transport						—	—	405 319 50		

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.						
						Transport	—	—	405 319 50
						Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	362	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	5	8 150 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	4	6 040 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen .	3	1 627 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkorporaler	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekorpraler	3	1 048 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumpetare	9	2 605 50	22 922 —	
						Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinärer	2	4 230 —		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	2	3 260 —	22 035 —	
						Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	111	— —	84 915 —	
					Summa högst kronor	—	—	535 191 50	

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 7. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 8. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till varje officer för två tjänstehästar samt till en var av veterinärerna för en tjänstehäst.

Bil. nr 40.

Stat

för Skånska dragonregementet år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da-gar.	Kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	168 020 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Ryttmästare av första klassen .	10	48 600 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Ryttmästare av andra klassen .	3	11 580 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	14	36 330 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	12	25 380 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar . .	11	19 965 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	11	23 237 50	54 637 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	10	16 300 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	10	15 100 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen	8	6 260 —	182 662 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen	32	17 360 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	55	24 530 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	40	13 980 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	6	1 518 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	420	106 260 —	
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Sjukvårdsfurir av första klassen	1	782 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpraler	3	1 048 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsryttare	3	868 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	3	1 627 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkorpraler	6	2 676 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpraler	4	1 398 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarryttare	7	2 026 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskorpral	1	446 —	
Transport						—	—	405 319 50

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 1 saml. 1 häft.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da-gar.						
					Transport	—	—	405 319 50
Musikpersonal.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	4	6 520 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	2	3 020 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen .	3	1 627 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkorporaler	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekorpraler	3	1 048 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumpetare	9	2 605 50	18 272 —
Civilmilitär personal.								
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinärer	2	4 230 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	2	3 260 —	22 035 —
Gottgörelse för tjänstehästar.								
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	111	—	84 915 —
Summa högst kronor						—	—	530 541 50

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 7.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 8.* Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje officer för två tjänstehästar samt till en var av veterinärerna för en tjänstehäst.

Bil. nr 41.

Stat

för Kronprinsens husarregemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	80 140 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Ryttmästare av första klassen .	5	24 300 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Ryttmästare av andra klassen .	2	7 720 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen .	7	18 165 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen .	6	12 690 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar . .	5	9 075 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Fanjunkare	6	12 675 —	28 375 —	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	5	8 150 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	5	7 550 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	5	3 912 50	95 218 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	20	10 850 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Korpraler	30	13 380 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Vicekorpraler	18	6 291 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	3	759 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	210	53 130 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskorpraler	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekorpral	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsryttare	1	289 50		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkorpraler	4	1 784 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekorpral	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarryttare	4	1 158 —		
300 —	— 40	315	182 50	446 —	Hantverkarkorpral	1	446 —		
Musikpersonal.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikfanjunkare	1	2 112 50		203 733 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	2	3 020 —		
Transport						—	8 392 50		

En h e t s k o s t n a d.							Antal.	Kronor.	Summa kronor.		
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.							
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.								
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Transport	—	8 392 50	203 733 50			
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikfurir av andra klassen . .	1	542 50				
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikkorporaler	2	892 —				
180 —	— 30	365	109 55	289 50	Musikvicekorpral	1	349 50				
					Trumpetare	3	868 50	11 045 —			
Civilmilitär personal.											
1 000 —	—	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —				
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —				
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —				
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär	1	2 115 —				
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Gevärshantverkare	1	1 630 —	12 465 —			
Gottgörelse för tjänstehästar.											
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	54	— —	41 310 —			
Summa högst kronor							—	—	268 553 50		

- Anm. 1.* Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2.* Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3.* Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4.* Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5.* Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6.* Så länge den nuvarande regementsläkaren kvarstår, skall han bibehållas vid sina innehavande avlöningsförmåner: lön 3,400 kronor och dagavlönning 1,825 kronor eller tillsammans 5,225 kronor. Det belopp, varmed dessa avlöningsförmåner överstiga de i förslagsstaten uppförda, skall utgå från oanvända medel under avlöningsanslaget.
- Anm. 7.* Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8.* Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9.* Lönetillägg och furageersättning utgått enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till varje officer för två tjänstehästar samt till en var av veterinärerna för en tjänstehäst.

Bil. nr 42.

Stat

för Norrlands dragonregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.			
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.				
6 600 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	1	8 190 —	80 140 —
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	5	24 300 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	2	7 720 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	7	18 165 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	6	12 690 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	5	9 075 —	
					Underofficerare.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	6	12 675 —	28 375 —
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	5	8 150 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	5	7 550 —	
					Manskap.		
600 —	— 50	365	182 50	782 50	5	3 912 50	95 218 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	20	10 850 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	30	13 380 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	18	6 291 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	3	759 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	210	53 130 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	1	289 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	4	1 784 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	4	1 158 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	1	446 —	
					Musikpersonal.		
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	1	2 112 50	203 733 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	2	3 260 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	2	3 020 —	
Transport					—	8 392 50	

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
—	—	—	—	—	—	—	8 392 50	203 733 50
360	—	50	365	182 50	542 50	1	542 50	
300	—	40	365	146	446	2	892	
240	—	30	365	109 50	349 50	1	349 50	
180	—	30	365	109 50	289 50	3	868 50	11,045

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Gevärshantverkare åtnjuter 2 ålderstillägg å lönen å 150 kronor, det ena efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänst.
- Anm. 6. Så länge den nuvarande regementsläkaren kvarstår, skall han bibehållas vid sina innehavande avlöningsförmåner: lön 3,400 kronor och dagavlönning 1,825 kronor eller tillsammans 5,225 kronor. Det belopp, varmed dessa avlöningsförmåner överstiga de i förslagsstaten uppförda, skall utgå från oanvända medel under avlöningsanslaget.
- Anm. 7. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 8. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 9. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje officer för två tjänstehästar samt till en var av veterinärerna för en tjänstehäst.

Bil. nr 43.

Stat

för överstelöjtnanter och majorer vid de sex fördelnings-
kavalleriregementena år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
						Officerare.		
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnanter	3	18 975 —	36 450 —
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
						Gottgörelse för tjänstehästar.		
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare	12	— —	9 180 —
Summa högst kronor						—	— —	45 630 —

Anm. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänstehästar.

Stat

för Svea artilleriregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	172 970 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . . .	10	48 600 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . . .	8	30 880 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	11	28 545 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	7	14 805 —	77 277 50	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar . .	10	18 150 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	15	31 687 50	112 594 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	15	24 450 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	14	21 140 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	18	14 085 —	362 842 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	37	20 072 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	44	19 624 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	9	2 277 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	176	44 528 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	3	868 50		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	4	1 158 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkonstaplar	5	2 230 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekonstapel	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	4	1 158 —		

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlöning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.						
						Transport	—	—	362 842
						Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikstyckjunkare	1	2 112 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	4	6 520 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	6	9 060 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumpetare	9	2 605 50	20 298	
						Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär	1	2 115 —	16 660	
						Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	10	— —	7 650	
						Summa högst kronor	—	—	407 450

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 7. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänstehästar.

Stat

för Göta artilleriregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d,									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —		
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	10	48 600 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	8	30 880 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	11	23 545 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	7	14 805 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	172 970 —	
Underofficerare.									
1 200 —	1 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	15	31 687 50		
900 —	3 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	15	24 450 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	14	21 140 —	77 277 50	
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	18	14 085 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	37	20 072 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	44	19 624 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	9	2 277 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	176	44 528 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	3	868 50		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	4	1 158 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkonstaplar	5	2 230 —		
140 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekonstapel	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	4	1 158 —	112 594 50	
					Transport	—	—	362 842	

En h e t s k o s t n a d.										Antal,	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.		Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.							
		å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.								

Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befalsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.

Anm. 2. Vid vakanser i underbefals eller beställningsmans volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.

Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.

Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnes till fänrikar.

Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Anm. 7. Lönstillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:ts utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänstehästar.

Stat

för Vendes artilleriregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning		Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar'		kronor.				
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	210 585 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer.	4	23 300 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	13	63 180 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	9	34 740 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	13	33 735 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	10	21 150 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	11	19 965 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	17	35 912 50	94 062 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	19	30 970 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	18	27 180 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	23	17 997 50	141 791 —
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	47	25 497 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	56	24 976 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	10	2 530 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	224	56 672 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	3	1 048 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	4	1 158 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	5	1 447 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkonstaplar,	5	2 230 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	5	1 447 50	
Transport					—	—	446 438 50	

En hetskostnad.							Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, Löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.						
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.							
							Transport	—	—	446 438 50
							Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50			Musikstyckjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —			Musiksergeanter av första klassen	5	8 150 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —			Musiksergeanter av andra klassen	5	7 550 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50			Musikfurirer av andra klassen .	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —			Musikkonstaplar	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50			Musikvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50			Trumpetare	4	1 158 —	21 646 50
							Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —			Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —			Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —			Bataljonsläkare	1	3 860 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —			Regementsveterinär	1	3 860 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —			Bataljonsveterinär	1	2 115 —	16 660 —
							Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —			Lönetillägg och furageersättning- gar till officerare	12	— —	9 180 —
							Summa högst kronor	—	—	493 925

Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.

Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.

Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar öfvergå till de i staten för honom upptagna.

Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.

Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Anm. 7. Lönетillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänstehästar.

Stat

för Norrlands artilleriregemente år 1916.

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	Å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	174 785 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	10	48 600 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	8	30 880 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	11	28 545 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	7	14 805 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	11	19 965 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	15	31 687 50	77 277 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	15	24 450 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	14	21 140 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	18	14 085 —	112 594 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	37	20 072 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	44	19 624 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	9	2 277 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	176	44 528 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	3	868 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	199 50	289 50	Hantverksartillerister	4	1 158 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarartillerister	5	2 230 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekonstapel	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	4	1 158 —	
Transport						—	—	364 657 —

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.						
						Transport	—	—	364 657
						Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikstyckjunkare	1	2 112 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	5	8 150 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	3	4 530 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkonstaplar	2	892 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumpetare	3	868 50	18 337	
						Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	— —	1 000 —	Regementspastor, arvode	1	1 000 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär	1	2 115 —	12 800	
						Gottgörelse för tjänsehästar.			
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	10	— —	7 650	
Summa högst kronor						—	—	403 444	

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv onskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 7. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänsehästar.

Stat

för Upplands artilleriregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.					Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	172 970 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	10	48 600 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	8	30 880 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	11	28 545 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	7	14 805 —	
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	15	31 687 50	77 277 50
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen .	15	24 450 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen .	14	21 140 —	
Manskap.								
630 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	18	14 085 —	112 594 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	37	20 072 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	44	19 624 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	9	2 277 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	176	44 528 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	3	868 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	4	1 158 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkonstaplar	5	2 230 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekonstapel	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	4	1 158 —	
Transport					—	—	362 842 —	

En h e t s k o s t n a d.										Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.		Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.								
		å kr. pr dag.	i da-gar.	kronor.									
							Transport	—	—	—	362 842		
Musikpersonal.													
1 200	—	2	50	365	912	50	Musikstyckjunkare	1	2 112	50	18 217		
900	—	2	—	365	730	—	Musiksergeanter av förstaklassen	4	6 520	—			
780	—	2	—	365	730	—	Musiksergeanter av andra klassen	4	6 040	—			
360	—	—	50	365	182	50	Musikfurirer av andra klassen .	2	1 085	—			
300	—	—	40	365	146	—	Musikkonstaplar	2	892	—			
240	—	—	30	365	109	50	Musikvicekonstaplar	2	699	—			
180	—	—	30	365	109	50	Trumpetare	3	868	50			
Civilmilitär personal.													
1 000	—	—	—	—	—	—	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000	—	16 660		
4 000	—	5	—	365	1 825	—	Regementsläkare	1	5 825	—			
2 400	—	4	—	365	1 460	—	Bataljonsläkare	1	3 860	—			
2 400	—	4	—	365	1 460	—	Regementsveterinär	1	3 860	—			
1 020	—	3	—	365	1 095	—	Bataljonsveterinär	1	2 115	—			
Gottgörelse för tjänstehästar.													
400	—	1	—	365	365	—	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	10	—	—	7 650		
Summa högst kronor										—	—	—	405 369

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnuas till fänrikar.
- Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 7. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänstehästar.

Stat

för Smålands artilleriregemente år 1916.

En h e t s k o s t n a d.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
Officerare.									
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	172 970 —	
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	10	48 600 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	8	30 880 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	11	28 545 —	77 277 50	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	7	14 805 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	10	18 150 —		
Underofficerare.									
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	15	31 687 50		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	15	24 450 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	14	21 140 —		
Manskap.									
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	18	14 085 —	112 594 50	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	37	20 072 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	44	19 624 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	9	2 277 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	176	44 528 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andraklassen	2	1 085 —	362 842 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	3	868 50		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —	Transport	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	4	1 158 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hovslagarfurir av andra klassen	1	542 50		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarkonstaplar	5	2 230 —		
245 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarvicekonstapel	1	349 50	Transport	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	4	1 158 —		

En h e t s k o s t n a d.						An- tal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
					Transport	—	—	362 842
					Musikpersonal.			
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikstyckjunkare	1	2 112 50	
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	5	8 150 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Musiksergeanter av andra klassen	4	6 040 —	
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musikfurirer av andra klassen .	2	1 085 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikkonstaplar	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikvicekonstaplar	2	699 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Trumpetare	3	868 50	19 847
					Civilmilitär personal.			
1 000 —	— —	—	—	1 000 —	Regementspastor, arvode . . .	1	1 000 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Regementsläkare	1	5 825 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Bataljonsläkare	1	3 860 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Regementsveterinär	1	3 860 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Bataljonsveterinär	1	2 115 —	16 660
					Gottgörelse för tjänstehästar.			
400 —	1 —	365	360 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare	10	—	7 650
					Summa högst kronor	—	—	406 999

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 7. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till varje regementsofficer för två tjänstehästar.

E n h e t s k o s t n a d .							Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning				Summa kronor.					
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.							
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Transport	—	2 618 50	138 340 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Musikvicekonstapel	1	349 50			
					Trumpetare	2	579 —	3 547 —		
Gottgörelse för tjänstehästar.										
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersätt- ningar till officerare	2	— —	1 530 —		
Summa högst kronor							—	— —	143 417 50	

Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.

Anm. 2. Vid vakanser i underbefäl eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.

Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.

Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.

Anm. 5. Officersaspiranter, som utexaminerats från krigsskolan år 1915 eller senare, utnämnas till fänrikar.

Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättande av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Anm. 7. Löneställag och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till kårchefen för två tjänstehästar.

Stat
för Boden—Karlsborgs artilleriregemente år 1916.

En hetskostnad.									
Lön, arvode, löne- tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.		Antal.	Kronor.	Summa kronor.	
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.						
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Officerare.	1	8 190 —		
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överste och chef	2	12 650 —		
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Överstelöjtnanter	3	17 475 —		
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Majorer	10	48 600 —		
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av första klassen . . .	10	38 600 —		
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Kaptener av andra klassen . . .	11	28 545 —		
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av första klassen . .	9	19 035 —		
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Löjtnanter av andra klassen . .	12	21 780 —		194 875 —
					Underlöjtnanter och fänrikar . .				
					Underofficerare.				
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	20	42 250 —		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	21	34 230 —		
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	21	31 710 —		108 190 —
					Manskap.				
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	20	15 650 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	40	21 700 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	48	21 408 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolon- tärer	8	2 024 —		
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	204	51 612 —		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Sjukvårdsfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstaplar	2	699 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerister	3	868 50		
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Hantverksfurirer av andra klassen	2	1 085 —		
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	3	1 338 —		
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstapel	1	349 50		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	4	1 158 —		
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	2	579 —		120 894 —
					Musikpersonal.				
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Musikstyckjunkare	2	4 225 —		
900 —	2 —	365	730 —	1 630 —	Musiksergeanter av första klassen	2	3 260 —		
					Transport	—	7 485 —		423 959 —

E n h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furageersättning			Summa kronor.				
	å kr.	i da- pr dag.	gar.					
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Transport	—	7 485 —	423 959
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Musiksergeanter av andra klassen	2	3 020 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Musikfurirer av andra klassen .	2	1 085 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Musikkonstaplar	2	892 —	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Musikvicekonstaplar	2	699 —	
					Trumpetare	4	1 158 —	14 339
Gottgörelse för tjänstehästar.								
400 —	1 —	365	365 —	765 —	Lönetillägg och furageersättningar till officerare	9	— —	6 885
Summa högst kronor						—	— —	445 183

- Anm. 1. Den för underbefäl av manskapet upptagna avlöningen utgöres av menig volontärs avlöningsförmåner jämte tillägg för befälsbeställningen, vadan avgående sådant underbefäl bibehålles vid volontärbeställningen, med dess å stat upptagna förmåner, till dess det jämväl därifrån skiljes.
- Anm. 2. Vid vakanser i underbefäls eller beställningsmäns volontärnummer må under tiden till motsvarande antal meniga volontärer utgå för dessa i stat anvisade avlöningsförmåner.
- Anm. 3. Löntagare, som tillförsäkrats andra än de för honom ovan upptagna avlöningsförmåner, bibehålles vid sina förutvarande avlöningsförmåner, därest han icke själv önskar övergå till de i staten för honom upptagna.
- Anm. 4. Allt manskap åtnjuter utöver i staten upptagna avlöningsförmåner jämväl underhåll in natura.
- Anm. 5. Officersaspiranter, som utexamineras från krigsskolan år 1915, eller senare, utnämnas till fänrikar.
- Anm. 6. Vid inträffande avgång i beställning inom musikpersonalen skall frågan om återbesättning av den vakanta beställningen underställas Kungl. Maj:ts prövning.
- Anm. 7. Lönetillägg och furageersättning utgår enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser till regementschefen för två tjänstehästar och till en var av övriga regementsofficerare samt till regementskvartermästaren och regementsadjutanten för en tjänstehäst.

Stat

för Positionsartilleriregementet år 1916.

En h e t s k o s t n a d.						Antal.	Kronor.	Summa kronor.
Lön, arvode, löne-tillägg. Kronor.	Dagavlönning, furargeersättning			Summa kronor.				
	å kr. pr dag.	i da- gar.	kronor.					
Officerare.								
6 000 —	6 —	365	2 190 —	8 190 —	Överste och chef	1	8 190 —	118 115 —
4 500 —	5 —	365	1 825 —	6 325 —	Överstelöjtnant	1	6 325 —	
4 000 —	5 —	365	1 825 —	5 825 —	Majorer	2	11 650 —	
3 400 —	4 —	365	1 460 —	4 860 —	Kaptener av första klassen . .	6	29 160 —	
2 400 —	4 —	365	1 460 —	3 860 —	Kaptener av andra klassen . .	6	23 160 —	
1 500 —	3 —	365	1 095 —	2 595 —	Löjtnanter av första klassen . .	7	18 165 —	
1 020 —	3 —	365	1 095 —	2 115 —	Löjtnanter av andra klassen . .	5	10 575 —	63 030 —
720 —	3 —	365	1 095 —	1 815 —	Underlöjtnanter och fänrikar .	6	10 890 —	
Underofficerare.								
1 200 —	2 50	365	912 50	2 112 50	Styckjunkare	12	25 350 —	
900 —	2 —	365	830 —	1 630 —	Sergeanter av första klassen . .	12	19 560 —	
780 —	2 —	365	730 —	1 510 —	Sergeanter av andra klassen . .	12	18 120 —	
Manskap.								
600 —	— 50	365	182 50	782 50	Furirer av första klassen . . .	10	7 825 —	62 490 50
360 —	— 50	365	182 50	542 50	Furirer av andra klassen . . .	20	10 850 —	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Konstaplar	24	10 704 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Officers- och reservofficersvolontärer	8	2 024 —	
180 —	— 20	365	73 —	253 —	Volontärer	96	24 288 —	
360 —	— 50	365	180 50	542 50	Sjukvårdsfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Sjukvårdskonstaplar	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Sjukvårdsvicekonstapel	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Sjukvårdsartillerist	1	289 50	
360 —	— 50	365	182 —	542 50	Hantverksfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hantverkskonstaplar	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hantverksvicekonstapel	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hantverksartillerister	2	579 —	
360 —	— 30	365	182 50	542 50	Hovslagarfurir av andra klassen	1	542 50	
300 —	— 40	365	146 —	446 —	Hovslagarartillerister	2	892 —	
240 —	— 30	365	109 50	349 50	Hovslagarartillerister	1	349 50	
180 —	— 30	365	109 50	289 50	Hovslagarartillerister	2	579 —	
Transport						—	—	243 635 50

